



2023/2486

2023 11 21

**KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2023/2486**

**2023 m. birželio 27 d.**

**kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos, perėjimo prie žiedinės ekonomikos, taršos prevencijos ir kontrolės arba biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, ir kuriuo dėl tam tikros informacijos apie tą ekonominę veiklą viešo atskleidimo iš dalies keičiamas Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2178**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 <sup>(1)</sup>, ypač į jo 8 straipsnio 4 dalį, 12 straipsnio 2 dalį, 13 straipsnio 2 dalį, 14 straipsnio 2 dalį ir 15 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamentu (ES) 2020/852 sukurta bendra sistema, skirta nustatyti, ar ekonominė veikla laikytina aplinkos atžvilgiu tvaria, ir taip sužinoti, kiek investicijos tvarios aplinkos atžvilgiu. Tas reglamentas taikomas Sąjungos arba valstybių narių priimtoms priemonėms, kuriomis nustatomi finansų rinkos dalyviams ar emitentams skirti reikalavimai, susiję su finansiniais produktais ar įmonių obligacijomis, kurie pristatomi kaip aplinkos atžvilgiu tvarūs, finansų rinkos dalyviams, kurie teikia finansinius produktus, ir įmonėms, kurioms atitinkamai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES <sup>(2)</sup> 19a arba 29a straipsnį taikoma pareiga skelbti nefinansinę ataskaitą ar konsoliduotąją nefinansinę ataskaitą. Ekonominės veiklos vykdytojai arba valdžios institucijos, kurioms Reglamentas (ES) 2020/852 netaikomas, gali jo nuostatas taikyti savanoriškai;
- (2) Reglamente (ES) 2020/852 12 straipsnio 2 dalyje, 13 straipsnio 2 dalyje, 14 straipsnio 2 dalyje ir 15 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad Komisija deleguotaisiais aktais nustatytų techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatomos sąlygos, kuriomis tam tikra ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia atitinkamai prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos, perėjimo prie žiedinės ekonomikos, taršos prevencijos ir kontrolės arba biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo, taip pat su kiekvienu to reglamento 9 straipsnyje nurodytu aplinkos tikslu susijusius techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos vienam ar keliems iš tų aplinkos tikslų;
- (3) 2021 m. liepos 6 d. Komisijos komunikate „Perėjimo prie tvarios ekonomikos finansavimo strategija“ <sup>(3)</sup> paskelbta, kad nustatomi techninės analizės kriterijai pagal aplinkos tikslus, apimantys tausų vandens ir jūrų išteklių naudojimą ir apsaugą, perėjimą prie žiedinės ekonomikos, taršos prevenciją ir kontrolę, biologinės įvairovės ir

<sup>(1)</sup> OL L 198, 2020 6 22, p. 13.

<sup>(2)</sup> 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

<sup>(3)</sup> Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Perėjimo prie tvarios ekonomikos finansavimo strategija“ (COM(2021) 390 final).

ekosistemų apsaugą ir atkūrimą. Šie techninės analizės kriterijai turėtų būti patvirtinti kartu su Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2021/2139 <sup>(4)</sup> nustatytais techninės analizės kriterijais;

- (4) su aplinkos tikslais susiję techninės analizės kriterijai, apimantys tausų vandens ir jūrų išteklių naudojimą ir apsaugą, perėjimą prie žiedinės ekonomikos, taršos prevenciją ir kontrolę, biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugą ir atkūrimą, turėtų, kaip ir Deleguotajame reglamente (ES) 2021/2139 nustatyti techninės analizės kriterijai, kiek įmanoma, atitikti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 <sup>(5)</sup> nustatytoje ekonominės veiklos rūšių klasifikavimo sistemoje NACE 2 red. pateikiamą ekonominės veiklos rūšių klasifikaciją. Siekiant, kad įmonėms ir finansų rinkos dalyviams būtų lengviau atpažinti, kuriai konkrečiai ekonominei veiklai turėtų būti nustatyti techninės analizės kriterijai, apibūdinant tą ekonominę veiklą taip pat turėtų būti pateikiamos orientacinės nuorodos į NACE kodus, kuriuos su ja galima susieti. Tos nuorodos turėtų būti suprantamos kaip orientacinės ir neturėtų būti viršesnės už konkrečią ekonominės veiklos apibrėžtį, pateiktą jos aprašyme;
- (5) ekonominės veiklos, kuria svariai prisidedama prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos, perėjimo prie žiedinės ekonomikos, taršos prevencijos ir kontrolės, biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo, techninės analizės kriterijais turėtų būti užtikrinama, kad atitinkama ekonominė veikla darytų teigiamą poveikį vienam iš tų tikslų. Todėl tie techninės analizės kriterijai turėtų būti siejami su ribinėmis vertėmis arba veiklos rezultatų lygiais, kurie turėtų būti pasiekti vykdant ekonominę veiklą, kad ji būtų laikoma svariai prisidedančia prie vieno iš tų tikslų. Reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijais turėtų būti užtikrinta, kad ekonominė veikla nedarytų jokio reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, įskaitant su klimato kaita susijusį poveikį. Todėl tais techninės analizės kriterijais turėtų būti nustatyti minimalieji reikalavimai, kuriuos ekonominė veikla turėtų atitikti, kad būtų laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria;
- (6) techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar ekonomine veikla svariai prisidedama prie vieno iš aplinkos tikslų, nustatytų Reglamento (ES) 2020/852 9 straipsnyje, ir ar ji nedaro reikšmingos žalos jokiam kitam aplinkos tikslui, turėtų, kai tinkama, būti grindžiami galiojančiais Sąjungos teisės aktais, geriausia patirtimi, standartais ir metodikomis, taip pat nusistovėjusiais tarptautiniu mastu pripažintų viešųjų subjektų parengtais standartais, praktika ir metodika. Jei tam tikroje politikos srityje nėra tokių standartų, praktikos ir metodikos, techninės analizės kriterijai turėtų būti grindžiami nusistovėjusiais tarptautiniu mastu pripažintų privačių subjektų parengtais standartais;
- (7) pagal Reglamento (ES) 2020/852 19 straipsnio 1 dalies h punktą, techninės analizės kriterijai turėtų būti nustatomi atsižvelgiant į ekonominės veiklos ir sektoriaus, kuriam jie skirti, pobūdį ir mastą ir į tai, ar ta ekonominė veikla yra sąlygas sudaranti veikla, kaip nurodyta to reglamento 16 straipsnyje. Kad techninės analizės kriterijai veiksmingai ir subalansuotai atitiktų Reglamento (ES) 2020/852 19 straipsnio reikalavimus, jie turėtų būti nustatomi kaip kiekybinė ribinė vertė arba minimalusis reikalavimas, santykinis pagerinimas, kokybinių veiklos rezultatų reikalavimų rinkinys, procesais ar praktika grįsti reikalavimai arba tikslus pačios ekonominės veiklos pobūdžio aprašymas, jei ta veikla dėl savo pobūdžio gali svariai prisidėti prie aplinkos tikslų;

<sup>(4)</sup> 2021 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2139, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams (OL L 442, 2021 12 9, p. 1).

<sup>(5)</sup> 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1893/2006, nustatantis statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90 bei tam tikrus EB reglamentus dėl konkrečių statistikos sričių (OL L 393, 2006 12 30, p. 1).

- (8) techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla gali būti laikoma svariai prisidedančia prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos, turėtų atspindėti poreikį pasiekti gerą visų vandens telkinių būklę ir gerą jūrų vandenų aplinkos būklę, taip pat užkirsti kelią vandens telkinių būklės arba jūrų vandenų aplinkos būklės, kuri jau yra gera, blogėjimui. Todėl pirmiausia derėtų sutelkti dėmesį į tą ekonominę veiklą ir sektorius, kuriuose galimybių tuos tikslus pasiekti yra daugiausia;
- (9) Sąjungos vandens apsaugos sistema <sup>(6)</sup> užtikrinamas integruotas požiūris į vandentvarką, paisant visų ekosistemų vientisumo. Todėl techninės analizės kriterijais turėtų būti siekiama pašalinti neigiamą komunalinių ir gamybinių nuotekų išleidimo poveikį, apsaugoti žmonių sveikatą nuo bet kokio žmonėms vartoti skirto vandens užteršimo neigiamo poveikio, gerinti vandentvarką ir vandens naudojimo efektyvumą, užtikrinti tausų jūrų ekosisteminių paslaugų naudojimą, prisidėti prie jūrų vandenų geros aplinkos būklės ir prie bendro vandens telkinių, įskaitant paviršinių vandenį ir požeminį vandenį, geros būklės arba gero ekologinio potencialo pasiekimo ir palaikymo. Komunalinių nuotekų valymo, kaip veiklos, kuria svariai prisidedama prie vieno ar daugiau aplinkos tikslų, techninės analizės kriterijai turėtų būti peržiūrėti ir prareikūs persvarstyti, atsižvelgiant į atitinkamus Sąjungos teisės aktus, įskaitant Tarybos direktyvą 91/271/EEB <sup>(7)</sup>;
- (10) kalbant apie gamtos įkvėptus ir ja grindžiamus sprendimus, kurie suteikia su aplinka susijusias, socialines ir ekonominės naudos ir padeda didinti atsparumą, techninės analizės kriterijais turėtų būti siekiama užkirsti kelią potvyniams ar sausroms ir apsaugoti nuo jų, kartu didinant natūralų vandens sulaikymą, biologinę įvairovę ir gerinant vandens kokybę;
- (11) perėjimas prie žiedinės ekonomikos yra priemonė, sudaranti sąlygas užtikrinti tvarumą aplinkos atžvilgiu, kuri teikia didelę naudą tvarios vandentvarkos, biologinės įvairovės apsaugos ir išsaugojimo, taršos prevencijos bei kontrolės ir klimato kaitos švelninimo atžvilgiu. Žiedinė ekonomika atspindi poreikį vykdant ekonominę veiklą skatinti efektyvų išteklių naudojimą, tinkamai pakartotinai juos naudojant ir perdirbant. Todėl techninės analizės kriterijais, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla gali būti laikoma svariai prisidedančia prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos, turėtų būti užtikrinta, kad projektavimo ir gamybos etapu veiklos vykdytojas atsižvelgtų į ilgalaikį gaminio vertės išsaugojimą ir atliekų mažinimą per jo gyvavimo ciklą. Naudojimo etapu gaminį reikėtų prižiūrėti, kad būtų pratęstas jo eksploatavimo laikas ir sumažintas atliekų kiekis. Nebenaudojamą gaminį reikėtų išmontuoti arba sutvarkyti taip, kad jį būtų galima pakartotinai panaudoti arba perdirbti kitam gaminiui gaminti. Laikantis tokio požiūrio galima sumažinti Sąjungos ekonomikos priklausomybę nuo iš trečiųjų šalių importuojamų medžiagų. Tai itin aktualu svarbiausiųjų žaliavų atveju. Todėl pirmiausia derėtų sutelkti dėmesį į tą ekonominę veiklą ir sektorius, kuriuose galimybių tuos tikslus pasiekti yra daugiausia;

<sup>(6)</sup> Visų pirma 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1), 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/105/EB dėl aplinkos kokybės standartų vandens politikos srityje, iš dalies keičianti ir panaikinanti Tarybos direktyvas 82/176/EEB, 83/513/EEB, 84/156/EEB, 84/491/EEB, 86/280/EEB ir iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB (OL L 348, 2008 12 24, p. 84), 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/118/EB dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos ir jo būklės blogėjimo (OL L 372, 2006 12 27, p. 19), 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo (OL L 135, 1991 5 30, p. 40), 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/2184 dėl žmonių vartoti skirto vandens kokybės (OL L 435, 2020 12 23, p. 1), 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva) (OL L 164, 2008 6 25, p. 19), 2006 m. vasario 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/7/EB dėl maudyklų vandens kokybės valdymo, panaikinanti Direktyvą 76/160/EEB (OL L 64, 2006 3 4, p. 37) ir 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

<sup>(7)</sup> 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo (OL L 135, 1991 5 30, p. 40).

- (12) kalbant apie gaminio žiediškumą, projektavimo ir gamybos etapai yra labai svarbūs siekiant užtikrinti jo ilgaamžiškumą ir galimą pakartotinį naudojimą bei perdirbamumą. Šie etapai taip pat yra būtini siekiant sumažinti pavojingų medžiagų kiekį ir pakeisti medžiagose ir gaminiuose esančias labai didelį susirūpinimą keliančias chemines medžiagas kitomis per visą tų medžiagų ir gaminių gyvavimo ciklą. Todėl techninės analizės kriterijais, kurie taikomi gamybos veiklai, svariai prisidedančiai prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos, turėtų būti nustatyti projektavimo reikalavimai, užtikrinantys gaminių ilgaamžiškumą, taisomumą ir pakartotinį panaudojimą, taip pat reikalavimai naudoti medžiagas, chemines medžiagas ir procesus, sudarančius sąlygas kokybiškai perdirbti gaminių. Pavojingų medžiagų turėtų būti naudojama kuo mažiau. Kai įmanoma, pagal kriterijus taip pat turėtų būti reikalaujama, kad gaminant gaminių būtų naudojamos perdirbtosios medžiagos;
- (13) atsižvelgiant į Komisijos 2019 m. gruodžio 11 d. komunikatą „Europos žaliasis kursas“<sup>(8)</sup>, 2020 m. kovo 11 d. komunikatą dėl naujo žiedinės ekonomikos veiksmų plano<sup>(9)</sup>, 2018 m. sausio 16 d. komunikatą dėl Europinės plastikų strategijos<sup>(10)</sup> ir 2022 m. lapkričio 30 d. komunikatą dėl ES biologinių, biologiškai skaidžių ir kompostuojamų plastikų politikos sistemos<sup>(11)</sup>, plastikinių pakuočių gamybos techninės analizės kriterijai turėtų būti papildyti, peržiūrėti ir prireikus persvarstyti, vadovaujantis atitinkamais Sąjungos teisės aktais, įskaitant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 94/62/EB<sup>(12)</sup> ir jos būsimas persvarstytas redakcijas;
- (14) teisiškai sutartų tvarumo kriterijų dėl biomasės vaidmens plastikinėse pakuotėse nėra, todėl tų pakuočių gamybai, kuria svariai prisidedama prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos, taikomais techninės analizės kriterijais daugiausia dėmesio skiriama biologinių atliekų žaliavų naudojimui. Atsižvelgiant į būsimus technologijų ir politikos pokyčius, įskaitant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001<sup>(13)</sup> peržiūrą, taip pat į galimą indėlį į kitus aplinkos tikslus, tuos kriterijus gali tekti peržiūrėti;
- (15) geras atliekų tvarkymas – viena iš žiedinės ekonomikos sudedamųjų dalių; gerai tvarkant atliekas lengviau užkirsti kelią atliekų neigiamam poveikiui aplinkai ir žmonių sveikatai. Sąjungos teisės aktais dėl atliekų<sup>(14)</sup> gerinamas atliekų tvarkymas – nustatoma atliekų hierarchija, pagal kurią pirmenybė teikiama atliekų prevencijai, parengimui pakartotinai naudoti ir perdirbimui, po to – kitoms naudojimui reikmėms, įskaitant energijos gavybą iš atliekų, ir tik kraštutiniu atveju – šalinimui, pavyzdžiui, deginimui nenaudojant energijos arba šalinimui sąvartyne. Todėl techninės analizės kriterijais, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis konkreti ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos, turėtų būti siekiama išvengti atliekų susidarymo arba sumažinti susidarančių atliekų kiekį, didinti atliekų, kurios parengiamos pakartotinai naudoti ir perdirbti, kiekį, vengti atliekų perdirbimo į prastesnės kokybės gaminius ir atliekų šalinimo. Atsižvelgiant į tai, kad medžiagos, kurios yra tinkamos grąžinti į žiedinę ekonomiką, pavyzdžiui, metalai ir neorganinės druskos, gali būti perdirbtos iš degimo produktų, visų pirma iš sudegintų nepavojingų atliekų nuosėdinių pelenų, reikėtų apsvarstyti galimybę nustatyti šios perdirbimo veiklos techninės analizės kriterijus;

<sup>(8)</sup> Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019) 640 *final*).

<sup>(9)</sup> Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM(2020) 98 *final*).

<sup>(10)</sup> Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europinė plastikų žiedinėje ekonomikoje strategija“ (COM(2018) 28 *final*).

<sup>(11)</sup> Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES biologinių, biologiškai skaidžių ir kompostuojamų plastikų politikos sistema“ (COM(2022) 682 *final*).

<sup>(12)</sup> 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakavimo atliekų (OL L 365, 1994 12 31, p. 10).

<sup>(13)</sup> 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atnaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

<sup>(14)</sup> Visų pirma žr. 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3) 4 straipsnį.

- (16) statybų ir griovimo sektoriui tenka 37 % Sąjungoje susidarantių atliekų <sup>(15)</sup>. Tad pereinant prie žiedinės ekonomikos gali būti labai svarbu užtikrinti, kad pastatų ir kitų civilinės inžinerijos objektų statybai ir priežiūrai naudojamos medžiagos būtų daugiausia gaunamos iš pakartotinai panaudotų arba perdirbtų medžiagų (antrinių žaliavų) ir pačios būtų parengtos pakartotinai naudoti arba perdirbti statinių nugriovus. Todėl reikėtų nustatyti techninės analizės kriterijus, taikomus naujų pastatų statybai, esamų pastatų renovacijai, pastatų ir kitų statinių griovimui ar ardymui, kelių ir greitkelių priežiūrai ir betono naudojimui civilinės inžinerijos projektuose. Į medžiagų ir statinio žiediskumą reikia atsižvelgti pradedant nuo projektavimo etapo ir baigiant išmontavimo etapu. Todėl techninės analizės kriterijai turėtų atitikti žiedinio projektavimo ir statinių gamybos principus, taip pat žiedinio medžiagų, naudojamų tiems statiniams gaminti, naudojimo principus;
- (17) ištasas naujas tvarių paslaugų asortimentas, produkto kaip paslaugos verslo modeliai ir skaitmeniniai sprendimai padeda pasiekti geresnę gyvenimo kokybę, sukurti novatoriškas darbo vietas ir atnaujinti žinias bei įgūdžius. Vadovaujantis komunikatu „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“, žiedinė ekonomika suteikia kokybiškų, funkcionalių ir saugių gaminių, kurie yra veiksmingi ir įperkami, tinkami naudoti ilgiau ir pagaminti taip, kad galėtų būti naudojami pakartotinai, pataisomi ir kokybiškai perdirbami. Todėl techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis inovatyvios ir tvarios paslaugos laikytinos svariai prisidedančiomis prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos, reikėtų nustatyti veiklai, kuria prisidedama prie gaminių gyvavimo laikotarpio pratęsimo;
- (18) skaitmeniniai sprendimai, įskaitant skaitmeninių gaminių pasų naudojimą, gali realiuoju laiku pateikti duomenis apie gaminio buvimo vietą, būklę ir prieinamumą, padidinti medžiagų atsekamumą ir taip ilgiau išlaikyti vertę priimančią kiekvieną sprendimą dėl projektavimo, gamybos ir vartojimo. Tai ūkio subjektams leidžia pereiti prie žiedinių verslo modelių, įskaitant produkto kaip paslaugos verslo modelį, galiausiai atsiejant ekonominę veiklą nuo gamtos išteklių naudojimo ir gerinant ekonominės veiklos poveikį aplinkai. Todėl techninės analizės kriterijus reikėtų nustatyti naujiems skaitmeniniams sprendimams, galintiems padidinti aplinkos stebėsenos ir reglamentavimo vykdymo užtikrinimo skaidrumą ir veiksmingumą, įskaitant integruoto vandens išteklių valdymo sprendimų priėmimą;
- (19) techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla gali būti laikoma svariai prisidedančia prie taršos prevencijos ir kontrolės, turėtų atspindėti poreikį panaikinti oro, vandens, dirvožemio, gyvųjų organizmų ir maisto išteklių taršą. Tarša gali sukelti ligas, kurios gali lemti pirmalaikes mirtis. Žalingiausia jos poveikį žmonių sveikatai paprastai pajunta pažeidžiamiausios grupės <sup>(16)</sup>. Tarša taip pat kelia grėsmę biologinei įvairovei ir prisideda prie masinio rūšių nykimo. 2021 m. gegužės 12 d. Komisijos komunikate „Kuriame sveiką planetą visiems. ES veiksmų planas „Siekiant nulinės oro, vandens ir dirvožemio taršos““ <sup>(17)</sup> teigiama, kad veiksmų taršos srityje ekonominė nauda yra reikšminga, o nauda visuomenei kur kas didesnė nei būtini kaštai;
- (20) įgyvendinant 2020 m. spalio 14 d. Komisijos komunikato „Cheminių medžiagų strategija tvarumui užtikrinti. Aplinkos be toksinių medžiagų kūrimas“ <sup>(18)</sup> užmojus, kuriais siekiama padėti užkirsti kelią taršai ir ją kontroliuoti, labai svarbu palaiapsniui atsisakyti kenksmingiausių medžiagų vartotojams ar profesionaliems naudotojams skirtuose gaminiuose, išskyrus atvejus, kai įrodyta, kad jų naudojimas yra būtinas visuomenei, ir kuo daugiau gaminamų ir naudojamų susirūpinimą keliančių medžiagų pakeisti kitomis medžiagomis arba sumažinti jų naudojimą;

<sup>(15)</sup> Eurostato duomenų bazė „Statistics Explained“, kurioje pateikiami duomenys, surinkti pagal 2002 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2150/2002 dėl atliekų statistikos (OL L 332, 2002 12 9, p. 1).

<sup>(16)</sup> Europos aplinkos agentūros ataskaita Nr. 22/2018 „Unequal exposure and unequal impacts: social vulnerability to air pollution, noise and extreme temperatures in Europe“.

<sup>(17)</sup> Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Kuriame sveiką planetą visiems. ES veiksmų planas „Siekiant nulinės oro, vandens ir dirvožemio taršos““ (COM(2021) 400 final).

<sup>(18)</sup> Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Cheminių medžiagų strategija tvarumui užtikrinti. Aplinkos be toksinių medžiagų kūrimas“ (COM(2020) 667 final).

- (21) tam tikrų vaistų sudedamųjų dalių keliama tarša gali kelti pavojų aplinkai ir žmonių sveikatai, kaip nurodyta 2019 m. kovo 11 d. Komisijos komunikate „Europos Sąjungos strateginis požiūris į vaistus aplinkoje“<sup>(19)</sup>. Todėl veikliųjų vaistinių medžiagų ar veikliųjų medžiagų gamybos ir vaistų gamybos techninės analizės kriterijais turėtų būti siekiama skatinti gaminti ir naudoti tas sudedamąsias dalis, kurios yra natūralios kilmės medžiagos arba priskiriamos prie lengvai biologiškai skaidžių medžiagų;
- (22) užkertant kelią teršalų išmetimui ir mažinant jų kiekį gaminių gyvavimo ciklo pabaigos etapu ir šalinant esamą taršą galima labai apsaugoti aplinką nuo taršos ir pagerinti aplinkos būklę. Todėl turėtų būti nustatyti techninės analizės kriterijai, taikomi pavojingų atliekų, kurios kelia didesnę pavojų aplinkai ir žmonių sveikatai nei nepavojingos atliekos, surinkimui, vežimui ir tvarkymui, taip pat reikalavimų neatitinkančių sąvartynų, apleistų ar neteisėtų atliekų šalinimo vietų ir užterštų vietų bei teritorijų valymui;
- (23) techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prie biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo, turėtų atspindėti poreikį apsaugoti, išsaugoti ar atkurti biologinę įvairovę siekiant ekosistemų geros būklės arba apsaugoti ekosistemas, kurios jau yra geros būklės. Biologinės įvairovės nykimas ir ekosistemų žlugimas yra viena iš didžiausių grėsmių, su kuriomis kitą dešimtmetį susidurs žmonija<sup>(20)</sup>;
- (24) biologinės įvairovės išsaugojimas teikia tiesioginę ekonominę naudą daugeliui ekonomikos sektorių. Todėl techniniais atrankos kriterijais turėtų būti siekiama išlaikyti arba pagerinti sausumos, gėlo vandens telkinių ir jūros buveinių, ekosistemų ir susijusių faunos ir floros rūšių populiacijų būklę ir jos tendencijas;
- (25) biologinės įvairovės ir susijusių paslaugų, kurias teikia sveikos ekosistemos, vertė yra svarbi turizmui, nes ji labai prisideda prie turistinių vietovių patrauklumo ir kokybės, taigi ir prie jų konkurencingumo. Dėl tos priežasties reikėtų nustatyti techninės analizės kriterijus, taikomus turizmo ir apgyvendinimo veiklai, kuriais būtų siekiama užtikrinti, kad ši veikla atitiktų tinkamus principus ir minimaliuosius reikalavimus, kad būtų saugoma ir palaikoma biologinė įvairovė bei ekosistemos ir prisidedama prie jų išsaugojimo;
- (26) techninės analizės kriterijais, pagal kuriuos nustatoma, ar ekonominė veikla, svariai prisidedanti prie vieno iš aplinkos tikslų, nedaro reikšmingos žalos jokiam kitam aplinkos tikslui, turėtų būti siekiama užtikrinti, kad vieno aplinkos tikslo nebūtų siekiama kitų aplinkos tikslų sąskaita. Todėl reikšmingos žalos nedarymo kriterijai atlieka esminį vaidmenį užtikrinant aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos klasifikavimo aplinkosauginį naudingumą. Jei yra rizika, kad veikla gali padaryti reikšmingos žalos tam tikram aplinkos tikslui, turi būti nustatomi jai taikomi reikšmingos žalos tam tikslui nedarymo kriterijai. Tie kriterijai turėtų būti nustatyti atsižvelgiant į susijusius reikalavimus pagal galiojančią Sąjungos teisę ir jais grindžiami;
- (27) techninės analizės kriterijais, skirtais užtikrinti, kad svariai prie vieno iš aplinkos tikslų prisidedanti ekonominė veikla nedarytų reikšmingos žalos klimato kaitos švelninimui, turėtų būti užtikrinama, kad dėl ekonominės veiklos, kuri gali svariai prisidėti prie kitų aplinkos tikslų nei klimato kaitos švelninimo tikslas, nebūtų išmetamas didelis šiltnamio efekto sukeliančių dujų kiekis;
- (28) tikėtina, kad klimato kaita paveiks visus ekonomikos sektorius. Todėl techninės analizės kriterijai, skirti užtikrinti, kad svariai prie vieno iš aplinkos tikslų prisidedanti ekonominė veikla nedarytų reikšmingos žalos prisitaikymui prie klimato kaitos, turėtų būti taikomi visų rūšių ekonominei veiklai. Tais kriterijais turėtų būti užtikrinta, kad esama ir būsima tai ekonominei veiklai reikšminga rizika būtų nustatyta ir būtų įgyvendinti prisitaikymo sprendimai siekiant išvengti galimų nuostolių ar poveikio veiklos tęstinumui arba juos kuo labiau sumažinti;

<sup>(19)</sup> Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui „Europos Sąjungos strateginis požiūris į vaistus aplinkoje“ (COM(2019) 128 final).

<sup>(20)</sup> World Economic Forum (2020). *The Global Risks Report 2020*.

- (29) visai veiklai, kuri gali kliudyti tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui bei apsaugai, turėtų būti nustatyti atitinkami reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijai. Tais kriterijais turėtų būti siekiama, kad ekonominė veikla nekenktų gerai vandens telkinių, įskaitant paviršinius ir požeminius vandenius, būklei arba geram jų ekologiniam potencialui, arba gerai jūrų vandenų ekologiškai būklei, todėl jais turėtų būti reikalaujama, kad aplinkos būklės blogėjimo rizika būtų nustatoma ir pašalinama laikantis vandens naudojimo ir apsaugos valdymo plano arba valstybių narių rengiamų jūrų strategijų;
- (30) reikšmingos žalos perėjimui prie žiedinės ekonomikos nedarymo techninės analizės kriterijai turėtų būti pritaikyti konkrečiai ekonominei veiklai, kad būtų užtikrinta, jog vykdant tą ekonominę veiklą išteklių nebūtų naudojami netausiai, kad nebūtų susisaistoma su linijinės gamybos modeliais ir kad būtų vengiama atliekų susidarymo arba jų susidarytų kuo mažiau, o kai jų išvengti nepavyksta, jos būtų tvarkomos pagal atliekų hierarchiją. Tais kriterijais taip pat turėtų būti užtikrinama, kad ekonominė veikla netrukdytų siekti tikslo pereiti prie žiedinės ekonomikos;
- (31) reikšmingos žalos taršos prevencijai ir kontrolei nedarymo techninės analizės kriterijai turėtų atspindėti sektoriaus ypatumus ir apimti atitinkamus oro, vandens ar dirvožemio taršos šaltinius bei rūšis, o pririekus juose turi būti daromos nuorodos į išvadas dėl geriausių prieinamų gamybos būdų, priimtas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES <sup>(21)</sup>;
- (32) reikšmingos žalos biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai bei atkūrimui nedarymo kriterijai turėtų būti nustatyti visai veiklai, galinčiai kelti pavojų buveinių, rūšių ar ekosistemų būklei ar padėčiai, ir jais turėtų būti reikalaujama, jei aktualu, atlikti poveikio aplinkai vertinimus ar kitus tinkamus vertinimus bei įgyvendinti tų vertinimų išvadas. Tais kriterijais turėtų būti užtikrinta, kad net ir tais atvejais, kai poveikio aplinkai vertinimo ar kito tinkamo vertinimo atlikti neprivaloma, vykdant veiklą nebūtų trikdomi, gaudomi ar žudomi teisės aktais saugomų rūšių gyvūnai ar bloginama teisės aktais saugomų buveinių būklė;
- (33) tikėtina, kad klimato kaita paveiks visus ekonomikos sektorius, todėl prisitaikyti prie dabartinio ir numatomo būsimo neigiamo klimato kaitos poveikio reikės jiems visiems. Dėl šios priežasties ateityje svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo techninės analizės kriterijai turi būti nustatyti visiems sektoriams ir visai ekonominei veiklai, kuriems taikomi šiame reglamente nustatyti svaraus prisidėjimo prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos, perėjimo prie žiedinės ekonomikos, taršos prevencijos ir kontrolės arba biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo techninės analizės kriterijai;
- (34) įtraukus naują ekonominę veiklą, kuria svariai prisidedama prie aplinkos tikslų pagal Reglamento (ES) 2020/852 12 straipsnio 2 dalį, 13 straipsnio 2 dalį, 14 straipsnio 2 dalį ir 15 straipsnio 2 dalį, bus išplėsta to reglamento 8 straipsnyje nustatyta atskleidžiamos informacijos aprėptis. Todėl Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2178 <sup>(22)</sup>, kuris buvo priimtas remiantis Reglamento (ES) 2020/852 8 straipsnio 4 dalimi, turėtų būti iš dalies pakeistas, kad atspindėtų tą išplėstą taikymo sritį. Siekiant pašalinti tam tikrus techninius ir teisinius neatitikimus, nustatytus pradėjus taikyti Deleguotąjį reglamentą (ES) 2021/2178, taip pat reikėtų tikslingai iš dalies pakeisti tą reglamentą;
- (35) todėl Deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2178 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

<sup>(21)</sup> 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

<sup>(22)</sup> 2021 m. liepos 6 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2178, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas nustatant įmonių, kurioms taikomas Direktyvos 2013/34/ES 19a arba 29a straipsnis, atskleistinos informacijos apie aplinkos atžvilgiu tvarią veiklą turinį bei pateikimą ir nustatant metodiką, taikytiną vykdant tą informacijos atskleidimo prievolę (OL L 443, 2021 12 10, p. 9).

- (36) Reglamento (ES) 2020/852 9 straipsnio c–f punktuose ir 12, 13, 14 bei 15 straipsniuose nurodyti keturi aplinkos tikslai yra glaudžiai tarpusavyje susiję dėl priemonių, kuriomis siekiama tikslo, ir naudos, kurios vieno iš tikslų pasiekimas gali duoti siekiant kitų tikslų. Nuostatos, kuriomis nustatoma, ar ekonominė veikla svariai prisideda prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos, perėjimo prie žiedinės ekonomikos, taršos prevencijos ir kontrolės arba biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo, yra glaudžiai susijusios tarpusavyje ir su poreikiu išplėsti Deleguotajame reglamente (ES) 2021/2178 nustatytas informacijos atskleidimo pareigas. Siekiant užtikrinti, kad tos nuostatos, kurios turėtų įsigaliooti tuo pačiu metu, būtų tarpusavyje suderintos, kad suinteresuotieji subjektai susidarytų išsamesnį teisinės sistemos vaizdą ir būtų lengviau taikyti Reglamentą (ES) 2020/852, tas nuostatas būtina įtraukti į vieną reglamentą;
- (37) kad Reglamentas (ES) 2020/852 būtų toliau taikomas atsižvelgiant į mokslo, technologijų, rinkos ir politikos pokyčius, šį reglamentą reikėtų reguliariai peržiūrėti ir prireikus iš dalies pakeisti, kiek tai susiję su veikla, kuri laikoma svariai prisidedančia prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos, perėjimo prie žiedinės ekonomikos, taršos prevencijos ir kontrolės arba biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo, ir su atitinkamais techninės analizės kriterijais;
- (38) šis reglamentas atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1119 <sup>(23)</sup> 2 straipsnio 1 dalyje nustatytą neutralaus poveikio klimatui tikslą ir juo užtikrinama prisitaikymo prie klimato kaitos pažanga, kaip nurodyta to reglamento 5 straipsnyje. Komisija įvertino techninės analizės kriterijų, kuriais užtikrinama, kad ekonominė veikla, svariai prisidedanti prie vieno iš aplinkos tikslų, nedarytų reikšmingos žalos klimato kaitos švelninimui ir prisitaikymui prie klimato kaitos, suderinamumą su Reglamento (ES) 2021/1119 tikslu ir uždaviniais, kaip reikalaujama to reglamento 6 straipsnio 4 dalyje;
- (39) finansų ir ne finansų įmonėms būtina suteikti pakankamai laiko įvertinti, ar jų ekonominė veikla atitinka šiame reglamente nustatytus techninės analizės kriterijus, ir remiantis tuo vertinimu pateikti atskaitą pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) 2021/2178. Todėl šio reglamento taikymo pradžios data turėtų būti atidėta, o Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2178 pakeitimais turėtų būti užtikrinta, kad ne finansų ir finansų įmonės turėtų pakankamai laiko įvykdyti joms taikomus atskaitų teikimo reikalavimus pagal tą reglamentą,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

#### *1 straipsnis*

### **Techninės analizės kriterijai, susiję su tausiu vandens ir jūrų išteklių naudojimu ir apsauga**

Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos jokiam kitam Reglamento (ES) 2020/852 9 straipsnyje nustatytam aplinkos tikslui, nustatomi šio reglamento I priede.

#### *2 straipsnis*

### **Techninės analizės kriterijai, susiję su perėjimu prie žiedinės ekonomikos**

Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos jokiam kitam Reglamento (ES) 2020/852 9 straipsnyje nustatytam aplinkos tikslui, nustatomi šio reglamento II priede.

<sup>(23)</sup> 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).



## 3 straipsnis

**Techninės analizės kriterijai, susiję su taršos prevencija ir kontrole**

Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prie taršos prevencijos ir kontrolės ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos jokiam kitam Reglamento (ES) 2020/852 9 straipsnyje nustatytam aplinkos tikslui, nustatomi šio reglamento III priede.

## 4 straipsnis

**Techninės analizės kriterijai, susiję su biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimu**

Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prie biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos jokiam kitam Reglamento (ES) 2020/852 9 straipsnyje nustatytam aplinkos tikslui, nustatomi šio reglamento IV priede.

## 5 straipsnis

**Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2178 pakeitimai**

Deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2178 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 8 straipsnio 5 dalis išbraukiama;
- 2) 10 straipsnis papildomas 6 ir 7 dalimis:

„6. Nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d. ne finansų įmonės atskleidžia tik savo visos apyvartos, kapitalo ir veiklos išlaidų procentinę dalį, kurią sudaro taksonominė ir netaksonominė ekonominė veikla pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) 2023/2486 ir Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 I priedo 3.18–3.21 bei 6.18–6.20 skirsnius ir to reglamento II priedo 5.13, 7.8, 8.4, 9.3, 14.1 bei 14.2 skirsnius, ir šiems duomenims paaiškinti aktualią kokybinę informaciją, nurodytą I priedo 1.2 skirsnyje.

Nuo 2025 m. sausio 1 d. ne finansų įmonių pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai apima ekonominę veiklą, nustatytą Deleguotajame reglamente (ES) 2023/2486 ir Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 I priedo 3.18–3.21 bei 6.18–6.20 skirsniuose ir to reglamento II priedo 5.13, 7.8, 8.4, 9.3, 14.1 bei 14.2 skirsniuose.

7. Nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. finansų įmonės atskleidžia tik:

- a) įtraukto savo turto procentinę dalį, kurią sudaro netaksonominės ir taksonominės ekonominės veiklos pozicijos pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) 2023/2486 ir Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 I priedo 3.18–3.21 bei 6.18–6.20 skirsnius ir to reglamento II priedo 5.13, 7.8, 8.4, 9.3, 14.1 bei 14.2 skirsnius;
- b) su a punkte nurodyta ekonomine veikla susijusią kokybinę informaciją, nurodytą XI priede.

Nuo 2026 m. sausio 1 d. finansų įmonių pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai apima ekonominę veiklą, nustatytą Deleguotajame reglamente (ES) 2023/2486 ir Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 I priedo 3.18–3.21 bei 6.18–6.20 skirsniuose ir to reglamento II priedo 5.13, 7.8, 8.4, 9.3, 14.1 bei 14.2 skirsniuose.“;

- 3) I, II, III, IV, V, VII, IX ir X priedai iš dalies keičiami pagal šio reglamento V priedą;

- 4) VI priedas pakeičiamas šio reglamento VI priedo tekstu;
- 5) VIII priedas pakeičiamas šio reglamento VII priedo tekstu.

*6 straipsnis*

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2024 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2023 m. birželio 27 d.

*Komisijos vardu*  
*Pirmininkė*  
Ursula VON DER LEYEN

## I PRIEDAS

**Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams**

## Turinys

	<i>Puslapis</i>
1. Gamybos pramonė .....	11
1.1. Nuotėkio kontrolės technologijų, naudojamų nuotėkiui sumažinti ir užkirsti jam kelią vandens tiekimo sistemose, gamyba, diegimas ir susijusios paslaugos .....	11
2. Vandentieka, kanalizacija, atliekų tvarkymas, valymo veikla .....	12
2.1. Vandentieka .....	12
2.2. Komunalinių nuotekų valymas .....	15
2.3. Darnios miestų drenavimo sistemos .....	16
3. Nelaimių rizikos valdymas .....	18
3.1. Gamtos procesais pagrįsti potvynių ir sausrų rizikos prevencijos ir apsaugos nuo jų sprendimai .....	18
4. Informacija ir ryšiai .....	21
4.1. Informacinių ir (arba) operacinių technologijų duomenimis pagrįsti nuotėkio mažinimo sprendimai .....	21

1. **Gamybos pramonė**1.1. **Nuotėkio kontrolės technologijų, naudojamų nuotėkiui sumažinti ir užkirsti jam kelią vandens tiekimo sistemose, gamyba, diegimas ir susijusios paslaugos***Veiklos aprašymas*

Vykdam šią ekonominę veiklą gaminamos ir diegiamos nuotėkio kontrolės technologijos, naudojamos nuotėkiui sumažinti ir užkirsti jam kelią vandens tiekimo sistemose, arba teikiamos susijusios paslaugos.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E36 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 12 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

*Techninės analizės kriterijai*


---

Svarus prisidėjimas prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos

---

1. Vykdam veiklą gaminamos ir diegiamos nuotėkio kontrolės technologijos naujose ar esamose vandens tiekimo sistemose arba teikiamos jų techninės priežiūros, remonto ar susijusios profesionalios paslaugos, siekiant reguliuoti slėgį vandens tiekimo sistemos rajoninėse vartojimo matavimo zonose iki minimalaus slėgio. Nuotėkio kontrolės technologijas visų pirma sudaro slėgio reguliavimo vožtuvai, slėgio siūstuvai, srautmačiai, ryšio prietaisai ir specialūs inžineriniai statiniai, įskaitant apžiūros šulinius slėgio reguliavimo vožtuvams prižiūrėti.

---

2. Kad būtų pasiekta gera vandens išteklių būklė ir geras ekologinis potencialas, apibrėžti Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnio 22 ir 23 punktuose, konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais nustatyta ir pašalinta aplinkos būklės blogėjimo rizika, susijusi su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens stygiaus vengimu, laikantis Direktyvos 2000/60/EB <sup>(1)</sup> ir galimai paveiktam vandens telkiniui ar telkiniams skirta pagal tą direktyvą parengto vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo plano.

Kai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/92/ES <sup>(2)</sup> atliekamas poveikio aplinkai vertinimas, apimantis poveikio vandens ištekliams vertinimą pagal Direktyvą 2000/60/EB, papildomo poveikio vandens ištekliams vertinimo atlikti nereikia, jeigu nustatyta rizika buvo pašalinta.

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Vykdamt veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas: <ul style="list-style-type: none"> <li>a) antrinių žaliavų ir naudotų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose;</li> <li>b) į gaminių didelį patvarumą, perdirbamumą, lengvą išardomumą ir pritaikomumą orientuotas projektavimas;</li> <li>c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui;</li> <li>d) informavimas apie susirūpinimą keliančias medžiagas ir jų atsekamumas visą pagaminto produkto gyvavimo ciklą.</li> </ul>
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

## 2. Vandentieka, kanalizacija, atliekų tvarkymas, valymo veikla

### 2.1. Vandentieka

#### Veiklos aprašymas

Žmonėms vartoti skirto vandens surinkimo, valymo ir tiekimo sistemų statyba, plėtra, eksploatavimas ir atnaujinimas, grindžiamas gamtinių vandens išteklių gavyba iš paviršinio ar požeminio vandens šaltinių.

<sup>(1)</sup> Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama lygiavėrių tikslų užtikrinti gerą vandens išteklių būklę ir gerą ekologinį potencialą, taikant lygiavertes procedūrinės ir esminės taisykles, t. y. pagal vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kuriuo užtikrinama, kad 1) būtų įvertintas veiklos poveikis nustatytai galimai paveikto vandens telkinio ar telkinių būklei arba ekologiniam potencialui ir 2) būtų išvengta geros būklės ir (arba) ekologinio potencialo prastėjimo arba jam būtų užkirstas kelias.

<sup>(2)</sup> 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

Ekonominė veikla apima vandens išteklių gavybą, būtiną valymą, kad vandens kokybė atitiktų taikomus teisės aktus, ir paskirstymą gyventojams ir maisto tvarkymo subjektams vamzdinių sistemomis.

Ekonominė veikla neapima drėkinimo ir vandens išteklių gavybos jūros ar sūrokam vandeniui gėlinti.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E36.00 ir F42.9, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

#### *Techninės analizės kriterijai*

---

Svarus prisidėjimas prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos

---

1. Veikla, susijusi su esamos vandens tiekimo sistemos eksploatavimu, kai vartotojams tiekiamas pakankamos ir sveikatos reikalavimus atitinkančios kokybės vanduo ir prisidedama prie efektyvaus vandens išteklių naudojimo, atitinka šiuos kriterijus:

- a) vandens tiekimo sistema atitinka Direktyvos (ES) 2020/2184, Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2022/679 <sup>(3)</sup>, taip pat pagal tą direktyvą priimtų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų reikalavimus;
- b) sistemos nuotėkio lygis apskaičiuojamas taikant infrastruktūros nuotėkio rodiklio (INR) <sup>(4)</sup> vertinimo metodą, o ribinė vertė yra ne didesnė kaip 2,0, arba jis apskaičiuojamas taikant kitą tinkamą metodą, o ribinė vertė nustatoma pagal Direktyvos (ES) 2020/2184 4 straipsnį. Tas skaičiavimas turi būti taikomas visai nurodytai vandentiekos (skirstymo) tinklo daliai, t. y. vandentiekos zonos lygmeniu, rajoninėje (-ėse) vartojimo matavimo zonoje (-ose) arba reguliuojamo slėgio zonoje (-ose);
- c) vandens tiekimo sistemos apima vartojimo apskaitą vartotojų lygmeniu, kai vanduo tiekiamas į sutartyje numatytą tiekimo vietą, esančią pačių vartotojų geriamojo vandens skirstymo sistemoje.

2. Naujos vandens tiekimo sistemos statybos ir eksploatavimo arba esamos vandens tiekimo sistemos išplėtimo atveju, kai vanduo tiekiamas naujoms teritorijoms arba gerinama vandentiekos esamoms teritorijoms, veikla atitinka šiuos kriterijus:

- a) vandens tiekimo sistema atitinka Direktyvą (ES) 2020/2184, įskaitant tos direktyvos 13 straipsnio 8 dalyje nustatytus reikalavimus, taip pat įgyvendinimo sprendimo (ES) 2022/679 ir pagal tą direktyvą priimtų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų reikalavimus;
- b) naujos arba išplėtos sistemos nuotėkio lygis apskaičiuojamas taikant infrastruktūros nuotėkio rodiklio (INR) vertinimo metodą, o ribinė vertė yra ne didesnė kaip 1,5, arba jis apskaičiuojamas taikant kitą tinkamą metodą, o ribinė vertė nustatoma pagal Direktyvos (ES) 2020/2184 4 straipsnį. Tas skaičiavimas turi būti taikomas visai paveiktai konkrečiai vandens tiekimo (skirstymo) tinklo daliai, kurioje vykdomi darbai, t. y. vandens tiekimo zonos lygmeniu, rajoninėje (-ėse) vartojimo matavimo zonoje (-ose) arba reguliuojamo slėgio zonoje (-ose).
- c) vandens tiekimo sistema apima vartojimo apskaitą vartotojų lygmeniu, kai vanduo tiekiamas į sutartyje numatytą geriamojo vandens tiekimo vietą, esančią pačių vartotojų geriamojo vandens skirstymo sistemoje.

3. Esamų vandens tiekimo sistemų atnaujinimo atveju veikla atitinka šiuos kriterijus:

---

<sup>(3)</sup> 2022 m. sausio 19 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/679, kuriuo sudaromas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2020/2184 numatytas susirūpinimą keliančių medžiagų ir junginių žmonėms vartoti skirtame vandenyje stebėjimo sąrašas (OL L 124, 2022 4 27, p. 41).

<sup>(4)</sup> Infrastruktūros nuotėkio rodiklis (INR) apskaičiuojamas kaip esami faktiniai metiniai nuostoliai (EFMN) arba neišvengiami faktiniai metiniai nuostoliai (NFMN). Esami faktiniai metiniai nuostoliai – faktinis iš skirstymo tinklo dingęs (t. y. galutiniams vartotojams nepateiktas) vandens kiekis. Nustatant neišvengiamus faktinius metinius nuostolius atsižvelgiama į tai, kad iš vandens skirstymo tinklo visada nuteka tam tikras vandens kiekis. Neišvengiami faktiniai metiniai nuostoliai apskaičiuojami pagal tokius parametrus kaip tinklo ilgis, tiekimo jungčių skaičius ir vandens slėgis tinkle.

- a) ją vykdant bent 20 % sumažinamas skirtumas tarp esamo vidutinio trejų metų vandens tiekimo tinklo nuotėkio lygio, apskaičiuoto taikant infrastruktūros nuotėkio rodiklio (INR) vertinimo metodą (pradinis trejų metų veiklos rezultatų vidurkis) ir 1,5 INR, arba tarp esamo vidutinio trejų metų vandens tiekimo tinklo nuotėkio lygio, apskaičiuoto taikant kitą tinkamą metodą, ir ribinės vertės, nustatytos pagal Direktyvos (ES) 2020/2184 4 straipsnį. Esamo nuotėkio lygio trejų metų vidurkis skaičiuojamas visoje paveiktoje konkrečioje vandens tiekimo (skirstymo) tinklo dalyje, kurioje vykdomi darbai, t. y. atnaujinto vandens tiekimo (skirstymo) tinklo atveju rajoninėje (-ėse) vartojimo matavimo zonoje (-ose) arba reguliuojamo slėgio zonoje (-ose).
  - b) vandens tiekėjas parengia, o kompetentingos institucijos patvirtina planą, kuriame pateikiami tikslai ir terminai, kurių laikantis vartotojų lygmeniu bus įdiegta vartojimo apskaita.
4. Gauti vandens tiekimo sistemai skirti reikiami vandens gavybos leidimai. Pagal Direktyvą 2000/60/EB tokia vandens gavyba įtraukiama į vandens gavybos registrą. Siekiant užtikrinti, kad turimi požeminio vandens išteklių nebūtų išseikvoti, esant tam tikram ilgalaikiam metiniam vandens ėmimo iš telkinio vidurkiui, arba kad nebūtų trukdoma pasiekti paviršinio vandens telkinio, iš kurio imamas vanduo, geros ekologinės būklės ir ekologinio potencialo, o dėl vandens gavybos tų vandens telkinių būklė arba potencialas nepablogėtų, buvo atliktas faktinio vandens gavybos potencialo vertinimas.

Dėl vandens tiekimo sistemos eksploatavimo nepablogėja paveiktų vandens telkinių būklė ir netrukdoma pasiekti geros vandens telkinio būklės ir gero ekologinio potencialo pagal Direktyvą 2000/60/EB <sup>(3)</sup>.

Informacija apie vandens gavybą, gavybos registrą, vandens telkinių būklę, juos veikiančius neigiamus veiksnius ir poveikį yra įtraukta į upės baseino valdymo planą arba, jei veikla vykdoma trečiojoje šalyje, į lygiavertį vandens naudojimo ir apsaugos valdymo planą.

Veikla nėra susijusi su naujų tiekimo sistemų statyba arba esamų tiekimo sistemų plėtra, jei jos gali turėti įtakos vienam ar daugiau vandens telkinių, kurių būklė arba potencialas nėra geri dėl su kiekiu susijusių priežasčių.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

<sup>(3)</sup> Trečiojoje šalyje vykdomos veiklos atveju – pagal taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama lygiavertčių tikslų užtikrinti gerą vandens išteklių būklę ir gerą ekologinį potencialą, taikant lygiavertes procedūras ir esmines taisykles, t. y. pagal vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kuriuo užtikrinama, kad 1) būtų įvertintas veiklos poveikis nustatytai galimai paveikto vandens telkinio ar telkinių būklei arba ekologiniam potencialui ir 2) būtų išvengta geros būklės ir (arba) ekologinio potencialo prastėjimo arba jam būtų užkirstas kelias.

## 2.2. Komunalinių nuotekų valymas

### Veiklos aprašymas

Komunalinių nuotekų infrastruktūros, įskaitant valymo įrenginius, kanalizacijos tinklus, paviršinių nuotekų tvarkymo konstrukcijas, jungtis prie nuotekų infrastruktūros, decentralizuotus nuotekų valymo įrenginius, įskaitant atskiras ir kitas tinkamas sistemas, ir išvalytų nuotekų išleidimo konstrukcijų statyba, plėtra, modernizavimas, eksploatavimas ir atnaujinimas. Veikla gali apimti naujovišką ir pažangų valymą, įskaitant mikroteršalų šalinimą.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E37.00 ir F42.9, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

### Techninės analizės kriterijai

#### Svarus prisidėjimas prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos

1. Dėl nuotekų valymo sistemos nepablogėja nė vieno iš paveiktų vandens telkinių gera būklė ir geras ekologinis potencialas ir ji svariai prisideda prie paveiktų vandens telkinių geros būklės ir gero potencialo pasiekimo pagal Direktyvą 2000/60/EB <sup>(6)</sup>.

Informacija, susijusi su vandens telkinių būkle, veikla, galinčia daryti poveikį jų būklei, ir priemonėmis, kurių imtasi siekiant išvengti tokio poveikio arba jį kuo labiau sumažinti, įtraukiama į upės baseino valdymo planą arba, jei veikla vykdoma trečiojoje šalyje, į lygiavertį vandens naudojimo ir apsaugos valdymo planą. Nuotekų valymo sistema atitinka kompetentingų vietos valdžios institucijų nustatytus nuotekų išleidimo reikalavimus. Nuotekų valymo sistema taip pat prisideda prie geros jūrų vandenų aplinkos būklės pasiekimo arba palaikymo pagal Direktyvą 2008/56/EB, jei taikoma.

2. Nuotekų valymo sistemoje yra nuotekų surinkimo sistema ir antrinio nuotekų valymo sistema. Nuotekų valymo sistema atitinka atitinkamus konkretaus dydžio reikalavimus, taikomus iš komunalinių nuotekų valymo įrenginių išleidžiamoms nuotekoms, nustatytus Direktyvoje 91/271/EEB, visų pirma tos direktyvos 3–8 ir 13 straipsniuose ir tos direktyvos I priede.

3. Jei nuotekų valymo įrenginio pajėgumas yra ne mažesnis kaip 100 000 gyventojų ekvivalentų (GE) <sup>(7)</sup> arba jei į jį per parą patenkanti apkrova pagal biocheminį deguonies suvartojimą per 5 paras (BDS5) viršija 6 000 kg, dumbalui stabilizuoti taikomas dumblo valymo metodas, pavyzdžiui, anaerobinis skaidymas, arba technologija, kuriems reikalingas grynas energijos poreikis yra toks pat arba mažesnis (atsižvelgiant į energijos gamybą ir suvartojimą).

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Yra atliktas iš centralizuotos nuotekų sistemos, apimančios nuotekų surinkimą (kanalizacijos tinklą) ir valymą, tiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio vertinimas. Pareikalavus rezultatai atskleidžiami investuotojams ir klientams <sup>(8)</sup> .  Nuotekų dumblo anaerobinio skaidymo atveju parengtas metano nuotėkio įrenginyje stebėsenos planas.
-------------------------------	--

<sup>(6)</sup> Trečiojoje šalyje vykdomos veiklos atveju – pagal taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama lygiavertčių tikslų užtikrinti gerą vandens išteklių būklę ir gerą ekologinį potencialą, taikant lygiavertes procedūrinės ir esminės taisykles, t. y. pagal vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kuriuo užtikrinama, kad 1) būtų įvertintas veiklos poveikis nustatyti galimai paveikto vandens telkinio ar telkinių būklei arba ekologiniam potencialui ir 2) būtų išvengta geros būklės ir (arba) ekologinio potencialo prastėjimo arba jam būtų užkirstas kelias.

<sup>(7)</sup> Gyventojų ekvivalentas (GE) – organinių biologiška skaidžių teršalų apkrova, kuriai biochemiškai suskaidyti per 5 paras sunaudojamo deguonies kiekis (BDS5) yra 60 g per dieną.

<sup>(8)</sup> Pavyzdžiui, pagal IPCC gaires dėl nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos, taikomas nuotekų valymo veiklai (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5\\_Volume5/19R\\_V5\\_6\\_Ch06\\_Wastewater.pdf](https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf)).

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	<p>Nuotekų išleidimas į priimančiuosius vandenis atitinka Direktyvoje 91/271/EEB nustatytus reikalavimus, arba nacionalines nuostatas, kuriomis nustatomi didžiausi leidžiami su nuotekomis į priimančiuosius vandenis išleidžiamų teršalų kiekiai.</p> <p>Igyvendintos priemonės, kuriomis siekiama išvengti pavojingo paviršinių nuotekų nutekėjimo iš nuotekų surinkimo sistemos ir jį sumažinti ir kurios gali apimti gamtos procesais pagrįstus sprendimus, atskiras paviršinių nuotekų surinkimo sistemas, sulaikymo rezervuarus ir pirmojo nuplaunamojo vandens valymą.</p> <p>Nuotekų dumblas naudojamas laikantis Tarybos direktyvos 86/278/EEB (*) arba taip, kaip reikalaujama nacionalinėje teisėje, susijusioje su dumblo paskleidimu dirvos paviršiuje ar kitoku naudojimu ant dirvožemio arba dirvožemyje.</p>
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

### 2.3. Darnios miestų drenavimo sistemos

#### Veiklos aprašymas

Miestų drenavimo sistemų įrenginių, kuriais mažinama tarša ir potvynių grėsmė, kylantys dėl komunalinių paviršinių nuotekų, gerinama miesto vandens kokybė ir didinamas jo kiekis, panaudojant natūralius procesus, pavyzdžiui, infiltraciją ir sulaikymą, statyba, plėtra, eksploatacija ir atnaujinimas.

Ši veikla apima darnią miesto drenavimo sistemą, skatinančią infiltraciją, garavimą ir kitus paviršinių nuotekų valymo būdus (įskaitant vandens nuleistuvus, teritorijos išdėstymą ir valdymą, pralaidžias dangas, filtravimo drenažus, nuotakus, filtravimo juostas, tvenkinius, pelkes, susigėrimo įrenginius, infiltracinius griovius ir baseinus, žaliuosius stogus, biologinio sulaikymo vietas ir paviršinių nuotekų parengtinio valymo įtaisus, įskaitant smėlio filtrus arba dulkių šalintuvus <sup>(10)</sup>) ir kitas naujoviškas sistemas.

Veikla neapima už miesto ribų taikomų gamtos procesais pagrįstų potvynių ir sausrų rizikos prevencijos ir apsaugos nuo jų sprendimų (žr. šio priedo 3.1 skirsnį).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E36.00, E37.00 ir F42.9, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

(\*) 1986 m. birželio 12 d. Tarybos direktyva 86/278/EEB dėl aplinkos, ypač dirvožemio, apsaugos naudojant žemės ūkyje nuotekų dumblą (OL L 181, 1986 7 4, p. 6).

<sup>(10)</sup> Apibrėžtus dokumente „JRC Publications Repository – Best Environmental Management Practice for the Public Administration Sector“ (europa.eu).



## Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos

Veikla prisidedama prie lietaus vandens sulaikymo tam tikroje teritorijoje arba vandens kokybės gerinimo, nes ji atitinka šiuos kriterijus:

- a) darnios miesto drenavimo sistemos statyba ir eksploatacija integruota į miesto drenavimo ir nuotekų valymo sistemą, kaip tai įrodo potvynių rizikos valdymo planas arba kitos atitinkamos miestų planavimo priemonės. Veikla svariai prisideda prie geros paviršinio ir požeminio vandens telkinių būklės ir gero ekologinio potencialo pasiekimo arba vandens telkinių, kurių būklė ir potencialas jau yra geri, būklės blogėjimo prevencijos ir yra vykdoma siekiant užtikrinti atitiktį Direktyvai 2000/60/EB <sup>(1)</sup> ir Direktyvai 2008/56/EB;
- b) pateikiama informacija apie procentinę dalį, kurią sudaro konkreti teritorija, pavyzdžiui, gyvenamoji ar komercinės paskirties teritorija, kurioje lietaus vanduo yra ne tiesiogiai nuleidžiamas, o sulaikomas;
- c) projektuojant darnią miesto drenavimo sistemą būtų užtikrintas bent vienas iš šių poveikio elementų:
  - i) tam tikra procentinė lietaus vandens dalis drenažo sistemos vandens baseine yra sulaikoma ir vėliau palaipsniui išleidžiama į priimančiuosius vandens telkinius;
  - ii) iš komunalinių paviršinių nuotekų, prieš jas išleidžiant į priimančiuosius vandens telkinius, pašalinama tam tikra procentinė dalis teršalų, įskaitant naftą, sunkiuosius metalus, pavojingas chemines medžiagas ir mikroplastikus;
  - iii) nuotėkio didžiausias galimas srautas, kurio grįžties trukmė atitinka potvynių rizikos valdymo planą ar kitų galiojančių vietos nuostatų reikalavimus, sumažėja kiekybiškai įvertintu procentiniu dydžiu.

## Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
2) Prisisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Priklausomai nuo gaunamo vandens kilmės ir skirtingos teršalų apkrovos (tai, pavyzdžiui, gali būti lietaus vanduo, nuo stogų nutekantis lietaus vanduo, nuo kelių nutekantis lietaus vanduo arba paviršinės nuotekos), darni miestų drenavimo sistema šiuos vandenį valo prieš juos išleidžiant arba infiltruojant į kitas aplinkos terpes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Vykdoma invazinių svetimų rūšių introdukcijos prevencija arba valdomas jų plitimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1143/2014 <sup>(12)</sup> .

<sup>(1)</sup> Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama lygiavertę tikslų užtikrinti gerą vandens išteklių būklę ir gerą ekologinį potencialą, taikant lygiavertes procedūras ir esmines taisykles, t. y. pagal vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kuriuo užtikrinama, kad 1) būtų įvertintas veiklos poveikis nustatytai galimai paveikto vandens telkinio ar telkinių būklei arba ekologiniam potencialui ir 2) būtų išvengta geros būklės ir (arba) ekologinio potencialo prastėjimo arba jam būtų užkirstas kelias.

<sup>(12)</sup> 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo (OL L 317, 2014 11 4, p. 35).

### 3. *Nelaimių rizikos valdymas*

#### 3.1. **Gamtos procesais pagrįsti potvynių ir sausrų rizikos prevencijos ir apsaugos nuo jų sprendimai**

##### *Veiklos aprašymas*

Gamtos procesais pagrįstų plataus masto priemonių, skirtų potvyniams ir sausroms valdyti, ir pakrančių, tarpinių ir vidaus vandenų ekosistemų atkūrimo priemonių, kuriomis prisidedama prie potvynių ar sausrų prevencijos arba apsaugos nuo jų, planavimas, statyba bei plėtra ir gamtinio vandens sulaikymo, biologinės įvairovės ir vandens kokybės gerinimas.

Šios gamtos procesais pagrįstos potvynių ar sausrų valdymo plataus masto priemonės taikomos priemiesčiuose, kaimo ir pakrantės rajonuose ir koordinuojamos upės baseino, regiono ar vietos, pavyzdžiui, savivaldybės, lygmeniu.

Ekonominė veikla apima:

a) su upėmis ar ežerais susijusias priemones, įskaitant:

- i) pakrančių ar salpų augalijos plėtrą arba salpų atkūrimą, įskaitant upės arba ežero pakartotinį sujungimą su salpa arba už kanalo ribų esančių ir (arba) skersinių jungčių gerinimą, siekiant atkurti salpos sulaikomąjį pajėgumą ir jos ekosistemos funkcijas;
- ii) upių vagų vingiuotumo atkūrimą, sukuriant naują vingiuotą upės vagą arba iš naujo sujungiant nutrūkusias vingiuotas upės vagas, arba iš naujo sujungiant ežerą ar ežerų grupę su upe;
- iii) upės išilginių ir skersinių jungčių (įskaitant senvages) atkūrimą, pašalinant neberekalingas kliūtis, įskaitant užtvankas ir slenksčius arba nedideles pertvaras skersai ar išilgai upės;
- iv) dirbtinių upių ar ežerų pakrančių apsaugos priemonių pakeitimą gamtos procesais pagrįstais sprendimais, skirtais krantams ar vagai stabilizuoti ir naudojamais kaip upių ar ežerų atkūrimo priemonės;
- v) priemones, kuriomis siekiama pajvairinti upės ar ežero gylį ir plotį, kad padidėtų buveinių įvairovė;

b) šlapynių priemonės, įskaitant:

- i) griovių įrengimą drėgnumui atkurti, drenažo įrenginių pašalinimą, pakeitimą įrenginiais, kuriais kontroliuojamas nuotėkis, arba pylimų atitraukimą, kad būtų galima užtvėnkinti;
- ii) dirbtinių šlapynių, skirtų vandeniui sulaikyti ir valyti tiek sausumoje, tiek prie vandens telkinių be augmenijos, įrengimą kaimo ir miesto vietovėse;
- iii) sulaikymo baseinus ir tvenkinius nuo poplūdžio;

c) pakrančių priemonės, įskaitant:

- i) pakrančių šlapynių, įskaitant mangrovių miškus ar jūrų žolių sąžalynus, kurie veikia kaip natūralus barjeras, išsaugojimą ar atkūrimą;
- ii) priemones, kurias sudaro morfologiniai pokyčiai ir kliūčių pašalinimas, siekiant kuo labiau sumažinti dirbtinio poplūdimių papildymo smėliu poreikį ir pagerinti pakrančių ekosistemų būklę, pagrįstas nuosėdų balanso tyrimu;
- iii) kopų sutvirtinimą ir atkūrimą, įskaitant kopų augalijos sodinimą;
- iv) pakrančių rifų išsaugojimą ar atkūrimą;
- v) pakrantės zonos papildymą smėliu;

d) viso upės baseino valdymo priemonės, įskaitant:

- i) žemės tvarkymo priemonės, įskaitant rezervuarų vandens baseinų, šaltinių ar sanitarinės apsaugos zonų ir apskritai upių baseinų aukštupių apželdinimą mišku;
- ii) natūralios infiltracijos atkūrimą, siekiant papildyti požeminį vandenį, palengvinant arba padidinant dirvožemio sulaikymo gebą ir infiltraciją;
- iii) valdomą vandeningojo sluoksnio papildymą <sup>(13)</sup>.

<sup>(13)</sup> Valdomas vandeningojo sluoksnio papildymas – procesas, kurio metu vandeningasis sluoksnis sąmoningai papildomas vandeniu iš kitos vietos vėlesnio panaudojimo arba aplinkosauginės naudos tikslais.

Veikla neapima nedidelio masto gamtos procesais pagrįstų sprendimų, skirtų potvyniams ir sausroms mažinti, įskaitant žaliuosius ir mėlynuosius sprendimus, taikomus miesto aplinkoje, pavyzdžiui, žaliuosius stogus, nuotakus, pralaidžius paviršius ir infiltracijos baseinus, skirtus komunalinėms paviršinėms nuotekoms tvarkyti, arba darnias miestų drenavimo sistemas (žr. šio priedo 2.3 skirsnį).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu F42.91 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

#### *Techninės analizės kriterijai*

---

#### Svarus prisidėjimas prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos

---

1. Ši veikla yra kiekybiškai įvertinama ir terminuota priemonė, kuria siekiama potvynių rizikos mažinimo tikslų pagal upės baseino mastu suderintą potvynių rizikos valdymo planą, parengtą vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB <sup>(14)</sup>. Sausrų rizikos mažinimo atveju veikla yra kiekybiškai įvertinama ir terminuota priemonė, kuria siekiama Direktyvos 2000/60/EB tikslų pagal upės baseino valdymo planą arba sausrų valdymo planą, kuris yra upės baseino valdymo plano dalis.

Jei veikla vykdoma trečiojoje šalyse, ji nurodoma kaip potvynių rizikos mažinimo arba sausrų rizikos mažinimo priemonė, įtraukta į vandens naudojimo ir apsaugos valdymo planą upės baseino mastu arba į integruoto pakrančių zonų valdymo planą, taikomą palei pakrantę. Šiais planais siekiama potvynių ir sausrų rizikos valdymo tikslų, kad būtų sumažintos neigiamos pasekmės žmonių sveikatai, aplinkai, kultūros paveldui ir ekonominei veiklai.

2. Kad būtų pasiekta gera vandens išteklių būklė ir geras ekologinis potencialas, apibrėžti Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnio 22 ir 23 punktuose, konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais nustatyta ir pašalinta aplinkos būklės blogėjimo rizika, susijusi su vandens kokybės išsaugojimu bei vandens stygiaus vengimu ir paveiktų vandens telkinių būklės blogėjimo vengimu, laikantis Direktyvos 2000/60/EB ir pagal tą direktyvą parengto galimai paveiktam vandens telkiniui ar telkiniams skirto upės baseino valdymo plano.

Nustatoma su jūros aplinkos išsaugojimu susijusi aplinkos būklės blogėjimo rizika ir sprendžiami su ja susiję klausimai, kad būtų pasiekta arba palaikoma gera aplinkos būklė, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/56/EB 3 straipsnio 5 punkte.

3. Veikla apima gamtos atkūrimo ar išsaugojimo veiksmus, kuriais įrodoma konkreti papildoma ekosistemų nauda, padedanti pasiekti gerą vandens būklę ar potencialą pagal Direktyvą 2000/60/EB, gerą aplinkos būklę pagal Direktyvą 2008/56/EB ir 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikate „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija“ <sup>(15)</sup> nurodytus gamtos atkūrimo ir išsaugojimo tikslus. Veikla apima aiškius ir privalomus per aiškiai apibrėžtą laikotarpį įgyvendintinus gamtos atkūrimo ar išsaugojimo tikslus ir priemonių šiems tikslams pasiekti aprašymą. Vietos suinteresuotosios šalys nuo pat pradžių dalyvauja planavimo ir projektavimo etape. Ši veikla grindžiama IUCN visuotinio gamtos procesais pagrįstų sprendimų standarto principais.

Vykdamas veiklą trečiojoje šalyse atsižvelgiama į nacionalines biologinės įvairovės strategijas ir veiksmų planus, kuriuose nustatomi gamtos išsaugojimo ir atkūrimo tikslai ir aprašomos priemonės šiems tikslams pasiekti.

4. Parengta stebėsenos programa, kuria siekiama įvertinti gamtos procesais pagrįstų sprendimų schemos veiksmingumą gerinant paveikto vandens telkinio būklę, siekiant išsaugojimo ir atkūrimo tikslų ir prisitaikant prie kintančių klimato sąlygų. Programa peržiūrima vadovaujantis periodiškai rengiamais upių baseinų valdymo planais (įskaitant, kai tinkama, sausrų valdymo planus) ir potvynių rizikos valdymo planais.

---

<sup>(14)</sup> 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo (OL L 288, 2007 11 6, p. 27).

<sup>(15)</sup> Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“ (COM(2020) 380 final).

Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju programa peržiūrima ne rečiau kaip kartą per programavimo laikotarpį ir bet kuriuo atveju kas 10 metų. Programoje laikomasi galiojančių teisinių ir reglamentavimo nuostatų ir ji suderinama su tomis nuostatomis, aiškiai nurodant teisinės atsakomybės ir įsipareigojimų sritis. Į programą aktyviai įtraukiamos vietos bendruomenės ir kitos suinteresuotosios šalys.

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdamat veiklą, žemės ir jūros, kuriose yra didelių anglies sancaupų <sup>(16)</sup> , būklė neblogėja.
2) Prisaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, ir atsižvelgia į geriausius prieinamus gamybos būdus. Ne mažiau kaip 70 % (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas) parengiama pakartotiniam naudojimui, perdirbimui ir kitokiam panaudojimui medžiagoms gauti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo <sup>(17)</sup> . Veiklos vykdytojai atlieka atrankinį griovimą, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingas medžiagas ir palengvinti pakartotinį naudojimą bei kokybišką perdirbimą.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Pesticidų naudojimas kuo labiau mažinamas, o pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/128/EB <sup>(18)</sup> pirmenybė teikiama alternatyviems metodams ar priemonėms, kurie gali apimti nechemines pesticidų alternatyvas, išskyrus atvejus, kai pesticidus reikia naudoti kenkėjų ir ligų protrūkiams kontroliuoti. Vykdamat veiklą naudojama kuo mažiau trąšų ir nenaudojama mėšlo.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Be to, turi būti užtikrinama: a) ES dėl „Natura 2000“ teritorijų – kad veikla nebūtų daromas reikšmingas poveikis toms teritorijoms atsižvelgiant į jų išsaugojimo tikslus, remiantis tinkamu vertinimu, atliktu pagal Tarybos direktyvos 92/43/EEB <sup>(19)</sup> 6 straipsnio 3 dalį;

<sup>(16)</sup> Žemė, kurioje yra didelių anglies sancaupų – šlapynė, įskaitant durpynus, ir ištisai mišku apaugusios vietovės, apibrėžtos 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82) 29 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose.

<sup>(17)</sup> ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas, 2016 m. rugsėjo mėn. Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/20509/>.

<sup>(18)</sup> 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo (OL L 309, 2009 11 24, p. 71).

<sup>(19)</sup> 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

	<p>b) ES, bet kurioje teritorijoje – kad veikla nekenktų rūšių, saugomų pagal Direktyvą 92/43/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB<sup>(20)</sup>, populiacijų palankios apsaugos būklės atkūrimui ar palaikymui. Veikla taip pat turi nekenkti atitinkamų pagal Direktyvą 92/43/EEB saugomų tipų buveinių palankios apsaugos būklės atkūrimui ar išsaugojimui;</p> <p>c) kad ES būtų vykdoma invazinių svetimų rūšių introdukcijos prevencija arba valdomas jų plitimas pagal reglamentą (ES) Nr. 1143/2014;</p> <p>d) už ES ribų – kad veikla būtų vykdoma laikantis taikytinos teisės, susijusios su buveinių, rūšių išsaugojimu ir invazinių svetimų rūšių valdymu.</p>
--	---

#### 4. Informacija ir ryšiai

##### 4.1. Informacinių ir (arba) operacinių technologijų duomenimis pagrįsti nuotėkio mažinimo sprendimai

###### Veiklos aprašymas

Vykdam šią veiklą gaminami, kuriami, įrengiami, diegiami, prižiūrimi, taisomi informacinių technologijų (IT) arba operacinių technologijų (OT) duomenimis pagrįsti sprendimai<sup>(21)</sup>, skirti vandens tiekimo sistemų nuotėkiui kontroliuoti, valdyti, mažinti ir sušvelninti, arba teikiamos su jais susijusios profesionalios paslaugos, įskaitant technines konsultacijas dėl projektavimo ar stebėsenos.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E36, F42.99 ir J62, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 12 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

###### Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos

1. Vykdam šią veiklą gaminami, kuriami, diegiami, įgyvendinami, prižiūrimi, remontuojami toliau išvardyti informacinių technologijų (IT) arba operacinių technologijų (OT) duomenimis pagrįsti sprendimai, skirti kontroliuoti, valdyti, mažinti ir sušvelninti nuotėkiui naujose ar esamose vandens tiekimo sistemose, arba teikiamos profesinės paslaugos, įskaitant technines konsultacijas dėl vieno ar kelių iš tų sprendimų projektavimo ar stebėsenos:

- stebėsenos sistemos, įskaitant holistinius IT arba OT rinkinius ir (arba) priemones arba tokių priemonių papildinius ir (arba) plėtinius, kuriais galima nustatyti, stebėti ir atsekti vandens nuotėkį;
- IT arba OT sprendimai arba tokių priemonių papildiniai ir (arba) plėtiniai, kuriais galima kontroliuoti, valdyti ir mažinti vandens nuotėkį;
- IT arba OT sprendimai arba tokių priemonių papildiniai ir (arba) plėtiniai, kuriais užtikrinama sistemų sąveika rajoninėse vartojimo matavimo zonose, kai diegiamos naujos stebėsenos sistemos arba IT arba OT sprendimai.

<sup>(20)</sup> 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

<sup>(21)</sup> IT arba OT duomenimis pagrįsti sprendimai apima susietuosius gaminius, jutiklius, analitinę ir kitą programinę įrangą bei informacines ir ryšių technologijas (IRT), skirtas duomenims perduoti, saugoti bei rodyti ir sistemai valdyti.

2. Kad būtų pasiekta gera vandens išteklių būklė ir geras ekologinis potencialas, apibrėžti Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnio 22 ir 23 punktuose, konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais nustatyta ir pašalinta aplinkos būklės blogėjimo rizika, susijusi su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens stygiaus vengimu, laikantis Direktyvos 2000/60/EB <sup>(22)</sup> ir galimai paveiktam vandens telkiniui ar telkiniams skirto pagal tą direktyvą parengto vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo plano.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	<p>Taikomos atliekų tvarkymo ir perdirbimo pasibaigus gyvavimo ciklui priemonės, be kita ko, sudarant eksploatavimo nutraukimo sutartis su perdirbimo paslaugų teikėjais, atsižvelgiant į finansines prognozes arba oficialius projekto dokumentus. Šiomis priemonėmis užtikrinama, kad komponentai ir medžiagos būtų atskiriami ir apdorojami siekiant kuo labiau padidinti perdirbimo ir pakartotinio naudojimo mastą pagal atliekų hierarchiją, ES atliekų reglamentavimo principus ir taikytinus reglamentus, visų pirma pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroninę įrangą bei jų svarbiausias žaliavas. Šios priemonės taip pat apima pavojingų medžiagų kontrolę ir valdymą.</p> <p>Parengimas pakartotiniam naudojimui, atliekų naudojimui ar perdirbimui arba tinkamas apdorojimas, įskaitant visų skysčių pašalinimą ir atrankinį apdorojimą, atliekami pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/19/ES <sup>(23)</sup> VII priedą.</p>
5) Taršos prevencija ir kontrolė	<p>Naudojama įranga atitinka serveriams ir duomenų saugojimo gaminiais taikomus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/125/EB <sup>(24)</sup> nustatytus reikalavimus.</p> <p>Naudojamoje įrangoje nėra Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/65/ES <sup>(25)</sup> II priede išvardytų ribojamų medžiagų, išskyrus atvejus, kai homogeninių medžiagų koncentracijos vertės pagal masę neviršija tame priede išvardytų didžiausių verčių.</p>
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

<sup>(22)</sup> Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama lygiaverčių tikslų užtikrinti gerą vandens išteklių būklę ir gerą ekologinį potencialą, taikant lygiavertes procedūras ir esmines taisykles, t. y. pagal vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kuriuo užtikrinama, kad 1) būtų įvertintas veiklos poveikis nustatytai galimai paveikto vandens telkinio ar telkinių būklei arba ekologiniam potencialui ir 2) būtų išvengta geros būklės ir (arba) ekologinio potencialo prastėjimo arba jam būtų užkirstas kelias.

<sup>(23)</sup> 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (OL L 197, 2012 7 24, p. 38).

<sup>(24)</sup> 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiais nustatymo sistemą (OL L 285, 2009 10 31, p. 10).

<sup>(25)</sup> 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/65/ES dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo (OL L 174, 2011 7 1, p. 88).

## A priedėlis

**Bendrieji reikšmingos žalos prisitaikymui prie klimato kaitos nedarymo kriterijai****I. Kriterijai**

Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedėlio II skirsnio lentelėje nurodytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

- veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio A priedėlio II skirsnyje išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;
- nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio A priedėlio II skirsnyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;
- įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomi trukmei, t. y.:

- veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;
- visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus <sup>(1)</sup>, atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos ataskaitomis <sup>(2)</sup>, moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių <sup>(3)</sup> ar mokėjimo modeliais.

Esamos veiklos ir naujos veiklos, kurią vykdant naudojamas esamas fizinis turtas, atveju ekonominės veiklos vykdytojas per laikotarpį, trunkantį iki penkerių metų, įdiegia fizinius ir nefizinius sprendimus (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai. Atitinkamai parengiamas tų sprendimų įgyvendinimui skirtas prisitaikymo planas.

Naujos veiklos ir esamos veiklos, kurią vykdant naudojamas naujai sukurtas fizinis turtas, atveju ekonominės veiklos vykdytojas projektavimo ir statybos etapu integruoja prisitaikymo sprendimus, kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai, ir yra juos įdiegęs iki veiklos pradžios.

Įdiegti prisitaikymo sprendimai nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui, dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionalinėmis prisitaikymo prie klimato kaitos strategijomis ir planais ir jų atveju numatoma galimybė diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus <sup>(4)</sup> arba yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji ar žaliaji infrastruktūra <sup>(5)</sup>.

<sup>(1)</sup> Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

<sup>(2)</sup> Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą. Prieiga per internetą: <https://www.ipcc.ch/reports/>.

<sup>(3)</sup> Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

<sup>(4)</sup> Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, kartu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikyti, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijos priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/research/environment/index.cfm?pg=nbs>).

<sup>(5)</sup> Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM(2013) 249 final).

II. Su klimatu susijusios rizikos klasifikavimas <sup>(9)</sup>

	Susijusi su temperatūra	Susijusi su vėju	Susijusi su vandeniu	Susijusi su kietąja mase
Nuolatinė	Kintanti temperatūra (oro, gėlo vandens, jūros vandens)	Vyraujančio vėjo pokyčiai	Kritulių pobūdžio ir rūšių (lietaus, krušos, sniego / ledo) pokyčiai	Pakrančių erozija
	Šiluminis stresas		Krituliai arba hidrologinis kintamumas	Dirvožemio degradacija
	Temperatūros nepastovumas		Vandenynų rūgštėjimas	Dirvožemio erozija
	Daugiamečio išalo sluoksnio tirpimas		Sūraus vandens intruzija	Soliflukcija
			Jūros lygio kilimas	
			Vandens stygius	
Ūmi	Karščio banga	Ciklonas, uraganas, taifūnas	Sausra	Lavina
	Šalčio banga / šalna	Audra (įskaitant pūgas, dulkių ir smėlio audras)	Gausūs krituliai (lietus, kruša, sniegas / ledas)	Nuošliauža
	Gamtos gaisras	Tornadas	Potvynis (pakrančių, upių, lietaus, gruntinio vandens)	Smegduobė
			Priedyninio ežero prasiveržimas	

<sup>(9)</sup> Šioje lentelėje pateiktas su klimatu susijusios rizikos rūšių sąrašas nėra baigtinis – jis tik orientacinis dažniausių rizikos rūšių, bent į kurias turi būti atsižvelgiama atliekant su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, sąrašas.



## C priedėlis

**Bendrieji su cheminių medžiagų naudojimu ir buvimu susijusios reikšmingos žalos taršos prevencijai ir kontrolei nedarymo kriterijai**

Vykdamas veiklą nėra gaminamos, pateikiamos rinkai ar naudojamos:

- a) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1021 <sup>(1)</sup> I arba II priede, išskyrus atvejus, kai medžiagos yra kaip netyčia susidaręs teršalų kiekis;
- b) gyvsidabris ir gyvsidabrio junginiai, jų mišiniai ir produktai, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/852 <sup>(2)</sup> 2 straipsnyje;
- c) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2009 <sup>(3)</sup> I arba II priede;
- d) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Direktyvos 2011/65/ES II priede, išskyrus atvejus, kai yra visapusiškai laikomasi tos direktyvos 4 straipsnio 1 dalies;
- e) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 <sup>(4)</sup> XVII priede, išskyrus atvejus, kai yra visapusiškai laikomasi tame priede nurodytų sąlygų;
- f) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar mišinių arba gaminių sudėtyje esančios medžiagos, kurių koncentracija, išreikšta masės dalimi, viršija 0,1 %, kurios atitinka Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nustatytus kriterijus ir kurios buvo nustatytos pagal to reglamento 59 straipsnio 1 dalį, bent aštuoniolikos mėnesiu laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai veiklos vykdytojai įvertina ir dokumentais patvirtina, kad rinkoje nėra kitų tinkamų cheminių medžiagų ar technologijų alternatyvų ir kad jos naudojamos kontroliuojamomis sąlygomis <sup>(5)</sup>.

Be to, dėl šios veiklos vykdymo nepradedama gaminti kitų medžiagų, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar mišinių arba gaminių sudėtyje esančios medžiagos, kurių koncentracija, išreikšta masės dalimi, viršija 0,1 % ir kurios atitinka Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytus priskyrimo vienai iš Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nurodytų pavojingumo klasių arba pavojingumo kategorijų kriterijus, tokių medžiagų neatsiranda galutiniame produkte arba rezultate ir jų nepateikiama rinkai, išskyrus atvejus, kai veiklos vykdytojai įvertina ir dokumentais patvirtina, kad rinkoje nėra kitų tinkamų cheminių medžiagų ar technologijų alternatyvų ir kad jos naudojamos kontroliuojamomis sąlygomis <sup>(6)</sup>.

<sup>(1)</sup> 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1021 dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 169, 2019 6 25, p. 45).

<sup>(2)</sup> 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/852 dėl gyvsidabrio, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1102/2008 (OL L 137, 2017 5 24, p. 1).

<sup>(3)</sup> 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1005/2009 dėl ozono sluoksnį ardantių medžiagų (OL L 286, 2009 10 31, p. 1).

<sup>(4)</sup> 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

<sup>(5)</sup> Komisija peržiūrės f punkte nurodytų medžiagų gamybos, pateikimo rinkai ar naudojimo draudimo išimtis, kai paskelbs cheminių medžiagų naudojimo būtinosioms reikmėms horizontaliuosius principus.

<sup>(6)</sup> Komisija peržiūrės šioje pastraipoje nurodytų medžiagų gamybos, jų buvimą galutiniame produkte arba rezultate ir jų pateikimo rinkai draudimo išimtis, kai paskelbs horizontaliuosius principus dėl cheminių medžiagų naudojimo būtinosioms reikmėms.

*D priedėlis***Bendrieji reikšmingos žalos biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai ir atkūrimui nedarymo kriterijai**

Pagal Direktyvą 2011/92/ES <sup>(1)</sup> atliktas poveikio aplinkai vertinimas (PAV) arba analizė <sup>(2)</sup>.

Jei buvo atliktas PAV, aplinkos apsaugos tikslais įgyvendintos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensuojamosios priemonės.

Pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių vietovių ir (arba) vykdomų operacijų atveju atitinkamais atvejais buvo atliktas atitinkamas vertinimas <sup>(3)</sup> ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės <sup>(4)</sup>.

<sup>(1)</sup> Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, pagal kuriuos reikalaujama atlikti poveikio aplinkai vertinimą arba analizę, pvz., pagal TFK veiklos standartą Nr. 1 „Aplinkos ir socialinės rizikos vertinimas ir valdymas“.

<sup>(2)</sup> Procedūra, pagal kurią kompetentinga institucija nustato, ar turi būti atliekamas Direktyvos 2011/92/ES II priede išvardytų projektų poveikio aplinkai vertinimas (kaip nurodyta tos direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje).

<sup>(3)</sup> 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7) ir 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7). Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama apsaugoti natūralias buveines, laukinę fauną ir florą ir pagal kuriuos reikalaujama atlikti 1) analizės procedūrą, siekiant nustatyti, ar konkrečios veiklos atveju reikia atlikti jos galimo poveikio saugomoms buveinėms ir rūšims vertinimą; 2) tokį tinkamą vertinimą, kai atlikus analizę nustatoma, kad jį reikia atlikti, pvz., TFK veiklos standartą Nr. 6 „Biologinės įvairovės apsauga ir tvarus gyvųjų gamtos išteklių valdymas“.

<sup>(4)</sup> Tos priemonės nustatytos siekiant užtikrinti, kad projektas, planas arba veikla neturėtų reikšmingo poveikio saugomos teritorijos išsaugojimo tikslams.

## II PRIEDAS

**Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams**

## Turinys

	<i>Puslapis</i>
1. Gamybos pramonė .....	28
1.1. Plastikinių pakuočių gamyba .....	28
1.2. Elektros ir elektroninės įrangos gamyba .....	32
2. Vandentieka, kanalizacija, atliekų tvarkymas, valymo veikla .....	39
2.1. Fosforo išgavimas iš nuotekų .....	39
2.2. Žmonėms vartoti neskirtų alternatyvių vandens išteklių gamyba .....	40
2.3. Nepavojingų ir pavojingų atliekų surinkimas ir vežimas .....	42
2.4. Pavojingų atliekų tvarkymas .....	44
2.5. Biologinių atliekų panaudojimas anaerobinio skaidymo arba kompostavimo būdu .....	46
2.6. Teršalų šalinimas iš pasibaigusio gyvavimo ciklo gaminių ir tų gaminių išmontavimas .....	47
2.7. Nepavojingų atliekų rūšiavimas ir naudojimas medžiagoms gauti .....	49
3. Statyba ir nekilnojamojo turto veikla .....	51
3.1. Naujų pastatų statyba .....	51
3.2. Esamų pastatų renovacija .....	55
3.3. Pastatų ir kitų statinių griovimas ir ardymas .....	59
3.4. Kelių ir greitkelių priežiūra .....	61
3.5. Betono naudojimas civilinėje inžinerijoje .....	63
4. Informacija ir ryšiai .....	67
4.1. Informacinių arba operacinių technologijų duomenimis pagrįstų sprendimų teikimas .....	67
5. Paslaugos .....	71
5.1. Remontas, atnaujinimas ir perdarymas .....	71
5.2. Atsarginių dalių pardavimas .....	73
5.3. Pasibaigusio gyvavimo ciklo gaminių ir jų komponentų parengimas pakartotiniam naudojimui .....	74
5.4. Naudotų prekių pardavimas .....	76
5.5. Produkto kaip paslaugos ir kiti žiediniai į naudojimą ir rezultatus orientuoti paslaugų modeliai .....	79
5.6. Pakartotinai naudoti skirtų naudotų prekių prekyvietė .....	81

## 1. Gamybos pramonė

### 1.1. Plastikinių pakuočių gamyba

#### Veiklos aprašymas

#### Plastikinių pakuočių gamyba

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C22.22 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

#### Techninės analizės kriterijai

---

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

---

#### 1. Veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

- a) žiedinių žaliavų naudojimas. Iki 2028 m. perdirbtosios medžiagos, gautos iš vartojimo atliekų, sudaro ne mažiau kaip 35 % liestis su jautriais produktais neskirtos pakuotės svorio ir ne mažiau kaip 10 % liestis su jautriais produktais skirtos pakuotės svorio<sup>(1)</sup>. Nuo 2028 m. perdirbtosios medžiagos, gautos iš vartojimo atliekų, sudaro ne mažiau kaip 65 % liestis su jautriais produktais neskirtos pakuotės svorio ir ne mažiau kaip 50 % liestis su jautriais produktais skirtos pakuotės svorio;
- b) į pakartotinį naudojimą orientuotas projektavimas. Pakuotė suprojektuota taip, kad ją būtų galima naudoti kaip daugkartinę pakuotę pakartotinio naudojimo sistemoje<sup>(2)</sup>, ir atitinka 1 punkto a papunktyje nustatytus žiedinių žaliavų naudojimo reikalavimus (nuo 2028 m. taikomi 35 % ir 10 % perdirbtųjų žaliavų tikslai, o nuo 2032 m. – 65 % ir 50 % tikslai). Pakartotinio naudojimo sistema yra sukurta taip, kad būtų užtikrinta galimybė gaminių pakartotinai naudoti uždarojo arba atvirojo ciklo sistemoje, kurioje:
  - i) nustatyta apibrėžta valdymo struktūra ir saugomi įrašai apie papildymo, pakartotinio naudojimo kartų skaičių, atmetas pakuotes, surinkimo lygį, rinkai pateiktų daugkartinių pakuočių kiekį ir prekinį ar analogiškų vienetų skaičių;
  - ii) nustatytos taisyklės dėl funkcinės gaminio apimties ir pakuočių formų, taip pat dėl daugkartinių pakuočių surinkimo, įskaitant paskatas vartotojams;

---

<sup>(1)</sup> Liestis su jautriais produktais skirta pakuotė – pakuotė, skirta pakavimo reikmėms, reglamentuojamoms 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1831/2003 dėl priedų, skirtų naudoti gyvūnų mityboje (OL L 268, 2003 10 18, p. 29), 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, ir panaikinanti Direktyvas 80/590/EEB ir 89/109/EEB (OL L 338, 2004 11 13, p. 4), 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 767/2009 dėl pašarų tiekimo rinkai ir naudojimo, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 1831/2003 ir panaikinanti Direktyvas 79/373/EEB, 80/511/EEB, 82/471/EEB, 83/228/EEB, 93/74/EEB, 93/113/EEB, 96/25/EEB bei Sprendimą 2004/217/EB (OL L 229, 2009 9 1, p. 1), 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1223/2009 dėl kosmetikos gaminių (OL L 342, 2009 12 22, p. 59), 2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/745 dėl medicinos priemonių, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2001/83/EB, Reglamentas (EB) Nr. 178/2002 ir Reglamentas (EB) Nr. 1223/2009 ir kuriuo panaikinamos Tarybos direktyvos 90/385/EEB ir 93/42/EEB (OL L 117, 2017 5 5, p. 1), 2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/746 dėl *in vitro* diagnostikos medicinos priemonių, kuriuo panaikinama Direktyva 98/79/EB ir Komisijos sprendimas 2010/227/ES (OL L 117, 2017 5 5, p. 176), 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/4 dėl vaistinių pašarų gamybos, pateikimo rinkai ir naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1831/2005 ir panaikinama Tarybos direktyva 90/167/EEB (OL L 4, 2019 1 7, p. 1), 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/6 dėl veterinarinių vaistų, kuriuo panaikinama Direktyva 2001/82/EB (OL L 4, 2019 1 7, p. 43), 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus (OL L 311, 2001 11 28, p. 67), arba 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/68/EB dėl pavojingų krovinių vežimo vidaus keliais (OL L 260, 2008 9 30, p. 13).

<sup>(2)</sup> Terminai „daugkartinis“ ir „pakartotinio naudojimo sistema“ apibrėžiami ir vartojami pagal reikalavimus dėl pakuočių pakartotinio naudojimo sistemų, nustatytus Sąjungos teisės aktuose dėl pakuočių ir pakuočių atliekų, įskaitant visus standartus, susijusius su naudojimo ciklų skaičiumi pakartotinio naudojimo sistemoje.

iii) visiems prie sistemos prisijungti norintiems ekonominės veiklos vykdytojams užtikrinta atvira ir vienoda prieiga ir sąlygos, įskaitant proporcingą sąnaudų ir naudos paskirstymą visiems sistemos dalyviams <sup>(3)</sup>;

c) biologinių atliekų žaliavų naudojimas. Ne mažiau kaip 65 % pakuotės svorio sudaro tvarios biologinių atliekų žaliavos <sup>(4)</sup>. Plastikinėms pakuotėms gaminti naudojamos iš žemės ūkio išteklių gautos biologinės atliekos atitinka Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus kriterijus. Plastikinėms pakuotėms gaminti naudojamos iš miško išteklių gautos biologinės atliekos atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kriterijus.

2. Pakuotė yra tinkama perdirbti praktiškai ir dideliu mastu. Pakuotės tinkamumas perdirbti praktiškai ir dideliu mastu yra įrodytas – ji atitinka visus toliau nurodytus kriterijus <sup>(5)</sup>.

2.1. Pakuotės vienetas <sup>(6)</sup> yra suprojektuotas taip, kad jis būtų tinkamas perdirbti, t. y. kad pasibaigus jo gyvavimo ciklui jį būtų galima rūšiuoti ir perdirbti, o gauta perdirbtoji medžiaga būtų tokios kokybės, kad ją būtų galima vėl naudoti pakavimo reikmėms. Nenaudojami tokie pakuotės dažikliai, priedai ar dizaino elementai, kurie, pakuotei tapus atliekomis, užteršia perdirbimo srautą ir labai sumažina gautų perdirbtųjų medžiagų kokybę. Geriausiai atveju pakuotės vienetas gaminamas iš tos pačios medžiagos (vienos medžiagos sprendimas) arba pakuotėje esančios medžiagos bent jau yra suderinamos su esamais perdirbimo srautais ir rūšiavimo procesais. Jei visos pakuotės sudedamosios dalys yra nesuderinamos su esamais perdirbimo srautais ir procesais, pakuotę nuo neperdirbamų sudedamųjų dalių vartotojams turi būti įmanoma atskirti rankiniu būdu arba jas turi būti įmanoma atskirti vykstant esamiems rūšiavimo ir perdirbimo procesams.

2.2. Be to, pakuotė laikoma tinkama perdirbti dideliu mastu, jei ji atitinka vieną iš šių kriterijų:

a) įrodyta, kad surinkimas, rūšiavimas ir perdirbimas yra veiksmingi praktiškai ir dideliu mastu – pakuotės vieneto plastikinės pakuotės medžiagos perdirbimo lygis atitinka Direktyvoje 94/62/EB nustatytą minimalaus plastikinių pakuočių atliekų perdirbimo lygio <sup>(7)</sup> tikslą nacionalinėje jurisdikcijoje, kurioje pakuotė pateikiama rinkai, nepriklausomai nuo jurisdikcijos dydžio, arba valstybėse narėse, kuriose kartu gyvena ne mažiau kaip 100 mln. gyventojų;

b) įrodyta, kad surinkimas, rūšiavimas ir perdirbimas bus veiksmingi praktiškai ir dideliu mastu – taikomi rūšiavimo ir perdirbimo procesai yra 9 technologinio parengties lygio, apibrėžto standarte ISO 16290:2013 <sup>(8)</sup>.

3. Gaminant pakuotės medžiagą, į žaliavas nepridedama toliau nurodytų pavojingų savybių turinčių cheminių medžiagų:

a) cheminių medžiagų, kurios atitinka Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nustatytus kriterijus ir yra nustatytos pagal to reglamento 59 straipsnio 1 dalį;

b) cheminių medžiagų, kurios atitinka priskyrimo prie 1 arba 2 kategorijos kancerogeninių medžiagų kriterijus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 <sup>(9)</sup>;

c) cheminių medžiagų, kurios atitinka priskyrimo prie 1 arba 2 kategorijos mutageninių medžiagų kriterijus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008;

<sup>(1)</sup> Komisija šias sąlygas peržiūrės, kai bus priimta persvarstyta 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų (OL L 365, 1994 12 31, p. 10) redakcija.

<sup>(2)</sup> Tvarios biologinių atliekų žaliavos – pramoninės biologinės atliekos ir komunalinės biologinės atliekos, išskyrus pirminę biomasę nesant teisiškai sutartų tvarumo kriterijų.

<sup>(3)</sup> Komisija šias sąlygas peržiūrės, kai bus priimta persvarstyta 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų (OL L 365, 1994 12 31, p. 10) redakcija.

<sup>(4)</sup> Pakuotės vienetas – pakuotės visuma, apimanti integruotas ir atskiras sudedamąsias dalis, kurios kartu atlieka pakuotės funkcijas (pvz., produktų laikymo, apsaugos, tvarkymo, pristatymo, sandėliavimo, transportavimo ir pateikimo), ir atskirus grupinių ar transportavimo pakuočių vienetus, kurie pašalinami dar nepasiekus pardavimo vietos.

<sup>(5)</sup> Perdirbimo lygis – perdirbama susidariusių atliekų procentinė dalis.

<sup>(6)</sup> ISO 16290:2013 „Kosmoso inžinerija. Technologinės parengties lygių (TRL) apibūdinimas ir jų vertinimo kriterijai“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:16290:ed-1:v1:en>).

<sup>(7)</sup> 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

- d) cheminių medžiagų, kurios atitinka priskyrimo prie 1 arba 2 kategorijos toksiškų reprodukcijai medžiagų kriterijus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008;
- e) cheminių medžiagų, kurios atitinka priskyrimo prie 1 kategorijos žmonių sveikatą veikiančių endokrininę sistemą ardančių medžiagų arba 1 kategorijos aplinką veikiančių endokrininę sistemą ardančių medžiagų kriterijus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008;
- f) cheminių medžiagų, kurios atitinka priskyrimo prie patvarių, bioakumuliacinių ir toksiškų medžiagų kriterijus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008;
- g) cheminių medžiagų, kurios atitinka priskyrimo prie labai patvarių ir didelės bioakumuliacijos medžiagų kriterijus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008;
- h) cheminių medžiagų, kurios atitinka priskyrimo prie patvarių, mobilių ir toksiškų medžiagų kriterijus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008;
- i) cheminių medžiagų, kurios atitinka priskyrimo prie labai patvarių ir labai mobilių medžiagų kriterijus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008;
- j) cheminių medžiagų, kurios atitinka priskyrimo prie 1 kategorijos kvėpavimo takus jautrinančių medžiagų kriterijus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008, išskyrus fermentus;
- k) cheminių medžiagų, kurios atitinka priskyrimo prie 1 kategorijos odą jautrinančių medžiagų kriterijus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008;
- l) cheminių medžiagų, kurios atitinka priskyrimo prie 1, 2, 3 arba 4 kategorijos lėtinį pavojų vandens aplinkai keliančių medžiagų kriterijus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008;
- m) cheminių medžiagų, kurios atitinka priskyrimo prie pavojingų ozono sluoksniui medžiagų kriterijus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008;
- n) cheminių medžiagų, kurios atitinka priskyrimo prie 1 arba 2 kategorijos specifinio toksiškumo konkrečiam organui po kartotinio poveikio turinčių medžiagų kriterijus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008;
- o) cheminių medžiagų, kurios atitinka priskyrimo prie 1 arba 2 kategorijos specifinio toksiškumo konkrečiam organui po vienkartinio poveikio turinčių medžiagų kriterijus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

4. Kompostuojamosios plastikinės medžiagos pakavimo reikmėms naudojamos tik gaminant labai lengvus plastikinius pirminių maišelius, arbatos, kavos ar kitų gėrimų maišelius, filtrinius arbatos, kavos ar kitų gėrimų maišelius ir prie vaisių bei daržovių klijuojamas lipnias etiketes.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Iš chemiškai perdirbtų žaliavų pagaminto plastiko per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis, išskyrus apskaičiuotą naudą iš kuro gamybos, yra mažesnis už ŠESD kiekį, išmetamą per lygiaverčio pirminio pavidalo plastiko, pagaminto iš iškastinio kuro žaliavų, gyvavimo ciklą. Per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal Komisijos rekomendaciją (ES) 2021/2279 <sup>(10)</sup> arba pagal standartą ISO 14067:2018 <sup>(11)</sup> arba ISO 14064-1:2018 <sup>(12)</sup> . Nustatytą per gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.
-------------------------------	--

<sup>(10)</sup> 2021 m. gruodžio 15 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2021/2279 dėl aplinkosauginio pėdsako metodų naudojimo produktų ir organizacijų gyvavimo ciklo aplinkosauginiam veiksmingumui matuoti ir apie jį informuoti (OL L 471, 2021 12 30, p. 1).

<sup>(11)</sup> ISO standartas 14067:2018 „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/71206.html>).

<sup>(12)</sup> ISO standartas 14064-1:2018 „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/66453.html>).

	<p>Iš tvarių biologinių atliekų žaliavų pagaminto plastiko per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis už ŠESD kiekį, išmetamą per lygiaverčio pirminio pavidalo plastiko, pagaminto iš iškastinio kuro žaliavų, gyvavimo ciklą. Per visą gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal Komisijos rekomendaciją 2013/179/ES <sup>(13)</sup> arba pagal ISO 14067:2018, arba ISO 14064-1:2018 standartą. Nustatytą per gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.</p>
2) Prisaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	<p>Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.</p> <p>Iš pirminio pavidalo plastikinių medžiagų gaminamų gaminių atveju išmetamųjų teršalų kiekis, susidarantis gaminant tas plastikines medžiagas, neviršija su geriausiai prieinamais gamybos būdais siejamų išmetamųjų teršalų kiekių (GPGB SITK) intervalų, nustatytų atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje <sup>(14)</sup>, susijusias su į vandenį išmetamais teršalais, kai taikomos atitinkamos išmetamųjų teršalų ribinės vertės;</li> <li>b) geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl chemijos sektoriuje taikomų bendrų išmetamųjų dujų tvarkymo ir apdorojimo sistemų <sup>(15)</sup>, susijusias su į orą iš naujų įrenginių (arba esamų įrenginių per 4 metus nuo GPGB išvadų paskelbimo) išmetamais teršalais, kai taikomos atitinkamos sąlygos;</li> <li>c) geriausių prieinamų gamybos būdų informacinį dokumentą (GPGB informacinis dokumentas), skirtą polimerų gamybai <sup>(16)</sup>, susijusį su gamybos procesais, vykstančiais pirmiau minėtose GPGB išvadose nenurodytomis sąlygomis;</li> <li>d) geriausių prieinamų gamybos būdų informacinį dokumentą (GPGB informacinis dokumentas), skirtą kietų ir kt. neorganinių medžiagų gamybos dideliais kiekiais pramonei <sup>(17)</sup>;</li> <li>e) dideliais kiekiais gaminamų neorganinių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – geriausių prieinamų gamybos būdų informacinį dokumentą (GPGB informacinis dokumentas) <sup>(18)</sup>;</li> </ul>

<sup>(13)</sup> 2013 m. balandžio 9 d. Komisijos rekomendacija 2013/179/ES dėl produktų ir organizacijų gyvavimo ciklo aplinkosauginio veiksmingumo matavimo ir pranešimo apie jį bendrų metodų taikymo (OL L 124, 2013 5 4, p. 1).

<sup>(14)</sup> 2016 m. gegužės 30 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje (OL L 152, 2016 6 9, p. 23).

<sup>(15)</sup> 2022 m. gruodžio 6 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/2427, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamųjų teršalų pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl chemijos sektoriuje taikomų bendrų išmetamųjų dujų tvarkymo ir apdorojimo sistemų (OL L 318, 2022 12 12, p. 157).

<sup>(16)</sup> Geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) informacinis dokumentas, skirtas polimerų gamybai (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/pol\\_bref\\_0807.pdf](https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/pol_bref_0807.pdf)).

<sup>(17)</sup> Geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) informacinis dokumentas, skirtas kietų ir kt. neorganinių medžiagų gamybos dideliais kiekiais pramonei, (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvics\\_bref\\_0907.pdf](https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvics_bref_0907.pdf)).

<sup>(18)</sup> Dideliais kiekiais gaminamų neorganinių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – geriausių prieinamų gamybos būdų informacinis dokumentas (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvics\\_aaf.pdf](https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvics_aaf.pdf)).

	<p>f) geriausių prieinamų gamybos būdų informacinį dokumentą (GPGB informacinis dokumentas), skirtą organinių grynųjų cheminių medžiagų gamybai <sup>(19)</sup>;</p> <p>g) geriausių prieinamų gamybos būdų informacinį dokumentą (GPGB informacinis dokumentas), skirtą specialiosios paskirties neorganinių cheminių medžiagų gamybai <sup>(20)</sup>.</p> <p>Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra.</p>
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

## 1.2. Elektros ir elektroninės įrangos gamyba

### Veiklos aprašymas

Pramoninės, profesinės ir buitinės paskirties elektros ir elektroninės įrangos gamyba.

Ši veikla apima įkraunamų ir neįkraunamų nešiojamųjų baterijų gamybą <sup>(21)</sup>. Ši veikla neapima kitų kategorijų baterijų gamybos.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais C26 ir C27, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

### Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

1. Jei vykdančią ekonominę veiklą gaminama elektros ir elektroninė įranga, atitinkanti visus ES ekologinio ženklo kriterijus, taikomus tai konkrečiai gaminių kategorijai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 66/2010 <sup>(22)</sup>, veiklos vykdytojas pateikia atitiktis visiems išvardytiems reikalavimams įrodymą pagal ES ekologinio ženklo kriterijuose numatytus patikros kriterijus.

2. Jei konkrečiam produktui taikomų ES ekologinio ženklo kriterijų nėra arba veiklos vykdytojas jų netaikė, ekonominė veikla, kurią vykdančią gaminama elektros ir elektroninė įranga, atitinka visus toliau nurodytus atitinkamam produktui taikytinus kriterijus:

#### 2.1. Į ilgalaikį naudojimą orientuotas projektavimas

2.1.1. Jei gaminyje yra programinė įranga, kurią reikia atnaujinti, visos programinės įrangos komponentų versijos, programinės įrangos palaikymo ir programinės ir (arba) aparatinės programinės įrangos versijos, įskaitant naujinius, yra prieinamos naudotojams visą gaminio naudojimo laiką, kaip nustatyta Direktyvoje 2009/125/EB ir pagal tą direktyvą priimtuose įgyvendinimo aktuose. Jei programinės įrangos naujinių prieinamumas nereglamentuojamas, jis yra ne trumpesnis kaip aštuoneri metai. Programinės įrangos naujiniai ar jų nebuvimas nemažina gaminio funkcionalumo ir netrumpina jo naudojimo trukmės.

<sup>(19)</sup> Geriausių prieinamų gamybos būdų informacinis dokumentas (GPGB informacinis dokumentas), skirtas organinių grynųjų cheminių medžiagų gamybai (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/ofc\\_bref\\_0806.pdf](https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/ofc_bref_0806.pdf)).

<sup>(20)</sup> Geriausių prieinamų gamybos būdų informacinis dokumentas (GPGB informacinis dokumentas), skirtas specialiosios paskirties neorganinių cheminių medžiagų gamybai (2023 6 27 redakcija: <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/production-speciality-inorganic-chemicals>).

<sup>(21)</sup> Nešiojamoji baterija – ne daugiau kaip 5 kg sverianti sandari baterija, neskirta naudoti pramoniniais tikslais. Elektrinės transporto priemonės arba automobilio baterija nelaikoma nešiojamąja baterija.

<sup>(22)</sup> 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 66/2010 dėl ES ekologinio ženklo (OL L 27, 2010 1 30, p. 1).



2.1.2. Užtikrinama, kad gaminiuose esančias nešiojamąsias baterijas galutinis naudotojas per visą gaminio naudojimo trukmę galėtų bet kuriuo metu lengvai išimti ir pakeisti, nenaudodamas specialių įrankių (išskyrus atvejus, kai šie įrankiai nemokamai pateikiami kartu su gaminiu), nuosavybinių įrankių, šiluminės energijos ar tirpiklių, išskyrus toliau išvardytus atvejus, kai baterijos suprojektuotos taip, kad jas galėtų išimti ir pakeisti tik nepriklausomi specialistai:

- a) kai prietaisai yra specialiai suprojektuoti pirmiausia naudoti aplinkoje, kuri nuolat veikiama vandens purslų, vandens srovės arba kurioje jie panardinami į vandenį, ir yra skirti plauti arba skalauti ir reikia užtikrinti naudotojo ir prietaiso saugą;
- b) kai tai yra profesionalios medicininio vizualizavimo ir radioterapijos priemonės, apibrėžtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/745 <sup>(23)</sup> 2 straipsnio 1 punkte, ir *in vitro* diagnostikos medicinos priemonės, apibrėžtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/746 <sup>(24)</sup> 2 straipsnio 2 punkte;
- c) kai būtinas nenutrūkstamas elektros energijos tiekimas ir nuolatinė gaminio ir atitinkamos nešiojamosios baterijos jungtis, kad būtų užtikrinta naudotojo ir prietaiso sauga, o gaminių, kurių pagrindinė funkcija – rinkti ir tiekti duomenis, atveju – duomenų vientisumas.

2.1.3. Programinė įranga nenaudojama siekiant padaryti neigiamą poveikį nešiojamosios baterijos žiedžiškumui, įskaitant nešiojamosios baterijos pakeitimą, o tinkamas baterijos pakeitimas nekenkia gaminio veikimui.

## 2.2. Į remontą ir garantiją orientuotas projektavimas

2.2.1. Jei pagal Sąjungos teisę yra nustatyta konkretaus gaminio taisymo įverčių sistema, veiklos vykdytojas užtikrina, kad gaminiui būtų suteikta aukščiausia netuščia taisomumo klasė <sup>(25)</sup>.

2.2.2. Veiklos vykdytojas suteikia galimybę profesionaliems remontininkams <sup>(26)</sup> susipažinti su informacija per visą gaminio naudojimo laikotarpį. Informacija, jei taikoma, apima šiuos elementus:

- a) vienareikšmius prietaiso identifikavimo duomenis;
- b) išmontavimo schemą arba erdvinį vaizdą;
- c) būtiną remonto ir bandymo įrangos sąrašą,
- d) techninę informaciją apie komponentus ir diagnostiką, pvz., mažiausias ir didžiausias teorines matavimo vertes;
- e) instaliaciją ir prijungimo schemas;
- f) diagnostinius gedimų ir klaidų kodus (įskaitant specialius gamintojo suteiktus kodus);
- g) gaminyje saugomus duomenis apie praneštus gedimo incidentus;
- h) gaminio remonto instrukcijų (įskaitant paprastas elektroninės plokštės diagramas), kuriose pažymėti atskiri etapai, techninį vadovą;
- i) programinės įrangos ir aparatinės programinės įrangos, įskaitant grįžties programinę įrangą, naudojimo instrukcijas;
- j) informaciją apie tai, kaip susipažinti su prietaise saugomais duomenimis apie praneštus gedimo incidentus (jei taikoma), išskyrus asmens tapatybės informaciją, pvz., informaciją, susijusią su naudotojo elgesiu ir buvimo vieta).

<sup>(23)</sup> 2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/745 dėl medicinos priemonių (OL L 117, 2017 5 5, p. 1).

<sup>(24)</sup> 2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/746 dėl *in vitro* diagnostikos medicinos priemonių (OL L 117, 2017 5 5, p. 176).

<sup>(25)</sup> Taisomumo klasė – klasė, kuria nurodomas prekės tinkamumas remontuoti taikant pagal Sąjungos teisę nustatytą metodą [nuorodos į Energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo akto XX straipsnį vieta].

<sup>(26)</sup> Profesionalus remontininkas – veiklos vykdytojas arba įmonė, kurie teikia vykdant šią veiklą gaminių gaminių remonto ir profesionalios techninės priežiūros paslaugas.

2.2.3. Pagrindinės atsarginės dalys <sup>(27)</sup> (naujos ir naudotos), pavyzdžiui, varikliai, baterijos, spausdintinės plokštės, ir visos dalys arba komponentai, būtini geram gaminio veikimui užtikrinti, pateikus rinkai paskutinį modelio vienetą yra prieinamos profesionaliems remontininkams ir galutiniams naudotojams dar vienus papildomus metus, palyginti su Direktyvoje 2009/125/EB ir pagal tą direktyvą priimtuose įgyvendinimo aktuose nustatytais atsarginių dalių prieinamumo reikalavimais. Jei atitinkamų gaminių atsarginių dalių prieinamumas nereglamentuojamas, pagrindines atsargines dalis galima įsigyti ne trumpiau kaip aštuonerius metus nuo paskutinio modelio vieneto pateikimo rinkai.

2.2.4. Jei gaminio remontas nekelia didelio pavojaus sveikatai ir saugai, veiklos vykdytojas pateikia aiškius išardymo ir remonto nurodymus (įskaitant spausdintinę arba elektroninę kopiją ar vaizdo įrašą), kaip gaminį išardyti jo nesugadinus, kad būtų galima pakeisti pagrindinius atnaujinamus arba taisomus komponentus arba dalis, ir tie nurodymai skelbiami viešai visą gaminio naudojimo laikotarpį. Jei remontas kelia didelių saugos problemų, veiklos vykdytojas užtikrina galimybę kreiptis į nepriklausomus sertifikuotus profesionalius remontininkus. Veiklos vykdytojo interneto svetainėje nurodoma, kaip profesionalūs remontininkai gali užsiregistruoti, kad gautų prieigą prie atitinkamos informacijos, arba informacija pateikiama viešai prieinamoje nemokamoje interneto svetainėje.

2.2.5. Vartotojų naudojamai elektros ir elektroninei įrangai veiklos vykdytojas suteikia ne trumpesnę kaip 3 metų komercinę garantiją, laikydamasis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/771 <sup>(28)</sup> 17 straipsnio reikalavimų, be jokių papildomų išlaidų.

### 2.3. Į pakartotinį naudojimą ir perdarymą orientuotas projektavimas

2.3.1. Jei gaminiuose galima saugoti duomenis ir jie yra šifruojami, juose privalo būti įdiegta programinės įrangos funkcija, kuria naudojantis atkuriami gamykliniai įrenginio parametrai ir pagal numatytąją parinktį ištrinamas užšifravimo raktas.

2.3.2. Jei gaminiai gali perduoti saugomus duomenis, visus tuos duomenis galima lengvai perkelti į kitą gaminį, užtikrinant duomenų privatumą ir konfidencialumą.

### 2.4. Į išmontavimą orientuotas projektavimas

2.4.1. Informacija apie gaminio valdymą pasibaigus gyvavimo ciklui, įskaitant visą pagal Direktyvą 2012/19/ES reikalaujamą informaciją, yra viešai prieinama visą gaminio naudojimo laikotarpį. Veiklos vykdytojas nemokamai dalijasi atitinkama informacija apie kiekvieno tipo naują gaminį, kuris pirmą kartą pateikiamas Sąjungos rinkai, su centrais, kuriuose gaminiai parengiami pakartotiniam naudojimui, ir apdorojimo bei perdirbimo įrenginiais, naudodamasis Informacijos perdirbėjams platforma <sup>(29)</sup> arba kitu atitinkamu kanalu pagal Direktyvos 2012/19/ES 15 straipsnio 1 dalį. Informacijoje apie išmontavimą nurodoma išmontavimo veiksmų seka, įrankiai arba technologijos, kurių reikia norint pasiekti atitinkamą komponentą.

2.4.2. Jei elektros ir elektroninėje įrangoje yra spausdintinių plokščių, standžiųjų diskų įtaisų (HDD), elektros variklių, nuolatinių magnetų, baterijų, fluorescencinių miltelių ar bet kurių kitų komponentų, kuriuose esančių svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo potencialas Sąjungos teisės aktuose laikomas dideliu, 2.4.1 punkte nurodytoje informacijoje apie gaminio valdymą pasibaigus jo gyvavimo ciklui nurodoma, kokių svarbiausiųjų žaliavų <sup>(30)</sup> paprastai yra komponentuose, tų komponentų vieta ir etapai, kurių reikia jiems atskirai pašalinti.

<sup>(27)</sup> Pagrindinės atsarginės dalys – dalys, naudojamos gaminiui su trūkumais taisyti arba atnaujinti. Gaminių, kuriems taikomi Direktyvoje 2009/125/EB ir pagal tą direktyvą priimtuose įgyvendinimo aktuose nustatyti atsarginių dalių prieinamumo reikalavimai, pagrindinėmis atsarginėmis dalimis laikomos naujausio kiekvienai gaminių grupei skirto įgyvendinimo akto priede išvardytos dalys.

<sup>(28)</sup> 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/771 dėl tam tikrų prekių pirkimo–pardavimo sutarčių aspektų, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2017/2394 ir Direktyva 2009/22/EB bei panaikinama Direktyva 1999/44/EB (OL L 136, 2019 5 22, p. 28).

<sup>(29)</sup> I4R platforma (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą <https://i4r-platform.eu/about/>).

<sup>(30)</sup> Svarbiausiosios žaliavos apibrėžiamos kaip elementai, išvardyti ES svarbiausiųjų žaliavų sąraše (pateiktame Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Atsparumo, susijusio su svarbiausiosiomis žaliavomis, didinimas. Kaip siekti didesnio saugumo ir tvarumo?“ (COM(2020) 474 final)) arba kituose atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose.

2.4.3. Vykdam šią veiklą teikiama informacija, kuria remiantis galima atsekti chemines medžiagas, laikomas labai didelį susirūpinimą keliančiomis cheminėmis medžiagomis (SVHC), ir chemines medžiagas, atitinkančias priskyrimo prie labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų (SVHC) kriterijus, laikantis bent vienos iš dviejų toliau išvardytų informacijos atskleidimo sistemų reikalavimų:

- a) informacija apie gaminius, kurių sudėtyje esanti nustatyta labai didelį susirūpinimą kelianti cheminė medžiaga, kurios koncentracija, išreikšta masės dalimi, viršija 0,1 %, pateikiama viešai, SCIP duomenų bazėje <sup>(31)</sup> arba specialioje įmonės suteiktoje viešoje priemonėje;
- b) informacija apie gaminiuose esančias chemines medžiagas skelbiama viešai, vadovaujantis IEC62474 <sup>(32)</sup> (elektros ir elektroninė įranga) ir būsimu IEC82474-1 <sup>(33)</sup> (dvigubo logotipo projektas).

## 2.5. Į perdirbimą orientuotas projektavimas

Vykdam ekonominę veiklą gaminami gaminiai, kurių geresnis perdirbamumas įrodytas. Perdirbamumo vertinimas atliekamas pagal standartą EN 45555:2019 <sup>(34)</sup> arba bet kurį konkrečiam gaminiui taikytiną EN standartą, pagrįstą standartu EN 45555:2019. Ekonominė veikla atitinka šiuos reikalavimus:

- a) naudojami atskiri polimerai arba perdirbiamieji polimerų mišiniai;
- b) plastikiniuose korpusuose nėra įlieto ar priklijuoto metalo;
- c) medžiagos, kurių negalima perdirbti kartu, yra lengvai prieinamos ir jas galima atskirti;
- d) perdirbamumo pagerinimas nekenkia pačios sistemos ilgaamžiškumui;
- e) gaminio dalys, kuriose yra cheminių medžiagų, mišinių ir komponentų, kurie turi būti pašalinti kaip teršalai, yra lengvai identifikuojamos, pavyzdžiui, pagal gamintojo pateiktus rūšiavimo ženklus, ir matomos ant gaminio;
- f) spausdintinės plokštės, standžiųjų diskų įtaisai (HDD), elektros varikliai, nuolatiniai magnetai, baterijos, fluorescenciniai milteliai ar bet kurie kiti komponentai, kuriuose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo potencialas Sąjungos teisės aktuose laikomas dideliu, yra lengvai prieinami ir pašalinami iš gaminio;
- g) dalys, kurios pagal etaloninį gaminių tvarkymo pasibaigus gyvavimo ciklui scenarijų mažina perdirbamumą, pavyzdžiui, plastikas, kuriame naudojami tam tikri užpildai arba antipirenai, yra lengvai prieinamos ir pašalinamos;
- h) sujungimo, tvirtinimo ar sandarinimo būdai netrukdo saugiai ir lengvai nuimti Direktyvoje 2012/19/ES arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2023/1542 dėl baterijų ir baterijų atliekų <sup>(35)</sup> nurodytų komponentų, jei jų yra.

## 2.6. Proaktyvus pavojingųjų medžiagų pakeitimas

2.6.1. Vykdam ekonominę veiklą gaminami gaminiai, kuriuos gaminant proaktyviai pakeičiamos pavojingos medžiagos.

2.6.2. Gaminyje nėra labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų, įtrauktų į Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XIV priedą.

2.6.3. Pavojingų medžiagų apribojimų išimtyms taikomos tik šiais atvejais:

- a) švino, esančio aukštos lydymosi temperatūros lydmetaliuose, kuriems taikoma Direktyvos 2011/65/ES III priedo 7 punkto a papunktyje nustatyta išimtis;
- b) elektrinių ir elektroninių sudedamųjų dalių, kuriuose švino yra stiklo arba keramikos sudėtyje ir kuriems taikomos Direktyvos 2011/65/ES III priedo 7 punkto c papunktyje nustatytos išimtyms.

<sup>(31)</sup> 2023 m. birželio 16 d. redakcija. Prieiga per internetą: <https://echa.europa.eu/scip-database>.

<sup>(32)</sup> IEC 62474. „Elektrotechnikos pramonės pagamintų ir jai skirtų gaminių medžiagų deklaravimas“.

<sup>(33)</sup> IEC 82474 „Medžiagų deklaravimas. 1 dalis. Bendrieji reikalavimai“.

<sup>(34)</sup> EN 45555:2019 „Bendrieji metodai su energija susijusių gaminių perdirbimo ir gamybos iš atliekų galimybės vertinti“.

<sup>(35)</sup> 2023 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1542 dėl baterijų ir baterijų atliekų, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2008/98/EB bei Reglamentas (ES) 2019/1020 ir panaikinama Direktyva 2006/66/EB (OL L 191, 2023 7 28, p. 1).

2.6.4. Toliau pateiktoje lentelėje išvardytų pavojingų medžiagų nėra pridėdama arba jų nesusidaro nurodytose tarpinėse sąrankose ir sudedamosiose dalyse, jeigu jų koncentracija siekia arba viršija nustatytą ribinę vertę.

Cheminių medžiagų grupė	Apriboavimo taikymo sritis	Koncentracijos ribinė vertė (jei taikoma)
i) Polimerų stabilizatoriai, dažikliai ir teršalai	<p>Išoriniuose kabeliuose nėra šių organoalavo stabilizatorių junginių:</p> <p>dibutilalavo oksido;</p> <p>dibutilalavo diacetato;</p> <p>dibutilalavo dilaurato;</p> <p>dibutilalavo maleato;</p> <p>dioktilalavo oksido;</p> <p>dioktilalavo dilaurato.</p> <p>Išoriniame apvalkale nėra šių dažiklių: azodažiklių, galinčių skilti į Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 8 priedėlyje išvardytus kancerogeninius arilo aminorius, arba dažiklių junginių, įtrauktų į IEC 62474 deklaruotinių medžiagų sąrašą.</p>	Netaikoma
ii) Polimerų stabilizatoriai, dažikliai ir teršalai	<p>Jokiuose išoriniuose plastikiniuose ar dirbtinės gumos paviršiuose nėra policiklinių aromatinių angliavandenilių (PAA), kurių koncentracija atitiktų arba viršytų pavienės medžiagos ir bendros suminės koncentracijos ribinę vertę.</p> <p>Tikrinamas toliau išvardytų PAA buvimas ir jų koncentracija.</p> <p>Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 ribojami PAH:</p> <p>benzo[a]pirenas; benzo[e]pirenas</p> <p>benz[a]antracenas;</p> <p>chrizenas;</p> <p>benzo[b]fluorantenas;</p> <p>benzo[j]fluorantenas;</p> <p>benzo[k]fluorantenas;</p> <p>dibenz[a,h]antracenas.</p> <p>Papildomi PAH, kuriems taikomi apribojimai:</p> <p>acenaftenas;</p> <p>acenaftilenas;</p> <p>antracenas;</p> <p>benzo[ghi]perilenas;</p> <p>fluorantenas;</p> <p>fluorenas;</p>	<p>Pavienių PAH, kurių naudojimas ribojamas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006, koncentracijos ribinė vertė yra 1 mg/kg.</p> <p>Visų 18 išvardytų PAH bendra suminė koncentracijos ribinė vertė neviršija 10 mg/kg.</p>

	indeno(1,2,3-cd)pirenas; naftalenas; fenantrenas; pirenas.	
iii) Biocidiniai produktai	Biocidiniai produktai, skirti antibakterinei funkcijai užtikrinti  Nukrypti leidžianti nuostata, taikoma lignoninėse parduodamoms ir sveikatos priežiūros reikmėms naudojamoms medžiagoms	Netaikoma
v) Stiklo skaidrinimo medžiagos	Skystakristalių monitorių stiklo ir ekranų dengiančio stiklo sudėtyje nenaudojama arseno ir jo junginių.	0,0050 % masės
vi) Chlorintieji plastikai	Plastikinėse dalyse, kurių svoris viršija 25 g, nėra chlorintų polimerų.  Pastaba. Šio konkretaus reikalavimo papunkčio taikymo tikslais plastikinis kabelio apvalkalas nelaikomas plastikine dalimi.	Netaikoma

2.6.5. Gaminiuose nėra halogenų, kurių kiekis viršija ribas, kurias galima nustatyti pagal galiojančiuose standartuose nurodytus matavimus, taikomus visoms sudedamosioms dalims: kabeliams (EN IEC 60754-3), plastikinėms dalims (EN 50642), elektroninėms sudedamosioms dalims (EN IEC 61249-2-21 arba JS709C), eksploatacinėms medžiagoms (EN IEC 61249-2-21 ir IPC J-STD-004B).

2.6.6. Gaminiuose nėra fluoro dujų.

2.6.7. Tetrabrombisfenolį A (TBBPA) leidžiama naudoti tik kaip reaktyviają spausdintinių plokščių sudedamąją dalį.

## 2.7. Informacija klientams

2.7.1. Veiklos vykdytojas teikia informaciją klientams apie gaminio naudojimo galimybes, atsižvelgdamas į naudą aplinkai, visų pirma apie gaminių naudojimo trukmės pratęsimą, susijusį su įvairiais gaminio naudojimo būdais.

2.7.2. Veiklos vykdytojas teikia klientams informaciją apie gaminio supirkimo, atgalinio pardavimo ir grąžinimo galimybes, informaciją apie elektros ir elektroninės įrangos atliekų (EEI) rūšiuojamąjį surinkimą ir surinkimo punktus, taip pat informaciją apie pakartotinio naudojimo galimybes. Nešiojamųjų baterijų atveju pateikiama informacija apie baterijų atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir surinkimo punktus.

2.7.3. Elektros ir elektroninės įrangos atveju veiklos vykdytojas tinkamai pažymi gaminį Direktyvos 2012/19/ES IX priede nurodytu elektros ir elektroninės įrangos atliekų rūšiuojamojo surinkimo simboliu. Veiklos vykdytojas pateikia vartotojui atitinkamą informaciją apie gaminio surinkimo, apdorojimo ir aplinką tausojančio šalinimo išlaidas, kaip nustatyta tos direktyvos 14 straipsnio 1 dalyje.

## 2.8. Gamintojo atsakomybė

2.8.1. Veiklos vykdytojas, pateikdamas elektros ir elektroninę įrangą valstybių narių rinkai, visose valstybėse narėse, kurių rinkai gaminys pateikiamas, nustato individualią išplėstinę gamintojo atsakomybės sistemą arba dalyvauja kolektyvinėse išplėstinėse gamintojo atsakomybės sistemose pagal Direktyvą 2012/19/ES. Finansiniai įnašai į kolektyvines sistemas grindžiami ekologiniu diferencijavimu ir jais padengiamos EEI rūšiuojamojo surinkimo ir tvarkymo išlaidos.

2.8.2. Nešiojamųjų baterijų atveju gamintojas visose valstybėse narėse, kurių rinkai gaminys pateikiamas, sukuria nešiojamųjų baterijų atliekų grąžinimo ir surinkimo sistemas, kurios apima surinkimo punktus.

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	<p>Gaminys, kurio sudėtyje yra aušalų, atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 517/2014 nustatytas visuotinio atšilimo potencialo (GWP) charakteristikas <sup>(36)</sup>. Vykdamas šią veiklą negaminami gaminiai, kurių sudėtyje yra sieros heksafluorido (SF<sub>6</sub>).</p> <p>Kai taikoma, gaminys priskiriamas ne žemesnei nei trečiai gerokai užpildytai energijos vartojimo efektyvumo klasei <sup>(37)</sup>, vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/1369 <sup>(38)</sup> ir pagal tą reglamentą priimtais deleguotaisiais aktais.</p>
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	<p>Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.</p> <p>Kai vykdamas veiklą gaminamos nešiojamosios baterijos, jos atitinka taikytinas tvarumo taisykles dėl baterijų pateikimo Sąjungos rinkai, apimančias pavojingųjų medžiagų naudojimo baterijose apribojimus, įskaitant Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/66/EB <sup>(39)</sup>.</p>
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

<sup>(36)</sup> 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 517/2014 dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 842/2006 (OL L 150, 2014 5 20, p. 195).

<sup>(37)</sup> Reikalavime daroma nuoroda į tris aukščiausias netuščias energijos vartojimo efektyvumo klases, iš kurioms priskiriamų gaminių bent keli yra rinkoje. Siekiant padėti suprasti, kurios energijos vartojimo efektyvumo klasės yra aukščiausios netuščios klasės, iš kurių bent keli gaminiai yra rinkoje, Europos gaminių energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo duomenų bazėje pateikiama rinkoje esančių gaminių apžvalga (remiantis oficialiais duomenimis).

<sup>(38)</sup> 2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1369, kuriuo nustatoma energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo sistema ir panaikinama Direktyva 2010/30/ES (OL L 198, 2017 7 28, p. 1).

<sup>(39)</sup> 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ir Direktyvos 91/157/EEB panaikinimo (OL L 266, 2006 9 26, p. 1).

## 2. Vandentieka, kanalizacija, atliekų tvarkymas, valymo veikla

### 2.1. Fosforo išgavimas iš nuotekų

#### Veiklos aprašymas

Įrenginių, skirtų fosforui išgauti komunalinių nuotekų valymo įrenginiuose (iš vandeninės fazės ir dumblo) ir iš medžiagų (t. y. pelenų), gautų po terminės nuotekų dumblo oksidacijos (t. y. deginimo), statyba, modernizavimas, eksploatavimas ir atnaujinimas.

Ekonominė veikla apima tik įrenginius ir procesus, kuriuos naudojant įmanoma išgauti fosforą, o ne ankstesnius etapus, pavyzdžiui, nuotekų valymo ar deginimo įrenginius.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E37.00, E38.32 ir F42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

#### Techninės analizės kriterijai

##### Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

1. Vykstant į nuotekų valymo įrenginį integruotam fosforo išgavimo procesui, apimančiam daugiausia fosforo druskas, pavyzdžiui, struvitą – magnio amonio fosfatą ( $\text{NH}_4\text{MgPO}_4 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ ), išgaunama ne mažiau kaip 15 % į įrenginį patenkančio fosforo kiekio. Apskaičiuojant šią ribą, įtraukiama tik surinkta medžiaga, pavyzdžiui, struvitas.
2. Tolesniame etape išgaunant fosforą – cheminiu būdu po nuotekų dumblo terminės oksidacijos arba termocheminiu būdu po nuotekų dumblo terminės oksidacijos – proceso metu iš atitinkamos pradinės žaliavos, pvz., nuotekų dumblo pelenų, išgaunama ne mažiau kaip 80 % į įrenginį patenkančio fosforo kiekio.
3. Iš sistemos išskirtas fosforas naudojamas kaip sudedamoji tręšiamojo produkto, atitinkančio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1009 <sup>(40)</sup> arba nacionalinius trąšas reglamentuojančius teisės aktus (jei juose nustatyti griežtesni reikalavimai), medžiaga arba kitoms reikmėms, kai išgautas fosforas atlieka tam tikras funkcijas pagal atitinkamas taisykles.

##### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Stebimi pagrindiniai veiklos parametrai, įskaitant fosforo pentoksido ( $\text{P}_2\text{O}_5$ ) masės balansą, ir pagrindiniai aplinkos parametrai, kuriais remiantis identifikuojami išmetamieji teršalai ir susidarantys atliekų srautai ir nustatomas jų kiekis.

<sup>(40)</sup> 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1009, kuriuo nustatomos ES tręšiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1069/2009 ir (EB) Nr. 1107/2009 bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2003/2003 (OL L 170, 2019 6 25, p. 1).

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.
--	--

## 2.2. Žmonėms vartoti neskirtų alternatyvių vandens išteklių gamyba

### Veiklos aprašymas

Regeneruoto vandens <sup>(41)</sup> gamybos įrenginių, lietaus vandens ir paviršinių nuotekų surinkimo įrenginių ir pilkųjų nuotekų <sup>(42)</sup> surinkimo ir valymo įrenginių statyba, išplėtimas, eksploatavimas ir atnaujinimas.

Šie alternatyvūs vandens ištekliai naudojami vietoj išgaunamo arba iš geriamojo vandens tiekimo sistemų gaunamo vandens ir gali būti naudojami vandeningiesiems sluoksniams papildyti, drėkinti, pakartotinai naudoti pramoniniais tikslais, rekreacijai ir kitoms komunalinėms reikmėms.

Ekonominė veikla apima tik įrenginius ir procesus, kuriuos naudojant galima pakartotinai naudoti vandenį, pavyzdžiui, įrenginius, skirtus vandeningiesiems sluoksniams arba paviršinio vandens saugykloms papildyti, ir neapima ankstesnių etapų, pavyzdžiui, nuotekų valymo įrenginyje vykstančių pirminių ir antrinių etapų arba vėlesnių etapų, būtinų galutiniam šių alternatyvių vandens išteklių pakartotiniam naudojimui, pavyzdžiui, drėkinimo sistemų.

Ekonominė veikla neapima gėlinimo (žr. Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 II priedo 5.13 skirsnį).

Ši ekonominė veikla neapima vandens tiekimo žmonėms vartoti (žr. I priedo 2.1 skirsnį).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E37.00 ir F42.9, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

### Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

1. Regeneruoto vandens gamybos atveju veikla atitinka šiuos kriterijus:

- regeneruotas vanduo yra tinkamas pakartotinai naudoti. Žemės ūkyje naudojamas regeneruotas vanduo atitinka ES reikalavimus, pavyzdžiui, nustatytuosius Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2020/741 <sup>(43)</sup> ir nacionalinės teisės aktuose. Ne žemės ūkio drėkinimo reikmėms skirtu regeneruoto vandens galutinė kokybė yra tinkama, kad jį būtų galima naudoti pagal paskirtį, ir atitinka galiojančius nacionalinės teisės aktus ir standartus;
- kompetentinga institucija, konsultuodamasi su už vandens išteklių valdymą atsakingomis institucijomis ir pirmiausia atsižvelgdama į perspektyvias vandens paklausos valdymo ir efektyvumo užtikrinimo priemones, leido vykdyti pakartotinio vandens naudojimo projektą pagal integruoto vandens išteklių valdymo sistemą. Tokį leidimą įrodo projekto įtraukimas į vandens išteklių valdymo planą arba sausrų valdymo planą. Pakartotinio naudojimo žemės ūkyje atveju į rizikos aplinkai vertinimus, įskaitant su vandens telkinių kiekybine būkle susijusius vertinimus, visapusiškai atsižvelgiama rizikos valdymo planuose, kurių reikalaujama pagal Reglamentą (ES) 2020/741.

<sup>(41)</sup> Regeneruotas vanduo – miesto nuotekos, iš pradžių išvalytos pagal Direktyvos 91/271/EEB reikalavimus, o vėliau – regeneravimo įrenginyje.

<sup>(42)</sup> Pilkosios nuotekos – nevalytos nuotekos, neužterštos jokiais tualetu nuotekomis. Pilkosios nuotekos apima vonios, dušo, vonios kriauklių, drabužių skalbyklių ir skalbimo kriauklių nuotekas.

<sup>(43)</sup> 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (OL L 177, 2020 6 5, p. 32).



2. Lietaus vandens ir paviršinių nuotekų surinkimo įrenginių atveju veikla atitinka šiuos kriterijus:
- ištekliai (lietaus vanduo arba paviršinės nuotekos) atskiriami susidarymo vietoje ir neapima kitų nuotekų;
  - vanduo yra tinkamas naudoti atlikus tinkamą valymą, kuris priklauso nuo užterštumo lygio ir tolesnio naudojimo;
  - įrenginys yra įtrauktas į miestų planavimo ar leidimų išdavimo priemonę, pavyzdžiui, bendrąjį planą arba savivaldybių planus.
3. Pilkųjų nuotekų surinkimo ir valymo įrenginių atveju veikla atitinka šiuos kriterijus:
- ištekliai (pilkosios nuotekos) atskiriamos susidarymo vietoje;
  - vanduo yra tinkamas pakartotinai naudoti atlikus tinkamą valymą, priklausomai nuo užterštumo lygio ir tolesnio pakartotinio naudojimo;
  - eksploatacinės savybės yra patvirtintos pastatų sertifikatuose arba pateiktos techninio projekto dokumentuose.

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Regeneruoto vandens gamybos atveju atliktas ŠESD kiekio, tiesiogiai išmetamo atliekant valymą pakartotinio naudojimo tikslais, vertinimas <sup>(44)</sup> . Pareikalavus rezultatai atskleidžiami investuotojams ir klientams.
2) Prisaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Naudojimo ES reglamente (ES) 2020/741 nurodytoms reikmėms atveju veikla atitinka tą reglamentą arba taikytinus nacionalinės teisės aktus, jei juose nustatyti griežtesni reikalavimai. Vandeningojo sluoksnio papildymas ir paviršinių nuotekų infiltracija atitinka Direktyvą 2006/118/EB arba taikytinus nacionalinės teisės aktus, jei juose nustatyti griežtesni reikalavimai.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

<sup>(44)</sup> Pavyzdžiui, pagal IPCC gaires dėl nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos, taikomas nuotekų valymo veiklai (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://www.ipccnggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5\\_Volume5/19R\\_V5\\_6\\_Ch06\\_Wastewater.pdf](https://www.ipccnggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf)).

### 2.3. Nepavojingų ir pavojingų atliekų surinkimas ir vežimas

#### Veiklos aprašymas

Atskiras nepavojingų ir pavojingų<sup>(45)</sup> atliekų, skirtų parengti pakartotiniam naudojimui<sup>(46)</sup> arba perdirbimui<sup>(47)</sup>, surinkimas ir vežimas, įskaitant tokių atliekų surinkimo ir vežimo procese dalyvaujančių įrenginių, pavyzdžiui, atliekų priėmimo centrų ir atliekų perkrovimo stočių, statybą, eksploatavimą ir modernizavimą, siekiant jas panaudoti medžiagoms gauti.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E38.11, E38.12 ir F42.9, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

#### Techninės analizės kriterijai

---

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

---

1. Visos atskirai surinktos ir vežamos atliekos, atskirtos jų susidarymo vietoje, siunčiamos parengti pakartotiniam naudojimui arba perdirbti.

2. Atskirai (t. y. atskiriomis frakcijomis) surenkamos ir su kitais atliekų srautais nemaišomos susidarymo vietoje atskirtos atliekos, kurias sudaro i) popierius ir kartonas, ii) tekstilė<sup>(48)</sup>, iii) biologinės atliekos, iv) mediena, v) stiklas, vi) elektros ir elektroninės įrangos atliekos (EEI[A] arba vii) bet kokios rūšies pavojingos atliekos.

Susidarymo vietoje atskirtų nepavojingų atliekų frakcijos, išskyrus pirmiau minėtas frakcijas, surenkamos sumaišytos tik jei jos atitinka vieną iš Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB<sup>(49)</sup> 10 straipsnio 3 dalies a, b arba c punkte nustatytų sąlygų.

Skirtingų rūšių pavojingas atliekas galima kartu laikyti pavojingų atliekų dėžėje, spintoje ar taikyti panašų sprendimą su sąlyga, kad kiekvienos rūšies atliekos yra tinkamai supakuotos, kad dėžėje ar spintoje jas būtų galima laikyti atskirai, ir kad iš namų ūkių surinktos pavojingos atliekos yra surūšiuotos pagal atliekų rūšis.

3. Komunalinių atliekų srautų atveju veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

- vykdant veiklą kietosios komunalinės atliekos surenkamos daugiausia pagal surinkimo sistemas „nuo durų iki durų“ arba prižiūrimuose surinkimo punktuose, kad būtų užtikrintas aukštas rūšiuojamojo surinkimo lygis ir mažas užterštumo lygis;
- vykdant veiklą atliekos surenkamos rūšiuojant pagal viešai organizuotas atliekų tvarkymo sistemas, kuriose atliekų darytojai apmokestinami pagal mechanizmą „mokėk už tiek, kiek išmeti“, bent jau už galutinių atliekų srautą, arba taikomos kitos ekonominės priemonės, kuriomis skatinamas atliekų atskyrimas jų susidarymo vietoje<sup>(50)</sup>;

---

<sup>(45)</sup> Pavojingos atliekos – atliekos, kurioms būdinga viena ar kelios pavojingos savybės, išvardytos 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinamosios kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3) III priede. Jos apima tokius srautus kaip namų ūkiuose susidaranti pavojingų atliekų frakcijos, alyvų atliekos, baterijos, elektros ir elektroninės įrangos atliekos (EEI[A]), iš kurių nepašalinti teršalai, eksploatuoti netinkamos transporto priemonės, iš kurių nepašalinti teršalai, medicininės atliekos ir kt. Išsami pavojingų atliekų klasifikacija pateikta Europos atliekų sąrašė (Sprendimas 2000/532/EB).

<sup>(46)</sup> Parengimas pakartotiniam naudojimui – atgaunamieji tikrinimo, valymo ar taisymo veiksmai, kuriais atliekomis tapę gaminiai ar jų sudedamosios dalys parengiami taip, kad juos būtų galima pakartotinai naudoti be jokio kito parengiamojo apdirbimo.

<sup>(47)</sup> Perdirbimas – atgaunamieji atliekų medžiagų perdirbimo į gaminius ir chemines ar kitas medžiagas, naudojamus pirminiais ar kitais tikslais, veiksmai. Jis apima organinių medžiagų perdirbimą, bet neapima energijos gavybos iš atliekų ir perdirbimo į medžiagas, kurios naudojamos kaip kuras arba užpildas.

<sup>(48)</sup> Ji apima tekstilės gaminius, drabužius, avalynę ir aksesuarus, pavyzdžiui, diržus ar kepurės.

<sup>(49)</sup> 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3).

<sup>(50)</sup> Žr. Europos Komisijos „Guidance for separate collection of municipal waste“ 3.1 skirsnį (Ekonominės paskatos). Prieiga per internetą: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bb444830-94bf-11ea-aac4-01aa75ed71a1>.

- c) vykdančią veiklą atliekos surenkamos rūšiuojant pagal kitas sistemas nei viešai organizuotos atliekų tvarkymo sistemos, kuriose taikomos užstato ir grąžinimo sistemos arba kitokios ekonominės priemonės, kuriomis tiesiogiai skatinamas atliekų atskyrimas jų susidarymo vietoje.
4. Vykdančią veiklą nuolat stebimas ir vertinamas surinktų atliekų kiekis ir kokybė (remiantis iš anksto nustatytais pagrindiniais veiklos rezultatų rodikliais (PVRR)), kad būtų laikomasi visų šių kriterijų:
- a) pareigos teikti ataskaitas atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, pavyzdžiui, valdžios institucijoms, didesnės gamintojo atsakomybės sistemų administratoriams, vykdydamas;
- b) periodinis svarbios informacijos teikimas atliekų darytojams ir plačiajai visuomenei, bendradarbiaujant su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, pavyzdžiui, valdžios institucijomis, didesnės gamintojo atsakomybės sistemų administratoriais;
- c) poreikių nustatymas ir taisomųjų veiksmų įgyvendinimas, kai pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai nukrypsta nuo taikytinų tikslų ar lyginamųjų standartų, bendradarbiaujant su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, pavyzdžiui, valdžios institucijomis, didesnės gamintojo atsakomybės sistemų administratoriais, vertės grandinės partneriais.

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	<p>1. Vykdančią veiklą naudojamos atliekų surinkimo transporto priemonės, atitinkančios bent „Euro V“ standartus <sup>(51)</sup>.</p> <p>2. Pavojingos atliekos renkamos atskirai nuo nepavojingų atliekų, kad būtų išvengta kryžminės taršos. Imamasi tinkamų priemonių užtikrinti, kad rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo metu pavojingos atliekos nebūtų sumaišytos nei su kitų kategorijų pavojingomis atliekomis, nei su kitomis atliekomis, cheminėmis ar kitokiomis medžiagomis. Maišymas apima ir pavojingų medžiagų skiedimą.</p> <p>3. Tinkamas atliekų surinkimas ir tvarkymas užkerta kelią pavojingų atliekų nutekėjimui jas renkant, vežant, sandėliuojant ir pristatant į apdorojimo įrenginį, kuriame leidžiama apdoroti pavojingas atliekas.</p> <p>4. Surenkamos, vežamos ir laikinai saugomos pavojingos atliekos pakuojamos ir ženklamos pagal galiojančius tarptautinius ir Sąjungos standartus.</p> <p>5. Pavojingas atliekas renkantis veiklos vykdytojas laikosi taikomuose Sąjungos ir nacionalinės teisės aktuose nustatytų registravimo pareigų, be kita ko, susijusių su kiekiu, pobūdžiu, kilmės, paskirties vieta, surinkimo dažnumu, transporto rūšimi ir apdorojimo metodu.</p> <p>6. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų (EEĮA) atveju:</p> <p>a) prie Direktyvos 2012/19/ES III priede nurodytų pagrindinių kategorijų priskiriama pasibaigusio gyvavimo ciklo elektros ir elektroninė įranga (EEĮ) surenkama atskirai;</p>

<sup>(51)</sup> Pagal 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/858 dėl motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, komponentų ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo ir rinkos priežiūros, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2007 ir (EB) Nr. 595/2009 bei panaikinama Direktyva 2007/46/EB (OL L 151, 2018 6 14, p. 1).

	<p>b) renkant ir vežant išsaugomas EEJA vientisumas ir užkertamas kelias pavojingų medžiagų, pavyzdžiui, ozono sluoksnį ardančių medžiagų, fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ar liuminescencinėse lempose esančio gyvsidabrio, nutekėjimui.</p> <p>7. Surinkimo ir logistikos veiklos vykdytojas įdiegia vadybos sistemą, skirtą aplinkos, sveikatos ir saugos rizikai valdyti.</p>
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

#### 2.4. Pavojingų atliekų tvarkymas

##### Veiklos aprašymas

Specialių įrenginių, skirtų pavojingoms atliekoms tvarkyti, siekiant jas panaudoti medžiagoms gauti, statyba, modernizavimas ir eksploatacija.

Ši ekonominė veikla apima atliekų, kurios pagal Komisijos sprendimu 2000/532/EB <sup>(2)</sup> nustatytą Europos atliekų sąrašą ir pagal Direktyvos 2008/98/EB III priedą laikomos pavojingomis atliekomis, panaudojimą medžiagoms gauti *in situ* ir *ex situ*. Ji apima šiuos srautus:

- a) tirpiklių atnaujinimą arba regeneravimą;
- b) rūgščių ir bazių regeneravimą;
- c) neorganinių medžiagų, išskyrus metalus arba metalų junginius, perdirbimą arba regeneravimą;
- d) taršai mažinti naudojamų sudedamųjų dalių panaudojimą;
- e) katalizatorių sudedamųjų dalių panaudojimą;
- f) tepalinių alyvų ir kitų pramoninių alyvų atliekų (išskyrus skirtas naudoti kurui arba deginti) pakartotinį perdirbimą.

Ekonominė veikla neapima pakartotinio medžiagų, kurios nelaikomos atliekomis, pavyzdžiui, šalutinių produktų ar gamybos veiklos liekanų, naudojimo pagal Direktyvos 2008/98/EB 5 straipsnį.

Ekonominė veikla neapima medžiagų iš baterijų, elektros ir elektroninės įrangos atliekų (EEJA), eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP), neorganinių medžiagų, gaunamų vykstant deginimo procesams, pavyzdžiui, pelenų, šlakų ar dulkių, panaudojimo. Ekonominė veikla neapima branduolinių atliekų apdorojimo ir panaudojimo.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E38.22, E38.32, F42.9, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

<sup>(2)</sup> 2000 m. gegužės 3 d. Komisijos sprendimas 2000/532/EB, keičiantis Sprendimą 94/3/EB, nustatantį atliekų sąrašą pagal Tarybos direktyvos 75/442/EEB dėl atliekų 1 straipsnio a punktą, ir Tarybos sprendimą 94/904/EB, nustatantį pavojingų atliekų sąrašą pagal Tarybos direktyvos 91/689/EEB dėl pavojingų medžiagų 1 straipsnio 4 dalį (OL L 226, 2000 9 6, p. 3).

## Techninės analizės kriterijai

## Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

1. Veikla apima antrinių žaliavų (įskaitant chemines medžiagas ir svarbiausias žaliavas) regeneravimą iš susidarymo vietoje atskirtų pavojingų atliekų.
2. Regeneruotomis medžiagomis pakeičiamos pirminės žaliavos, įskaitant svarbiausias žaliavas, arba gamybos procesuose naudojamos cheminės medžiagos <sup>(53)</sup>.
3. Regeneruotos medžiagos atitinka taikomas pramonės specifikacijas, darniuosius standartus arba atliekų nelaikymo atliekomis kriterijus, taip pat atitinkamus taikomus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus.

## Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Veikla, vertinant pagal gyvavimo ciklą, nedidina išmetamo ŠESD kiekio, palyginti su gamyba naudojant lygiavertę (-es) pirminę (-es) žaliavą (-as).  Per gyvavimo ciklą išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba standartą ISO 14067:2018 <sup>(54)</sup> arba ISO 14064-1:2018 <sup>(55)</sup> . Nustatytą per gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.  Siekiant apsaugoti vandens ir jūrų išteklius, taikomi atitinkami metodai, nustatyti geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl atliekų apdorojimo <sup>(56)</sup> .
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Visos regeneruotos cheminės medžiagos ir mišiniai atitinka taikomus atitinkamus teisės aktus, pavyzdžiui, Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006, Reglamentą (ES) 2019/1021, Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 ir Direktyvą 2008/98/EB.  Vykdant šią veiklą taikomi atitinkami taršos prevencijos ir kontrolės metodai, nustatyti geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl atliekų apdorojimo <sup>(57)</sup> . Vykdant veiklą neviršijami atitinkami su GPGB siejamų išmetamųjų teršalų kiekiai (GPGB SITK).
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

<sup>(53)</sup> Gamybos procesu laikoma ekonominė veikla, kurią vykdant gaminama medžiaga, gaminys ar turtas; regeneruotos medžiagos yra regeneravimo proceso rezultatas.

<sup>(54)</sup> EN ISO 14067:2018 „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:14067:ed-1:v1:en>).

<sup>(55)</sup> EN ISO 14064-1:2018 „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:14064:-1:en>).

<sup>(56)</sup> 2018 m. rugpjūčio 10 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl atliekų apdorojimo (OL L 208, 2018 8 17, p. 38).

<sup>(57)</sup> Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

**2.5. Biologinių atliekų panaudojimas anaerobinio skaidymo arba kompostavimo būdu**

*Veiklos aprašymas*

Įrenginių, skirtų atskirai surenkamoms biologinėms atliekoms apdoroti anaerobinio skaidymo arba kompostavimo būdu, gaminant ir naudojant biodujas, biometaną, degazuotąjį substratą, kompostą arba chemines medžiagas, statyba ir eksploatavimas.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E38.21 ir F42.9, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

*Techninės analizės kriterijai*

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

1. Anaerobiniam skaidymui arba kompostavimui naudojamos biologinės atliekos yra atskiriamos jų susidarymo šaltinyje ir surenkamos atskirai. Jei biologinės atliekos surenkamos biologiškai skaidžiuose maišuose, tie maišai yra sertifikuoti pagal atitinkamą kompostavimo standartą EN 13432:2000 <sup>(58)</sup>.

2. Šiuose anaerobinio skaidymo įrenginiuose biologinės atliekos, surinktos rūšiuojant ir atskirtos jų susidarymo vietoje, išmatuotos svorio vienetais kaip metinis vidurkis, sudaro ne mažiau kaip 70 % pradinių žaliavų. Bendrai skaidoma gali būti iki 30 % pažangiosios bioenergijos pradinių žaliavų, išvardytų Direktyvos (ES) 2018/2001 IX priede, ir jos negali apimti užterštų žaliavų, gaunamų iš mišrių komunalinių ir pramoninių atliekų biomasės dalies. Pradinės žaliavos neapima žaliavų, neįtrauktų į Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo II dalį, priskiriamų prie trečios sudedamųjų medžiagų kategorijos (SMK) (kompostas) pagal tos kategorijos c punktą ir penktos sudedamųjų medžiagų kategorijos (SMK) (kitas degazuotasis substratas nei šviežių kultūrinių augalų degazuotasis substratas) pagal tos kategorijos c punktą.

3. Vykdamą veiklą gaminamas vienas iš šių produktų:

- a) kompostas arba degazuotasis substratas, atitinkantis Reglamento (ES) 2019/1009 reikalavimus, visų pirma II priedo reikalavimus dėl sudedamųjų medžiagų kategorijų (SMK), konkrečiai SMK 3 (kompostas) ir SMK 5 (kitas degazuotasis substratas nei šviežių kultūrinių augalų degazuotasis substratas), arba nacionalines taisykles dėl trąšų ar dirvožemio savybės gerinančių medžiagų, kuriose nustatyti tokie patys arba griežtesni reikalavimai, palyginti su Reglamento 2019/1009 reikalavimais;
- b) cheminės medžiagos (organinės atliekos paverčiamos karboksilatais, karboksirūgštimis arba polimerais, fermentuojant mišriomis kultūromis).

4. Gamybos proceso kokybė užtikrinama taikant Reglamente (ES) 2019/1009 nustatytą D1 modulį.

5. Kompostas ir degazuotasis substratas, atitinkantys Reglamento (ES) 2019/1009 arba lygiaverčių nacionalinių taisyklių reikalavimus, nėra šalinami sąvartynuose.

Pageidautina, kad po anaerobinio skaidymo degazuotasis substratas būtų kompostuojamas, kad būtų kuo labiau padidinta nauda dirvožemiui, į kurį jis vėliau įterpiamas, ir kuo labiau sumažintos kai kurios galimos žemės ūkio ir aplinkos apsaugos problemos, pavyzdžiui, amoniako ir nitratų išsiskyrimas.

6. Įrengus anaerobinio skaidymo sistemą, pagamintos biodujos tiesiogiai naudojamos elektros ar šilumos energijai gaminti arba perdirbamos į biometaną, kuris naudojamas kaip kuras, tiesiogiai įpurškiamos į dujų tinklą ir toliau naudojamos energijos gamyboje gamtinėms dujoms pakeisti, naudojamos kaip pramonės žaliavos kitoms cheminėms medžiagoms gaminti arba paverčiamos vandeniliu, kuris naudojamas kaip kuras.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Parengtas stebėsenos ir nenumatytų atvejų planas, kuriuo siekiama kuo labiau sumažinti metano nuotėkį įrenginyje.
-------------------------------	---

<sup>(58)</sup> EN 13432:2000 „Pakuotės. Pūdymo ir biologinio irimo būdu atgaunamų pakuočių reikalavimai. Bandymo schema ir galutinio pakuočių priėmimo vertinimo kriterijai“.

2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	<p>Anaerobinio skaidymo įrenginių, kuriuose apdorojama daugiau kaip 100 t per dieną, ir kompostavimo įrenginių, kuriuose apdorojama daugiau kaip 75 t per dieną, veikla atitinka geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo <sup>(59)</sup> arba lygiavertes ar griežtesnes nacionalines taisykles, siekiant sumažinti į orą išmetamų teršalų kiekį ir pagerinti bendrą aplinkosauginį veiksmingumą, taip pat parinkti tvarkytinas atliekas ir stebėti ar kontroliuoti pagrindinius atliekų ir proceso parametrus.</p> <p>Į orą ir vandenį išmetamų teršalų kiekis neviršija atitinkamai anaerobiniam ir aerobiniam atliekų apdorojimui taikomų su geriausiais prieinamais gamybos būdais siejamų išmetamųjų teršalų kiekių (GPGB SITK) intervalų, nustatytų naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl atliekų apdorojimo <sup>(60)</sup>.</p> <p>Anaerobinio skaidymo atveju apie azoto kiekį degazuotajame substrate, kuris yra naudojamas kaip trąša arba dirvožemį gerinanti medžiaga, pranešama pirkėjui arba už degazuotojo substrato pašalinimą atsakingam subjektui, laikantis Reglamento (ES) 2019/1009 arba su <math>\pm 25\%</math> paklaida.</p>
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

## 2.6. Teršalų šalinimas iš pasibaigusio gyvavimo ciklo gaminių ir tų gaminių išmontavimas

### Veiklos aprašymas

Sudėtinių pasibaigusio galiojimo ciklo gaminių, kilnojamojo turto bei jų sudedamųjų dalių išmontavimo ir juose esančių teršalų šalinimo siekiant panaudoti juos medžiagoms gauti arba jų sudedamąsias dalis parengti pakartotiniam naudojimui, įrenginių statyba, eksploatacija ir modernizavimas.

Ši ekonominė veikla apima pasibaigusio gyvavimo ciklo gaminių bei kilnojamojo turto, pavyzdžiui, automobilių, laivų bei elektros ir elektroninės įrangos (EEI), ir bet kokios rūšies jų sudedamųjų dalių išmontavimą siekiant juos panaudoti medžiagoms gauti.

Ekonominė veikla neapima baterijų, surinktų rūšiuojant arba išimtų išmontuojant ir šalinant teršalus, apdorojimo, taip pat pastatų ir kitų statinių griovimo ir ardymo (žr. šio priedo 3.3 skirsnį).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E38.31, E38.32 ir E42.99, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

<sup>(59)</sup> Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

<sup>(60)</sup> Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

1. Vykdamt šią ekonominę veiklą, pažangiuose įrenginiuose išmontuojamos rūšiuojant surinktos sudėtinių pasibaigusio gyvavimo ciklo gaminių, pavyzdžiui, automobilių, elektros ir elektroninės įrangos (EEI) ar laivų, atliekos ir šalinami juose esantys teršalai, siekiant:

- a) surinkti dalis ir komponentus, tinkamus naudoti pakartotinai;
- b) atskirti nepavojingų ir pavojingų atliekų frakcijas, tinkamas medžiagoms, įskaitant svarbiausias žaliavas, gauti;
- c) pašalinti pavojingas medžiagas, mišinius ir komponentus taip, kad jie patektų į identifikuojamą <sup>(61)</sup> srautą arba sudarytų identifikuojamą srauto dalį vykstant apdorojimo procesui, ir nusiųsti juos į įrenginius, kuriuose leidžiama tinkamai apdoroti pavojingas atliekas, be kita ko, jas pašalinti;
- d) pridėti dokumentus apie medžiagas, siunčiamas toliau apdoroti ar pakartotinai naudoti.

2. Ekonominė veikla, kurią vykdamt išmontuojamos elektros ir elektroninės įrangos atliekos (EEĀ) ir pašalinami jose esantys teršalai, atitinka Direktyvos 2012/19/ES 8 straipsnyje ir tos direktyvos VII ir VIII prieduose nustatytus reikalavimus. Ekonominė veikla, kurią vykdamt išmontuojamos eksploatuoti netinkamos transporto priemonės (ENTP) ir pašalinami jose esantys teršalai, atitinka Direktyvos 2000/53/EB 6 bei 7 straipsniuose ir tos direktyvos I priede nustatytus reikalavimus.

3. Laužui skirtų laivų išmontavimo ir juose esančių teršalų šalinimo atveju įrenginys yra įtrauktas į Laivų perdirbimo kompleksų europinį sąrašą, nustatytą Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2016/2323 <sup>(62)</sup>. Naujo įrenginio statybos arba esamo įrenginio, kuris dar nėra įtrauktas į Laivų perdirbimo kompleksų europinį sąrašą, modernizavimo atveju įrenginys atitinka visus Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1257/2013 <sup>(63)</sup> 13 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir yra pateikta jo įtraukimo į Laivų perdirbimo kompleksų europinį sąrašą paraiška.

4. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų (EEĀ) ir eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) išmontavimo ir juose esančių teršalų šalinimo atveju atliekos gaunamos iš surinkimo punktų, atitinkančių taikytinus Sąjungos <sup>(64)</sup> ir nacionalinės teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

<sup>(61)</sup> Medžiaga, mišinys arba komponentas laikomi identifikuojamais, jei juos galima stebėti siekiant patikrinti, ar jie apdoroti aplinkai nekenksmingu būdu.

<sup>(62)</sup> Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/2323, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1257/2013 dėl laivų perdirbimo sudaromas Laivų perdirbimo kompleksų europinis sąrašas (OL L 345, 2016 12 20, p. 119).

<sup>(63)</sup> 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1257/2013 dėl laivų perdirbimo, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 ir Direktyva 2009/16/EB (OL L 330, 2013 12 10, p. 1).

<sup>(64)</sup> Sąjungos lygmeniu EEĀ taikytini reikalavimai nustatyti Direktyvoje 2012/19/ES, o ENTP – 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/53/EB dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (OL L 269, 2000 10 21, p. 34).



5) Taršos prevencija ir kontrolė	<p>1. Įrenginys yra pritaikytas saugiai ir aplinkai nekenksmingu būdu tvarkyti ir saugoti pavojingas medžiagas, mišinius ir komponentus, pašalintus vykdant teršalų šalinimo operacijas.</p> <p>2. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) atveju įrenginys atitinka Direktyvos 2000/53/EB I priede nustatytus saugojimo, tvarkymo, teršalų šalinimo ir apdorojimo operacijų vykdymo vietoms taikomus reikalavimus.</p> <p>3. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų (EEIÅ) atveju įrenginys atitinka Direktyvos 2012/19/ES 8 straipsnyje nustatytus tinkamo apdorojimo reikalavimus, visų pirma tos direktyvos VII priede nustatytus EEIÅ medžiagų ir komponentų atrankinio apdorojimo reikalavimus ir tos direktyvos VIII priede nustatytus saugojimo ir apdorojimo reikalavimus.</p> <p>Įrenginys atitinka jame vykdomai veiklai keliamus normatyvinius teršalų šalinimo reikalavimus, nustatytus standartuose EN 50625-1:2014 <sup>(65)</sup>, EN 50625-2-1:2014 <sup>(66)</sup>, EN 50625-2-2:2015 <sup>(67)</sup>, EN 50625-2-3:2017 <sup>(68)</sup> ir EN 50625-2-4:2017 <sup>(69)</sup>.</p> <p>Tokių priemonių įgyvendinimą taip pat galima įrodyti laikantis norminių reikalavimų, kurie yra lygiaverčiai pirmiau minėtuose EN standartuose nustatytiems reikalavimams.</p> <p>EEIÅ, kuriose yra lakiųjų fluorangliavandenilių (LFC) ir lakiųjų angliavandenilių (LAV), ir EEIÅ, kuriose yra gyvsidabrio, apdorojimo atveju išmetamųjų teršalų kiekis neviršija su geriausiais prieinamais gamybos būdais siejamų išmetamųjų teršalų kiekių (GPGB SITK) intervalų, nustatytų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl atliekų apdorojimo <sup>(70)</sup>.</p> <p>4. Laivų perdirbimo atveju įrenginys atitinka Reglamento (ES) Nr. 1257/2013 13 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir yra įtrauktas į tuo reglamentu nustatytą Laivų perdirbimo kompleksų europinį sąrašą. Įrenginys atitinka to reglamento 7 straipsnyje nustatytus reikalavimus, susijusius su konkrečiam laivui skirtu perdirbimo plano parengimu prieš pradėdant bet koki laivo perdirbimą.</p>
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

## 2.7. Nepavojingų atliekų rūšiavimas ir naudojimas medžiagoms gauti

### Veiklos aprašymas

Nepavojingų atliekų srautų rūšiavimo arba perdirbimo į aukštos kokybės antrines žaliavas, naudojant mechaninio perdirbimo procesą, įrenginių statyba, modernizavimas ir eksploatavimas.

<sup>(65)</sup> EN 50625-1:2014 „Elektrinės ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, gabenimo ir apdorojimo reikalavimai. 1 dalis. Bendrieji apdorojimo reikalavimai“.

<sup>(66)</sup> EN 50625-2-1:2014 „Elektrinės ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, gabenimo ir apdorojimo reikalavimai. 2-1 dalis. Lempų apdorojimo reikalavimai“.

<sup>(67)</sup> EN 50625-2-2:2015 „Elektrinės ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, gabenimo ir apdorojimo reikalavimai. 2-2 dalis. Elektrinės ir elektroninės įrangos su elektroniniais vamzdžiais ir plokščiaisiais ekranais apdorojimo reikalavimai“.

<sup>(68)</sup> EN 50625-2-3:2017 „Elektrinės ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, gabenimo ir apdorojimo reikalavimai. 2-3 dalis. Temperatūros keitimo įrangos ir kitos elektros ir elektroninės įrangos atliekų, turinčių lakiųjų fluorangliavandenilių (VFC) ir (arba) lakiųjų angliavandenilių (VHC), apdorojimo reikalavimai“.

<sup>(69)</sup> EN 50625-2-4:2017 „Elektrinės ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, gabenimo ir apdorojimo reikalavimai. 2-4 dalis. Fotovoltinių plokščių apdorojimo reikalavimai“.

<sup>(70)</sup> Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

Ekonominė veikla neapima mišrių galutinių atliekų degių frakcijų rūšiavimo ir medžiagų iš jų gavimo išrūšiuotų atliekų kurui gaminti, pavyzdžiui, mechaninio ir biologinio apdorojimo įrenginiuose.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E38.32 ir F42.9, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

#### *Techninės analizės kriterijai*

---

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

---

#### 1. Žaliavų kilmė

Nepavojingų atliekų žaliavos gaunamos iš vieno ar kelių toliau nurodytų šaltinių:

- a) rūšiuojant surinktų ir vežamų atliekų, įskaitant mišrias frakcijas <sup>(1)</sup>;
- b) nepavojingų atliekų frakcijų, susidarančių išmontuojant pasibaigusio gyvavimo ciklo gaminius ir šalinant juose esančius teršalus;
- c) statybos ir griovimo atliekų, susidarančių atrankinio griovimo metu arba kitaip atskirtų jų susidarymo vietoje;
- d) nepavojingų atliekų frakcijų, susidarančių rūšiuojant perdirbti skirtas mišrias atliekas, kai įrenginys atitinka nustatytus veiklos kokybės kriterijus ir atliekos gaunamos iš vietų, kuriose laikomasi Direktyvoje 2008/98/EB nustatytų rūšiuojamojo surinkimo įpareigojimų.

#### 2. Atliekų naudojimas medžiagoms gauti

Vykdam šią veiklą pasiekiami arba viršijami esami atliekų naudojimo medžiagoms gauti rodikliai, konkrečiam esamam įrenginiui kompetentingų institucijų nustatyti taikomuose atliekų tvarkymo planuose, leidimuose ar sutartyse arba išplėstinės gamintojo atsakomybės sistemose. Įrenginys įgyvendina pagal vidaus tvarką nustatytus pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius (PVRR), kad galėtų stebėti veiklos rezultatus arba taikomo atliekų naudojimo medžiagoms gauti rodiklio pasiekimo lygį.

Medžiagų, kurias privaloma rinkti rūšiuojant, atveju vykdam šią veiklą ne mažiau kaip 50 % atskirai surinktų nepavojingų atliekų (pagal svorį) paverčiama antrinėmis žaliavomis, kurios yra tinkamos gamybos procesuose naudojamoms pirminėms žaliavoms pakeisti.

#### 3. Tinkamas atliekų tvarkymas

Nepavojingų atliekų apdorojimo įrenginyje taikomi geriausi prieinami gamybos būdai (GPGB), pagrįsti 2 GPGB dėl įrenginio bendro aplinkosauginio veiksmingumo gerinimo, nustatyti geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl atliekų apdorojimo <sup>(2)</sup>, įskaitant:

- a) atliekų apibūdinimo tvarką ir griežtą atliekų priėmimo tvarką, susijusią su įrenginį patenkančių atliekų kokybe;
- b) sekimo sistemą ir apyrašą, kurių paskirtis – sekti, kur ir kiek atliekų yra įrenginyje;
- c) produkcijos kokybės vadybos sistemą, skirtą užtikrinti, kad atliekų apdorojimo rezultatai atitiktų taikomus kokybės reikalavimus arba standartus, pavyzdžiui, galiojančius EN arba ISO standartus;
- d) atitinkamas atliekų atskyrimo priemones arba procedūras, kuriomis užtikrinama, kad surūšiuotos atliekos būtų laikomos atskirai, atsižvelgiant į jų savybes, kad jas būtų galima lengviau ir aplinkai saugesniu būdu saugoti bei apdoroti;

---

<sup>(1)</sup> Pagal 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3) 10 straipsnio 3 dalį ir nacionalinės teisės aktus bei atliekų tvarkymo planus.

<sup>(2)</sup> Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

- e) atitinkamas priemonės, skirtas atliekų suderinamumui užtikrinti prieš jas sumaišant;
- f) įrenginyje įdiegtos rūšiavimo ir medžiagų gavimo iš atliekų technologijos ir procesai, atitinkantys atitinkamas technines specifikacijas, kokybės standartus arba atliekų nelaikymo atliekomis kriterijus. Vykdamas veiklą naudojamos pažangiosios technologijos, pritaikytos apdorojamoms atliekų frakcijoms, įskaitant optinį atskyrimą naudojant artimosios infraraudonosios spektroskopijos arba rentgeno spindulių sistemas, atskyrimą pagal tankį, magnetinį atskyrimą arba atskyrimą pagal dydį.

#### 4. Antrinių žaliavų kokybė

Vykdamas veiklą atliekos paverčiamos arba sudaromos sąlygos jas paversti antrinėmis žaliavomis, įskaitant svarbiausias žaliavas, kurios gamybos procesuose gali pakeisti pirmines žaliavas.

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
2) Prisaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Vykdamas veiklą, kuriai taikomos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl atliekų apdorojimo <sup>(73)</sup> , taikomi atitinkami taršos prevencijos ir kontrolės būdai ir neviršijami atitinkami su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai (GPGB SITK).  Plastiko perdirbimo įrenginiuose įrengta filtravimo sistema, kuria, prieš išleidžiant plovimo vandenį, galima pašalinti ne mažiau kaip 75 % mikroplastiko, kurio dalelės didesnės nei 5 µm.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

### 3. **Statyba ir nekilnojamojo turto veikla**

#### 3.1. **Naujų pastatų statyba**

##### *Veiklos aprašymas*

Gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų statybos projektų plėtra sutelkiant finansines, technines ir fizines priemones, siekiant parduoti pastatą jį pastačius arba vėliau, taip pat išbaigtų gyvenamųjų arba negyvenamųjų pastatų statyba savo sąskaita siekiant juos parduoti arba jų statyba už atlygį ar pagal sutartį.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais F41.1, F41.2 ir F43, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

<sup>(73)</sup> Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

*Techninės analizės kriterijai*

---

**Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos**

---

1. Visos susidariusios statybos ir griovimo atliekos tvarkomos pagal Sąjungos atliekų teisės aktus ir visą ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo kontrolinį sąrašą, visų pirma nustatant rūšiavimo sistemas ir prieš nugriovimą atliekamo audito procedūrą<sup>(74)</sup>. Ne mažiau kaip 90 % (masės kilogramais) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų parengiama pakartotiniam naudojimui<sup>(75)</sup> arba perdirbimui<sup>(76)</sup>, išskyrus užpildymą<sup>(77)</sup>. Šis rodiklis netaikomas natūraliai susidarantioms medžiagoms, nurodytoms Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje. Veiklos vykdytojas įrodo, kad laikosi 90 % ribos – pateikia sistemos „Level(s)“ 2.2 rodiklio ataskaitą<sup>(78)</sup> naudodamas 2 lygio ataskaitos formą skirtingiems atliekų srautams.

2. Pastato gyvavimo ciklo visuotinio atšilimo potencialas (GWP) po statybos apskaičiuotas kiekvienam gyvavimo ciklo etapui ir pareikalavus atskleidžiamas investuotojams ir klientams<sup>(79)</sup>.

3. Statybos projektais ir metodais remiamas žiediškas – į juos įtrauktos į pritaikomumą ir išardomumą orientuoto projektavimo koncepcijos, kaip nurodyta atitinkamai sistemos „Level(s)“ 2.3 ir 2.4 rodikliuose. Atitinkamai šiam reikalavimui įrodyti pateikiama sistemos „Level(s)“ 2.3<sup>(80)</sup> ir 2.4<sup>(81)</sup> rodiklių ataskaita naudojant 2 lygio ataskaitos formą.

---

<sup>(74)</sup> ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo F priedas (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/20509/>).

<sup>(75)</sup> Parengimas pakartotiniam naudojimui – atgaunamieji tikrinimo, valymo ar taisymo veiksmai, kuriais atliekomis tapę gaminiai ar jų sudedamosios dalys parengiami taip, kad juos būtų galima pakartotinai naudoti be jokio kito parengiamojo apdirbimo. Ši veikla apima, pavyzdžiui, tam tikrų pastatų dalių, tokių kaip stogo elementai, langai, durys, plytos, akmenys ar betono elementai, parengimą pakartotiniam naudojimui. Pastato elementų parengimas pakartotiniam naudojimui paprastai yra atrankinis pastatų ar kitų statinių išmontavimas.

<sup>(76)</sup> Perdirbimas – atgaunamieji atliekų medžiagų perdirbimo į gaminius ar medžiagas, naudojamus pirminiais ar kitais tikslais, veiksmai. Jis apima organinių medžiagų perdirbimą, bet neapima energijos gavybos iš atliekų ir perdirbimo į medžiagas, kurios naudojamos kaip kuras arba užpildas.

<sup>(77)</sup> Užpildymas – atgaunamieji veiksmai, kuriais tinkamos nepavojingos atliekos naudojamos iškastoms vietoms užpildyti arba inžineriniais kraštovaizdžio formavimo tikslais. Užpildymo reikmėms naudojamomis atliekomis turi būti pakeičiamos atliekomis nelaikomos medžiagos, tos atliekos turi būti tinkamos naudoti minėtais tikslais ir jų turi būti naudojama tik tiek, kiek tikrai būtina tiems tikslams pasiekti.

<sup>(78)</sup> Žr. *Level(s) indicator 2.2: Construction and Demolition waste and materials, User manual: introductory briefing, instructions and guidance (Publication version 1.1)*. Prieiga per internetą: [https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3\\_Indicator\\_2.2\\_v1.1\\_40pp.pdf](https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3_Indicator_2.2_v1.1_40pp.pdf). Teikiant ataskaitas turi būti naudojama Komisijos interneto svetainėje pateikta „Excel“ skaičiuoklė *Construction and Demolition Waste (CDW) and materials excel template: for estimating (Level 2) and recording (Level 3) amounts and types of CDW and their final destinations (version 1.1)*. Prieiga per internetą: <https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/412/documents>.

<sup>(79)</sup> GWP nurodomas kaip kiekvieno gyvavimo ciklo etapo skaitinis rodiklis, išreikštas kg CO<sub>2</sub>e/m<sup>2</sup> (naudingo vidaus grindų ploto), kurio vidurkis nustatomas vieniems 50 metų tiriamojo laikotarpio metams. Duomenų atranka, scenarijų nustatymas ir skaičiavimai atliekami pagal standartą EN 15978 (BS EN 15978:2011). Pastato elementų ir techninės įrangos apimtis nustatoma pagal 1.2 rodikliui taikomą bendrą ES sistemą „Level(s)“. Naudojant sistemos „Level(s)“ 1.2 rodiklio ataskaitų formą, rodiklis pateikiamas kaip iškastinio GWP, biogeninio GWP, žemės naudojimo ir žemės naudojimo paskirties keitimo GWP, taip pat jų suma (bendras GWP). Jei yra nacionalinė skaičiavimo priemonė arba ji reikalinga informacijai atskleisti arba statybos leidimams gauti, ta priemonė gali būti naudojama reikalaujamai informacijai atskleisti. Gali būti naudojamos kitos skaičiavimo priemonės, jei jos atitinka būtiniausias kriterijus, nustatytus bendroje ES sistemoje „Level(s)“. Žr. *Level(s) indicator 1.2: Lifecycle Global Warming Potential (GWP), User manual: introductory briefing, instructions and guidance (Publication version 1.1)*. Prieiga per internetą: [https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3\\_Indicator\\_1.2\\_v1.1\\_37pp.pdf](https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3_Indicator_1.2_v1.1_37pp.pdf).

<sup>(80)</sup> Žr. *Level(s) indicator 2.3: Design for adaptability and renovation, User manual: introductory briefing, instruction and guidance (Publication version 1.1)*. Prieiga per internetą: [https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3\\_Indicator\\_2.3\\_v1.1\\_23pp.pdf](https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3_Indicator_2.3_v1.1_23pp.pdf).

<sup>(81)</sup> Žr. *Level(s) indicator 2.4: Design for deconstruction user manual: introductory briefing, instructions and guidance (Publication version 1.1)*. Prieiga per internetą: [https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3\\_Indicator\\_2.4\\_v1.1\\_18pp.pdf](https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3_Indicator_2.4_v1.1_18pp.pdf).

---

4. Pirminių žaliavų naudojimas statant pastatą yra kiek įmanoma sumažintas naudojant antrines žaliavas<sup>(82)</sup>. Veiklos vykdytojas užtikrina, kad trijų sunkiausių (pagal masę kilogramais) pastato statybai naudojamų medžiagų kategorijų medžiagų kiekiai neviršytų toliau nurodytų didžiausių bendrų naudojamų pirminių žaliavų kiekių:

- a) bendram betono<sup>(83)</sup>, natūralaus ar aglomeruoto akmens kiekiui iš pirminių žaliavų turi būti gaunama ne daugiau kaip 70 % medžiagos;
- b) bendram plytų, plytelių, keramikos kiekiui iš pirminių žaliavų turi būti gaunama ne daugiau kaip 70 % medžiagos;
- c) biologinių medžiagų<sup>(84)</sup> atveju iš pirminių žaliavų turi būti gaunama ne daugiau kaip 80 % visos medžiagos;
- d) bendram stiklo, mineralinės izoliacijos kiekiui iš pirminių žaliavų turi būti gaunama ne daugiau kaip 70 % visos medžiagos;
- e) nebiologinių plastikų atveju iš pirminių žaliavų turi būti gaunama ne daugiau kaip 50 % visos medžiagos;
- f) metalų atveju iš pirminių žaliavų turi būti gaunama ne daugiau kaip 30 % visos medžiagos;
- g) gipso atveju iš pirminių žaliavų turi būti gaunama ne daugiau kaip 65 % medžiagos.

Ribinės vertės apskaičiuojamos atimant antrinę žaliavą iš viso darbams naudojamų kiekvienos kategorijos medžiagų kiekio, matuojamo mase kilogramais. Jei informacijos apie perdirtų medžiagų kiekį statybos produkte nėra, laikoma, kad jį sudaro 100 % pirminės žaliavos. Siekiant atsižvelgti į atliekų hierarchiją ir taip sudaryti palankesnes sąlygas pakartotiniam naudojimui nei perdirtimui, turi būti laikoma, kad pakartotinai naudojamų statybos produktų, įskaitant tuos, kuriuose yra atliekomis nelaikomų vietoje perdirtų medžiagų, sudėtyje nėra jokių pirminių žaliavų. Atitiktis šiam kriterijui įrodoma teikiant ataskaitas pagal 2.1 rodikliui taikomą sistemą „Level(s)“<sup>(85)</sup>.

5. Veiklos vykdytojas naudoja elektronines priemones faktiškai pastatyto pastato charakteristikoms, įskaitant panaudotas medžiagas ir sudedamąsias dalis, aprašyti, kad ateityje būtų galima atlikti jų techninę priežiūrą, juos atkurti ir pakartotinai panaudoti, pavyzdžiui, teikdamas aplinkosaugines gaminio deklaracijas<sup>(86)</sup> pagal standartą EN ISO 22057:2022. Informacija saugoma skaitmeniniu formatu ir pareikalavus pateikiama investuotojams ir klientams. Be to, veiklos vykdytojas užtikrina ilgalaikį šios informacijos išsaugojimą pasibaigus pastato eksploatavimo laikotarpiui, naudodamasis nacionalinėmis informacijos valdymo sistemomis, tokiomis kaip kadastras ar viešasis registras.

---

<sup>(82)</sup> Deleguotajame akte antrinėmis žaliavomis laikomos medžiagos, parengtos pakartotiniam naudojimui arba perdirtos pagal Atliekų pagrindų direktyvos 3 straipsnį ir nebelaikomos atliekomis pagal tos direktyvos 6 straipsnį.

<sup>(83)</sup> Tai taikoma betono medžiagai, įskaitant jos sudedamąsias dalis (pavyzdžiui, nerūdines medžiagas). Plieno armatūra neįtraukiama, nes tai yra kita medžiaga, kuri gali būti priskiriama prie metalų.

<sup>(84)</sup> Biologinės medžiagos gaminamos naudojant biologinius išteklius (gyvūnus, augalus, mikroorganizmus ir jų biomasę, įskaitant organines atliekas), kaip apibrėžta COM(2018) 673. Tai įprastos biologinės medžiagos, tradiciškai pagamintos iš biomasės (pvz., mediena, kamštiena, gamtinis kaučiukas, popierius, tekstilė, medinės statybinės medžiagos), ir neseniai sukurtos medžiagos, pavyzdžiui, biologinės cheminės medžiagos arba biologiniai plastikai.

<sup>(85)</sup> Žr. *Level(s) indicator 2.1: Bill of Quantities, materials and lifespans, User manual: introductory briefing, instructions and guidance (Publication version 1.1)*. Prieiga per internetą: [https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3\\_Indicator\\_2.1\\_v1.1\\_34pp.pdf](https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3_Indicator_2.1_v1.1_34pp.pdf). Teikiant ataskaitas turi būti naudojama Komisijos interneto svetainėje pateikta „Excel“ skaičiuoklė *Bill of Quantities, materials and lifespans excel template: for estimating (Level 2) and recording (Level 3) purchases of material quantities and costs (version 1.2)*. Prieiga per internetą: <https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/412/documents>.

<sup>(86)</sup> ISO standartas 22057:2022 „Pastatų ir inžinerinių statinių tvarumas. Statybos produktų aplinkosauginių produktų deklaracijų duomenų šablonai, naudojami statinio informaciniam modeliavimui (BIM)“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/72463.html>).

## Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	<p>Pastatas nėra skirtas iškastiniam kurui gauti, kaupti, gabenti arba gaminti.</p> <p>Pastato pirminės energijos poreikis <sup>(87)</sup>, pagal kurį nustatomas pastato energinis naudingumas po statybos, neviršija energijos beveik nevartojančiam pastatui taikomos ribinės vertės reikalavimo, nustatyto nacionaliniame reglamente, kuriuo įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES <sup>(88)</sup>. Energinis naudingumas sertifikuojamas naudojant faktiškai pastatyto pastato energinio naudingumo sertifikatą;</p>
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	<p>Pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 I priedo E priedėlyje nustatytas technines specifikacijas Sąjungos gaminių duomenų lapuose, pastatų sertifikatuose arba esamų gaminių etiketėse patvirtinamas nurodytas toliau išvardytų vandens sistemų, jei jos įrengtos, išskyrus įrenginius gyvenamųjų pastatų vienetuose, vandens suvartojimas:</p> <p>a) rankoms plauti skirtų čiaupų ir virtuvės čiaupų didžiausias vandens srautas yra 6 litrai/min.;</p> <p>b) dušų didžiausias vandens srautas yra 8 litrai/min.;</p> <p>c) klozetų, įskaitant komplektus, dubenis ir nuplaunamojo vandens bakus, didžiausias nuplaunamojo vandens tūris yra 6 litrai, o didžiausias vidutinis nuplaunamojo vandens tūris – 3,5 litro;</p> <p>d) pisuaruose suvartojama ne daugiau kaip 2 litrai vienam dubeniui per valandą. Nuplaunamuosiuose pisuaruose suvartojama ne daugiau kaip 1 litras nuplaunamojo vandens.</p> <p>Kad būtų išvengta statybvietės poveikio, veikla vykdoma laikantis šio priedo B priedėlyje nustatytų kriterijų.</p>
5) Taršos prevencija ir kontrolė	<p>Statyboje naudojami statybos elementai ir medžiagos atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.</p> <p>Statyboje naudojami statybos elementai ir medžiagos, su kuriais pastate esantys žmonės gali liestis <sup>(89)</sup>, išskiria mažiau kaip 0,06 mg formaldehido vienam bandymų kameros m<sup>3</sup>, atliekant bandymą Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priede nurodytomis sąlygomis, ir mažiau kaip 0,001 mg kitų 1A ir 1B kategorijų kancerogeninių lakiųjų organinių junginių vienam bandymų kameros m<sup>3</sup>, atliekant bandymą pagal standartą CEN/EN 16516 <sup>(90)</sup> arba ISO 16000-3:2011 <sup>(91)</sup> arba taikant kitas lygiavertes standartizuotas bandymo sąlygas ir nustatymo metodus <sup>(92)</sup>.</p>

<sup>(87)</sup> Apskaičiuotas energijos kiekis, reikalingas su įprastu pastato naudojimu susijusiam energijos poreikiui patenkinti, išreikštas bendro pirminės energijos suvartojimo skaitiniu rodikliu (kWh/m<sup>2</sup> per metus), pagrįstas atitinkama nacionaline skaičiavimo metodika ir nurodytas energinio naudingumo sertifikate.

<sup>(88)</sup> 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (OL L 153, 2010 6 18, p. 13).

<sup>(89)</sup> Taikoma dažams ir lakams, lubų plokštėms, grindų dangoms (įskaitant susijusius kljus ir sandariklius), vidaus izoliacijai ir vidaus paviršių apdorojimui, pvz., apsaugai nuo drėgmės ir pelėsio, skirtoms medžiagoms.

<sup>(90)</sup> CEN/TS 16516: 2013, „Statybos gaminiai. Pavojingų medžiagų išmetimo vertinimas. Į patalpų orą išsiskiriančių medžiagų nustatymas“.

<sup>(91)</sup> ISO 16000-3:2011, *Indoor air – Part 3: Determination of formaldehyde and other carbonyl compounds in indoor air and test chamber air – Active sampling method*.

<sup>(92)</sup> Išmetamo kancerogeninių lakiųjų organinių junginių kiekio ribinės vertės susijusios su 28 dienų bandymo laikotarpiu.

	<p>Jeigu nauja statyba vyksta galimai užterštame sklype (urbanistinėje dykroje), buvo atliktas tyrimas, pvz., taikant standartą ISO 18400 <sup>(93)</sup>, siekiant nustatyti, ar jame nėra teršalų.</p> <p>Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus keliamas triukšmas ir susidarantis dulkių bei išmetamųjų teršalų kiekis.</p>
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	<p>Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.</p> <p>Nauja statyba nėra vykdoma kurioje nors iš šių vietų:</p> <p>a) ariamojoje ir pasėlių žemėje, pasižyminčioje vidutiniu arba dideliu dirvožemio derlingumo lygiu ir po žeme esančia biologine įvairove, kaip nurodyta ES LUCAS tyrime <sup>(94)</sup>;</p> <p>b) pripažintos didelės biologinės įvairovės vertės plyno lauko žemėje ir žemėje, kuri yra nykstančių rūšių (floros ir faunos), įtrauktų į Europos raudonąją knygą <sup>(95)</sup> arba IUCN raudonąją knygą <sup>(96)</sup>, buveinė;</p> <p>c) žemėje, atitinkančioje nacionalinėje šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaitoje vartojamą miško apibrėžtį, arba, jei jos nėra – FAO miško apibrėžtį <sup>(97)</sup>.</p>

### 3.2. Esamų pastatų renovacija

#### Veiklos aprašymas

Statybos ir civilinės inžinerijos darbai arba pasiruošimas jiems.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais F41 ir F43, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

<sup>(93)</sup> ISO 18400 serija, skirta dirvožemio kokybei (*Soil quality – Sampling*).

<sup>(94)</sup> JRC ESDCA, LUCAS: „Land Use and Coverage Area frame Survey“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://esdac.jrc.ec.europa.eu/projects/lucas>).

<sup>(95)</sup> IUCN, IUCN Europos raudonoji nykstančių rūšių knyga (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iucn.org/regions/europe/our-work/biodiversity-conservation/european-red-list-threatened-species>).

<sup>(96)</sup> IUCN, IUCN raudonoji nykstančių rūšių knyga (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iucnredlist.org>).

<sup>(97)</sup> Didesnio nei 0,5 hektaro ploto žemė, kurioje auga aukštesni kaip 5 metrų aukščio medžiai ir medžių lajos dangą užima daugiau kaip 10 % arba kurioje medžiai gali pasiekti šias ribas *in situ*. Ji neapima žemės, kuri daugiausia naudojama žemės ūkio ar miesto reikmėms. *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf>).

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

1. Visos susidariusios statybos ir griovimo atliekos tvarkomos pagal Sąjungos atliekų teisės aktus ir visą ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo kontrolinį sąrašą, visų pirma nustatant rūšiavimo sistemas ir prieš nugriovimą atliekamo audito procedūrą <sup>(98)</sup>. Ne mažiau kaip 70 % (masės kilogramais) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų parengiama pakartotiniam naudojimui <sup>(99)</sup> arba perdirbimui <sup>(100)</sup>, išskyrus užpildymą <sup>(101)</sup>. Šis rodiklis netaikomas natūraliai susidarantioms medžiagoms, nurodytoms Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje. Veiklos vykdytojas įrodo, kad laikosi 70 % ribos – pateikia sistemos „Level(s)“ 2.2 rodiklio ataskaitą <sup>(102)</sup> naudodamas 2 lygio ataskaitos formą skirtingiems atliekų srautams.
2. Pastato renovacijos darbų gyvavimo ciklo visuotinio atšilimo potencialas (GWP) <sup>(103)</sup> buvo apskaičiuotas kiekvienam gyvavimo ciklo etapui nuo renovacijos pradžios momento ir pagal pareikalavimą atskleidžiamas investuotojams ir klientams.
3. Statybos projektais ir metodais remiamas žiediškumas – į juos įtrauktos į pritaikomumą ir išardomumą orientuoto projektavimo koncepcijos, kaip nurodyta atitinkamai sistemos „Level(s)“ 2.3 ir 2.4 rodikliuose. Veiklos vykdytojas atitiktį šiam reikalavimui įrodo pateikdamas sistemos „Level(s)“ 2.3 <sup>(104)</sup> ir 2.4 <sup>(105)</sup> rodiklių ataskaitą, kurią parengia naudodamas 2 lygio ataskaitos formą.

<sup>(98)</sup> ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo F priedas (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/20509/>).

<sup>(99)</sup> Parengimas pakartotiniam naudojimui – atgaunamieji tikrinimo, valymo ar taisymo veiksmai, kuriais atliekomis tapę gaminiai ar jų sudedamosios dalys parengiami taip, kad juos būtų galima pakartotinai naudoti be jokio kito parengiamojo apdirbimo. Ši veikla apima, pavyzdžiui, tam tikrų pastatų dalių, tokių kaip stogo elementai, langai, durys, plytos, akmenys ar betono elementai, parengimą pakartotiniam naudojimui. Pastato elementų parengimas pakartotiniam naudojimui paprastai yra atrankinis pastatų ar kitų statinių išmontavimas.

<sup>(100)</sup> Perdirbimas – atgaunamieji atliekų medžiagų perdirbimo į gaminius ir chemines ar kitas medžiagas, naudojamus pirminiais ar kitais tikslais, veiksmai. Jis apima organinių medžiagų perdirbimą, bet neapima energijos gavybos iš atliekų ir perdirbimo į medžiagas, kurios naudojamos kaip kuras arba užpildas.

<sup>(101)</sup> Užpildymas – atgaunamieji veiksmai, kuriais tinkamos nepavojingos atliekos naudojamos iškastoms vietoms užpildyti arba inžineriniais kraštovaizdžio formavimo tikslais. Užpildymo reikmėms naudojamomis atliekomis turi būti pakeičiamos atliekomis nelaikomos medžiagos, tos atliekos turi būti tinkamos naudoti minėtais tikslais ir jų turi būti naudojama tik tiek, kiek tikrai būtina tiems tikslams pasiekti.

<sup>(102)</sup> Žr. *Level(s) indicator 2.2: Construction and Demolition waste and materials, User manual: introductory briefing, instructions and guidance (Publication version 1.1)*. Prieiga per internetą: [https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3\\_Indicator\\_2.2\\_v1.1\\_40pp.pdf](https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3_Indicator_2.2_v1.1_40pp.pdf). Teikiant ataskaitas turi būti naudojama Komisijos interneto svetainėje pateikta „Excel“ skaičiuoklė *Construction and Demolition Waste (CDW) and materials excel template: for estimating (Level 2) and recording (Level 3) amounts and types of CDW and their final destinations (version 1.1)*. Prieiga per internetą: <https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/412/documents>.

<sup>(103)</sup> GWP nurodomas kaip kiekvieno gyvavimo ciklo etapo skaitinis rodiklis, išreikštas kg CO<sub>2</sub>e/m<sup>3</sup> (naudingo vidaus grindų ploto), kurio vidurkis nustatomas vieniems 50 metų tiriamojo laikotarpio metams. Duomenų atranka, scenarijų nustatymas ir skaičiavimai atliekami pagal standartą EN 15978 (BS EN 15978:2011 „Statybų tvarumas. Pastatų aplinkosauginio veiksmingumo vertinimas. Skaičiavimo metodas“). Pastato elementų ir techninės įrangos apimtis nustatoma pagal 1.2 rodikliui taikomą bendrą ES sistemą „Level(s)“. Jei yra nacionalinė skaičiavimo priemonė arba ji reikalinga informacijai atskleisti arba statybos leidimams gauti, ta priemonė gali būti naudojama reikalaujamai informacijai atskleisti. Gali būti naudojamos kitos skaičiavimo priemonės, jei jos atitinka būtiniausius kriterijus, nustatytus bendroje ES sistemoje „Level(s)“. Žr. *Level(s) indicator 1.2: Lifecycle Global Warming Potential (GWP), User manual: introductory briefing, instructions and guidance (Publication version 1.1)*. Prieiga per internetą: [https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3\\_Indicator\\_1.2\\_v1.1\\_37pp.pdf](https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3_Indicator_1.2_v1.1_37pp.pdf).

<sup>(104)</sup> Žr. *Level(s) indicator 2.3: Design for adaptability and renovation, User manual: introductory briefing, instruction and guidance (Publication version 1.1)*. Prieiga per internetą: [https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3\\_Indicator\\_2.3\\_v1.1\\_23pp.pdf](https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3_Indicator_2.3_v1.1_23pp.pdf).

<sup>(105)</sup> Žr. *Level(s) indicator 2.4: Design for deconstruction user manual: introductory briefing, instructions and guidance (Publication version 1.1)*. Prieiga per internetą: [https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3\\_Indicator\\_2.4\\_v1.1\\_18pp.pdf](https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3_Indicator_2.4_v1.1_18pp.pdf).



4. Išsaugoma ne mažiau kaip 50 % pirminio pastato. Tai turi būti apskaičiuojama remiantis bendru išsaugotu pirminio pastato išorės grindų plotu pagal taikytiną nacionalinę arba regioninę matavimo metodiką arba taikant „IPMS 1“ apibrėžtį, pateiktą tarptautiniuose nekilnojamojo turto matavimo standartuose <sup>(106)</sup>.

5. Pirminių žaliavų naudojimas renovuojant pastatą yra kiek įmanoma sumažintas naudojant antrines žaliavas <sup>(107)</sup>. Veiklos vykdytojas užtikrina, kad trijų sunkiausių (pagal masę kilogramais) renovuojant pastatą naujai pridėtų medžiagų kategorijų medžiagų kiekiai neviršytų toliau nurodytų didžiausių ribinių naudojamų pirminių žaliavų kiekių:

- a) bendram betonui <sup>(108)</sup>, natūralaus ar aglomeruoto akmens kiekiui iš pirminių žaliavų turi būti gaunama ne daugiau kaip 85 % medžiagos;
- b) bendram plytų, plytelių, keramikos kiekiui iš pirminių žaliavų turi būti gaunama ne daugiau kaip 85 % medžiagos;
- c) biologinių medžiagų <sup>(109)</sup> atveju iš pirminių žaliavų turi būti gaunama ne daugiau kaip 90 % medžiagos;
- d) bendram stiklo, mineralinės izoliacijos kiekiui iš pirminių žaliavų turi būti gaunama ne daugiau kaip 85 % medžiagos;
- e) nebiologinių plastikų atveju iš pirminių žaliavų turi būti gaunama ne daugiau kaip 75 % medžiagos;
- f) metalų atveju iš pirminių žaliavų turi būti gaunama ne daugiau kaip 65 % medžiagos;
- g) gipso atveju iš pirminių žaliavų turi būti gaunama ne daugiau kaip 83 % medžiagos.

Ribinės vertės apskaičiuojamos atimant antrinę žaliavą iš viso darbams naudojamų kiekvienos kategorijos medžiagų kiekio, matuojamo mase kilogramais. Jei informacijos apie perdirbtų medžiagų kiekį statybos produkte nėra, laikoma, kad jį 100 % sudaro pirminės žaliavos. Siekiant atsižvelgti į atliekų hierarchiją ir taip sudaryti palankesnes sąlygas pakartotiniam naudojimui nei perdirbimui, turi būti laikoma, kad pakartotinai naudojamų statybos produktų, įskaitant tuos, kuriuose yra atliekomis nelaikomų vietoje perdirbtų medžiagų, sudėtyje nėra jokių pirminių žaliavų. Atitiktis šiam kriterijui įrodoma teikiant ataskaitas pagal 2.1 rodikliui taikomą sistemą „Level(s)“ <sup>(110)</sup>.

<sup>(106)</sup> *International Property Measurement Standards: All Buildings*. Išleido Tarptautinė nekilnojamojo turto matavimo standartų koalicija (IPMSC), <https://ipmsc.org/>.

<sup>(107)</sup> Deleguotajame akte antrinėmis žaliavomis laikomos medžiagos, parengtos pakartotiniam naudojimui arba perdirbtos pagal Atliekų pagrindų direktyvos 3 straipsnį ir nebelaikomos atliekomis pagal tos direktyvos 6 straipsnį.

<sup>(108)</sup> Tai taikoma betonui medžiagai, įskaitant jos sudedamąsias dalis (pavyzdžiui, nerūdines medžiagas). Plieno armatūra neįtraukiama, nes tai yra kita medžiaga, kuri gali būti priskiriama prie metalų.

<sup>(109)</sup> Biologinės medžiagos gaminamos naudojant biologinius išteklius (gyvūnus, augalus, mikroorganizmus ir jų biomase, įskaitant organines atliekas), kaip apibrėžta COM(2018) 673. Tai įprastos biologinės medžiagos, tradiciškai pagamintos iš biomasės (pvz., mediena, kamštiena, gamtinis kaučiukas, popierius, tekstilė, medinės statybinės medžiagos), ir neseniai sukurtos medžiagos, pavyzdžiui, biologinės cheminės medžiagos arba biologiniai plastikai.

<sup>(110)</sup> Žr. *Level(s) indicator 2.1: Bill of Quantities, materials and lifespans, User manual: introductory briefing, instructions and guidance (Publication version 1.1)*. Prieiga per internetą: [https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3\\_Indicator\\_2.1\\_v1.1\\_34pp.pdf](https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3_Indicator_2.1_v1.1_34pp.pdf). Teikiant ataskaitas turi būti naudojama Komisijos interneto svetainėje pateikta „Excel“ skaičiuoklė *Bill of Quantities, materials and lifespans excel template: for estimating (Level 2) and recording (Level 3) purchases of material quantities and costs (version 1.2)*. Prieiga per internetą: <https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/412/documents>.

6. Veiklos vykdytojas naudoja elektronines priemones faktiškai pastatyto pastato charakteristikoms, įskaitant panaudotas medžiagas ir sudedamąsias dalis, aprašyti, kad ateityje būtų galima atlikti jų techninę priežiūrą, juos atkurti ir pakartotinai panaudoti, pavyzdžiui, teikdamas aplinkosaugines gaminių deklaracijas <sup>(11)</sup> pagal standartą EN ISO 22057:2022. Informacija saugoma skaitmeniniu formatu ir pareikalavus pateikiama investuotojams ir klientams. Be to, veiklos vykdytojas užtikrina ilgalaikį šios informacijos išsaugojimą pasibaigus pastato eksploataavimo laikotarpiui, naudodamasis nacionalinėmis informacijos valdymo sistemomis, tokiomis kaip kadastras ar viešasis registras.

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Pastatas nėra skirtas iškastiniam kurui gauti, kaupti, gabenti arba gaminti.
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	<p>Pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 I priedo E priedėlyje nustatytas technines specifikacijas Sąjungos gaminių duomenų lapuose, pastatų sertifikatuose arba esamų gaminių etiketėse patvirtinamas nurodytas toliau išvardytų vandens sistemų, jei jos įrengtos atliekant renovacijos darbus, išskyrus gyvenamojo pastato vieneto renovacijos darbus, vandens suvartojimas:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) rankoms plauti skirtų čiaupų ir virtuvės čiaupų didžiausias vandens srautas yra 6 litrai/min.;</li> <li>b) dušų didžiausias vandens srautas yra 8 litrai/min.;</li> <li>c) klozetų, įskaitant komplektus, dubenis ir nuplaunamojo vandens bakus, didžiausias nuplaunamojo vandens tūris yra 6 litrai, o didžiausias vidutinis nuplaunamojo vandens tūris – 3,5 litro;</li> <li>d) pisuaruose suvartojama ne daugiau kaip 2 litrai vienam dubeniui per valandą. Nuplaunamuosiuose pisuaruose suvartojama ne daugiau kaip 1 litras nuplaunamojo vandens.</li> </ul>
5) Taršos prevencija ir kontrolė	<p>Statyboje naudojami statybos elementai ir medžiagos atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.</p> <p>Statyboje naudojami statybos elementai ir medžiagos, su kuriais pastate esantys žmonės gali liestis <sup>(12)</sup>, išskiria mažiau kaip 0,06 mg formaldehido vienam bandymų kameros m<sup>3</sup>, atliekant bandymą Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priede nurodytomis sąlygomis, ir mažiau kaip 0,001 mg kitų 1A ir 1B kategorijų kancerogeninių lakiųjų organinių junginių vienam bandymų kameros m<sup>3</sup>, atliekant bandymą pagal standartą EN 16516 arba ISO 16000-3:2011 <sup>(13)</sup> arba taikant kitas lygiavertes standartizuotas bandymo sąlygas ir nustatymo metodus.</p> <p>Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus keliamas triukšmas ir susidarantis dulkių bei išmetamųjų teršalų kiekis.</p>

<sup>(11)</sup> ISO standartas 22057:2022 „Pastatų ir inžinerinių statinių tvarumas. Statybos produktų aplinkosauginių produktų deklaracijų duomenų šablonai, naudojami statinio informaciniam modeliavimui (BIM)“ (2022 m. balandžio mėn. redakcija). Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/72463.html/>.

<sup>(12)</sup> Taikoma dažams ir lakams, lubų plokštėms, grindų dangoms (įskaitant susijusius klizus ir sandariklius), vidaus izoliacijai ir vidaus paviršių apdorojimui, pvz., apsaugai nuo drėgmės ir pelėsio, skirtoms medžiagoms.

<sup>(13)</sup> ISO 16000-3:2011, *Indoor air – Part 3: Determination of formaldehyde and other carbonyl compounds in indoor air and test chamber air – Active sampling method* (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/51812.html>).

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma
--	-----------

### 3.3. Pastatų ir kitų statinių griovimas ir ardymas

#### Veiklos aprašymas

Pastatų, kelių ir kilimo ir tūpimo takų, geležinkelių, tiltų, tunelių, nuotekų valymo įrenginių, vandens valymo įrenginių, vamzdynų, šulinių ir gręžinių, elektrinių, chemijos gamyklų, užtvankų ir rezervuarų, kasyklų ir karjerų, jūros statinių, priekrantės statinių, uostų, vandens kelių statinių arba žemės formavimo ir melioracijos statinių griovimas ir ardymas <sup>(114)</sup>.

Projektų, susijusių su veikla „naujų pastatų statyba“ arba „esamų pastatų renovacija“ (žr. šio priedo 3.1 ir 3.2 skirsnius), atveju, kai griovimo darbai ir statybos arba renovavimo darbai perkami pagal tą pačią sutartį, taikomi statybos arba renovavimo veiklos techninės analizės kriterijai.

Ekonominė veikla neapima pastatų ir kitų statinių griovimo ir ardymo, atliekamo vykdamą veiklą „užterštų teritorijų ir vietovių valymas“ (žr. III priedo 2.4 skirsnį).

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu F43.1 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

#### Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

1. Prieš pradėdant griovimo ar ardymo darbus, su klientu aptariami bent šie sistemos „Level(s)“ 2.2 rodiklio <sup>(115)</sup> kontrolinio sąrašo 1 lygio projektavimo koncepcijos kontrolinio sąrašo aspektai:

- a) pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių ir siektino užmojo lygio apibrėžimas;
- b) konkrečiam projektui būdingų apribojimų, kurie gali pakenkti siektinam užmojo lygiui (pvz., laiko, darbo jėgos ir vietos), nustatymas ir galimybė juos sumažinti;
- c) išsami informacija apie prieš nugriovimą atliekamo audito procedūrą;
- d) preliminarus atliekų tvarkymo planas, kuriame pirmenybė teikiama atrankiniam išmontavimui, taršos šalinimui ir atliekų srautų atskyrimui jų susidarymo vietoje. Jei pirmenybė šioms veiksmams neteikiama, pateikiamas paaiškinimas, kodėl atrankinis išmontavimas, taršos šalinimas ar atliekų srautų atskyrimas jų susidarymo vietoje yra technologiškai neįmanomas įgyvendinant projektą. Sąnaudos ar finansiniai sumetimai nėra priimtina priežastis išvengti šio reikalavimo.

<sup>(114)</sup> Žr. veiklos rūšis, išvardytas Tarptautiniame išlaidų valdymo standarto „ICMS Global Consistency in Presenting Construction Life Cycle Costs and Carbon Emissions“ (3 leidimas) 1 lentelėje „ICMS Projects with their corresponding codes“ (prieiga per internetą: [https://icmsblog.files.wordpress.com/2021/11/icms\\_3rd\\_edition\\_final.pdf](https://icmsblog.files.wordpress.com/2021/11/icms_3rd_edition_final.pdf)).

<sup>(115)</sup> Žr. Level(s) indicator 2.2: Construction and Demolition waste and materials, User manual: introductory briefing, instructions and guidance (Publication version 1.1). Prieiga per internetą: [https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3\\_Indicator\\_2.2\\_v1.1\\_40pp.pdf](https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3_Indicator_2.2_v1.1_40pp.pdf).

2. Veiklos vykdytojas atlieka auditą prieš nugriovimą pagal ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolą <sup>(116)</sup>.
3. Visos atliekant griovimo ar ardymo darbus susidariusios griovimo atliekos tvarkomos pagal Sąjungos atliekų teisės aktus ir visą ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo <sup>(117)</sup> kontrolinį sąrašą.
4. Ne mažiau kaip 90 % (masės kilogramais) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų parengiama pakartotiniam naudojimui <sup>(118)</sup> arba perdirbimui <sup>(119)</sup>, išskyrus užpildymą <sup>(120)</sup>. Šis rodiklis netaikomas natūraliai susidarantioms medžiagoms, nurodytoms Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje. Veiklos vykdytojas įrodo, kad laikosi 90 % ribos – pateikia sistemos „Level(s)“ 2.2 rodiklio ataskaitą <sup>(121)</sup> naudodamas 3 lygio ataskaitos formą skirtingiems atliekų srautams. Arba kitu atveju bent 95 % nepavojingų griovimo atliekų mineralinės <sup>(122)</sup> frakcijos ir 70 % nemineralinės frakcijos atskirai surenkama ir parengiama pakartotiniam naudojimui arba perdirbama.

---

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

---

<sup>(116)</sup> *Guidelines for the waste audits before demolition and renovation works of buildings*. ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo gairės, 2018 m. gegužės mėn. Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/31521/attachments/1/translations/en/renditions/native>. Pateikiant 2 lygio griovimo atliekų sąmatas, turi būti naudojama Komisijos interneto svetainėje pateikta „Excel“ skaičiuoklė: *Construction and Demolition Waste (CDW) and materials excel template: for estimating (Level 2) and recording (Level 3) amounts and types of CDW and their final destinations (version 1.1)*. Prieiga per internetą: <https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/412/documents>.

<sup>(117)</sup> *Guidelines for the waste audits before demolition and renovation works of buildings*. ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo gairės, 2018 m. gegužės mėn. Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/31521/attachments/1/translations/en/renditions/native>. Pateikiant 3 lygio statybos ir griovimo atliekų sąmatas, turi būti naudojama Komisijos interneto svetainėje pateikta „Excel“ skaičiuoklė: *Construction and Demolition Waste (CDW) and materials excel template: for estimating (Level 2) and recording (Level 3) amounts and types of CDW and their final destinations (version 1.1)*. Prieiga per internetą: <https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/412/documents>. Todėl kiekvienos rūšies griovimo atliekos žymimos atitinkamu Europos atliekų sąrašo, nustatytame Sprendimu 2000/532/EB, nurodytu šešiaženkliais kodais. Į „Excel“ skaičiuoklę įtraukiant atliekų apdorojimo rūšį (t. y. parengimą pakartotiniam naudojimui, perdirbimui, naudojimą medžiagoms gauti, energijos gavybą arba šalinimą), pateikiami įrodymai, kad atliekas gaunantys ekonominės veiklos vykdytojai yra techniškai pajėgūs atlikti tokių apdorojimą. Tokie įrodymai gali būti nuoroda į įmonės tinklalapius, kuriuose dokumentais pagrindžiamos techninės galimybės, arba įmonės atstovo pasirašytas pareiškimas. Jei apdorojimas atliekamas griovimo vietoje, pavyzdžiui, siekiant pakartotinai panaudoti ar perdirbti medžiagas vietoje, priimtinas įrodymas gali būti įmonės atstovo pasirašytas pareiškimas.

<sup>(118)</sup> Parengimas pakartotiniam naudojimui – atgaunamieji tikrinimo, valymo ar taisymo veiksmai, kuriais atliekomis tapę gaminiai ar jų sudedamosios dalys parengiami taip, kad juos būtų galima pakartotinai naudoti be jokio kito parengiamojo apdirbimo. Ši veikla apima, pavyzdžiui, tam tikrų pastatų dalių, tokių kaip stogo elementai, langai, durys, plytos, akmenys ar betono elementai, parengimą pakartotiniam naudojimui. Pastato elementų parengimas pakartotiniam naudojimui paprastai yra atrankinis pastatų ar kitų statinių išmontavimas.

<sup>(119)</sup> Perdirbimas – atgaunamieji atliekų medžiagų perdirbimo į gaminius ir chemines ar kitas medžiagas, naudojamus pirminiais ar kitais tikslais, veiksmai. Jis apima organinių medžiagų perdirbimą, bet neapima energijos gavybos iš atliekų ir perdirbimo į medžiagas, kurios naudojamos kaip kuras arba užpildas.

<sup>(120)</sup> Užpildymas – atgaunamieji veiksmai, kuriais tinkamos nepavojingos atliekos naudojamos iškastoms vietoms užpildyti arba inžineriniais kraštovaizdžio formavimo tikslais. Užpildymo reikmėms naudojamomis atliekomis turi būti pakeičiamos atliekomis nelaikomos medžiagos, tos atliekos turi būti tinkamos naudoti minėtais tikslais ir jų turi būti naudojama tik tiek, kiek tikrai būtina tiems tikslams pasiekti.

<sup>(121)</sup> Žr. *Level(s) indicator 2.2: Construction and Demolition waste and materials, User manual: introductory briefing, instructions and guidance (Publication version 1.1)*. Prieiga per internetą: [https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3\\_Indicator\\_2.2\\_v1.1\\_40pp.pdf](https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3_Indicator_2.2_v1.1_40pp.pdf).

<sup>(122)</sup> Dėl nepavojingų mineralinių statybos ir griovimo atliekų skirstymo į kategorijas žr. Komisijos reglamento (ES) Nr. 849/2010 III priedą. Prieiga per internetą: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010R0849&from=LT>.

1) Klimato kaitos švelninimas	<p>Pastato savininkas arba rangovas užtikrina, kad vykdant renovavimo, atnaujinimo ar griovimo darbus, per kuriuos pašalinamos putplasčio plokštės arba sluoksniuotosios plokštės, įrengtos ertmėse arba sudėtinėse konstrukcijose, kuriuose yra putų su fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, sočiaisiais ir nesočiaisiais hidrofluorangliavandeniliais ir ozono sluoksnį ardančiomis medžiagomis, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 517/2014 ir Reglamente (ES) Nr. 1005/2009, išmetamų teršalų būtų kiek įmanoma vengiama tvarkant putas ar jose esančias dujas taip, kad būtų užtikrintas putplasčio plokščių arba putplasčio sudėtyje esančių dujų pakartotinis naudojimas arba sunaikinimas. Putplasčio sudėtyje esančias dujas išgauna tinkamai išmokyti darbuotojai.</p> <p>Tais atvejais, kai atgauti dujų iš šių putplasčių techniškai neįmanoma, veiklos vykdytojas parengia dokumentus, kuriais įrodo, kad tai konkrečiu atveju yra neįmanoma. Tokie dokumentai saugomi penkerius metus ir paprašius pateikiami susipažinti.</p>
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas atliekant griovimo ir išardymo darbus keliamas triukšmas ir susidarantis dulkių bei išmetamųjų teršalų kiekis.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

### 3.4. Kelių ir greitkelių priežiūra

#### Veiklos aprašymas

Gatvių, kelių ir greitkelių, kitų transporto priemonių kelių ir pėsčiųjų takų priežiūra, gatvių, kelių, greitkelių, tiltų, tunelių, aerodromų kilimo ir tūpimo takų, riedėjimo takų ir peronų paviršiaus darbai apibrėžiami kaip visi veiksmai, kurių imamasi siekiant išlaikyti ir atkurti kelių tinkamumą naudoti <sup>(123)</sup> ir jais teikiamų paslaugų lygį <sup>(124)</sup>. Tiltų ir tunelių atveju ekonominė veikla apima tik kelio, nutiesto tiltu arba tuneliu, priežiūrą. Ji neapima paties tilto ar tunelio priežiūros.

Ekonominė veikla apima įprastą techninę priežiūrą, kurią galima planuoti atlikti periodiškai. Ekonominė veikla taip pat apima profilaktinę techninę priežiūrą ir rekonstrukciją, kurios apibrėžiamos kaip darbai, kurių imamasi siekiant išsaugoti ar atkurti tinkamumą eksploatuoti ir pratęsti esamo kelio eksploatavimo trukmę <sup>(125)</sup>. Techninė priežiūra daugiausia skirta dangai tvarkyti ir apima tik šiuos pagrindinius kelio elementus: rišamąjį sluoksnį, paviršiaus sluoksnį ir betonines plokštes. Į šios ekonominės veiklos aprėptį patenka iš asfalto, betono arba jų derinio nutiesti keliai.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu F42.11 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

<sup>(123)</sup> Tinkamumas naudoti – sąlygos, kuriomis statinys vis dar laikomas saugiu naudoti.

<sup>(124)</sup> Paslaugų lygis – kokybinė arba kiekybinė priemonė, skirta infrastruktūros pajėgumui patenkinti jai keliamus eismo poreikius įvertinti.

<sup>(125)</sup> Eksploatavimo trukmė – naudojimo laikas nuo nutiesimo iki rekonstrukcijos ar išardymo dienos.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

1. Kai pagrindiniai kelio elementai (rišamasis sluoksnis, paviršiaus sluoksnis ar betono plokštės) išardomi arba pašalinami, 100 % (masės kilogramais) vietoje susidariusių nepavojingų atliekų parengiama pakartotiniam naudojimui <sup>(126)</sup> arba perdirbama <sup>(127)</sup>, išskyrus užpildymą <sup>(128)</sup>. Šis rodiklis netaikomas natūraliai susidarančioms medžiagoms, nurodytoms Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje.
2. Kai po išardymo arba pašalinimo kelio elementai (rišamasis sluoksnis, paviršiaus sluoksnis ir betono plokštės), įskaitant kelius, kurie yra laikinai nutiesti techninės priežiūros darbams atlikti, yra nutiesiami naujai, ne mažiau kaip 50 % (masės kilogramais) naudojamų kelio elementų sudaro pakartotinai naudojamos arba perdirbtos medžiagos arba nepavojingi pramonės šalutiniai produktai.
3. Pakartotinai panaudotos arba perdirbtos medžiagos nėra gabenamos atstumais, daugiau nei 2,5 karto didesniais už atstumą nuo statybvietės iki artimiausios lygiaverčių pirminių žaliavų gamybos įmonės, kad pakartotinai naudojant medžiagas arba naudojant perdirbtas medžiagas nebūtų išmetama daugiau CO<sub>2</sub> nei naudojant pirmines žaliavas.
4. Naujai nutiesto rišamojo sluoksnio eksploatavimo trukmė yra ne trumpesnė kaip 20 metų <sup>(129)</sup>.
5. Pirminių žaliavų naudojimas kelių įrenginiuose yra kiek įmanoma sumažintas naudojant antrines žaliavas <sup>(130)</sup>. Veiklos vykdytojas užtikrina, kad metalų, pvz., plieninių apsauginių atitvarų, atveju iš pirminių žaliavų būtų gauta ne daugiau kaip 30 % medžiagos. Ribinė vertė apskaičiuojama antrinės žaliavos kiekį atėmus iš viso darbams naudojamų kiekvienos kategorijos medžiagų kiekio, matuojamo mase kilogramais. Jei informacijos apie perdirbtų medžiagų kiekį statybos produkte nėra, laikoma, kad jį 100 % sudaro pirminės žaliavos. Siekiant atsižvelgti į atliekų hierarchiją ir taip sudaryti palankesnes sąlygas pakartotiniam naudojimui nei perdirbimui, turi būti laikoma, kad pakartotinai naudojamų statybos produktų, įskaitant tuos, kuriuose yra atliekomis nelaikomų vietoje perdirbtų medžiagų, sudėtyje nėra jokių pirminių žaliavų.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Pateiktas eismo spūsčių mažinimo planas, kuris bus įgyvendinamas atliekant techninės priežiūros darbus.
2) Prisisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.

<sup>(126)</sup> Parengimas pakartotiniam naudojimui – atgaunamieji tikrinimo, valymo ar taisymo veiksmai, kuriais atliekomis tapę gaminiai ar jų sudedamosios dalys parengiami taip, kad juos būtų galima pakartotinai naudoti be jokio kito parengiamojo apdirbimo. Ši veikla apima, pavyzdžiui, tam tikrų pastatų dalių, tokių kaip stogo elementai, langai, durys, plytos, akmenys ar betono elementai, parengimą pakartotiniam naudojimui. Pastato elementų parengimas pakartotiniam naudojimui paprastai yra atrankinis pastatų ar kitų statinių išmontavimas.

<sup>(127)</sup> Perdirbimas – atgaunamieji atliekų medžiagų perdirbimo į gaminius ir chemines ar kitas medžiagas, naudojamus pirminiais ar kitais tikslais, veiksmai. Jis apima organinių medžiagų perdirbimą, bet neapima energijos gavybos iš atliekų ir perdirbimo į medžiagas, kurios naudojamos kaip kuras arba užpildas.

<sup>(128)</sup> Užpildymas – atgaunamieji veiksmai, kuriais tinkamos nepavojingos atliekos naudojamos iškastoms vietoms užpildyti arba inžineriniais kraštovaizdžio formavimo tikslais. Užpildymo reikmėms naudojamomis atliekomis turi būti pakeičiamos atliekomis nelaikomos medžiagos, tos atliekos turi būti tinkamos naudoti minėtais tikslais ir jų turi būti naudojama tik tiek, kiek tikrai būtina tiems tikslams pasiekti.

<sup>(129)</sup> Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „ES Green Public Procurement Criteria for Road Design, Construction and Maintenance“ (SWD(2016) 203), 2016, p. 17, skiltis „comprehensive criteria“ (išsamūs kriterijai) (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/roads/LT.pdf>).

<sup>(130)</sup> Deleguotajame akte antrinėmis žaliavomis laikomos medžiagos, parengtos pakartotiniam naudojimui arba perdirbtos pagal Atliekų pagrindų direktyvos 3 straipsnį ir nebelaikomos atliekomis pagal tos direktyvos 6 straipsnį.

3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas triukšmas, vibracija, dulkių ir teršalų kiekis atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus. Renkantis kelio paviršiaus dangos tipus, pirmenybė teikiama mažatriukšmei paviršiaus dangai pagal ES žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijų, taikomų kelių projektavimui, statybai ir priežiūrai <sup>(131)</sup> , išsamų B7 kriterijų „minimalieji mažatriukšmės dangos projektavimo reikalavimai“ ir atsižvelgiant į tai, kad mažatriukšmės paviršiaus dangoms teikiamas prioritetas tiesiant visus kelius, kuriems taikoma Direktyva 2002/49/EB.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

### 3.5. Betonų naudojimas civilinėje inžinerijoje

#### Veiklos aprašymas

Betonų naudojimas statant naujus arba rekonstruojant ar prižiūrint <sup>(132)</sup> esamus civilinės inžinerijos objektus, išskyrus betoninę šių elementų – gatvių, automagistralių, greitkelių, kitų transporto priemonių kelių ir pėsčiųjų takų, tiltų, tunelių, aerodromų kilimo ir tūpimo takų, riedėjimo takų ir peronų, kurie patenka į ekonominės veiklos „kelių ir automagistralių priežiūra“ aprėptį (žr. šio priedo 3.4 skirsnį), – paviršiaus dangą.

Šios kategorijos ekonominė veikla galėtų būti siejama su keletu NACE kodų, visų pirma kodais F42.12, F42.13, F42.2 ir F42.9, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

<sup>(131)</sup> Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „ES Green Public Procurement Criteria for Road Design, Construction and Maintenance“ (SWD(2016) 203), 2016, p. 15, skiltis „comprehensive criteria“ (išsamūs kriterijai) (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/roads/EN.pdf>).

<sup>(132)</sup> Civilinės inžinerijos objektų techninė priežiūra apibrėžiama kaip visi veiksmai, kurių imamasi siekiant išlaikyti ir atkurti kelių tinkamumą eksploatuoti ir jais teikiamų paslaugų lygį.

*Techninės analizės kriterijai*

---

**Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos**

---

1. Visos susidariusios statybos ir griovimo atliekos tvarkomos pagal Sąjungos atliekų teisės aktus ir visą ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo kontrolinį sąrašą, visų pirma nustatant rūšiavimo sistemas <sup>(133)</sup>. Ne mažiau kaip 90 % (masės kilogramais) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų parengiama pakartotiniam naudojimui <sup>(134)</sup> arba perdirbama <sup>(135)</sup>, išskyrus užpildymą <sup>(136)</sup>. Šis rodiklis netaikomas natūraliai susidarantioms medžiagoms, nurodytoms Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje. Veiklos vykdytojas įrodo, kad laikosi 90 % ribos – pateikia sistemos „Level(s)“ 2.2 rodiklio ataskaitą naudodamas 2 lygio ataskaitos formą skirtingiems atliekų srautams.

2. Statybos projektais ir metodais remiamas žiediškumas – į juos įtrauktos į pritaikomumą ir išardomumą orientuoto projektavimo koncepcijos, kaip nurodyta atitinkamai sistemos „Level(s)“ 2.3 ir 2.4 rodikliuose. Atitinkčiai šiam reikalavimui įrodyti pateikiama sistemos „Level(s)“ 2.3 <sup>(137)</sup> ir 2.4 <sup>(138)</sup> rodiklių ataskaita naudojant 2 lygio ataskaitos formą.

3. Pirminių žaliavų naudojimas yra kiek įmanoma sumažintas naudojant antrines žaliavas <sup>(139)</sup>. Betono atveju ne daugiau kaip 70 % medžiagos turi būti gaunama iš pirminių žaliavų. Šis kriterijus taikomas vietoje liejamam betonui, surenkamiems gaminiams ir visoms sudedamosioms medžiagoms, įskaitant bet kokią armatūrą. Ribinė vertė apskaičiuojama antrinės žaliavos kiekį atėmus iš viso darbams naudojamos medžiagos kiekio, matuojamo mase kilogramais. Jei informacijos apie perdirbtų medžiagų kiekį statybos produkte nėra, laikoma, kad jį 100 % sudaro pirminės žaliavos. Siekiant atsižvelgti į atliekų hierarchiją ir taip sudaryti palankesnes sąlygas pakartotiniam naudojimui nei perdirbimui, turi būti laikoma, kad pakartotinai naudojamų statybos produktų, įskaitant tuos, kuriuose yra atliekomis nelaikomų vietoje perdirbtų medžiagų, sudėtyje nėra jokių pirminių žaliavų.

4. Antrinės žaliavos nėra gabenamos atstumais, daugiau nei 2,5 karto didesniais už atstumą nuo statybvietės iki artimiausios lygiaverčių pirminių žaliavų gamybos įmonės, kad pakartotinai naudojant medžiagas arba naudojant perdirbtas medžiagas nebūtų išmetama daugiau CO<sub>2</sub> nei naudojant pirmines žaliavas.

---

<sup>(133)</sup> ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo F priedas (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/20509/>).

<sup>(134)</sup> Parengimas pakartotiniam naudojimui – atgaunamieji tikrinimo, valymo ar taisymo veiksmai, kuriais atliekomis tapę gaminiai ar jų sudedamosios dalys parengiami taip, kad juos būtų galima pakartotinai naudoti be jokio kito parengiamojo apdirbimo. Ši veikla apima, pavyzdžiui, tam tikrų pastatų dalių, tokių kaip stogo elementai, langai, durys, plytos, akmenys ar betono elementai, parengimą pakartotiniam naudojimui. Pastato elementų parengimas pakartotiniam naudojimui paprastai yra atrankinis pastatų ar kitų statinių išmontavimas.

<sup>(135)</sup> Perdirbimas – atgaunamieji atliekų medžiagų perdirbimo į gaminius ir chemines ar kitas medžiagas, naudojamus pirminiais ar kitais tikslais, veiksmai. Jis apima organinių medžiagų perdirbimą, bet neapima energijos gavybos iš atliekų ir perdirbimo į medžiagas, kurios naudojamos kaip kuras arba užpildas.

<sup>(136)</sup> Užpildymas – atgaunamieji veiksmai, kuriais tinkamos nepavojingos atliekos naudojamos iškastoms vietoms užpildyti arba inžineriniais kraštovaizdžio formavimo tikslais. Užpildymo reikmėms naudojamomis atliekomis turi būti pakeičiamos atliekomis nelaikomos medžiagos, tos atliekos turi būti tinkamos naudoti minėtais tikslais ir jų turi būti naudojama tik tiek, kiek tikrai būtina tiems tikslams pasiekti.

<sup>(137)</sup> Žr. *Level(s) indicator 2.3: Design for adaptability and renovation, User manual: introductory briefing, instruction and guidance (Publication version 1.1)*. Prieiga per internetą: [https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3\\_Indicator\\_2.3\\_v1.1\\_23pp.pdf](https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3_Indicator_2.3_v1.1_23pp.pdf).

<sup>(138)</sup> Žr. *Level(s) indicator 2.4: Design for deconstruction user manual: introductory briefing, instructions and guidance (Publication version 1.1)*. Prieiga per internetą: [https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3\\_Indicator\\_2.4\\_v1.1\\_18pp.pdf](https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/2021-01/UM3_Indicator_2.4_v1.1_18pp.pdf).

<sup>(139)</sup> Deleguotajame akte antrinėmis žaliavomis laikomos medžiagos, parengtos pakartotiniam naudojimui arba perdirbtos pagal Atliekų pagrindų direktyvos 3 straipsnį ir nebelaikomos atliekomis pagal tos direktyvos 6 straipsnį.



5. Veiklos vykdytojas naudoja elektronines priemones faktiškai pastatyto pastato charakteristikoms, įskaitant panaudotas medžiagas ir sudedamąsias dalis, aprašyti, kad ateityje būtų galima atlikti jų techninę priežiūrą, juos atkurti ir pakartotinai panaudoti, pavyzdžiui, teikdamas aplinkosaugines gaminio deklaracijas <sup>(140)</sup> pagal standartą EN ISO 22057:2022. Informacija saugoma skaitmeniniu formatu ir pareikalavus pateikiama investuotojams ir klientams. Be to, veiklos vykdytojas užtikrina ilgalaikį šios informacijos išsaugojimą pasibaigus pastato eksploataavimo laikotarpiui, naudodamasis nacionalinėmis informacijos valdymo sistemomis, tokiomis kaip kadastras ar viešasis registras.

6. Tiltus, tunelius, pylimus ir šliuzus reguliariai tikrina nacionaliniu lygmeniu patvirtintas inspektorius, o duomenys naudojami techninės priežiūros poreikiams numatyti.

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	<p>Statinys nėra skirtas iškastiniam kurui gauti, kaupti, gabenti arba gaminti.</p> <p>Per vykdant šią veiklą naudojamo cemento gamybos procesą išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis <sup>(141)</sup> yra:</p> <p>a) pilkojo cemento klinkerio atveju – mažesnis nei 0,816 <sup>(142)</sup> t CO<sub>2</sub>e vieno pilkojo cemento klinkerio tonai;</p> <p>b) iš pilkojo klinkerio pagaminto cemento arba alternatyvaus hidraulinio rišiklio atveju yra mažesnis nei 0,530 <sup>(143)</sup> t CO<sub>2</sub>e vienai pagaminto cemento arba alternatyvaus rišiklio tonai.</p>
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

<sup>(140)</sup> ISO standartas 22057:2022 „Pastatų ir inžinerinių statinių tvarumas. Statybos produktų aplinkosauginių produktų deklaracijų duomenų šablonai, naudojami statinio informaciniam modeliavimui (BIM)“ (2022 m. balandžio mėn. redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/72463.html>).

<sup>(141)</sup> Apskaičiuojamas pagal Reglamentą (ES) 2019/331.

<sup>(142)</sup> Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų medianą (t CO<sub>2</sub> ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

<sup>(143)</sup> Atspindi priimant Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/447 surinktų įrenginių duomenų, susijusių su pilkojo cemento klinkeriu, medianą (t CO<sub>2</sub> ekvivalentų vienai tonai) 2016 ir 2017 m., padaugintą iš klinkerio ir cemento santykio (0,65), nustatytą remiantis pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį pateikta patikrinta informacija apie įrenginių efektyvumą, susijusį su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

<p>5) Taršos prevencija ir kontrolė</p>	<p>Statyboje naudojami statybos elementai ir medžiagos atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.</p> <p>Statyboje naudojami statybos elementai ir medžiagos, su kuriais pastate esantys žmonės gali liestis <sup>(144)</sup>, išskiria mažiau kaip 0,06 mg formaldehido vienam bandymų kameros m<sup>3</sup>, atliekant bandymą Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priede nurodytomis sąlygomis, ir mažiau kaip 0,001 mg kitų 1A ir 1B kategorijų kancerogeninių lakiųjų organinių junginių vienam bandymų kameros m<sup>3</sup>, atliekant bandymą pagal standartą CEN/EN 16516 <sup>(145)</sup> arba ISO 16000-3:2011 <sup>(146)</sup> arba taikant kitas lygiavertes standartizuotas bandymo sąlygas ir nustatymo metodus <sup>(147)</sup>.</p> <p>Jeigu nauja statyba vyksta galimai užterštame sklype (urbanistinėje dykroje), buvo atliktas tyrimas, pvz., taikant ISO 18400 standartą, siekiant nustatyti, ar jame nėra teršalų.</p> <p>Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas triukšmas, vibracija, dulkių ir teršalų kiekis atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus.</p> <p>Tam tikrais atvejais, atsižvelgiant į paveiktos teritorijos jautrumą, visų pirma į gyventojų ir gyvūnų, kuriems daromas poveikis, skaičių, statant, naudojant infrastruktūrą ir atliekant jos techninę priežiūrą keliamas triukšmas ir vibracija švelninami taikant akustinio planavimo priemones – atvirus griovius, sienų užtvaras ar kitas tinkamas priemones, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/49/EB <sup>(148)</sup>.</p>
<p>6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas</p>	<p>Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.</p> <p>Be to, turi būti užtikrinama:</p> <p>a) ES dėl „Natura 2000“ teritorijų – kad veikla nebūtų daromas reikšmingas poveikis toms teritorijoms atsižvelgiant į jų išsaugojimo tikslus, remiantis tinkamu vertinimu, atliktu pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį;</p> <p>b) ES, bet kurioje teritorijoje – kad veikla nekenktų rūšių, saugomų pagal Direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EB, populiacijų palankios apsaugos būklės atkūrimui ar palaikymui. Veikla taip pat turi nekenkti atitinkamų pagal Direktyvą 92/43/EEB saugomų tipų buveinių palankios apsaugos būklės atkūrimui ar palaikymui;</p> <p>c) už ES ribų – kad veikla būtų vykdoma laikantis taikytinos teisės, susijusios su buveinių ir rūšių išsaugojimu.</p>

<sup>(144)</sup> Taikoma dažams ir lakams, lubų plokštėms, grindų dangoms (įskaitant susijusius klijus ir sandariklius), vidaus izoliacijai ir vidaus paviršių apdorojimui, pvz., apsaugai nuo drėgmės ir pelėsio, skirtoms medžiagoms.

<sup>(145)</sup> CEN/TS 16516: 2013, „Statybos gaminiai. Pavojingų medžiagų išmetimo vertinimas. Į patalpų orą išsiskiriančių medžiagų nustatymas“.

<sup>(146)</sup> ISO 16000-3:2011, *Indoor air – Part 3: Determination of formaldehyde and other carbonyl compounds in indoor air and test chamber air – Active sampling method*.

<sup>(147)</sup> Išmetamo kancerogeninių lakiųjų organinių junginių kiekio ribinės vertės susijusios su 28 dienų bandymo laikotarpiu.

<sup>(148)</sup> 2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo. Komisijos deklaracija, pateikta Taikinimo komitete, dėl direktyvos dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo (OL L 189, 2002 7 18, p. 12).

#### 4. Informacija ir ryšiai

##### 4.1. Informacinių arba operacinių technologijų duomenimis pagrįstų sprendimų teikimas

###### Veiklos aprašymas

Vykdamas veiklą gaminami, kuriami, įrengiami, diegiami, prižiūrimi, taisomi toliau išvardyti sprendimai arba teikiamos su jais susijusios profesionalios paslaugos, įskaitant technines konsultacijas dėl projektavimo ar stebėsenos:

- a) programinės įrangos <sup>(149)</sup> ir informacinių technologijų (IT) arba operacinių technologijų (OT) sistemos <sup>(150)</sup>, įskaitant dirbtiniu intelektu (DI) pagrįstus sprendimus, pvz., skirtus automatizuotam mašinų mokymuisi, sukurtos nuotolinės stebėsenos ir prognozuojamosios priežiūros tikslais, įskaitant sistemas, skirtas:
  - i) duomenims iš įrangos, gaminių ar infrastruktūros nuotoliniu būdu rinkti, apdoroti, perduoti ir saugoti jų naudojimo ar veikimo metu;
  - ii) duomenų analizei atlikti ir išvalgoms apie įrangos, gaminio ar infrastruktūros eksploatacines savybes ir būklę generuoti;
  - iii) nuotolinei techninei priežiūrai atlikti ir rekomendacijoms dėl priemonių, kurių reikia imtis siekiant išvengti veikimo sutrikimų ir išlaikyti optimalią įrangos, gaminio ar infrastruktūros veikimo būklę, pailginti jų naudojimo trukmę ir sumažinti sunaudojamų išteklių bei susidaranciu atliekų kiekį, teikti;
- b) stebėjimo ir sekimo programinė įranga ir IT arba OT sistemos, sukurtos siekiant užtikrinti medžiagų, gaminių ir turto identifikavimą, stebėjimą ir sekimą atitinkamose vertės grandinėse (įskaitant skaitmeninius medžiagų ir gaminių pasus), kurių pagrindinis tikslas – palaikyti medžiagų ir gaminių srautų žiediskumą arba įgyvendinti kitus Reglamente (ES) 2020/852 nustatytus tikslus;
- c) gyvavimo ciklo vertinimo programinė įranga, kuri palaiko gaminių, įrangos ar infrastruktūros gyvavimo ciklo vertinimo ir susijusių ataskaitų teikimo procesą;
- d) projektavimo ir inžinerinių sprendimų programinė įranga, kuri palaiko gaminių, įrangos ir infrastruktūros ekologinį projektavimą, įskaitant atliekų tvarkymą ir efektyvų išteklių naudojimą;
- e) tiekėjų valdymo programinė įranga, kuri palaiko mažą poveikį aplinkai darančių medžiagų, gaminių ir paslaugų žaliuosius viešuosius pirkimus, neįtraukiant prekyviečių, kuriose prekiaujama tokiomis prekėmis;
- f) gyvavimo ciklo efektyvumo valdymo programinė įranga, kuri palaiko gaminių, įrangos ar infrastruktūros žiediskumo veiksmingumo stebėseną ir vertinimą per jų gyvavimo ciklą.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais C26, C27, J58.29, J61, J62 ir J63.1, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamente (ES) 2020/852 13 straipsnio 1 dalies l punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

<sup>(149)</sup> Programinė įranga apima patalpose esančią ir debesija grindžiamą programinę įrangą.

<sup>(150)</sup> IT arba OT sistemos apima susietuosius gaminius, jutiklius, analitinę ir kitą programinę įrangą bei informacines ir ryšių technologijas (IRT), skirtas duomenims perduoti, saugoti bei rodyti ir sistemai valdyti.

*Techninės analizės kriterijai*

---

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

---

1. Vykdamas ekonominę veiklą gaminami, kuriami, įrengiami, diegiami, prižiūrimi, taisomi vienas ar keli toliau išvardyti IT arba OT duomenimis pagrįsti sprendimai, kuriems būdingos toliau nurodytos funkcijos, arba teikiamos su jais susijusios profesionalios paslaugos, įskaitant technines konsultacijas dėl projektavimo ar stebėsenos. Tokie IT arba OT duomenimis pagrįsti sprendimai apima jutiklius (pvz., galios, temperatūros, vibracijos, vaizdo, garso, klampumo), duomenų rinkimo ir ryšių įrangą, duomenų saugyklą (tinklo paribio ar debesijos) ir programinę įrangą. Jei šios funkcijos yra platesnio programinės įrangos ar IT arba OT paslaugų pasiūlymo dalis, reikalavimus atitinka tik konkretūs programinės įrangos priedai, kuriais šios funkcijos užtikrinamos.

2. Nuotolinės stebėsenos ir prognozuojamosios priežiūros sistemų atveju yra visiškai užtikrintos bent dvi iš toliau a–d punktuose nurodytų funkcijų:

- a) naudotojo išpėjimas apie nuo neįprastas jutiklių vertes ir gaminio, įrangos ar infrastruktūros būklės vertinimas, nusidėvėjimo ar elektros įrangos gedimų nustatymas ir išvadų apie tikslų neįprastų veikimo sąlygų pobūdį padarymas remiantis pažangiais analizės metodais;
- b) numatomo likusio gaminio, įrangos ar infrastruktūros tarnavimo laiko prognozavimas ir priemonių likusiam tarnavimo laikui pratęsti rekomendavimas;
- c) būsimo gaminio, įrangos ar infrastruktūros gedimo numatymas ir priemonių, kuriomis galima užkirsti kelią tokiam gedimui, rekomendavimas;
- d) rekomendacijų dėl vertingiausio kito naudojimo ciklo, pvz., pakartotinio naudojimo, komponentų atkūrimo surenkant dalis perdarymo tikslais arba perdirbimo, atsižvelgiant į visus su gaminio būkle susijusius veiksnius, teikimas.

IT arba OT sistemos, skirtos i) stebėti, kaip keičiamos eksploatacinės medžiagos <sup>(151)</sup>, pvz., spausdintuvų dažai; ii) nuotoliniu būdu stebėti ir nuotoliniu būdu prižiūrėti elektrines, kuriose išmetama daugiau nei 100 g CO<sub>2</sub>e/kWh šiltnamio efektą sukeliančių dujų, arba iii) stebėti ir nuotoliniu būdu valdyti bet kokio tipo iškastiniu kuru varomus variklius, neatitinka reikalavimų.

3. Stebėjimo ir sekimo programinės įrangos ir IT arba OT sistemų atveju yra visiškai užtikrinta bent viena iš toliau a–d punktuose nurodytų funkcijų:

- a) medžiagų, gaminių ir turto identifikavimas, buvimo vietos nustatymas ir sekimas vertės grandinėse, kad būtų galima naudotis struktūruotais duomenimis (pvz., apie medžiagų sudėtį, chemines medžiagas, aplinkosauginę informaciją), reikalingais gyvavimo ciklo vertinimams atlikti arba medžiagų deklaracijoms pagal atitinkamus standartus, pavyzdžiui, Komisijos rekomendaciją (ES) 2021/2279, standartą ISO 14067:2018 <sup>(152)</sup> arba ISO 14040:2006 <sup>(153)</sup>, pateikti ir dalijimasis tokiais duomenimis su vertės grandinės partneriais, vartotojais ir kitais ūkio subjektais, laikantis atitinkamų duomenų modeliavimo, sąveikumo, privatumo ir saugumo standartų;
- b) dokumentų ir duomenų, kuriais tiesiogiai palaikomas gaminių ir įrangos remontas ir techninė priežiūra, pavyzdžiui, remonto nurodymų, bandymų įrangos, laidų ir jungčių schemų, diagnostinių gedimų ir klaidų kodų, ardymo nurodymų, teikimas ir dalijimasis jais;
- c) reversinės logistikos palaikymas, įskaitant gaminių grąžinimą restauruoti, atnaujinti ar perdirbti, valdant grąžinimo proceso etapus ir operacijas, pavyzdžiui, užsakymo paimti gaminį pateikimą, pardavimo sandorio duomenų stebėjimą, gaminio skaidymą į medžiagas, kurios bus vėl įtrauktos į žiedinius medžiagų srautus, ir optimizuojant sprendimus, kad būtų išvengta perdirbimo į žemesnės kokybės gaminį ir kuo labiau padidinta išteklių regeneracija. Skaitmeniniai gaminių pasai, atitinkantys minimaliuosius Sąjungos teisės aktuose nustatytus reikalavimus, nelaikomi suderintais su taksonomija;

---

<sup>(151)</sup> Eksploatacinės medžiagos – neilga laikio naudojimo prekės, kurias ketinama naudoti, išieškoti arba pakeisti. Jų gali reikėti vartojimo prekės veikimui užtikrinti arba jos gali būti naudojamos gamyboje, bet nebūti įtrauktos į galutinio gaminio sudėtį.

<sup>(152)</sup> ISO standartas 14067:2018 „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/71206.html>).

<sup>(153)</sup> ISO standartas 14040:2006 „Aplinkos apsaugos vadyba. Gyvavimo ciklo vertinimas. Principai ir sandara“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/37456.html>).

d) gaminių naudojimo optimizavimo ir intensyvinimo palaikymas, taikant žiedinius verslo modelius, pavyzdžiui, produkto kaip paslaugos arba tarpusavio keitimosi sprendimus.

4. Gyvavimo ciklo vertinimo programinės įrangos atveju yra visiškai užtikrinta bent viena iš toliau a–c punktuose nurodytų funkcijų:

a) produktų, įrangos ar infrastruktūros gyvavimo ciklo vertinimas, naudojant programine įranga įgyvendintus metodus ir algoritmus pagal atitinkamus standartus, pavyzdžiui, Komisijos rekomendaciją (ES) 2021/2279, standartą ISO 14067:2018 <sup>(154)</sup> arba ISO 14040:2006 <sup>(155)</sup>;

b) gyvavimo ciklo analizei reikalingų duomenų, pavyzdžiui, standartinių išmetamo anglies dioksido kiekio verčių ir kito dažnai naudojamų produktų ir medžiagų ar gamybos etapų poveikio aplinkai duomenų pateikimas;

c) rekomendacijų, kaip patobulinti gaminio, įrangos ar infrastruktūros projektą, kad būtų kuo labiau sumažintas jų medžiagų naudojimo rodiklis ir anglies dioksido pėdsakas, teikimas.

5. Projektavimo ir inžinerinių sprendimų programinės įrangos atveju yra visiškai užtikrinta bent viena iš toliau a–e punktuose nurodytų funkcijų:

a) pagalba naudotojams formuluoti, dokumentuoti ir valdyti konkretaus gaminio žiediškumo ir kitus ekologinio projektavimo tikslus ir reikalavimus, pavyzdžiui, į perdarymą orientuoto projektavimo, į tinkamumą naudoti orientuoto projektavimo, gaminio naudojimo ar veikimo minimalaus poveikio aplinkai, minimalaus atliekų kiekio gamybos ar statybos metu ir pritaikytos gamybos tikslus ir reikalavimus, kad būtų išvengta perteklinių specifikacijų ir sumažintas medžiagų įvedinių kiekis;

b) pagalba naudotojams tyrinėti gaminių projektus, siekiant įvertinti ir optimizuoti gaminių projektus pagal nustatytus žiediškumo ar kitus aplinkos tikslus arba rasti geriausią kompromisą tarp prieštaringų projekto tikslų, pavyzdžiui, tvirtumo ir medžiagų naudojimo, ekologiškesnių medžiagų ir sąnaudų arba pakartotinio panaudojimo galutinės grandies rinkoje ir perdirbimo sistemų diegimo grafiko ar sąnaudų;

c) projekto atitikties nustatytiems žiediškumo ir kitiems ekologinio projektavimo tikslams ir reikalavimams patvirtinimas analizės ir modeliavimo būdu;

d) kompiuterizuoto gaminių projektavimo proceso, įskaitant mechaninį, elektrinį, elektroninį ar funkcinį projektavimą, palaikymas, naudojant duomenis ir informaciją apie projektavimo ir statybos sprendimų poveikį žiediškumui ir aplinkosauginiam veiksmingumui;

e) pagalba pasirinkti medžiagas ir sudedamąsias dalis, darančias mažą poveikį aplinkai, teikiant duomenis apie rinkoje esančias medžiagas bei sudedamąsias dalis ir jų kainą.

6. Tiekėjų valdymo programinės įrangos atveju yra visiškai užtikrinta bent viena iš toliau a–e punktuose nurodytų funkcijų:

a) informacijos apie žiedinių gaminių, tiesioginių gaminių, sudedamųjų dalių ir medžiagų, skirtų uždarojo ciklo sistemoms, pakartotiniam naudojimui, perdarymui ar paskirties keitimui, tiekėjus ir tiekimą pateikimas naudotojui. Pateikta informacija viršija galiojančiuose Sąjungos teisės aktuose nustatytus būtinosios informacijos reikalavimus <sup>(156)</sup>;

b) pagalba valdyti ir stebėti, kaip tiekėjai laikosi standartų ir sertifikatų, susijusių su tokių medžiagų, gaminių ir sudedamųjų dalių tiekimu;

c) keitimosi su tiekėjais duomenimis, reikalingais tiekiamų medžiagų, gaminių ir sudedamųjų dalių aplinkosauginiam veiksmingumui patikrinti, palaikymas;

d) žiedinių, ekologiškai suprojektuotų ar kitaip aplinkai nekenksmingų gaminių, medžiagų ir sudedamųjų dalių tiekėjų ir pirkėjų prekybinių ryšių palaikymas;

<sup>(154)</sup> ISO standartas 14067:2018 „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/71206.html>).

<sup>(155)</sup> ISO standartas 14040:2006 „Aplinkos apsaugos vadyba. Gyvavimo ciklo vertinimas. Principai ir sandara“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/37456.html>).

<sup>(156)</sup> Būtinoji informacija apima energijos vartojimo efektyvumo ženklavimą pagal Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo sistemos reglamentą, informaciją pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 ir informaciją apie labai didelį susirūpinimą keliančias medžiagas, esančias pačiuose gaminiuose arba sudėtinuose objektuose (produktuose), pagal Direktyvą 2008/98/EB arba informaciją apie saugą ar garantiją.

e) reversinės logistikos palaikymas.

7. Gyvavimo ciklo efektyvumo valdymo programinės įrangos atveju yra visiškai užtikrinta bent viena iš toliau a–e punktuose nurodytų funkcijų:

- a) gaminio, įrangos ar infrastruktūros žiediškumo veiksmingumo <sup>(157)</sup> per visą jų gyvavimo ciklą stebėsenos ir vertinimo palaikymas;
- b) žiediškumo veiksmingumo palyginimas su pradiniais žiedinio projektavimo tikslais, analizuojant nukrypimus ir jų pagrindines priežastis;
- c) pagalba planuoti ir dokumentuoti priemones, reikalingas gaminio, įrangos ar infrastruktūros naudojimo trukmei pratęsti, pavyzdžiui, techninės priežiūros, modernizavimo ar kitas paslaugas;
- d) tokių priemonių poveikio žiediškumo veiksmingumui vertinimo proceso palaikymas;
- e) duomenų, reikalingų sprendimams dėl gaminio, įrangos ar infrastruktūros naudojimo ateityje priimti, pavyzdžiui, dėl modernizavimo, naudojimo būdo pakeitimo, eksploatavimo nutraukimo ir perdirbimo, pateikimas naudotojui.

8. Visi IT arba OT duomenimis pagrįsti sprendimai turėtų atitikti šiuos kriterijus:

- a) taikomi metodai, kuriais remiamas antrinių žaliavų ir pakartotinai naudojamų komponentų naudojimas ir pakartotinis naudojimas, o sprendimai suprojektuoti atsižvelgiant į didelį patvarumą, perdirbamumą, lengvą išardymą, pritaikomumą ir atnaujinimą;
- b) taikomos atliekų tvarkymo ir perdirbimo pasibaigus gyvavimo ciklui priemonės, be kita ko, sudarant eksploatavimo nutraukimo sutartis su perdirbimo paslaugų teikėjais, atsižvelgiant į finansines prognozes arba oficialius projekto dokumentus. Šiomis priemonėmis užtikrinama, kad komponentai ir medžiagos būtų atskiriami ir apdorojami siekiant kuo labiau padidinti perdirbimo ir pakartotinio naudojimo mastą pagal atliekų hierarchiją, ES atliekų reglamentavimo principus ir taikytinus reglamentus, visų pirma pakartotinai naudojant ir perdirbant baterijas ir elektroninę įrangą bei jų svarbiausias žaliavas. Šios priemonės taip pat apima pavojingų medžiagų kontrolę ir valdymą;
- c) parengimas pakartotiniam naudojimui, atliekų naudojimo ar perdirbimo operacijos arba tinkamas apdorojimas, įskaitant visų skysčių pašalinimą ir atrankinį apdorojimą, atliekami pagal Direktyvos 2012/19/ES VII priedą.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

<sup>(157)</sup> Žiediškumo veiksmingumas turi būti vertinamas pagal: i) gaminio patvarumą, patikimumą, galimybę naudoti pakartotinai, patobulinti ir pataisyti, priežiūros ir atnaujinimo paprastumą; ii) cheminių medžiagų, kurios riboja gaminių ir medžiagų žiediškumą, naudojimą; iii) gaminių suvartojamos energijos kiekį arba energijos vartojimo efektyvumą; iv) išteklių naudojimą arba išteklių naudojimo gaminiams efektyvumą; v) perdirbtosios medžiagos dalį gaminiuose; vi) gaminių išardymo, perdarymo ir perdirbimo ir medžiagų perdirbimo paprastumą; vii) gaminių būvio ciklo poveikį aplinkai, įskaitant jų anglies ir aplinkosauginį pėdsaką; viii) atliekų, įskaitant pakuočių atliekas, prevenciją ir kiekio mažinimą.

5) Taršos prevencija ir kontrolė	<p>Programinei įrangai eksploatuoti naudojama įranga atitinka serveriams ir duomenų saugojimo produktams taikomus Direktyvos 2009/125/EB reikalavimus.</p> <p>Naudojamoje įrangoje nėra Direktyvos 2011/65/ES II priede išvardytų ribojamų medžiagų, išskyrus atvejus, kai homogeninių medžiagų koncentracijos vertės pagal masę neviršija tame priede nurodytų didžiausių verčių.</p>
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

## 5. Paslaugos

### 5.1. Remontas, atnaujinimas ir perdarymas

#### Veiklos aprašymas

Prekių, kurias klientas (fizinis ar juridinis asmuo) anksčiau naudojo pagal paskirtį, remontas <sup>(158)</sup>, atnaujinimas <sup>(159)</sup> ir perdarymas <sup>(160)</sup>.

Ekonominė veikla neapima eksploatacinių medžiagų <sup>(161)</sup>, pavyzdžiui, spausdintuvų rašalo, dažomųjų miltelių kasečių, judamųjų dalių tepalų ar baterijų, keitimo.

Ekonominė veikla yra susijusi su gaminiais, kurie gaminami vykdant ekonominę veiklą, kuriai priskiriami NACE kodai C13 „Tekstilės gaminių gamyba“, C14 „Drabužių siuvimas (gamyba)“, C15 „Odos ir susijusių dirbinių iš kitų medžiagų gamyba“, C16 „Medienos ir gaminių iš medienos bei kamštienos, išskyrus baldus, gamyba; gaminių iš šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba“, C22 „Guminių ir plastikinių gaminių gamyba“, C23.3 „Statybinių molio dirbinių gamyba“, C23.4 „Kitų porcelianinių ir keraminių gaminių bei dirbinių gamyba“, C25.1 „Konstrukcinių metalo gaminių gamyba“, C25.2 „Metalinių cisternų, rezervuarų ir talpyklų gamyba“, C25.7 „Stalo ir kitų įrankių bei bendrųjų metalo dirbinių gamyba“, C25.9 „Kitų metalo gaminių gamyba“, C26 „Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba“, C27 „Elektros įrangos gamyba“, C28.22 „Kėlimo ir krovimo įrangos gamyba“, C28.23 „Įstaigos mašinų ir įrangos (išskyrus kompiuterius ir išorinę įrangą) gamyba“, C28.24 „Variklinių rankinių įrankių gamyba“, C28.25 „Nebuitinių aušinimo ir vėdinimo įrenginių gamyba“, C28.93 „Maisto, gėrimų ir tabako apdorojimo mašinų, išskyrus tabako apdorojimo mašinas, gamyba“, C28.94 „Tekstilės, drabužių ir odos gaminių gamybos mašinų gamyba“, C28.95 „Popieriaus ir kartono gamybos mašinų gamyba“, C28.96 „Plastikų ir gumos gamybos mašinų gamyba“, C31 „Baldų gamyba“ ir C32 „Kita gamyba“.

Šios kategorijos ekonominei veiklai nėra suteikti specialūs NACE kodai pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

<sup>(158)</sup> Remontas – procesas, kai sugadintas produktas grąžinamas į tokią būklę, kad jį būtų galima naudoti pagal paskirtį, teikiant paslaugą arba siekiant vėliau perparduoti suremontuotą gaminį.

<sup>(159)</sup> Atnaujinimas – naudoto gaminio bandymas ir, jei reikia, taisymas, valymas ar modifikavimas, siekiant padidinti ar atkurti jo eksploatacines savybes ar funkcionalumą arba užtikrinti atitiktį taikomiems techniniams standartams ar norminiams reikalavimams, kad gaminytų taptų visiškai funkcionalus ir galėtų būti naudojamas bent jau pagal pirminę paskirtį ir atitiktų taikomus techninius standartus ar norminius reikalavimus, kurie buvo numatyti projektavimo etape.

<sup>(160)</sup> Perdarymas – standartizuotas pramoninis procesas, vykstantis pramoninėje arba gamyklinėje aplinkoje, kurio metu atkuriami arba pagerinama pirminė gaminių būklė ir eksploatacinės savybės ir jie paprastai pateikiami rinkai su komercine garantija.

<sup>(161)</sup> Prekės, sudedamosios dalys ar medžiagos, kurias reikia reguliariai keisti, nes jos susidėvi arba yra išnaudojamos.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

1. Ekonominę veiklą sudaro gaminių naudojimo trukmės pratęsimas remontuojant, atnaujinant arba perdarant gaminius, kuriuos klientas (fizinis ar juridinis asmuo) jau naudojo pagal numatytą paskirtį.
2. Ekonominė veikla atitinka šiuos kriterijus:
  - a) pakeistoms dalims, atnaujintiems arba restauruotiems gaminiams taikoma pirkimo–pardavimo sutartis, jei reikia, laikantis nuostatų dėl gaminių atitikties, pardavėjo atsakomybės <sup>(162)</sup> (įskaitant galimybę rinktis trumpesnę atsakomybės laikotarpį arba senaties terminą, taikomą naudotiems gaminiams), įrodinėjimo pareigos, teisių gynimo priemonių dėl neatitikties, šių teisių gynimo priemonių taikymo tvarkos, prekių remonto arba pakeitimo ir komercinių garantijų;
  - b) vykdamat ekonominę veiklą įgyvendinamas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinama, kad gaminio medžiagos, ypač svarbiausiosios žaliavos, ir sudedamosios dalys, kurios nebuvo pakartotinai panaudotos tame pačiame gaminyje, būtų pakartotinai panaudotos kitur arba, jei pakartotinis naudojimas neįmanomas (dėl sugadinimo, suirimo ar pavojingų medžiagų), būtų perdirbtos, arba, tik jei pakartotinis panaudojimas ir perdirbimas yra neperspektyvus, pašalintos pagal taikomus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus. Perdarymo atveju su atliekų tvarkymo planu gali susipažinti visuomenė.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Jei veikla susijusi su šilumos ir (arba) vėsumos gamyba vietoje arba kogeneracine gamyba, įskaitant elektros energijos gamybą, vykdamat veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO <sub>2</sub> e/kWh.
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	<p>Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.</p> <p>Remontuojant, atnaujinant ar perdarant sumontuotos atsarginės dalys atitinka visas atitinkamas Sąjungos taisykles dėl pavojingų medžiagų naudojimo apribojimo, kurios yra bendro pobūdžio arba konkrečiai susijusios su ta gaminių kategorija, pavyzdžiui, Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006, Direktyvą 2011/65/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2017/2102 <sup>(163)</sup>.</p> <p>Remonto ar atnaujinimo veiklos atveju šie reikalavimai netaikomi originalioms sudedamosioms dalims, kurios liko gaminyje.</p> <p>Iš įrenginių, kuriems taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES, išmetamų teršalų kiekis neviršija su geriausiais prieinamais gamybos būdais siejamų išmetamųjų teršalų kiekių (GPGB SITK) intervalų, nustatytų naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose, ir kartu užtikrinama, kad nebūtų reikšmingo taršos poveikio skirtingoms terpėms.</p>

<sup>(162)</sup> Gaminio atitiktis ir pardavėjo atsakomybės laikotarpis nustatyti pagal atitinkamas Direktyvos (ES) 2019/771 nuostatas.

<sup>(163)</sup> 2017 m. lapkričio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/2102, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/65/ES dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo (OL L 305, 2017 11 21, p. 8).



6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma
--	-----------

## 5.2. Atsarginių dalių pardavimas

### Veiklos aprašymas

Atsarginių dalių pardavimas <sup>(164)</sup>.

Ekonominė veikla neapima eksploatacinių medžiagų, pavyzdžiui, spausdintuvų rašalo, dažomųjų miltelių kasečių, judančių dalių tepalų ar baterijų, keitimo ir techninės priežiūros.

Ekonominė veikla susijusi su atsarginėmis dalimis, kurios naudojamos gaminiuose, pagamintuose vykdam ekonominę veiklą, kuriai priskiriami NACE kodai C26 „Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba“, C27 „Elektros įrangos gamyba“, C28.22 „Kėlimo ir krovimo įrangos gamyba“, C28.23 „Įstaigos mašinų ir įrangos (išskyrus kompiuterius ir išorinę įrangą) gamyba“, C28.24 „Variklinių rankinių įrankių gamyba“ ir C31 „Baldų gamyba“.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais G46 ir G47, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

### Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

1. Ekonominę veiklą sudaro atsarginių dalių pardavimas viršijant teisinius įsipareigojimus.
2. Ekonominė veikla atitinka šiuos kriterijus:
  - a) kiekvienai parduotai daliai taikoma pirkimo–pardavimo sutartis, jei reikia, laikantis nuostatų dėl gaminio atitikties, pardavėjo atsakomybės <sup>(165)</sup> (įskaitant galimybę rinktis trumpesnį atsakomybės laikotarpį arba senaties terminą, taikomą naudotiems gaminiams), įrodinėjimo pareigos, teisių gynimo priemonių dėl neatitikties, šių teisių gynimo priemonių taikymo tvarkos, prekių remonto arba pakeitimo ir komercinių garantijų;
  - b) kiekviena parduodama gaminio atsargine dalimi pakeičiama arba ateityje bus pakeista esama dalis, kad būtų atkurtas arba atnaujintas gaminio funkcionalumas, ypač jei esama dalis yra sugedusi.
3. Kai ekonominė veikla susijusi su supakuotų gaminių pristatymu klientams (fiziniams ar juridiniams asmenims), įskaitant atvejus, kai veikla vykdoma kaip elektroninė prekyba <sup>(166)</sup>, pirminė ir antrinė gaminio pakuotė atitinka vieną iš šių kriterijų:

<sup>(164)</sup> Atsarginė dalis – atskira gaminio dalis, kuria galima pakeisti tą pačią arba panašią funkciją atliekančią gaminio dalį; Be šios dalies gaminys negali funkcionuoti, kaip numatyta. Gaminio funkcionalumas atkuriamas arba atnaujinamas, kai dalis pakeičiama atsargine dalimi pagal Direktyvą 2011/65/ES. Atsarginės dalys gali būti naudotos dalys.

<sup>(165)</sup> Gaminio atitiktis ir pardavėjo atsakomybės laikotarpis nustatyti pagal atitinkamas Direktyvos (ES) 2019/771 nuostatas.

<sup>(166)</sup> Elektroninė prekyba gali būti bendrai apibrėžiama kaip prekių ar paslaugų pardavimo arba pirkimo sandoriai, sudaromi tarp įmonių, namų ūkių, fizinių asmenų ar privačių organizacijų internetu arba kitais kompiuteriniais (internetinės komunikacijos) tinklais, taikant elektroninį mokėjimą. Žr. Eurostato statistikos aiškinamąjį žodyną (prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Category:Glossary>).

- a) pakuotė pagaminta iš ne mažiau kaip 65 % perdirbtų medžiagų. Jei pakuotė gaminama iš popieriaus ar kartono, likusios pirminės žaliavos yra sertifikuotos pagal Miškų valdymo tarybos (FSC), Programos miškų sertifikavimo schemoms patvirtinti (PEFC) arba lygiavertes pripažintas sertifikavimo schemas. Nenaudojamos dangos, kurių sudėtyje yra plastikų ar metalų. Plastikinėms pakuotėms naudojamos tik monomedžiagos be dangų, halogenų turintys polimerai nenaudojami. Pateikiama atitikties deklaracija, kurioje nurodoma pakuotės medžiagų sudėtis ir perdirbtų bei pirminių žaliavų dalis;
- b) pakuotė suprojektuota taip, kad ją būtų galima naudoti kaip daugkartinę pakuotę pakartotinio naudojimo sistemoje <sup>(167)</sup>. Pakartotinio naudojimo sistema yra sukurta taip, kad būtų užtikrinta pakartotinio naudojimo galimybė uždarojo arba atvirojo ciklo sistemoje.

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	<p>Jei veikla susijusi su šilumos ir (arba) vėsumos gamyba vietoje arba kogeneracine gamyba, įskaitant elektros energijos gamybą, vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO<sub>2</sub>e/kWh.</p> <p>Vykdam šią veiklą kuriama strategija, kaip į apskaitą įtraukti ir sumažinti ŠESD kieki, išmetamą dėl transportavimo vertės grandinėje, įskaitant gabenimą ir grąžinimą, kiek jį galima atsekti.</p>
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	<p>Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.</p> <p>Parduotos atsarginės dalys atitinka visas atitinkamas ES taisykles dėl pavojingų medžiagų naudojimo apribojimo, kurios yra bendro pobūdžio arba konkrečiai susijusios su ta gaminių kategorija, pavyzdžiui, Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006, Direktyvą 2011/65/ES ir Direktyvą (ES) 2017/2102.</p>
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

### 5.3. Pasibaigusio gyvavimo ciklo gaminių ir gaminių sudedamųjų dalių parengimas pakartotiniam naudojimui

#### Veiklos aprašymas

Gaminių ir gaminių sudedamųjų dalių parengimas pakartotiniam naudojimui pasibaigus jų gyvavimo ciklui <sup>(168)</sup>.

Ekonominė veikla neapima remonto veiklos, kuri vykdoma gaminio naudojimo etape.

<sup>(167)</sup> Terminai „daugkartinis“ ir „pakartotinio naudojimo sistema“ apibrėžiami ir vartojami pagal reikalavimus dėl pakuočių pakartotinio naudojimo sistemų, nustatytus Sąjungos teisės aktuose dėl pakuočių ir pakuočių atliekų, įskaitant visus standartus, susijusius su naudojimo ciklų skaičiumi pakartotinio naudojimo sistemoje.

<sup>(168)</sup> Parengimas pakartotiniam naudojimui – veiksmas arba veiksmų serija, kuriais atliekomis tapę gaminiai ar gaminių sudedamosios dalys parengiami taip, kad juos būtų galima pakartotinai naudoti be jokio kito parengiamojo apdirbimo. Tai aukščiausias atliekų tvarkymo būdas atliekų hierarchijoje (po atliekų prevencijos).

Ekonominė veikla yra susijusi su gaminiais ir jų sudedamosiomis dalimis, kurie gaminami vykdamat ekonominę veiklą, kuriai priskiriami NACE kodai C13 Tekstilės gaminių gamyba, C14 Drabužių siuvimas (gamyba), C15 Odos ir susijusių dirbinių iš kitų medžiagų gamyba, C16 Medienos ir gaminių iš medienos bei kamštienos, išskyrus baldus, gamyba; gaminių iš šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba, C18 Spausdinimas ir įrašytų laikmenų tiražavimas, C22 Guminių ir plastikinių gaminių gamyba, C23.3 Statybinių molio dirbinių gamyba, C23.4 Kitų porcelianinių ir keraminių gaminių bei dirbinių gamyba, C25.1 Konstrukcinių metalo gaminių gamyba, C25.2 Metalinių cisternų, rezervuarų ir talpyklų gamyba, C25.7 Stalo ir kitų įrankių bei bendrųjų metalo dirbinių gamyba, C25.9 Kitų metalo gaminių gamyba, C26 Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba, C27 Elektros įrangos gamyba, C28.22 Kėlimo ir krovimo įrangos gamyba, C28.23 Įstaigos mašinų ir įrangos (išskyrus kompiuterius ir išorinę įrangą) gamyba, C28.24 Variklinių rankinių įrankių gamyba, C28.25 Nebuitinių aušinimo ir vėdinimo įrenginių gamyba, C28.93 Maisto, gėrimų ir tabako apdorojimo mašinų gamyba, išskyrus tabako apdorojimo mašinas, C28.94 Tekstilės, drabužių ir odos gaminių gamybos mašinų gamyba, C28.95 Popieriaus ir kartono gamybos mašinų gamyba, C28.96 Plastikų ir gumos gamybos mašinų gamyba, C29 Variklinių transporto priemonių, priekabių ir puspriekabių gamyba, C30.1 Įvairių tipų laivų statyba, C30.2 Geležinkelio lokomotyvų bei riedmenų gamyba, C30.3 Orlaivių ir erdvėlaivių bei susijusios įrangos gamyba, C30.9 Niekur kitur nepriskirtų transporto priemonių gamyba, C31 Baldų gamyba ir C32 Kita gamyba.

Šios kategorijos ekonominei veiklai nėra suteiktas specialus NACE kodas pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

#### *Techninės analizės kriterijai*

---

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

---

1. Vykdamat veiklą atliekomis tapę gaminiai ar gaminių sudedamosios dalys parengiami pakartotiniam naudojimui taip, kad juos būtų galima pakartotinai naudoti be jokio kito parengiamojo apdirbimo.
2. Veiklos žaliavos yra gaunamos iš atskirai surinktų ir vežamų susidarymo vietoje atskirtų arba sumaišytų frakcijų atliekų <sup>(169)</sup>.
3. Vykdamat veiklą įgyvendintos priėmimo, saugos ir tikrinimo procedūros, atitinkančios šiuos kriterijus:
  - a) yra nustatyta tvarka, pagal kurią tikrinama, ar gaminiai yra tinkami parengti pakartotiniam naudojimui arba perdirbti, ir vykdamat veiklą įgyvendinamas viešai prieinamas atliekų tvarkymo planas, pagal kurį užtikrinama, kad pasibaigusio gyvavimo ciklo gaminiai, netinkami parengti pakartotiniam naudojimui (dėl pažeidimų, suirimo ar pavojingų medžiagų), būtų siunčiami perdirbti arba šalinami tik jei pakartotinis naudojimas ir perdirbimas yra neperspektyvus;
  - b) procedūra, kuri gali būti pagrįsta vizualiniu arba rankiniu išoriniu patikrinimu pagal iš anksto nustatytus kriterijus, yra tinkama pasibaigusio gyvavimo ciklo gaminių, kurie yra parengti pakartotiniam naudojimui, kategorijos gaminiams tikrinti;
  - c) surengtas tinkamas mokymas, kuriuo užtikrinama, kad pakartotinio naudojimo veiklos vykdytojai būtų kvalifikuoti atlikti atitinkamų pasibaigusio gyvavimo ciklo gaminių parengimo pakartotiniam naudojimui veiklą.
4. Vykdamat šią veiklą naudojamos priemonės ir įranga, tinkamos pasibaigusio gyvavimo ciklo gaminiams parengti pakartotiniam naudojimui.
5. Vykdamat veiklą naudojama sistema, pagal kurią pranešama apie atliekų panaudojimo lygį ir, jei taikoma, Sąjungos ar nacionalinės teisės aktuose nustatytus parengimo pakartotiniam naudojimui ar perdirbimo tikslus.

---

<sup>(169)</sup> Sąjungoje veikla atitinka 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3) 10 straipsnio 3 dalį arba atskiriems sektoriams skirtus su atliekomis susijusius Sąjungos teisės aktus ir nacionalinės teisės aktus bei atliekų tvarkymo planus.

6. Veikla atitinka šiuos kriterijus:

- a) veiklos rezultatas yra gaminiai arba gaminių sudedamosios dalys, tinkami pakartotinai naudoti be jokio kito apdirbimo;
- b) parduotoms prekėms taikoma pirkimo–pardavimo sutartis, jei reikia, laikantis nuostatų dėl gaminio atitikties, pardavėjo atsakomybės <sup>(170)</sup> (įskaitant galimybę rinktis trumpesnę atsakomybės arba senaties terminą naudotiems gaminiams), įrodinėjimo pareigos, teisių gynimo priemonių dėl neatitikties, šių teisių gynimo priemonių taikymo tvarkos, prekių remonto arba pakeitimo ir komercinių garantijų.

7. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų (EEĀ) parengimo pakartotiniam naudojimui atveju vykdant ekonominę veiklą leidžiama tvarkyti atliekas ir yra įdiegta aplinkos apsaugos vadybos sistema pagal ISO 14001:2015 <sup>(171)</sup>, ES aplinkosaugos vadybos ir audito sistema (EMAS) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1221/2009 <sup>(172)</sup> arba lygiavertė sistema, ir kokybės vadybos sistema pagal ISO 9001:2015 <sup>(173)</sup>.

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Jei veikla susijusi su šilumos ir (arba) vėsumos gamyba vietoje arba kogeneracine gamyba, įskaitant elektros energijos gamybą, vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO <sub>2</sub> e/kWh.
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Vykdant šią veiklą įgyvendinamos saugos procedūros, būtinos darbuotojų, atliekančių parengimo pakartotiniam naudojimui veiksmus, sveikatai apsaugoti ir jų saugai užtikrinti.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

#### 5.4. Naudotų prekių pardavimas

##### Veiklos aprašymas

Naudotų prekių, kurias klientas (fizinis ar juridinis asmuo) anksčiau naudojo pagal numatytą paskirtį, pardavimas, galimai jas sutaisius, atnaujinus arba perdarius.

<sup>(170)</sup> Gaminio atitiktis ir pardavėjo atsakomybės laikotarpis nustatyti pagal atitinkamas Direktyvos (ES) 2019/771 nuostatas.

<sup>(171)</sup> ISO 14001:2015 „Aplinkos apsaugos vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/60857.html>).

<sup>(172)</sup> 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1221/2009 dėl organizacijų savanoriško Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) taikymo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 761/2001 ir Komisijos sprendimus 2001/681/EB bei 2006/193/EB (OL L 342, 2009 12 22, p. 1).

<sup>(173)</sup> ISO 9001:2015 „Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/62085.html>).

Ekonominė veikla yra susijusi su gaminiais, kurie gaminami vykdant ekonominę veiklą, kuriai priskiriami NACE kodai C13 „Tekstilės gaminių gamyba“, C14 „Drabužių siuvimas (gamyba)“, C15 „Odos ir susijusių dirbinių iš kitų medžiagų gamyba“, C16 „Medienos ir gaminių iš medienos bei kamštienos, išskyrus baldus, gamyba; gaminių iš šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba“, C18 „Spausdinimas ir įrašytų laikmenų tiražavimas“, C22 „Guminių ir plastikinių gaminių gamyba“, C23.3 „Stybinio molio dirbinių gamyba“, C23.4 „Kitų porcelianinių ir keraminių gaminių bei dirbinių gamyba“, C25.1 „Konstrukcinių metalo gaminių gamyba“, C25.2 „Metalinių cisternų, rezervuarų ir talpyklų gamyba“, C25.7 „Stalo ir kitų įrankių bei bendrųjų metalo dirbinių gamyba“, C25.9 „Kitų metalo gaminių gamyba“, C26 „Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba“, C27 „Elektros įrangos gamyba“, C28.22 „Kėlimo ir krovimo įrangos gamyba“, C28.23 „Įstaigos mašinų ir įrangos (išskyrus kompiuterius ir išorinę įrangą) gamyba“, C28.24 „Variklinių rankinių įrankių gamyba“, C28.25 „Nebuitinių aušinimo ir vėdinimo įrenginių gamyba“, C28.93 „Maisto, gėrimų ir tabako apdorojimo mašinų, išskyrus tabako apdorojimo mašinas, gamyba“, C28.94 „Tekstilės, drabužių ir odos gaminių gamybos mašinų gamyba“, C28.95 „Popieriaus ir kartono gamybos mašinų gamyba“, C28.96 „Plastikų ir gumos gamybos mašinų gamyba“, C29 „Variklinių transporto priemonių, priekabų ir puspriekabių gamyba“, C31 „Baldų gamyba“ ir C32 „Kita gamyba“.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais G46 ir G47, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

#### Techninės analizės kriterijai

---

#### Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

---

1. Ekonominę veiklą sudaro naudoto gaminio, kurį klientas (fizinis ar juridinis asmuo) naudojo pagal numatytą paskirtį, pardavimas galimai prieš tai jį išvalius, sutaisius, atnaujinus arba perdarius.
2. Parduotam gaminiui taikoma pirkimo–pardavimo sutartis, jei reikia, laikantis nuostatų dėl gaminio atitikties, pardavėjo atsakomybės <sup>(174)</sup> (įskaitant galimybę rinktis trumpesnį atsakomybės laikotarpį arba senaties terminą, taikomą naudotiems gaminiams), įrodinėjimo pareigos, teisių gynimo priemonių dėl neatitikties, šių teisių gynimo priemonių taikymo tvarkos, prekių remonto arba pakeitimo ir komercinių garantijų.
3. Jei gaminyje prieš perparduodant buvo sutaisytas, atnaujintas arba perdarytas, vykdant veiklą įgyvendinamas atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinama, kad gaminio medžiagos ir sudedamosios dalys, kurios nebuvo pakartotinai panaudotos tame pačiame gaminyje, būtų pakartotinai panaudotos kitur arba, jei pakartotinis panaudojimas neįmanomas (pavyzdžiui, dėl pažeidimų, suirimo ar pavojingų medžiagų), būtų perdirbtos, arba, tik jei pakartotinis panaudojimas ir perdirbimas yra neperspektyvus, būtų pašalintos. Perdarymo atveju su atliekų tvarkymo planu gali susipažinti visuomenė.
4. Kai ekonominė veikla susijusi su supakuotų gaminių pristatymu klientams (fiziniams ar juridiniams asmenims), įskaitant atvejus, kai veikla vykdoma kaip elektroninė prekyba <sup>(175)</sup>, pirminė ir antrinė gaminio pakuotė atitinka vieną iš šių kriterijų:
  - a) pakuotė pagaminta iš ne mažiau kaip 65 % perdirbtų medžiagų. Jei pakuotė gaminama iš popieriaus ar kartono, likusios pirminės žaliavos yra sertifikuotos pagal Miškų valdymo tarybos (FSC), Programos miškų sertifikavimo schemoms patvirtinti (PEFC) arba lygiavertės pripažintas sertifikavimo schemas. Nenaudojamos dangos, kurių sudėtyje yra plastikų ar metalų. Plastikiniams pakuotėms naudojamos tik monomedžiagos be dangų, halogenų turintys polimerai nenaudojami. Pateikiama atitikties deklaracija, kurioje nurodoma pakuotės medžiagų sudėtis ir perdirbtų bei pirminių žaliavų dalis;

---

<sup>(174)</sup> Gaminio atitiktis ir pardavėjo atsakomybės laikotarpis nustatyti pagal atitinkamas Direktyvos (ES) 2019/771 nuostatas.

<sup>(175)</sup> Elektroninė prekyba gali būti bendrai apibrėžiama kaip prekių ar paslaugų pardavimo arba pirkimo sandoriai, sudaromi tarp įmonių, namų ūkių, fizinių asmenų ar privačių organizacijų internetu arba kitais kompiuteriniais (internetinės komunikacijos) tinklais, taikant elektroninį mokėjimą. Žr. Eurostato statistikos aiškinamąjį žodyną (prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Category:Glossary>).

b) pakuotė suprojektuota taip, kad ją būtų galima naudoti kaip daugkartinę pakuotę pakartotinio naudojimo sistemoje <sup>(176)</sup>. Pakartotinio naudojimo sistema yra sukurta taip, kad būtų užtikrinta pakartotinio naudojimo galimybė uždarojo arba atvirojo ciklo sistemoje.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

<p>1) Klimato kaitos švelninimas</p>	<p>Jei veikla susijusi su šilumos ir (arba) vėsumos gamyba vietoje arba kogeneracine gamyba, įskaitant elektros energijos gamybą, vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO<sub>2</sub>e/kWh.</p> <p>Vykdant šią veiklą kuriama strategija, kaip į apskaitą įtraukti ir sumažinti ŠESD kiekį, išmetamą dėl transportavimo vertės grandinėje, įskaitant gabenimą ir grąžinimą, kiek jį galima atsekti.</p> <p>Jei parduodamas gaminys iš pradžių buvo pagamintas vykdant veiklą, kuriai priskiriamas NACE kodas C29, ir yra transporto priemonė, judumo komponentas, sistema, atskiras techninis mazgas, dalis arba atsarginė dalis, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2018/858, parduodant jį antrinėje rinkoje po 2025 m. ir iki 2030 m. taikomi šie kriterijai:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) M<sub>1</sub> ir N<sub>1</sub> kategorijų transporto priemonės, priskiriamos lengvosios transporto priemonėms, atitinka savitąjį išmetamo CO<sub>2</sub> kiekį, apibrėžtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/631 <sup>(177)</sup> 3 straipsnio 1 dalies h punkte, kuris yra mažesnis nei 50 g CO<sub>2</sub>/km (mažataršės ir netaršios lengvosios transporto priemonės);</li> <li>b) L kategorijos <sup>(178)</sup> transporto priemonių atveju variklio išmetamo CO<sub>2</sub> kiekis, apskaičiuotas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 168/2013 <sup>(179)</sup> nustatytą teršalų išmetimo bandymo procedūrą, lygus 0 g CO<sub>2</sub>e/km;</li> <li>c) N<sub>2</sub> ir N<sub>3</sub> kategorijų transporto priemonės, taip pat sunkiosios transporto priemonės priskiriamos N<sub>1</sub> kategorijos transporto priemonės, neskirtos iškastiniam kurui vežti, kurių didžiausia techniškai leidžiama pakrautos transporto priemonės masė yra ne didesnė nei 7,5 tonos ir kurios yra Reglamente (ES) 2019/1242 3 straipsnio 11 punkte apibrėžtos netaršios sunkiosios transporto priemonės;</li> <li>d) N<sub>2</sub> ir N<sub>3</sub> kategorijų transporto priemonių, kurios neskirtos iškastiniam kurui vežti ir kurių didžiausia techniškai leidžiama pakrautos transporto priemonės masė yra didesnė nei 7,5 tonos ir kurios yra Reglamente (ES) 2019/1242 3 straipsnio 11 punkte apibrėžtos netaršios sunkiosios transporto priemonės arba to reglamento 3 straipsnio 12 punkte apibrėžtos mažataršės sunkiosios transporto priemonės.</li> </ul> <p>Kai gaminys, kuris iš pradžių buvo pagamintas vykdant veiklą, kuriai priskiriamas NACE kodas C29, yra transporto priemonė, judumo komponentas, sistema, atskiras techninis mazgas, dalis arba atsarginė dalis, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2018/858, parduodamas antrinėje rinkoje po 2030 m., savitasis išmetamo CO<sub>2</sub> kiekis, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2019/631 3 straipsnio 1 dalies h punkte, yra lygus nuliui.</p>
--------------------------------------	---

<sup>(176)</sup> Terminai „daugkartinis“ ir „pakartotinio naudojimo sistema“ apibrėžiami ir vartojami pagal reikalavimus dėl pakuočių pakartotinio naudojimo sistemų, nustatytus Sąjungos teisės aktuose dėl pakuočių ir pakuočių atliekų, įskaitant visus standartus, susijusius su naudojimo ciklo skaičiumi pakartotinio naudojimo sistemoje.

<sup>(177)</sup> 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/631, kuriuo nustatomos naujų lengvųjų automobilių ir naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių išmetamo CO<sub>2</sub> normos ir kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 443/2009 ir (ES) Nr. 510/2011 (OL L 111, 2019 4 25, p. 13).

<sup>(178)</sup> Kaip apibrėžta 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 168/2013 dėl dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių patvirtinimo ir rinkos priežiūros (OL L 60, 2013 3 2, p. 52) 4 straipsnyje.

<sup>(179)</sup> 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 168/2013 dėl dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių patvirtinimo ir rinkos priežiūros (OL L 60, 2013 3 2, p. 52).

	Jei parduodamas gaminys iš pradžių buvo pagamintas vykdant veiklą, kuriai priskiriami NACE kodai C26 arba C27, jis atitinka Direktyvą 2009/125/EB ir pagal tą direktyvą priimtus įgyvendinimo reglamentus.
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Jei parduodamas gaminys iš pradžių buvo pagamintas vykdant veiklą, kuriai priskiriamas NACE kodas C29, ir yra transporto priemonė, judumo komponentas, sistema, atskiras techninis mazgas, dalis arba atsarginė dalis, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2018/858, jis atitinka naujausio taikomo sunkiųjų transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamų teršalų kiekį etapo (euro 6) reikalavimus, nustatytus pagal Reglamentą (EB) Nr. 595/2009, arba naujausio taikomo lengvųjų transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamų teršalų kiekį etapo (euro 6) reikalavimus, nustatytus pagal Reglamentą (EB) Nr. 715/2007 arba vėliau priimtus teisės aktus. M kategorijos kelių transporto priemonių atveju padangos atitinka labiausiai užpildytos klasės padangoms taikomus išorinio riedėjimo triukšmo reikalavimus ir dviejų aukščiausių netuščių klasių padangoms taikomą riedėjimo varžos koeficientą (darantį įtaką energijos vartojimo efektyvumui), nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2020/740, kuri taip pat galima patikrinti Europos gaminių energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo duomenų bazėje (EPREL). Padangos atitinka Reglamentą (EB) Nr. 715/2007 ir Reglamentą (EB) Nr. 595/2009 pakeitusių reglamentų reikalavimus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

### 5.5. Produkto kaip paslaugos ir kiti žiediniai į naudojimą ir rezultatus orientuoti paslaugų modeliai

#### Veiklos aprašymas

Klientams (fiziniams ar juridiniams asmenims) suteikiama galimybė naudotis gaminiais taikant paslaugų modelius, kurie yra į naudojimą orientuotos paslaugos, kai gaminys vis dar yra pagrindinis objektas, tačiau jis nuosavybės teise priklauso paslaugų teikėjui ir yra gaunamas išperkamosios nuomos, dalijimosi, nuomos ar telkimo sąlygomis; arba į rezultatą orientuotos paslaugos, kai iš anksto nustatomas mokėjimas ir pateikiamas sutartas rezultatas (t. y. mokama už paslaugos vienetą).

Ekonominė veikla apima gaminius, kurie gaminami vykdant ekonominę veiklą, kuriai priskiriami NACE kodai C13 „Tekstilės gaminių gamyba“, C14 „Drabužių siuvimas (gamyba)“, C15 „Odos ir susijusių dirbinių iš kitų medžiagų gamyba“, C16 „Medienos ir gaminių iš medienos bei kamštienos, išskyrus baldus, gamyba; gaminių iš šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba“, C22 „Guminių ir plastikinių gaminių gamyba“, C23.3 „Statybinių molio dirbinių gamyba“, C23.4 „Kitų porcelianinių ir keraminių gaminių bei dirbinių gamyba“, C25.1 „Konstrukcinių metalo gaminių gamyba“, C25.2 „Metalinių cisternų, rezervuarų ir talpyklų gamyba“, C25.7 „Stalo ir kitų įrankių bei bendrųjų metalo dirbinių gamyba“, C25.9 „Kitų metalo gaminių gamyba“, C26 „Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba“, C27 „Elektros

įrangos gamyba“, C28.22 „Kėlimo ir krovimo įrangos gamyba“, C28.23 „Įstaigos mašinų ir įrangos (išskyrus kompiuterius ir išorinę įrangą) gamyba“, C28.24 „Variklinių rankinių įrankių gamyba“, C28.25 „Nebuitinių aušinimo ir vėdinimo įrenginių gamyba“, C28.93 „Maisto, gėrimų ir tabako apdorojimo mašinų, išskyrus tabako apdorojimo mašinas, gamyba“, C28.94 „Tekstilės, drabužių ir odos gaminių gamybos mašinų gamyba“, C28.95 „Popieriaus ir kartono gamybos mašinų gamyba“, C28.96 „Plastikų ir gumos gamybos mašinų gamyba“, C31 „Baldų gamyba“ ir C32 „Kita gamyba“.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais G46, G47 ir N.77, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

#### *Techninės analizės kriterijai*

---

#### Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

---

1. Vykdam šią veiklą klientui (fiziniam ar juridiniam asmeniui) suteikiama prieiga prie gaminio (-ių) ir galimybė jį (juos) naudoti, užtikrinant, kad jis (jie) nuosavybės teise ir toliau priklausytų šią paslaugą teikiančiai bendrovei, pavyzdžiui, gamintojui, specialistui ar mažmenininkui. Sutarties sąlygomis užtikrinama, kad būtų laikomasi visų toliau nurodytų papildomų kriterijų:

- a) pasibaigus sutarčiai paslaugos teikėjas privalo atsiimti naudotą gaminį;
- b) pasibaigus sutarčiai klientas privalo grąžinti naudotą ga;
- c) paslaugos teikėjas išlieka gaminio savininkas;
- d) klientas moka už galimybę naudoti gaminį ir jo naudojimą arba už galimybės naudoti gaminį ir jo naudojimo rezultatą.

2. Dėl šios veiklos faktiškai pailgėja gaminio naudojimo trukmė arba padidėja jo naudojimo intensyvumas.

3. Kai ekonominė veikla susijusi su supakuotų gaminių pristatymu klientams (fiziniams ar juridiniams asmenims), įskaitant atvejus, kai veikla vykdoma kaip elektroninė prekyba <sup>(180)</sup>, pirminė ir antrinė gaminio pakuotė atitinka vieną iš šių kriterijų:

- a) pakuotė pagaminta iš ne mažiau kaip 65 % perdirbtų medžiagų. Jei pakuotė gaminama iš popieriaus ar kartono, likusios pirminės žaliavos yra sertifikuotos pagal Miškų valdymo tarybos (FSC), Programos miškų sertifikavimo schemoms patvirtinti (PEFC) arba lygiavertes pripažintas sertifikavimo schemas. Nenaudojamos dangos, kurių sudėtyje yra plastikų ar metalų. Plastikinėms pakuotėms gaminti naudojamos tik monomedžiagos be dangų, o polimerai, kurių sudėtyje yra halogenų, nenaudojami. Pateikiama atitikties deklaracija, kurioje nurodoma pakuotės medžiagų sudėtis ir perdirbtų bei pirminių žaliavų dalis;
- b) pakuotė suprojektuota taip, kad ją būtų galima naudoti kaip daugkartinę pakuotę pakartotinio naudojimo sistemoje <sup>(181)</sup>. Pakartotinio naudojimo sistema yra sukurta taip, kad būtų užtikrinta pakartotinio naudojimo galimybė uždarojo arba atvirojo ciklo sistemoje.

4. Dėvėtų drabužių atveju, kai ekonominė veikla susijusi su dėvėtų drabužių skalbimu ir cheminiu valymu, veikla atitinka ISO 1 tipo ekologinį ženklą arba lygiavertį ženklą.

---

<sup>(180)</sup> Elektroninė prekyba gali būti bendrai apibrėžiama kaip prekių ar paslaugų pardavimo arba pirkimo sandoriai, sudaromi tarp įmonių, namų ūkių, fizinių asmenų ar privačių organizacijų internetu arba kitais kompiuteriniais (internetinės komunikacijos tinklais, taikant elektroninį mokėjimą. Žr. Eurostato statistikos aiškinamąjį žodyną (prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Category:Glossary>).

<sup>(181)</sup> Terminai „daugkartinis“ ir „pakartotinio naudojimo sistema“ apibrėžiami ir vartojami pagal reikalavimus dėl pakuočių pakartotinio naudojimo sistemų, nustatytus Sąjungos teisės aktuose dėl pakuočių ir pakuočių atliekų, įskaitant visus standartus, susijusius su naudojimo ciklo skaičiumi pakartotinio naudojimo sistemoje.



## Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	<p>Jei veikla susijusi su šilumos ir (arba) vėsamos gamyba vietoje arba kogeneracine gamyba, įskaitant elektros energijos gamybą, vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO<sub>2</sub>e/kWh.</p> <p>Vykdant šią veiklą kuriama strategija, kaip į apskaitą įtraukti ir sumažinti ŠESD kiekį, išmetamą teikiant paslaugas vertės grandinės pradžioje ir pabaigoje, įskaitant:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) tarpinius gaminius ir žaliavas;</li> <li>b) transportavimą vertės grandinėje, įskaitant gabenimą ir grąžinimą;</li> <li>c) priežiūrą ir veiklą, įskaitant skalbimą ir valymą;</li> <li>d) gyvavimo ciklo pabaigą, įskaitant atliekų tvarkymą.</li> </ul>
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

## 5.6. Pakartotinai naudoti skirtų naudotų prekių prekyvietė

*Veiklos aprašymas*

Prekyviečių<sup>(182)</sup> ir skelbimų portalų<sup>(183)</sup>, kuriuose prekiaujama pakartotinai naudoti skirtais naudotais gaminiais, medžiagomis ar komponentais (jie parduodami ar mainomi), kūrimas ir valdymas, kai prekyvietės ir skelbimų portalai veikia kaip tarpininkai, suvedantys pirkėjus, ieškančius paslaugos arba produkto, su šių produktų arba paslaugų pardavėjais ar teikėjais.

Ši ekonominė veikla apima prekyvietes ir skelbimų portalus, kuriuose palaikomi pardavimo modeliai verslas verslui (B2B), verslas klientui (B2C) ir klientas klientui (C2C). Veikla apima tokias paslaugas kaip pirkėjo ir pardavėjo suvedimas, mokėjimo arba pristatymo paslaugos.

Ekonominė veikla neapima didmeninės ar mažmeninės prekybos naudotomis prekėmis.

Ekonominė veikla yra susijusi su gaminiais, kurie gaminami vykdant ekonominę veiklą, kuriai priskiriami NACE kodai C10 „Maisto produktų gamyba“, C11 „Gėrimų gamyba“, C13 „Tekstilės gaminių gamyba“, C14 „Drabužių siuvimas (gamyba)“, C15 „Odos ir susijusių dirbinių iš kitų medžiagų gamyba“, C16 „Medienos ir gaminių iš medienos bei kamštienos, išskyrus baldus, gamyba; gaminių iš šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba“, C17 „Popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba“, C18 „Spausdinimas ir įrašytų laikmenų tiražavimas“, C22 „Guminių ir plastikinių gaminių gamyba“, C23.3 „Statybinių molio dirbinių gamyba“, C23.4 „Kitų porcelianinių ir keraminių gaminių bei dirbinių gamyba“, C24 „Pagrindinių metalų gamyba“, C25.1 „Konstrukcinių metalo gaminių gamyba“, C25.2 „Metalinių cisternų, rezervuarų ir talpyklų gamyba“, C25.7 „Stalo ir kitų įrankių bei bendrųjų metalo dirbinių gamyba“, C25.9 „Kitų metalo gaminių gamyba“, C26

<sup>(182)</sup> Prekyvietė – pirkėjus ir pardavėjus jungianti platforma, kuri palengvina sandorių sudarymą teikdama technologines galimybes arba paslaugas, pavyzdžiui, mokėjimo vartus ar logistikos paslaugas.

<sup>(183)</sup> Skelbimų portalas – pirkėjus ir pardavėjus jungianti platforma.

„Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba“, C27 „Elektros įrangos gamyba“, C28.22 „Kėlimo ir krovimo įrangos gamyba“, C28.23 „Įstaigos mašinų ir įrangos (išskyrus kompiuterius ir išorinę įrangą) gamyba“, C28.24 „Variklinių rankinių įrankių gamyba“, C28.25 „Nebuitinių aušinimo ir vėdinimo įrenginių gamyba“, C28.93 „Maisto, gėrimų ir tabako apdorojimo mašinų, išskyrus tabako apdorojimo mašinas, gamyba“, C28.94 „Tekstilės, drabužių ir odos gaminių gamybos mašinų gamyba“, C28.95 „Popieriaus ir kartono gamybos mašinų gamyba“, C28.96 „Plastikų ir gumos gamybos mašinų gamyba“, C31 „Baldų gamyba“ ir C32 „Kita gamyba“.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais J58.29, J61, J62 ir J63.1, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Šios kategorijos ekonominė veikla yra Reglamento (ES) 2020/852 13 straipsnio 1 dalies l punkte nurodyta sąlygas sudaranti veikla, jei ji atitinka šiame skirsnyje nustatytus techninės analizės kriterijus.

*Techninės analizės kriterijai*

Svarus prisidėjimas prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos

1. Ekonominę veiklą sudaro prekyviečių arba skelbimų portalų kūrimas ir valdymas, siekiant padėti parduoti ar pakartotinai panaudoti naudotus gaminius, sudedamąsias dalis ar medžiagas.

Vykdamą veiklą sudaromos sąlygos prekiauti veiklos aprašyme nurodytomis pakartotinai naudoti skirtomis naudotomis prekėmis (jas parduoti arba mainyti), kurias vartotojas arba organizacija jau anksčiau naudojo pagal paskirtį, iš karto arba jas pataisius.

2. Kai naudojami serveriai ir duomenų saugojimo gaminiai:

- a) naudojama įranga atitinka serveriams ir duomenų saugojimo gaminiams keliamus reikalavimus, nustatytus pagal Direktyvą 2009/125/EB;
- b) naudojamoje įrangoje nėra Direktyvos 2011/65/ES II priede išvardytų ribojamų medžiagų, išskyrus atvejus, kai homogeninių medžiagų koncentracijos vertės pagal masę neviršija tame priede nurodytų verčių;
- c) parengtas atliekų tvarkymo planas, pagal kurį pirmenybė teikiama elektros ir elektroninės įrangos pakartotiniam naudojimui ir perdirbimui pasibaigus gyvavimo ciklui, kaip antai sudarant sutartis su perdirbimo partneriais;
- d) pasibaigus naudojimo laikui, įranga parengiama pakartotiniam naudojimui, panaudojamos jos atliekos, ji perdirbama arba tinkamai apdorojama, įskaitant visų skysčių pašalinimą ir atrankinį apdorojimą pagal Direktyvos 2012/19/ES VII priedą.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Kai naudojami ir valdomi duomenų centrai, vykdamą šią veiklą parodyta, kad labai stengtasi įdiegti atitinkamą praktiką, kuri naujausios redakcijos Europos duomenų centrų energijos vartojimo efektyvumo kodekse arba CEN-CENELEC dokumente CLC TR50600-99-1 „Duomenų centro įrenginiai ir infrastruktūros. 99-1 dalis. Rekomenduojama energijos naudojimo valdymo praktika“ <sup>(184)</sup> nurodoma kaip „įgyvendintina praktika“ (angl. <i>expected practices</i> ), ir kad yra įdiegta visa įgyvendintina praktika, kuriai pagal naujausios redakcijos Europos duomenų centrų energijos vartojimo efektyvumo kodeksą priskirta didžiausia vertė 5.
-------------------------------	---

<sup>(184)</sup> Dokumentą 2019 m. liepos 1 d. paskelbė Europos standartizacijos komitetas (CEN) ir Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (CENELEC) (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://www.cenelec.eu/dyn/www/?p=104:110:508227404055501:::FSP\\_ORG\\_ID,FSP\\_PROJECT,FSP\\_LANG\\_ID:125827,65095,25](https://www.cenelec.eu/dyn/www/?p=104:110:508227404055501:::FSP_ORG_ID,FSP_PROJECT,FSP_LANG_ID:125827,65095,25)).

2) Prisaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Netaikoma

## A priedėlis

**Bendrieji reikšmingos žalos prisitaikymui prie klimato kaitos nedarymo kriterijai****I. Kriterijai**

Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedėlio II skirsnio lentelėje nurodytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

- a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio A priedėlio II skirsnyje išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;
- b) nustatius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio A priedėlio II skirsnyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi fizinė rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;
- c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomi trukmei, t. y.:

- a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;
- b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus <sup>(1)</sup>, atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos ataskaitomis <sup>(2)</sup>, moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių <sup>(3)</sup> ar mokėjimo modeliais.

Esamos veiklos ir naujos veiklos, kurią vykdant naudojamas esamas fizinis turtas, atveju ekonominės veiklos vykdytojas per laikotarpį, trunkantį iki penkerių metų, įdiegia fizinius ir nefizinius sprendimus (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai. Atitinkamai parengiamas tų sprendimų įgyvendinimui skirtas prisitaikymo planas.

Naujos veiklos ir esamos veiklos, kurią vykdant naudojamas naujai sukurtas fizinis turtas, atveju ekonominės veiklos vykdytojas projektavimo ir statybos etapu integruoja prisitaikymo sprendimus, kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai, ir yra juos įdiegęs iki veiklos pradžios.

Įdiegti prisitaikymo sprendimai nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui, dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionalinėmis prisitaikymo prie klimato kaitos strategijomis ir planais ir jų atveju numatoma galimybė diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus <sup>(4)</sup> arba yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji ar žalioji infrastruktūra <sup>(5)</sup>.

<sup>(1)</sup> Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

<sup>(2)</sup> Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą (prieiga per internetą: <https://www.ipcc.ch/reports/>).

<sup>(3)</sup> Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

<sup>(4)</sup> Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, kartu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijų priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. „Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/research/environment/index.cfm?pg=nbs>).

<sup>(5)</sup> Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM(2013) 249 final).

II. Su klimatu susijusios rizikos klasifikavimas <sup>(6)</sup>

	Susijusi su temperatūra	Susijusi su vėju	Susijusi su vandeniu	Susijusi su kietąja mase
Nuolatinė	Kintanti temperatūra (oro, gėlo vandens, jūros vandens)	Vyraujančio vėjo pokyčiai	Kritulių pobūdžio ir rūšių (lietaus, krušos, sniego / ledo) pokyčiai	Pakrančių erozija
	Šiluminis stresas		Krituliai arba hidrologinis kintamumas	Dirvožemio degradacija
	Temperatūros nepastovumas		Vandenyne rūgštėjimas	Dirvožemio erozija
	Daugiametio išalo sluoksnio tirpimas		Sūraus vandens intruzija	Soliflukcija
			Jūros lygio kilimas	
			Vandens stygius	
Ūmi	Karščio banga	Ciklonas, uraganas, taifūnas	Sausra	Lavina
	Šalčio banga / šalna	Audra (įskaitant pūgas, dulkių ir smėlio audras)	Gausūs krituliai (lietus, kruša, sniegas / ledas)	Nuošliauža
	Gamtos gaisras	Tornadas	Potvynis (pakrančių, upių, lietaus, gruntinio vandens)	Smegduobė
			Priedėdyninio ežero prasiveržimas	

<sup>(6)</sup> Šioje lentelėje pateiktas su klimatu susijusios rizikos rūšių sąrašas nėra baigtinis – jis tik orientacinis dažniausių rizikos rūšių, bent į kurias turi būti atsižvelgiama atliekant su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, sąrašas.

*B priedėlis***Bendrieji reikšmingos žalos tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui ir apsaugai nedarymo kriterijai**

Kad būtų pasiekta gera vandens išteklių būklė ir geras ekologinis potencialas, apibrėžti Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnio 22 ir 23 punktuose, konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais nustatyta ir pašalinta aplinkos būklės blogėjimo rizika, susijusi su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens stygiaus vengimu, laikantis Direktyvos 2000/60/EB <sup>(1)</sup> ir galimai paveiktam vandens telkiniui ar telkiniams skirtą pagal tą direktyvą parengto vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo plano.

Kai pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas, apimantis poveikio vandens ištekliams vertinimą pagal Direktyvą 2000/60/EB, papildomo poveikio vandens ištekliams vertinimo atlikti nereikia, jeigu nustatyta rizika buvo pašalinta.

Veikla netrukdo pasiekti geros jūrų vandenų aplinkos būklės arba nepablogina jūrų vandenų aplinkos būklės, kuri jau yra gera, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/56/EB <sup>(2)</sup> 3 straipsnio 5 punkte, atsižvelgiant į Komisijos sprendimą (ES) 2017/848 dėl tų deskriptorių atitinkamų kriterijų ir metodinių standartų.

<sup>(1)</sup> Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama lygiavėrių tikslų užtikrinti gerą vandens išteklių būklę ir gerą ekologinį potencialą, taikant lygiavertes procedūrinės ir esminės taisyklės, t. y. pagal vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kuriuo užtikrinama, kad 1) būtų įvertintas veiklos poveikis nustatytai galimai paveikto vandens telkinio ar telkinių būklei arba ekologiniam potencialui ir 2) būtų išvengta geros būklės ir (arba) ekologinio potencialo prastėjimo arba jam būtų užkirstas kelias, o kai tai neįmanoma, 3) jis būtų pagrįstas tuo, kad nėra geresnių aplinkosauginių alternatyvų, kurios nebūtų neproporcingai brangios arba techniškai neįgyvendinamos, ir kad yra imtasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių, kuriomis siekiama sušvelninti neigiamą poveikį vandens telkinio būklei.

<sup>(2)</sup> Direktyvos 2008/56/EB 3 straipsnio 5 punkte pateiktoje apibrėžtyje visų pirma nustatyta, kad gera aplinkos būklė turi būti nustatoma remiantis tos direktyvos I priede nustatytais kokybiniais deskriptoriais.

## C priedėlis

**Bendrieji su cheminių medžiagų naudojimu ir buvimu susijusios reikšmingos žalos taršos prevencijai ir kontrolei nedarymo kriterijai**

Vykdamas veiklą nėra gaminamos, pateikiamos rinkai ar naudojamos:

- a) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Reglamento (ES) 2019/1021 I arba II priede, išskyrus atvejus, kai medžiagos yra kaip netyčia susidaręs teršalų kiekis;
- b) gyvsidabris ir gyvsidabrio junginiai, jų mišiniai ir produktai, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2017/852 2 straipsnyje;
- c) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 I arba II priede;
- d) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Direktyvos 2011/65/ES II priede, išskyrus atvejus, kai yra visapusiškai laikomasi tos direktyvos 4 straipsnio 1 dalies;
- e) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priede, išskyrus atvejus, kai yra visapusiškai laikomasi tame priede nurodytų sąlygų;
- f) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar mišinių arba gaminių sudėtyje esančios medžiagos, kurių koncentracija, išreikšta masės dalimi, viršija 0,1 %, kurios atitinka Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nustatytus kriterijus, ir kurios buvo nustatytos pagal to reglamento 59 straipsnio 1 dalį, bent aštuoniolikos mėnesių laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai veiklos vykdytojai įvertina ir dokumentais pagrindžia, kad rinkoje nėra kitų tinkamų cheminių medžiagų ar technologijų alternatyvų ir kad jos naudojamos kontroliuojamomis sąlygomis <sup>(1)</sup>.

Be to, dėl šios veiklos vykdymo nepradedama gaminti kitų medžiagų, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar mišinių arba gaminių sudėtyje esančios medžiagos, kurių koncentracija, išreikšta masės dalimi, viršija 0,1 % ir kurios atitinka Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytus priskyrimo vienai iš Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nurodytų pavojingumo klasių arba pavojingumo kategorijų kriterijus, tokių medžiagų neatsiranda galutiniame produkte arba rezultate ir jų nepateikiama rinkai, išskyrus atvejus, kai veiklos vykdytojai įvertina ir dokumentais patvirtina, kad rinkoje nėra kitų tinkamų cheminių medžiagų ar technologijų alternatyvų ir kad jos naudojamos kontroliuojamomis sąlygomis <sup>(2)</sup>.

<sup>(1)</sup> Komisija peržiūrės f punkte nurodytų medžiagų gamybos, pateikimo rinkai ar naudojimo draudimo išimtis, kai paskelbs cheminių medžiagų naudojimo būtinosioms reikmėms horizontaliuosius principus.

<sup>(2)</sup> Komisija peržiūrės šioje pastraipoje nurodytų medžiagų gamybos, jų buvimą galutiniame produkte arba rezultate ir jų pateikimo rinkai draudimo išimtis, kai paskelbs cheminių medžiagų naudojimo būtinosioms reikmėms horizontaliuosius principus.

## D priedelis

**Bendrieji reikšmingos žalos biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai ir atkūrimui nedarymo kriterijai**

Pagal Direktyvą 2011/92/ES <sup>(1)</sup> atliktas poveikio aplinkai vertinimas (PAV) arba analizė <sup>(2)</sup>.

Jeigu buvo atliktas PAV, aplinkos apsaugos tikslais įgyvendintos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensuojamosios priemonės.

Pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijose arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių vietovių ir (arba) vykdomų operacijų atveju atitinkamais atvejais buvo atliktas atitinkamas vertinimas <sup>(3)</sup> ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės <sup>(4)</sup>.

<sup>(1)</sup> Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, pagal kuriuos reikalaujama atlikti poveikio aplinkai vertinimą arba analizę, pvz., pagal TFK veiklos standartą Nr. 1 „Aplinkos ir socialinės rizikos vertinimas ir valdymas“.

<sup>(2)</sup> Procedūra, pagal kurią kompetentinga institucija nustato, ar turi būti atliekamas Direktyvos 2011/92/ES II priede išvardytų projektų poveikio aplinkai vertinimas (kaip nurodyta tos direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje).

<sup>(3)</sup> Pagal direktyvas 2009/147/EB ir 92/43/EEB. Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama apsaugoti natūralias buveines, laukinę fauną ir florą ir pagal kuriuos reikalaujama atlikti 1) analizės procedūrą, siekiant nustatyti, ar konkrečios veiklos atveju reikia atlikti jos galimo poveikio saugomoms buveinėms ir rūšims vertinimą; 2) tokį tinkamą vertinimą, kai atlikus analizę nustatoma, kad jį reikia atlikti, pvz., TFK veiklos standartą Nr. 6 „Biologinės įvairovės apsauga ir tvarus gyvųjų gamtos išteklių valdymas“.

<sup>(4)</sup> Tos priemonės nustatytos siekiant užtikrinti, kad projektas, planas arba veikla neturėtų reikšmingo poveikio saugomos teritorijos išsaugojimo tikslams.



## III PRIEDAS

**Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie taršos prevencijos ir kontrolės ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams**

## Turinys

	<i>Puslapis</i>
1. Gamybos pramonė .....	89
1.1. Veikliųjų vaistinių medžiagų arba veikliųjų medžiagų gamyba .....	89
1.2. Vaistų gamyba .....	94
2. Vandentieka, kanalizacija, atliekų tvarkymas, valymo veikla .....	99
2.1. Pavojingų atliekų surinkimas ir vežimas .....	99
2.2. Pavojingų atliekų apdorojimas .....	101
2.3. Teisės aktų neatitinkančių sąvartynų ir apleistų ar neteisėtų atliekų šalinimo vietų valymas .....	104
2.4. Užterštų vietų ir teritorijų valymas .....	108

1. **Gamybos pramonė**1.1. **Veikliųjų vaistinių medžiagų arba veikliųjų medžiagų gamyba***Veiklos aprašymas*

Veikliųjų vaistinių medžiagų arba veikliųjų medžiagų gamyba

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C21.1 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

*Techninės analizės kriterijai*


---

Svarus prisidėjimas prie taršos prevencijos ir kontrolės

---

1. Veikla atitinka visus toliau nurodytus reikalavimus, susijusius su produktų pakeitimu kitais produktais.

1.1. Veikloji vaistinė medžiaga atitinka vieną iš šių reikalavimų:

- a) veikloji vaistinė medžiaga yra natūraliai susidaranti medžiaga, pavyzdžiui, vitaminai, elektrolitai, aminorūgštys, peptidai, baltymai, nukleotidai, angliavandeniai ir lipidai ir, remiantis Europos vaistų agentūros rekomendacijomis dėl žmonėms skirtų vaistų rizikos aplinkai vertinimo (EMA ERA rekomendacijos) <sup>(1)</sup>, paprastai laikoma yrančia aplinkoje <sup>(2)</sup>;

---

<sup>(1)</sup> Europos vaistų agentūros rekomendacijos dėl žmonėms skirtų vaistų rizikos aplinkai vertinimo (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.ema.europa.eu/en/environmental-risk-assessment-medicinal-products-human-use-scientific-guideline>).

<sup>(2)</sup> Pagrindiniai metabolitai – žmogaus metabolitai, kurių išsiskyrimas į aplinką yra tikėtinas. Šie metabolitai nustatomi atliekant (ne) klinikinius vaistų metabolizmo tyrimus, kurie nurodomi paraiškose gauti rinkodaros leidimą. Tokie metabolitai turi būti identifikuojami pagal EMA/CPMP/ICH/286/1995, p. 8. Šių bepakaičio junginio (veikliosios vaistinės medžiagos) pagrindinių žmogaus metabolitų pagrindiniai virsmo produktai yra tie produktai, kurie viršija 10 % bepakaičio junginio ištirpusios organinės anglies (DOC) arba bendrosios organinės anglies (TOC) kiekio.

- b) jei veiklioji vaistinė medžiaga neatitinka a punkte nurodytų reikalavimų, ta medžiaga, jos pagrindiniai žmogaus metabolitai ir pagrindiniai virsmo produktai aplinkoje atitinka vieną iš šių reikalavimų:
- yra klasifikuojami kaip lengvai biologiškai skaidūs, remiantis bent vienu iš EBPO cheminių medžiagų bandymų gairėse aprašytų bandymų metodų – metodu Nr. 301 (A–F) „Lengvas biologinis skaidumas“ <sup>(3)</sup>, pagal tose gairėse apibrėžtą lengvo biologinio skaidumo atitikties vertę;
  - galima daryti išvadą, kad jie mineralizuosis, remiantis specialiuoju bandymų metodu Nr. 308 „Aerobinis ir anaerobinis virsmas vandens telkinių nuosėdų sistemose“ (EBPO 308) <sup>(4)</sup> pagal EBPO cheminių medžiagų bandymų gaires <sup>(5)</sup>, palyginti su patvarumo kriterijais, apibrėžtais EMA ERA rekomendacijose.

1.2. Veiklioji vaistinė medžiaga gali būti tinkamas kitos rinkoje naudojamos arba pastaruosius 5 metus naudotos tos pačios terapinės srities ar cheminių medžiagų klasės veikliosios vaistinės medžiagos, kuri neatitinka 1.1 punkte aprašytų reikalavimų, pakaitalas.

Atitikčiai šiam reikalavimui įrodyti atliekama analizė, kuri yra viešai prieinama ir kurią patvirtino nepriklausoma trečioji šalis.

1.3. Per veikliosios vaistinės medžiagos gamybos procesą nenaudojamos atskiros ar mišiniuose esančios medžiagos, atitinkančios Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nustatytus kriterijus, išskyrus atvejus, kai veiklos vykdytojas įvertina ir dokumentais patvirtina, kad rinkoje nėra kitų tinkamų alternatyvių medžiagų ar technologijų ir kad jos naudojamos kontroliuojamomis sąlygomis <sup>(6)</sup>.

2. Veikla atitinka toliau išvardytus su teršalų išmetimu susijusius reikalavimus.

2.1. Jei veikla patenka į jų taikymo sritį, išmetamųjų teršalų ribinė vertė yra mažesnė už su GPGB siejamų išmetamųjų teršalų kiekių (GPGB SITK) intervalų <sup>(7)</sup>, nustatytų toliau nurodytuose dokumentuose, vidurinę vertę:

- geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl chemijos sektoriuje taikomų bendrų išmetamųjų dujų tvarkymo ir apdorojimo sistemų, susijusiose su į orą iš naujų įrenginių (arba esamų įrenginių per 4 metus nuo GPGB išvadų paskelbimo) išmetamais teršalais, kai taikomos atitinkamos sąlygos <sup>(8)</sup>;
- geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniame dokumente (GPGB informacinis dokumentas), skirtame organinių grynųjų cheminių medžiagų gamybai <sup>(9)</sup>, susijusiam su gamybos veikla, vykdoma pirmiau minėtose GPGB išvadose nenurodytomis sąlygomis;

<sup>(3)</sup> OECD *Guidelines for the Testing of Chemicals, Test 301 (A-F), Ready Biodegradability* (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.oecd.org/chemicalsafety/risk-assessment/1948209.pdf>). EBPO metodas Nr. 301 (A–F) naudojamas medžiagoms, kurios laikomos lengvai ir visiškai biologiškai skaidžiomis, t. y. kurios mineralizuojasi aerobinėmis aplinkos sąlygomis, nustatyti.

<sup>(4)</sup> Aukštesnės pakopos tyrimuose (EBPO 308) nustatomos vadinamosios pusėjimo trukmės, žymincios laiką, po kurio pasiekiamas 50 % veikliosios vaistinės medžiagos biologinio skaidymosi laipsnis. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XIII priedą, į kurį taip pat daroma nuoroda EMA ERA rekomendacijose, taikomos pusėjimo trukmės vertės, kurios yra priimtinos siekiant įrodyti pakankamai lengvą biologinį skaidumą, t. y. nepatvarumą.

<sup>(5)</sup> OECD *Guidelines for the Testing of Chemicals, Test No. 308: Aerobic and Anaerobic Transformation in Aquatic Sediment Systems* (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://www.oecd-ilibrary.org/environment/test-no-308-aerobic-and-anaerobic-transformation-in-aquatic-sediment-systems\\_9789264070523-en](https://www.oecd-ilibrary.org/environment/test-no-308-aerobic-and-anaerobic-transformation-in-aquatic-sediment-systems_9789264070523-en)).

<sup>(6)</sup> Komisija peržiūrės f ir g punktuose nurodytų medžiagų gamybos, pateikimo rinkai ar naudojimo draudimo išimtis, kai paskelbs cheminių medžiagų naudojimo būtinosioms reikmėms horizontaliuosius principus.

<sup>(7)</sup> Šio punkto reikalavimai taikomi teršalams, nurodytiems kiekvieno GPGB informacinio dokumento pagrindiniuose aplinkosaugos punktuose arba Komisijos įgyvendinimo sprendimuose pateiktose atitinkamose GPGB išvadose nurodytiems GPGB SITK. Kai taikant GPGB SITK daromas skirtumas tarp esamų ir naujų įrenginių, veiklos vykdytojai įrodo, kad nauji įrenginiai atitinka GPGB SITK. Kai nustatytas ne GPGB SITK intervalas, o atskira vertė, išmetamųjų teršalų kiekiai yra mažesni už šią vertę. Kai GPGB SITK intervalas išreiškiamas kaip „<x-y vienetas“ (t. y. apatinė GPGB SITK intervalo riba išreiškiamą kaip „mažesnė nei“), vidurinė vertė apskaičiuojama naudojant x ir y. Vidutiniai laikotarpiai yra tokie patys, kaip ir pirmiau nurodytų GPGB informacinių dokumentų GPGB SITK atveju.

<sup>(8)</sup> 2022 m. gruodžio 6 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/2427, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamųjų teršalų pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl chemijos sektoriuje taikomų bendrų išmetamųjų dujų tvarkymo ir apdorojimo sistemų (OL L 318, 2022 12 12, p. 157).

<sup>(9)</sup> Geriausių prieinamų gamybos būdų informacinis dokumentas (GPGB informacinis dokumentas), skirtas organinių grynųjų cheminių medžiagų gamybai. Prieiga per internetą: [https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/ofc\\_bref\\_0806.pdf](https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/ofc_bref_0806.pdf).

- c) geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje <sup>(10)</sup>;
- d) geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniame dokumente (GPGB informacinis dokumentas), skirtame kietų ir kt. neorganinių medžiagų gamybos dideliais kiekiais pramonei <sup>(11)</sup>;
- e) dideliais kiekiais gaminamų neorganinių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniame dokumente (GPGB informacinis dokumentas) <sup>(12)</sup>;
- f) geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniame dokumente (GPGB informacinis dokumentas), skirtame specialiosios paskirties neorganinių cheminių medžiagų gamybai <sup>(13)</sup>, susijusiam su gamybos veikla, vykdoma pirmiau minėtose GPGB išvadose nenurodytomis sąlygomis.

Įrenginiai, patenkantys į GPGB SITK intervalą (-us) ir artėjantys prie vidurinės vertės užmojo, nedaro reikšmingo poveikio kitoms aplinkos terpėms. Įrenginiai, kuriems pagal Direktyvos 2010/75/ES 15 straipsnio 4 dalyje nustatytą tvarką taikoma nukrypti leidžianti nuostata, tos nuostatos taikymo laikotarpiu nelaikomi atitinkančiais techninės analizės kriterijus.

2.2. Jei yra galimybė taikyti tam tikro teršalo nepertraukiamojo matavimo metodiką, veiklos vykdytojas taiko nepertraukiamojo išmetamo teršalų kiekio matavimo sistemas, nepertraukiamosios nuotekų kokybės stebėsenos sistemas ir kitas priemones, kuriomis užtikrinamas nuolatinis tikrinimas, ar aplinkos būklė neblogėja.

2.3. Veiklos vykdytojas taiko tirpiklių atliekų atskyrimo metodą, kad iš koncentruotų atliekų srautų būtų galima atgauti tirpiklius, jei tai techniškai įmanoma.

Vengiama tirpiklių, įtrauktų į Europos vaistų agentūros TST gairių Nr. Q3C (R8) dėl priemaišų „Tirpiklių liekanų gairės“ <sup>(14)</sup> 1 lentelę.

Didžiausias tirpiklių nuostolis, skaičiuojant nuo visų žaliavų, neviršija 3 %. Bendras lakiųjų organinių junginių (LO) regeneravimo našumas yra ne mažesnis kaip 99 %.

Veiklos vykdytojas tikrina, ar nevaldomųjų išmetamųjų LOJ kiekis neviršija toliau nurodytų kriterijų, siejamų su tūrio milijoninių dalių (ppmv) ribomis, ne rečiau kaip kas 3 metus vykdydamas nuotėkio aptikimo ir remonto kampanijas. Rekomenduojama investuoti į labai sandarios įrangos naudojimą, jei ji įrengiama esamuose įrenginiuose geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl chemijos sektoriuje taikomų bendrų išmetamųjų dujų tvarkymo ir apdorojimo sistemų 23 punkto b papunktyje nurodytais atvejais, kai slėgio riba sumažinama iki 200 barų. Minimalus tikrinimo grafikas gali būti sutrumpintas tais atvejais, kai iš įrenginio išmetamo bendro LOJ kiekio kiekybinis vertinimas periodiškai atliekamas taikant pėdsakinių dujų koreliacijos (TC) metodą arba šviesos sugertimi grindžiamus metodus, pavyzdžiui, atrankiosios sugerties lidaro (DIAL) ar saulės uždengimo srauto (SOF) arba kitas lygiaverčio veiksmingumo priemones.

Iš nesandarios įrangos išsiskiriančių medžiagų ar mišinių pasklidusių išmetamųjų teršalų, priskiriamų prie CMR 1A arba 1B, koncentracija neviršija 100 ppmv <sup>(15)</sup>.

<sup>(10)</sup> 2016 m. gegužės 30 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje (OL L 152, 2016 6 9, p. 23).

<sup>(11)</sup> Geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) informacinis dokumentas, skirtas kietų ir kt. neorganinių medžiagų gamybos dideliais kiekiais pramonei (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvics\\_bref\\_0907.pdf](https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvics_bref_0907.pdf)).

<sup>(12)</sup> Dideliais kiekiais gaminamų neorganinių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – geriausių prieinamų gamybos būdų informacinis dokumentas (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvics\\_aaf.pdf](https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvics_aaf.pdf)).

<sup>(13)</sup> Geriausių prieinamų gamybos būdų informacinis dokumentas (GPGB informacinis dokumentas), skirtas specialiosios paskirties neorganinių cheminių medžiagų gamybai (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/production-speciality-inorganic-chemicals>).

<sup>(14)</sup> European Medicines Agency ICH guideline Q3C (R8) on impurities: guideline for residual solvents. Step 5, 2022 (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://www.ema.europa.eu/en/documents/scientific-guideline/international-conference-harmonisation-technical-requirements-registration-pharmaceuticals-human-use\\_en-33.pdf](https://www.ema.europa.eu/en/documents/scientific-guideline/international-conference-harmonisation-technical-requirements-registration-pharmaceuticals-human-use_en-33.pdf)).

<sup>(15)</sup> Kai taikoma pagal 1.3 kriterijų numatyta išimtis.

Nuotėkio aptikimo ir remonto kampanijoms būdingos savybės, aprašytos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl chemijos sektoriuje taikomų bendrų išmetamųjų dujų tvarkymo ir apdorojimo sistemų (GPGB19), tarp kurių yra nuotėkių aptikimas, remontas ir priežiūra per 30 dienų nuo aptikimo ir nuotėkio riba, kuri yra 5 000 ppmv arba mažesnė medžiagų ar mišinių, kurie nepriskiriami prie CMR 1A arba 1B, atveju; šios savybės yra peržiūrimos ir atnaujinamos siekiant nuolat tobulinti įrenginį. Tirpiklių nuostoliai ir lakiųjų organinių junginių regeneravimo našumas stebimi remiantis tirpiklių valdymo planu, naudojant masės balansą atitinkamai patikrinti pagal Direktyvos 2010/75/ES V skyrių.

2.4. Nuotekos, šiukšlės ir kitos atliekos (įskaitant kietus, skystus ar dujinius šalutinius gamybos produktus) šalinamos saugiai, laiku ir higieniškai. Atliekų talpyklos arba vamzdžiai yra aiškiai pažymėti. Įrenginyje yra prieinami ir nuolat atnaujinami analitiniai duomenys, kuriais įrodomas šių medžiagų ir jų liekanų virtimas nepavojingomis atliekomis.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

<p>1) Klimato kaitos švelninimas</p>	<p>Jei veikla susijusi su šilumos ir (arba) vėsumos gamyba vietoje arba kogeneracine gamyba, įskaitant elektros energijos gamybą, vykdamas veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO<sub>2</sub>e/kWh.</p> <p>Aušalo ribinės vertės atveju visuotinio atšilimo potencialas neviršija 150, kai cheminė medžiaga šaldoma.</p> <p>Jei veikliosios vaistinės medžiagos arba veikliosios medžiagos gaminamos iš cheminių medžiagų, išvardytų Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 II priedo 3.10–3.16 skirsniuose, išmetamas ŠESD kiekis neviršija pagal atitinkamus reikšmingos žalos klimato kaitos švelninimui nedarymo kriterijus nustatytų ribų.</p> <p>Dėl tokio pakeitimo per visą gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis nepadidėja. Per visą gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal ISO 14067:2018 <sup>(16)</sup> arba ISO 14064-1:2018 <sup>(17)</sup> standartą. Nustatytą per gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.</p>
<p>2) Prisitaikymas prie klimato kaitos</p>	<p>Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.</p>
<p>3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga</p>	<p>1. Nuotekų valymas</p> <p>Gamyklos arba jos vardu vykdomi nuotekų valymo procesai nepablogina vandens telkinių ir jūrų išteklių būklės.</p> <p>Kai veikla patenka į direktyvų 91/271/EEB, 2008/105/EB, 2006/118/EB, 2010/75/ES, 2000/60/EB, (ES) 2020/2184, 76/160/EEB, 2008/56/EB ir 2011/92/ES taikymo sritį, ji atitinka jų reikalavimus.</p>

<sup>(16)</sup> ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/71206.html>).

<sup>(17)</sup> ISO standartas 14064-1:2018 „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/66453.html>).

	<p>Vykiant veiklą taikoma geriausia patirtis, nurodyta Jungtinio tyrimų centro leidinyje „Viešojo administravimo sektoriui skirta geriausia aplinkosaugos vadybos patirtis“<sup>(18)</sup>.</p> <p>Jei gamyklos vardu nuotekas valo miesto nuotekų valymo įrenginys, užtikrinama, kad:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>gamyklos išleidžiamų teršalų kiekis nedarytų neigiamo poveikio miesto nuotekų valymo įrenginio vykdomam valymo procesui;</li> <li>teršalų kiekis ir savybės nekeltų jokios rizikos ir nekenktų nuotekų valymo įrenginiuose dirbančių žmonių sveikatai;</li> <li>miesto nuotekų valymo įrenginys būtų tinkamai suprojektuotas ir įrengtas, kad būtų galima sumažinti į aplinką išmetamų teršalų kiekį;</li> <li>bendras į vandens telkinį išleidžiamų atitinkamų teršalų kiekis nepadidėtų, palyginti su aplinkybėmis, kai atitinkamo įrenginio išmetamų teršalų kiekis atitinka nustatytas tiesiogiai išmetamų teršalų ribines vertes;</li> <li>nebūtų pakenkta nuotekų dumblo tinkamumui naudoti maistinių medžiagų (antriniam) perdirbimui.</li> </ol> <p>Įrenginiams, kurių aplinkosaugos leidime nustatytos papildomos teršalų ribinės vertės arba griežtesnės sąlygos, palyginti su pirmiau minėtais teisės aktų reikalavimais, taikomos tos griežtesnės sąlygos.</p> <p>2. Dirvožemio ir požeminio vandens apsauga</p> <p>Taikomos atitinkamos priemonės, kad būtų išvengta teršalų pateikimo į dirvožemį, ir reguliariai vykdoma stebėseną, kad būtų išvengta nuotėkių, išsiliejimų, incidentų ar avarijų naudojant įrangą ir medžiagų saugojimo metu.</p> <p>3. Vandens suvartojimas</p> <p>Veiklos vykdytojai įvertina cheminių medžiagų gamybos procesų vandens naudojimo rodiklį pagal ISO 14046:2014<sup>(19)</sup> ir užtikrina, kad jais nebūtų prisidedama prie vandens trūkumo. Remdamiesi šiuo vertinimu, veiklos vykdytojai pateikia deklaraciją, kad jie nepripusieda prie vandens trūkumo, kurią patvirtino nepriklausoma trečioji šalis.</p> <p>4. Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.</p>
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	<p>Vykiant veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>antrinių žaliavų ir naudotų sudedamųjų dalių naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose;</li> <li>į gaminių didelį patvarumą, perdirbamumą, lengvą išardomumą ir pritaikomumą orientuotas projektavimas;</li> </ol>

<sup>(18)</sup> Joint Research Centre, *Best Environmental Management Practice for the Public Administration Sector*, 2019 (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6063f857-7789-11e9-9f05-01aa75ed71a1/language-en>).

<sup>(19)</sup> ISO 14046:2014 „Aplinkos apsaugos vadyba. Vandens naudojimo rodiklis. Principai, reikalavimai ir gairės“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/43263.html>).

	<p>c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui;</p> <p>d) informacija apie gaminio sudedamąsias dalis tiekimo grandinėje.</p>
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

## 1.2. Vaistų gamyba

### *Veiklos aprašymas*

#### Vaistų gamyba

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su NACE kodu C21.2 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

### *Techninės analizės kriterijai*

#### Svarus prisidėjimas prie taršos prevencijos ir kontrolės

1. Veikla atitinka vieną iš toliau išvardytų 1.1 arba 1.2 punkte nustatytų reikalavimų rinkinių, susijusių su gaminio pakeitimu kitu gaminiu. Veikla bet kuriuo atveju atitinka 1.3 punkte nustatytus reikalavimus.

1.1. Vaistas atitinka toliau išvardytus 1.1.1 ir 1.1.2 punktuose nustatytus reikalavimus.

1.1.1. Vaistas atitinka vieną iš šių reikalavimų:

- vaisto sudedamosios dalys yra natūraliai susidaranti medžiaga, pavyzdžiui, vitaminai, elektrolitai, aminorūgštys, peptidai, baltymai, nukleotidai, angliavandeniai ir lipidai ir, remiantis Europos vaistų agentūros rekomendacijomis dėl žmonėms skirtų vaistų rizikos aplinkai vertinimo (EMA ERA rekomendacijos) <sup>(20)</sup>, paprastai laikomos yrančiomis aplinkoje <sup>(21)</sup>;
- jei vaisto sudedamosios dalys neatitinka a punkte nurodytų reikalavimų, tos sudedamosios dalys, jų pagrindiniai žmogaus metabolitai ir jų pagrindiniai virsmo produktai aplinkoje atitinka vieną iš šių reikalavimų:
  - jie yra klasifikuojami kaip lengvai biologiškai skaidūs, remiantis bent vienu iš EBPO cheminių medžiagų bandymų gairėse aprašytų bandymų metodų – metodu Nr. 301 (A–F) „Lengvas biologinis skaidumas“ <sup>(22)</sup>, pagal tose gairėse apibrėžtą lengvo biologinio skaidumo atitikties vertę;

<sup>(20)</sup> Europos vaistų agentūros rekomendacijos dėl žmonėms skirtų vaistų rizikos aplinkai vertinimo (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.ema.europa.eu/en/environmental-risk-assessment-medicinal-products-human-use-scientific-guideline>).

<sup>(21)</sup> Pagrindiniai metabolitai – žmogaus metabolitai, kurių išsiskyrimas į aplinką yra tikėtinas. Šie metabolitai nustatomi atliekant (ne) klinikinius vaistų metabolizmo tyrimus, kurie nurodomi paraiškose gauti rinkodaros leidimą. Tokie metabolitai turi būti identifikuojami pagal EMA/CPMP/ICH/286/1995, p. 8. Šių bepakačio junginio (veikliosios vaistinės medžiagos) pagrindinių žmogaus metabolitų pagrindiniai virsmo produktai yra tie produktai, kurie viršija 10 % bepakačio junginio ištirpusios organinės anglies (DOC) arba bendrosios organinės anglies (TOC) kiekio.

<sup>(22)</sup> OECD *Guidelines for the Testing of Chemicals, Test 301 (A-F), Ready Biodegradability* (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.oecd.org/chemicalsafety/risk-assessment/1948209.pdf>). EBPO metodas Nr. 301 (A–F) naudojamas medžiagoms, kurios laikomos lengvai ir visiškai biologiškai skaidžiomis, t. y. kurios mineralizuojasi aerobinėmis aplinkos sąlygomis, nustatyti.

- ii) galima daryti išvadą, kad jie mineralizuosis, remiantis specialiuoju bandymų metodu Nr. 308 „Aerobinis ir anaerobinis virsmas vandens telkinių nuosėdų sistemose“ (EBPO 308) <sup>(23)</sup> pagal EBPO cheminių medžiagų bandymų gaires <sup>(24)</sup>, palyginti su patvarumo kriterijais, apibrėžtais EMA ERA rekomendacijose.

1.1.2. Vaistas gali būti tinkamas kito rinkoje naudojamo arba pastaruosius 5 metus naudoto tos pačios terapinės srities ar cheminių medžiagų klasės vaisto, kuris neatitinka 1.1.1 punkte aprašytų reikalavimų, pakaitalas.

Atitiktai šiam reikalavimui įrodyti atliekama analizė, kuri yra viešai prieinama ir kurią patvirtino nepriklausoma trečioji šalis.

1.2. Gamintojas įrodo, kad nėra sudedamųjų dalių, iš kurių būtų galima pagaminti alternatyvų vaistą, kuris būtų tinkamas tos pačios terapinės srities arba cheminių medžiagų klasės vaisto pakaitalas ir atitiktų 1.1.1 punkte aprašytus reikalavimus. Veikla atitinka 1.2.1 ir 1.2.6 punktuose nustatytus reikalavimus.

1.2.1. Gamintojas atlieka analizę, ar nėra tinkamo gaminamo vaisto pakaitalo, paskelbia pagrindinius šios analizės rezultatus ir įrodo, kad ėmėsi iniciatyvos sukurti tokį pakaitalą.

1.2.2. Vadovaujantis EMA ERA gairėmis, atliekant rizikos aplinkai vertinimą gautas vaistinės medžiagos prognozuojamos koncentracijos aplinkoje (PEC) ir prognozuojamos poveikio nesukeliančios koncentracijos (PNEC) santykis yra mažesnis nei 1.

1.2.3. Pakavimo ir platinimo sistemose sudaromos sąlygos koreguoti parduodamą kiekį pagal gydymo reikalavimus, atsižvelgiant į taikomus nacionalinės teisės aktus.

1.2.4. Viešai skelbiama informacija apie dozę ir dozavimo metodą, pavyzdžiui, informaciniai lapeliai arba interneto svetainės, atnaujinami atsižvelgiant į naujausius mokslo laimėjimus, kad nebūtų viršyta veikliosios vaistinės medžiagos dozė.

1.2.5. Pakavimo ir platinimo sistemose sudaromos sąlygos naudoti veiksmingiausią dozavimo sistemą, atitinkančią naujausius mokslo laimėjimus ir skyrimo būdą, pavyzdžiui, kai vaistus skiria sveikatos priežiūros specialistai arba asmenys gydomi namuose. Gamintojas paskelbia pagrindinius šios analizės rezultatus.

1.2.6. Gamintojas prisideda prie netinkamo nepanaudotų vaistų atliekų šalinimo poveikio aplinkai mažinimo, be kita ko, teikdamas tolesniems naudotojams atitinkamą informaciją apie tinkamą nepanaudotų vaistų šalinimą.

1.3. Per gamybos procesą nenaudojamos atskiros ar mišiniuose esančios cheminės medžiagos, atitinkančios Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nustatytus kriterijus, išskyrus atvejus, kai veiklos vykdytojas įvertina ir dokumentais patvirtina, kad rinkoje nėra kitų tinkamų alternatyvių cheminių medžiagų ar technologijų ir kad jos naudojamos kontroliuojamomis sąlygomis <sup>(25)</sup>.

2. Veikla atitinka toliau išvardytus su teršalų išmetimu susijusius reikalavimus.

<sup>(23)</sup> Aukštesnės pakopos tyrimuose (EBPO 308) nustatomos vadinamosios pusėjimo trukmės, žyminčios laiką, po kurio pasiekiamas 50 % veikliosios vaistinės medžiagos biologinio skaidymosi laipsnis. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XIII priedą, į kurią taip pat daroma nuoroda EMA ERA rekomendacijose, taikomos pusėjimo trukmės, kurios yra priimtinos siekiant įrodyti pakankamai lengvą biologinį skaidymąsi, t. y. nepatvarumą.

<sup>(24)</sup> OECD *Guidelines for the Testing of Chemicals, Test No. 308: Aerobic and Anaerobic Transformation in Aquatic Sediment Systems* (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://www.oecd-ilibrary.org/environment/test-no-308-aerobic-and-anaerobic-transformation-in-aquatic-sediment-systems\\_9789264070523-en](https://www.oecd-ilibrary.org/environment/test-no-308-aerobic-and-anaerobic-transformation-in-aquatic-sediment-systems_9789264070523-en)).

<sup>(25)</sup> Komisija peržiūrės f ir g punktuose nurodytų medžiagų gamybos, pateikimo rinkai ar naudojimo draudimo išimtis, kai paskelbs cheminių medžiagų naudojimo būtinoms reikmėms horizontaliuosius principus.

2.1. Kai veikla patenka į jų taikymo sritį, išmetamųjų teršalų ribinė vertė yra mažesnė už su GPGB siejamų išmetamųjų teršalų kiekių (GPGB SITK) intervalą <sup>(26)</sup>, nustatytą toliau nurodytuose dokumentuose, vidurinę vertę:

- a) geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl chemijos sektoriuje taikomų bendrų išmetamųjų dujų tvarkymo ir apdorojimo sistemų <sup>(27)</sup>, susijusiose su į orą iš naujų įrenginių (arba esamų įrenginių per 4 metus nuo GPGB išvadų paskelbimo) išmetamais teršalais, kai taikomos atitinkamos sąlygos;
- b) geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniame dokumente (GPGB informacinis dokumentas), skirtame organinių grynųjų cheminių medžiagų gamybai <sup>(28)</sup>, susijusiam su gamybos veikla, vykdoma pirmiau minėtose GPGB išvadose nenurodytomis sąlygomis;
- c) geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl bendro nuotekų ir išmetamųjų dujų valymo ir (arba) tvarkymo sistemų chemijos pramonėje <sup>(29)</sup>;
- d) geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniame dokumente (GPGB informacinis dokumentas), skirtame kietų ir kt. neorganinių medžiagų gamybos dideliais kiekiais pramonei <sup>(30)</sup>;
- e) dideliais kiekiais gaminamų neorganinių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniame dokumente (GPGB informacinis dokumentas) <sup>(31)</sup>;
- f) geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniame dokumente (GPGB informacinis dokumentas), skirtame specialiosios paskirties neorganinių cheminių medžiagų gamybai, susijusiam su gamybos veikla, vykdoma pirmiau minėtose GPGB išvadose nenurodytomis sąlygomis <sup>(32)</sup>.

Įrenginiai, patenkantys į GPGB SITK intervalą (-us) ir artėjantys prie vidurinės vertės užmojo, nedaro reikšmingo poveikio kitoms aplinkos terpėms.

Įrenginiai, kuriems pagal Direktyvos 2010/75/ES 15 straipsnio 4 dalyje nustatytą tvarką buvo taikoma nukrypti leidžianti nuostata, tos nuostatos taikymo laikotarpiu nelaikomi atitinkančiais techninės analizės kriterijus.

2.2. Jei yra galimybė taikyti tam tikro teršalo nepertraukiamojo matavimo metodiką, veiklos vykdytojas taiko nepertraukiamojo išmetamo teršalų kiekio matavimo sistemas, nepertraukiamosios nuotekų kokybės stebėsenos sistemas ir kitas priemones, kuriomis užtikrinamas nuolatinis tikrinimas, ar aplinkos būklė neblogėja.

2.3. Veiklos vykdytojas taiko tirpiklių atliekų atskyrimo metodą, kad iš koncentruotų atliekų srautų būtų galima atgauti tirpiklius, jei tai techniškai įmanoma.

Vaistuose vengiama tirpiklių, įtrauktų į Europos vaistų agentūros TST gairių Nr. Q3C (R8) dėl priemaišų „Tirpiklių liekanų gairės“ <sup>(33)</sup> 1 lentelę.

<sup>(26)</sup> Šio punkto reikalavimai taikomi teršalams, nurodytiems kiekvieno GPGB informacinio dokumento pagrindiniuose aplinkosaugos punktuose arba Komisijos įgyvendinimo sprendimuose pateiktose atitinkamose GPGB išvadose nurodytiems GPGB SITK. Kai taikant GPGB SITK daromas skirtumas tarp esamų ir naujų įrenginių, veiklos vykdytojai įrodo, kad nauji įrenginiai atitinka GPGB SITK. Kai nustatytas ne GPGB SITK intervalas, o atskira vertė, išmetamųjų teršalų kiekiai yra mažesni už šią vertę. Kai GPGB SITK intervalas išreiškiamas kaip „<x-y vienetas“ (t. y. apatinė GPGB SITK intervalo riba išreiškiama kaip „mažesnė nei“), vidurinė vertė apskaičiuojama naudojant x ir y. Vidutiniai laikotarpiai yra tokie patys, kaip ir pirmiau nurodytų GPGB informacinių dokumentų GPGB SITK atveju.

<sup>(27)</sup> Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/2427.

<sup>(28)</sup> Geriausių prieinamų gamybos būdų informacinis dokumentas (GPGB informacinis dokumentas), skirtas organinių grynųjų cheminių medžiagų gamybai (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic\\_bref\\_0806.pdf](https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_bref_0806.pdf)).

<sup>(29)</sup> Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/902.

<sup>(30)</sup> Geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) informacinis dokumentas, skirtas kietų ir kt. neorganinių medžiagų gamybos dideliais kiekiais pramonei (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic\\_s\\_bref\\_0907.pdf](https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_s_bref_0907.pdf)).

<sup>(31)</sup> Dideliais kiekiais gaminamų neorganinių medžiagų – amoniako, rūgščių ir trąšų – geriausių prieinamų gamybos būdų informacinis dokumentas (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic\\_aaf.pdf](https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf)).

<sup>(32)</sup> Geriausių prieinamų gamybos būdų informacinis dokumentas (GPGB informacinis dokumentas), skirtas specialiosios paskirties neorganinių cheminių medžiagų gamybai (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/production-speciality-inorganic-chemicals>).

<sup>(33)</sup> *European Medicines Agency ICH guideline Q3C (R8) on impurities: guideline for residual solvents. Step 5, 2022* (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://www.ema.europa.eu/en/documents/scientific-guideline/international-conference-harmonisation-technical-requirements-registration-pharmaceuticals-human-use\\_en-33.pdf](https://www.ema.europa.eu/en/documents/scientific-guideline/international-conference-harmonisation-technical-requirements-registration-pharmaceuticals-human-use_en-33.pdf)).



Didžiausias tirpiklių nuostolis, skaičiuojant nuo visų žaliavų, neviršija 3 %. Bendras lakiųjų organinių junginių (LOJ) regeneravimo našumas yra ne mažesnis kaip 99 %.

Veiklos vykdytojas tikrina, ar nevaldomųjų išmetamųjų LOJ kiekis neviršija toliau nurodytų kriterijų, siejamų su tūrio milijoninių dalių (ppmv) ribomis, ne rečiau kaip kas 3 metus vykdydamas nuotėkio aptikimo ir remonto kampanijas. Rekomenduojama investuoti į labai sandarios įrangos naudojimą, jei ji įrengiama esamuose įrenginiuose geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl chemijos sektoriuje taikomų bendrų išmetamųjų dujų tvarkymo ir apdorojimo sistemų 23 punkto b papunktyje nurodytais atvejais, kai slėgio riba sumažinama iki 200 barų. Minimalus tikrinimo grafikas gali būti sutrumpintas tais atvejais, kai iš įrenginio išmetamo bendro LOJ kiekio kiekybinis vertinimas periodiškai atliekamas taikant pėdsakinių dujų koreliacijos (TC) metodą arba šviesos sugertimi grindžiamus metodus, pavyzdžiui, atrankiosios sugerties lidaro (DIAL) ar saulės uždengimo srauto (SOF) arba kitas lygiavertio veiksmingumo priemones.

Iš nesandarios įrangos išsiskiriančių medžiagų ar mišinių pasklidusių išmetamųjų teršalų, priskiriamų prie CMR 1A arba 1B, koncentracija neviršija 100 ppmv <sup>(34)</sup>.

Nuotėkio aptikimo ir remonto kampanijoms būdingos savybės, aprašytos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl chemijos sektoriuje taikomų bendrų išmetamųjų dujų tvarkymo ir apdorojimo sistemų GPGB19, tarp kurių yra nuotėkių aptikimas, remontas ir priežiūra per 30 dienų nuo aptikimo ir nuotėkio riba, kuri yra 5 000 ppmv arba mažesnė medžiagų ar mišinių, kurie nepriskiriami prie CMR 1A arba 1B, atveju; šios savybės yra peržiūrimos ir atnaujinamos siekiant nuolat tobulinti įrenginį. Tirpiklių nuostoliai ir lakiųjų organinių junginių regeneravimo našumas stebimi remiantis tirpiklių valdymo planu, naudojant masės balansą atitikčiai patikrinti pagal Direktyvos 2010/75/ES V skyrių.

2.4. Nuotekos, šiukšlės ir kitos atliekos (įskaitant kietus, skystus ar dujinius šalutinius gamybos produktus) šalinamos saugiai, laiku ir higieniškai. Atliekų talpyklos arba vamzdžiai yra aiškiai pažymėti. Įrenginyje yra prieinami ir nuolat atnaujinami analitiniai duomenys, įrodantys šių medžiagų ir jų liekanų virtimą nepavojingomis atliekomis.

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	<p>Jei veikla susijusi su šilumos ir (arba) vėsumos gamyba vietoje arba kogeneracine gamyba, įskaitant elektros energijos gamybą, ŠESD kiekis, tiesiogiai išmetamas vykdant veiklą, yra mažesnis nei 270 g CO<sub>2</sub>e/kWh.</p> <p>Aušalo ribinės vertės atveju visuotinio atšilimo potencialas neviršija 150, kai cheminė medžiaga šaldoma.</p> <p>Jei vaistai gaminami iš cheminių medžiagų, išvardytų Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 II priedo 3.10–3.16 skirsniuose, išmetamas ŠESD kiekis neviršija pagal atitinkamus reikšmingos žalos nedarymo klimato kaitos švelninimui techninės analizės kriterijus nustatytų ribų.</p> <p>Dėl tokio pakeitimo per visą gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis nepadidėja. Per visą gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal Rekomendaciją 2013/179/ES arba pagal standartą ISO 14067:2018 <sup>(35)</sup> arba ISO 14064-1:2018 <sup>(36)</sup>. Nustatytą per gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį tikrina nepriklausoma trečioji šalis.</p>
-------------------------------	--

<sup>(34)</sup> Kai taikoma pagal 1.3 kriterijų numatyta išimtis.

<sup>(35)</sup> ISO standartas 14067:2018, „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Produktų anglies pėdsakas. Kiekybinio nustatymo reikalavimai ir gairės“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/71206.html>).

<sup>(36)</sup> ISO standartas 14064-1:2018 „Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 1 dalis. Organizacijoms skirti techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl išmetamų ir šalinamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio nustatymo ir ataskaitų teikimo“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/66453.html>).

2) Prisisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	<p>1. Nuotekų valymas</p> <p>Gamyklos arba jos vardu vykdomi nuotekų valymo procesai nepablogina vandens telkinių ir jūrų išteklių būklės.</p> <p>Kai veikla patenka į direktyvų 91/271/EEB, 2008/105/EB, 2006/118/EB, 2010/75/ES, 2000/60/EB, (ES) 2020/2184, 76/160/EEB, 2008/56/EB ir 2011/92/ES taikymo sritį, ji atitinka jų reikalavimus.</p> <p>Vykdamat veiklą taikoma geriausia patirtis, nurodyta Jungtinio tyrimų centro leidinyje „Viešojo administravimo sektoriui skirta geriausia aplinkosaugos vadybos patirtis“<sup>(37)</sup>.</p> <p>Jei gamyklos vardu nuotekas valo miesto nuotekų valymo įrenginys, užtikrinama, kad:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>gamyklos išleidžiamų teršalų kiekis nedarytų neigiamo poveikio miesto nuotekų valymo įrenginio vykdomam valymo procesui;</li> <li>teršalų kiekis ir savybės nekeltų jokios rizikos ir nekenktų nuotekų valymo įrenginiuose dirbančių žmonių sveikatai;</li> <li>miesto nuotekų valymo įrenginys būtų tinkamai suprojektuotas ir įrengtas, kad būtų galima sumažinti į aplinką išmetamų teršalų kiekį;</li> <li>bendras į vandens telkinį išleidžiamų atitinkamų teršalų kiekis nepadidėtų, palyginti su aplinkybėmis, kai atitinkamo įrenginio išmetamų teršalų kiekis atitinka nustatytas tiesiogiai išmetamų teršalų ribines vertes;</li> <li>nebūtų pakenkta nuotekų dumblo tinkamumui naudoti maistinių medžiagų (antriniam) perdirbimui.</li> </ol> <p>Įrenginiams, kurių aplinkosaugos leidime nustatytos papildomos teršalų ribinės vertės arba griežtesnės sąlygos, palyginti su pirmiau minėtais teisės aktų reikalavimais, taikomos šios griežtesnės sąlygos.</p> <p>2. Dirvožemio ir gruntinio vandens apsauga</p> <p>Taikomos atitinkamos priemonės, kad būtų užkirstas kelias dirvožemio teršimui išmetamais teršalais, ir reguliariai vykdomas stebėjimas, kad būtų išvengta nuotėkių, išsiliejimų, incidentų ar avarijų naudojant įrangą ir medžiagų saugojimo metu.</p> <p>3. Vandens suvartojimas</p> <p>Veiklos vykdytojai įvertina cheminių medžiagų gamybos procesų vandens naudojimo rodiklį pagal ISO 14046:2014<sup>(38)</sup> ir užtikrina, kad jie neprisideda prie vandens trūkumo. Remdamiesi šiuo vertinimu, veiklos vykdytojai pateikia deklaraciją, kad jie neprisideda prie vandens trūkumo, kurią patvirtino nepriklausoma trečioji šalis.</p>

<sup>(37)</sup> Joint Research Centre, *Best Environmental Management Practice for the Public Administration Sector*, 2019 (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6063f857-7789-11e9-9f05-01aa75ed71a1/language-en>).

<sup>(38)</sup> ISO 14046:2014 „Aplinkos apsaugos vadyba. Vandens naudojimo rodiklis. Principai, reikalavimai ir gairės“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/43263.html>).

	4. Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	<p>Vykdamas veiklą įvertinama, ar yra, ir, kai įmanoma, taikomi metodai, kuriais remiamas:</p> <p>a) antrinių žaliavų ir naudotų sudedamųjų dalių naudojimas ir pakartotinis naudojimas gaminiuose;</p> <p>b) į gaminių didelį patvarumą, perdirbamumą, lengvą išardomumą ir pritaikomumą orientuotas projektavimas;</p> <p>c) atliekų tvarkymas, pagal kurį gamybos procese pirmenybė teikiama perdirbimui, o ne šalinimui;</p> <p>d) informacija apie gaminio sudedamąsias dalis tiekimo grandinėje.</p>
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

## 2. Vandentieka, kanalizacija, atliekų tvarkymas, valymo veikla

### 2.1. Pavojingų atliekų surinkimas ir vežimas

#### Veiklos aprašymas

Atskiras pavojingų atliekų surinkimas ir vežimas<sup>(39)</sup> prieš apdorojimą, panaudojimą medžiagoms gauti ar šalinimą, įskaitant tokių atliekų surinkimo ir vežimo veiklą vykdamas naudojamų įrenginių, pavyzdžiui, pavojingų atliekų perdavimo stočių, statybą, eksploatavimą ir modernizavimą, kaip tinkamo apdorojimo priemonė.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E38.12 ir F42.9, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

#### Techninės analizės kriterijai

#### Svarus prisidėjimas prie taršos prevencijos ir kontrolės

1. Pavojingos atliekos atskiriamos susidarymo vietoje ir renkamos atskirai nuo nepavojingų atliekų, kad būtų išvengta kryžminės taršos. Imamasi tinkamų priemonių užtikrinti, kad rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo metu pavojingos atliekos nebūtų sumaišytos ar atskiestos nei su kitų kategorijų pavojingomis atliekomis, nei su kitomis atliekomis, cheminėmis ar kitokiomis medžiagomis.

2. Tinkamas atliekų surinkimas ir tvarkymas užkerta kelią pavojingų atliekų nutekėjimui jas renkant, vežant, sandėliuojant ir pristatant į apdorojimo įrenginį, kuriame leidžiama apdoroti pavojingas atliekas.

3. Jei tam tikroms atliekoms, kurios laikomos pavojingomis, taip pat suteiktas pavojingo vežamo krovinio statusas pagal Sutartį dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR)<sup>(40)</sup>, jų vežimas atitinka atitinkamus ADR nustatytus reikalavimus.

<sup>(39)</sup> Pavojingos atliekos – atliekos, kurios turi vieną ar keletą pavojingų savybių, išvardytų Direktyvos 2008/98/EB III priede. Jos apima tokius srautus, kaip pavojingų atliekų iš namų ūkių frakcijos, alyvų atliekos, baterijos, elektros ir elektroninės įrangos atliekos (EEĪA), iš kurių nepašalinti teršalai, eksploatuoti netinkamos transporto priemonės, iš kurių nepašalinti teršalai, tam tikros sveikatos priežiūros atliekos, pavyzdžiui, infekuotos arba citotoksiškos atliekos, ir kt. Išsami pavojingų atliekų klasifikacija pateikta Europos atliekų sąrašė (nustatytame Komisijos sprendimu 2000/532/EB).

<sup>(40)</sup> 2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://unece.org/transport/standards/transport/dangerous-goods/adr-2023-agreement-concerning-international-carriage>.

4. Vykdamą veiklą naudojamos atliekų surinkimo transporto priemonės, atitinkančios bent Euro V standartus <sup>(41)</sup>.
5. Surenkamos ir vežamos pavojingos atliekos pakuojamos ir ženklinamos pagal galiojančius tarptautinius ir Sąjungos standartus.
6. Pavojingas atliekas renkantis veiklos vykdytojas laikosi galiojančiuose Sąjungos ir nacionalinės teisės aktuose nustatytų registravimo pareigų, be kita ko, susijusių su kiekiu, pobūdžiu, kilmę, paskirties vieta, surinkimo dažnumu, transporto rūšimi ir apdorojimo metodu.
7. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų (EEĮA) atveju:
- pagrindinių kategorijų, nurodytų Direktyvos 2012/19/ES III priede, EEĮA surenkamos atskirai;
  - renkant ir vežant išsaugomas EEĮA vientisumas ir užkertamas kelias pavojingų medžiagų, pavyzdžiui, ozono sluoksnį ardantių medžiagų, fluorintų šiltnamio efektą sukeltiančių dujų ar liuminescencinėse lempose esančio gyvsidabrio, nutekėjimui;
  - surinkimo ir logistikos veiklos vykdytojas įdiegia vadybos sistemą, skirtą aplinkai, sveikatai ir saugai kylantiems pavojams valdyti.
- Atitiktis normatyviniams surinkimo ir logistikos reikalavimams, nustatytiems CLC/EN 50625-1:2014 <sup>(42)</sup> ir CLC/TS 50625-4:2017 <sup>(43)</sup>, arba norminiams reikalavimams, kurie yra lygiaverčiai CLC/EN 50625-1 ir CLC/TS 50625-4 reikalavimams, yra atitiktis reikalavimui, kad surenkant ir vežant būtų išsaugotas EEĮ atliekų ir baterijų vientisumas ir išvengta pavojingų medžiagų nuotėkio, įrodymas.
8. Atliekų saugojimo atveju veikla atitinka reikalavimus, išdėstytus geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl atliekų apdorojimo pateiktame 4 GPGB <sup>(44)</sup>.

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
2) Prisisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Atskirai surinktos atliekos atliekų saugojimo ir perdavimo įrenginiuose nemaišomos su kitomis atliekomis ar skirtingas savybes turinčiomis medžiagomis. Perdirbti tinkamos <sup>(45)</sup> atliekos nėra šalinamos, deginamos arba deginamos kartu su kitomis atliekomis.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

<sup>(41)</sup> Pagal Reglamentą (ES) 2018/858.

<sup>(42)</sup> CLC/EN 50625-1: 2014 „Elektrinės ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, gabenimo ir apdorojimo reikalavimai. 1 dalis. Bendrieji apdorojimo reikalavimai“.

<sup>(43)</sup> „Elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, logistikos ir apdorojimo reikalavimai. 4 dalis. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo ir logistikos specifikacija“.

<sup>(44)</sup> Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

<sup>(45)</sup> Perdirbti tinkamos atliekos – atliekos, kurias galima perdirbti pagal Direktyvos 2008/98/EB 3 straipsnio 17 punktą.

## 2.2. Pavojingų atliekų tvarkymas

### Veiklos aprašymas

Specialių įrenginių, skirtų pavojingoms atliekoms apdoroti, įskaitant perdirbti netinkamų pavojingų atliekų deginimą <sup>(46)</sup> (veikla D10), biologinių pavojingų atliekų apdorojimą (veikla D8) ir fizikinį-cheminį apdorojimą (veikla D9) <sup>(47)</sup>, statyba, paskirties keitimas, modernizavimas ir eksploatavimas.

Veikla neapima:

- a) pavojingų atliekų šalinimo operacijų (nurodytų Direktyvos 2008/98/EB I priede), pavyzdžiui, šalinimo sąvartynuose arba nuolatinio saugojimo;
- b) perdirbti tinkamų pavojingų atliekų deginimo ir nepavojingų atliekų deginimo;
- c) toksiškų gyvū ar negyvū gyvūnų ir kitų užterštų atliekų apdorojimo ir šalinimo;
- d) radioaktyviųjų branduolinių atliekų apdorojimo ir šalinimo.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodu E38.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

### Techninės analizės kriterijai

---

Svarus prisidėjimas prie taršos prevencijos ir kontrolės

---

1. Visų atliekų apdorojimo procesų atveju veikla atitinka šiuos kriterijus:

1.1. Atsižvelgiant į veiklos rūšį, veikla atitinka reikalavimus, išdėstytus geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl atliekų apdorojimo <sup>(48)</sup> arba geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl atliekų deginimo <sup>(49)</sup>.

Įrenginiai, kuriems pagal Direktyvos 2010/75/ES 15 straipsnio 4 dalyje nustatytą tvarką taikoma nukrypti leidžianti nuostata, nelaikomi atitinkančiais techninės analizės kriterijus.

1.2. Atliekant išankstinio priėmimo procedūras surenkama bent ši informacija:

- a) numatoma atvežimo į atliekų apdorojimo įrenginį data;
- b) atliekų darytojo kontaktiniai duomenys, sektorius, kuriame atliekos susidarė, ir proceso, kuriam vykstant jos susidarė, pobūdis, įskaitant proceso kintamumą;
- c) numatomas kiekis, kurį numatoma pristatyti veiklos vykdytojui per vieną pristatymą ir per metus;
- d) atliekų aprašymas, įskaitant sudėtį, pavojingas atliekų savybes, atliekų kodą ir tinkamą apdorojimo būdą.

1.3. Atliekant neišankstinio priėmimo procedūras taikomi šie elementai:

- a) yra priėmimo įrenginys, kuriame įrengta laboratorija, skirta eminių analizei vietoje, ir taikomos dokumentais pagrįstos standartinės analizės procedūros, numatant galimybę sudaryti subrangos sutartis dėl analizės su akredituotomis išorės laboratorijomis;

---

<sup>(46)</sup> Perdirbti netinkamos atliekos – atliekos, kurių negalima perdirbti pagal Direktyvos 2008/98/EB 3 straipsnio 17 punktą.

<sup>(47)</sup> Kaip nustatyta Direktyvos 2008/98/EB I priede.

<sup>(48)</sup> Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

<sup>(49)</sup> 2019 m. lapkričio 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/2010, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl atliekų deginimo (OL L 312, 2019 12 3, p. 55).

- b) taikoma dokumentais pagrįsta ėminių ėmimo procedūra, atitinkanti atitinkamus standartus, pavyzdžiui, EN 14899:2005 <sup>(50)</sup>;
- c) atliekama dokumentais pagrįsta atitinkamų apdorojimo fizikinių ir cheminių parametrų analizė;
- d) yra speciali karantinuojamų atliekų saugojimo vieta, taip pat taikomos rašytinės nepriimtų atliekų tvarkymo procedūros.

Darbuotojai, atliekantys išankstinio ir neišankstinio priėmimo procedūras, dėl savo profesijos ar patirties gali atsakyti į visus būtinus klausimus, susijusius su atliekų apdorojimu atliekų apdorojimo įrenginyje. Procedūros skirtos išankstiniam ir neišankstiniam atliekų priėmimui į atliekų apdorojimo įrenginį tik tuo atveju, jei yra tinkamas apdorojimo būdas ir yra nustatytas apdorojimo metu gautų produktų šalinimo ar naudojimo būdas.

Sumaišymo arba maišymo veiklos atveju (kaip nustatyta Direktyvos 2010/75/ES I priedo 5.1 skirsnio c punkte) veiklos vykdytojas nenaudoja praskiedimo procedūros, kad sumažintų vienos ar daugiau pavojingų medžiagų, esančių atliekose, koncentraciją, siekdamas, kad gautas atliekų mišinys būtų perklasifikuotas ir taptų nepavojingomis atliekomis, taigi vėliau būtų tvarkomas įrenginiuose, kurie nėra skirti pavojingoms atliekoms tvarkyti. Praskiedimo procedūra nenaudojama tinkamam atliekų apdorojimui pakeisti.

2. Kietųjų ar tirštųjų atliekų fizikinio-cheminio apdorojimo atveju bet koks apdorojimas, skirtas atliekoms apdoroti prieš galutinį šalinimą, pvz., pavojingų atliekų sąvartynuose, turi atitikti šiuos reikalavimus:

- a) kiekvieno atskiro į sąvartyną patenkančio atliekų vieneto didžiausias bendrosios organinės anglies (TOC) kiekis negali viršyti 6 % ribos;
- b) po išplovimo bandymo gaunamų atliekų ištirpusios organinės anglies (DOC) kiekio riba negali viršyti 1 000 mg/kg sausosios medžiagos, kai L/S = 10 l/kg, remiantis ES standartu EN 12457-2:2002 <sup>(51)</sup>.

3. Atliekant fizikinį-cheminį kaloringų atliekų apdorojimą, imamas priemonių, kad būtų išvengta pavojingų medžiagų praskiedimo ir išsisklaidymo, taip pat kad dėl netinkamo galutinio kaloringų atliekų apdorojimo į orą nepatektų didelės apkrovos. Apdorojimo įrenginys, naudojamas prieš galutinį terminį apdorojimą (deginimą arba bendrą deginimą), turi būti suprojektuotas taip, kad būtų apribotas pavojingų medžiagų kiekis kiekviename atskirame fizikinio-cheminio apdorojimo įrenginyje apdorojamame atliekų vienetu (ir jis atitiktų kitus susijusius kriterijus), ir todėl į galutinio terminio apdorojimo įrenginius patenkančios atliekos atitiktų priimtino lygį.

4. Apdorojant vandenines skystas atliekas, nuotekų, susidariusių biologiškai apdorojant vandenines skystas atliekas biologinio nuotekų valymo įrenginyje, biologinis valomumas vertinamas pagal šį kriterijų:

pašalinamas ištirpusios organinės anglies (DOC) kiekis yra didesnis nei 70 % per 7 dienas (> 80 %, kai naudojamas adaptuotas inokuliatas) pagal EN ISO 9888 <sup>(52)</sup> (Zano ir Velenso metodas) arba kitus visuotinai pripažintus, lygiaverčius pramonės standartus ir metodiką, naudojamus biologiniam šalinimui ir susijusiems rodikliams vertinti.

5. Apdorojant atliekas, kuriose yra patvariųjų organinių teršalų (POT), visos atliekos, kuriose yra POT medžiagų, išvardytų Reglamento (ES) 2019/1021 IV priede, kontroliuojamos ir atsekamos kaip pavojingos atliekos pagal Direktyvos 2008/98/EB 17 straipsnį. Taikomi specialūs Direktyvos 2008/98/EB 7 straipsnio 4 dalies, 17, 18 ir 19 straipsnių reikalavimai. Tarpvalstybinio vežimo atveju taikomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 <sup>(53)</sup> I skyriaus reikalavimai.

<sup>(50)</sup> EN 14899:2005 „Atliekų apibūdinimas. Atliekų ėminių ėmimas. Ėminių ėmimo plano parengimo ir taikymo schema“.

<sup>(51)</sup> EN 12457-2:2002 „Atliekų apibūdinimas. Išplovimas. Iš grūdėtų atliekų išplautų medžiagų ir dumblo sudėties atitikties tyrimas. 2 dalis. Vienpakopis partijos (tyrinio) tyrimas, kai skysčio ir kietosios medžiagos santykis 10 l/kg ir dalelių dydis mažesnis kaip 4 mm (dydį mažinant arba nemažinant)“.

<sup>(52)</sup> EN ISO 9888:1999 „Vandens kokybė. Didžiausio aerobinio biologinio organinių medžiagų skaidomumo vandens terpėje įvertinimas. Statiškasis tyrimas (Zano-Velenso metodas)“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/standard/28121.html>).

<sup>(53)</sup> 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL L 190, 2006 7 12, p. 1).

Įrenginiuose įdiegta stebėjimo sistema, pagrįsta pirmiau minėta gerąja patirtimi, sudaro sąlygas stebėti:

- a) veiksmingą kiekvienos gaminio ar atliekų, pavyzdžiui, įrangos atliekų, dalies, kurioje yra POT arba kuri yra jais užteršta, jeigu POT kiekis viršija Reglamento (ES) 2019/1021 IV priede nustatytą kiekį, atskyrimą;
- b) veiksmingą POT atliekų sunaikinimą arba negrįžtamą transformaciją pagal Reglamento (ES) 2019/1021 7 straipsnio 2–4 dalis ir V priedą.

6. Atliekų, kuriose yra gyvsidabrio <sup>(54)</sup>, apdorojimo atveju visuose įrenginiuose, kuriuose tikėtinas atliekų, kurias sudaro gyvsidabris ar gyvsidabrio junginiai, kuriose yra gyvsidabrio ar gyvsidabrio junginių arba kurios jais užterštos (kaip apibrėžta Minamatos konvencijos 11 straipsnyje), apdorojimas, įdiegiama Reglamento (ES) 2017/852 14 straipsnyje nustatyta arba panaši atsekamumo sistema. Remiantis šia stebėjimo sistema, atliekas, kuriose yra gyvsidabrio, apdorojančiuose įrenginiuose stebimas faktinis saugus gyvsidabrio ir gyvsidabrio junginių išlikimas galutinėje paskirties vietoje.

7. Sveikatos priežiūros atliekų (nedeginamų) apdorojimo įrenginyje taikoma PSO saugaus sveikatos priežiūros veiklos atliekų tvarkymo vadove <sup>(55)</sup> nurodyta geriausia patirtis.

Nedeginamų sveikatos priežiūros atliekų įrenginyje atliekama speciali priėmimo procedūra, jame vykdoma stebėseną ir galima įrodyti, kad toliau išvardytų rūšių sveikatos priežiūros atliekos nepriimamos tvarkyti:

- a) citotoksiškos atliekos;
- b) farmacijos atliekos;
- c) cheminės atliekos;
- d) radioaktyviosios atliekos.

Naudojamas technologijas sertifikuoja nepriklausoma sertifikavimo įstaiga.

#### Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Netaikoma
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Siekiant apsaugoti vandens ir jūrų išteklius, taikomi atitinkami metodai, nustatyti geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl atliekų apdorojimo <sup>(56)</sup> .
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

<sup>(54)</sup> Atliekos, kuriose yra gyvsidabrio – atliekos, kurias sudaro gyvsidabris ar gyvsidabrio junginiai, kuriose yra gyvsidabrio ar gyvsidabrio junginių arba kurios jais užterštos.

<sup>(55)</sup> WHO, *SAFE management of wastes from health-care activities, 2nd edition*, 2014 (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: [https://www.euro.who.int/\\_\\_data/assets/pdf\\_file/0012/268779/Safe-management-of-wastes-from-health-care-activities-Eng.pdf](https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0012/268779/Safe-management-of-wastes-from-health-care-activities-Eng.pdf)).

<sup>(56)</sup> Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1147.

### 2.3. Teisės aktų neatitinkančių sąvartynų ir apleistų ar neteisėtų atliekų šalinimo vietų valymas

#### Veiklos aprašymas

Teisės aktų neatitinkančių sąvartynų <sup>(57)</sup> arba apleistų ar neteisėtų atliekų šalinimo vietų <sup>(58)</sup>, kurie yra uždaryti ir kuriuose nebepriimamos kitos atliekos, išskyrus inertines ar biostabilizuotas atliekas, kurios gali būti naudojamos kaip sąvartyno dangos medžiaga (kiek tai leidžiama pagal valymo projektui vykdyti išduotą aplinkosaugos leidimą), valymas.

Ši veikla gali apimti bet kurią toliau nurodytų valymo strategijų ir pogrupių veiklą, kuri paprastai įgyvendinama vykdant projektus, kuriais siekiama pašalinti, kontroliuoti, sulaukyti reikalavimų neatitinkančiuose sąvartynuose ir apleistose ar neteisėtose atliekų šalinimo vietose susidarancius išmetamuosius teršalus arba sumažinti jų kiekį <sup>(59)</sup>:

- a) dabartinėje vietoje esančių teisės aktų neatitinkančių arba neteisėtų sąvartynų ar atliekų šalinimo vietų valymą, juos izoliuojant nuo aplinkos, įskaitant:
  - i) fizinį teisės aktų neatitinkančio arba neteisėto sąvartyno ar atliekų šalinimo vietos izoliavimą, koncentravimą, struktūrinį stabilizavimą ir apsaugą, įskaitant hidraulinių barjerų, sandarinimo, drenažo ir dangos sluoksnių įrengimą;
  - ii) prieš išleidimą naudojamų filtrato ir nuotėkio drenažo ir rūšiuojamojo surinkimo ir valymo sistemų įrengimą, eksploatavimą ir priežiūrą;
  - iii) sąvartynų dujų surinkimo, jų kiekio mažinimo ir kontrolės sistemų, įskaitant gręžinius, vamzdynus ir deginimo sistemas, įrengimą, eksploatavimą ir priežiūrą;
  - iv) viršutinės dirvožemio ir augmenijos dangos panaudojimą renatūralizacijos tikslais;
- b) valymą iškasant ir pašalinant teisės aktų neatitinkančius arba neteisėtus sąvartynus ar atliekų šalinimo vietas ir vėliau apdorojant, panaudojant ar šalinant iškastas atliekas, įskaitant:
  - i) selektyvų aikštelėje sukauptų atliekų iškasimą, krovimą ir vežimą į esamus leidžiamus apdorojimo, naudojimo ar šalinimo įrenginius, atskirai tvarkant nepavojingas ir pavojingas atliekas;
  - ii) iš iškastų nepavojingų atliekų gautų medžiagų ir kuro rūšiavimą ir panaudojimą, įskaitant specialių įrenginių ir įrangos įrengimą, eksploatavimą ir techninę priežiūrą valymo projekto vykdymo laikotarpiu;
- c) valymą, pašalinant teršalus iš dirvožemio, paviršinio ir požeminio vandens taršos vietoje, įskaitant:
  - i) selektyvų grunto kasimą, krovimą, vežimą, laikiną sandėliavimą, užpylimą, atskirai tvarkant neužterštą ir užterštą gruntą;
  - ii) užteršto dirvožemio ar vandens apdorojimą *in situ* arba *ex situ*, visų pirma taikant fizikinius, cheminius ar biologinius metodus, įskaitant specialių įrenginių įrengimą, eksploatavimą ir priežiūrą valymo projekto vykdymo laikotarpiu;
  - iii) hidraulinių užtvartų, aktyviųjų ir pasyviųjų barjerų, skirtų teršalų migracijai apriboti ir (arba) užkirsti jai kelią, taikymą.

<sup>(57)</sup> Terminas „sąvartynas“ 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvoje 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL L 182, 1999 7 16, p. 1) apibrėžtas kaip „atliekų šalinimo vieta, kur atliekos dedamos ant žemės ar užkasamos į žemę (t. y. po žeme)“ ir apima nepavojingas ir pavojingas atliekas.

Teisės aktų neatitinkantis sąvartynas – sąvartynas, kuris neatitinka atitinkamuose ES arba nacionalinės teisės aktuose nustatytų eksploatavimo ir techninių reikalavimų.

<sup>(58)</sup> Atliekų šalinimo vieta – atliekų šalinimo vieta, kurioje neįrengtos taršos mažinimo sistemos.

<sup>(59)</sup> Teršalų išmetimas (emisija) – medžiagų, preparatų, organizmų arba mikroorganizmų išleidimas į aplinką dėl žmogaus veiklos (apibrėžtas 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti) (OL L 143, 2004 4 30, p. 56) 2 straipsnyje).



Ši veikla taip pat apima visų toliau išvardytų pogrupių veiklą, reikalingą pirmiau minėtoms valymo priemonėms parengti, suplanuoti, stebėti ir tolesniems veiksams vykdyti:

- a) parengiamuosius tyrimus, įskaitant duomenų rinkimo ir tiriamąją veiklą (visų pirma geologinius ar hidrologinius), techninio pagrįstumo ir poveikio aplinkai tyrimus, reikalingus valymo projektui apibrėžti;
- b) aikštelės paruošimo darbus, įskaitant žemės kasimo ir lyginimo darbus, perimetrinių sienų ar tvorų, pirminio privažiavimo ir vidaus kelių, pastatų ar kitų statinių sąvartyne griovimo darbus;
- c) valymo priemonių stebėseną ir kontrolę, įskaitant:
  - i) dirvožemio, vandens, nuosėdų, biotos ar kitų medžiagų ėminių ėmimą;
  - ii) laboratorinę ėminių analizę, siekiant nustatyti teršalų pobūdį ir koncentraciją;
  - iii) stebėsenos įrenginių ir įrangos, pavyzdžiui, stebėjimo gręžinių, įrengimą, eksploatavimą ir priežiūrą sąvartyno ribose;
- d) kitų aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos bei kontrolės priemonių, kuriomis užtikrinama, kad būtų laikomasi aplinkosaugos leidime, išduotame valymo projektui vykdyti, nustatytų sąlygų, įskaitant priemones, skirtas vietoje vykdomos veiklos saugai ir darbuotojų sveikatai užtikrinti, pavyzdžiui, priešgaisrinės apsaugos, apsaugos nuo potvynių, pavojingų atliekų tvarkymo priemones, įgyvendinimą.

Veikla neapima:

- a) esamų ar naujų sąvartynų, atitinkančių Tarybos direktyvą 1999/31/EB <sup>(60)</sup>, arba, jei veikla vykdoma trečiojoje šalyje, atitinkančių lygiaverčius nacionalinės teisės aktus arba kitaip suderintus su pripažintais tarptautiniais pramonės standartais <sup>(61)</sup>, galutinio uždarymo, atkūrimo ir priežiūros po uždarymo;
- b) sąvartynų dujų transformavimo, siekiant jas panaudoti kaip energijos nešiklį arba pramonės žaliavą;
- c) išvalytos teritorijos pertvarkymo, kad ją būtų galima naudoti kita ekonomine paskirtimi, pavyzdžiui, rekreacinėms, gyvenamosioms ar komercinėms zonoms, fotovoltinių plokščių įrengimo;
- d) kompensuojamųjų priemonių už sąvartyno ar atliekų šalinimo vietos sukeltą taršą, pavyzdžiui, alternatyvių vandens tiekimo sistemų, skirtų aplinkinėse teritorijose gyvenantiems poveikį patiriantiems gyventojams, įrengimo ir eksploataavimo.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais E39, E38.2, E38.32 ir F42.9, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

#### *Techninės analizės kriterijai*

---

Svarus prisidėjimas prie taršos prevencijos ir kontrolės

---

1. Veikla atitinka visus šiuos kriterijus:

- a) valymo veiklos nesiima taršą sukėlęs subjektas <sup>(62)</sup> arba atliekų darytojas, arba asmuo, veikiantis to subjekto ar atliekų darytojo vardu, kad būtų laikomasi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/35/EB <sup>(63)</sup> arba, jei veikla vykdoma trečiojoje šalyje, lygiaverčių nacionalinės teisės aktų ar tarptautinių standartų, pagal kuriuos ekonominės veiklos sukeltos aplinkos taršos šalinimui taikomas principas „teršėjas moka“;

---

<sup>(60)</sup> 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL L 182, 1999 7 16, p. 1).

<sup>(61)</sup> Pavyzdžiui, tarptautiniu lygmeniu – Tarptautinės kietųjų atliekų asociacijos (ISWA) paskelbtos sąvartynų eksploataavimo gairės.

<sup>(62)</sup> Kaip apibrėžta Direktyvos 2004/35/EB 2 straipsnio 6 punkte.

<sup>(63)</sup> 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti) (OL L 143, 2004 4 30, p. 56).

- 
- b) atitinkami teršalai pašalinami, kontroliuojami, sulaikomi arba jų kiekis sumažinamas fizikiniais, cheminiais, biologiniais ar kitais metodais, siekiant užtikrinti, kad sąvartynas ir užteršta teritorija (žemė, vandens telkinys ar kita), atsižvelgiant į jos naudojimą žalos padarymo metu arba patvirtintą būsimą naudojimą, nebekeltų jokios reikšmingos neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai rizikos, kaip nurodyta nacionaliniuose reguliavimo standartuose arba, jei tokių standartų nėra, vidiniame rizikos vertinime, atsižvelgiant į paveiktos teritorijos (žemės, vandens telkinio ar kitos) charakteristikas ir plotą, medžiagų, preparatų, organizmų ar mikroorganizmų rūši, savybes (patvarumą, judrumą ir toksiškumą) ir koncentraciją, galimus migracijos kelius ir sklaidos tikimybę <sup>(64)</sup>.
2. Veikla rengiama ir vykdoma laikantis geriausios pramonės patirties ir apima visus toliau nurodytus elementus:
- a) teisės aktų neatitinkantis arba neteisėtas sąvartynas ar atliekų šalinimo vieta, kuriuos reikia valyti, yra uždaryti ir juose nebeįmanoma kitos atliekos, išskyrus inertines ar biostabilizuotas atliekas, kurios gali būti naudojamos kaip sąvartyno dangos medžiaga (kiek tai leidžiama pagal valymo projektui vykdyti išduotą aplinkosaugos leidimą);
- b) parengiamieji tyrimai, įskaitant konkrečios vietos tyrimus ir fizikinių, cheminių ar mikrobiologinių duomenų rinkimą, atliekami laikantis geriausios pramonės patirties ir geriausių prieinamų metodų, siekiant nustatyti:
- i) sąvartyno ir užterštos teritorijos buvimo vietą, charakteristikas ir plotą;
- ii) pagrindines geologines ir hidrologines sąlygas;
- iii) tikėtiną sąvartyne šalinamų atliekų kiekį, sudėtį ir šaltinius;
- iv) sąvartyno sukliamą dirvožemio ir vandens taršą, taip pat pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai;
- c) tokių valymo darbų tyrimų rezultatai naudojami atliekant galimybių studiją, kurioje apibrėžiami valymo tikslai, uždaviniai bei apimtis ir įvertinamos alternatyvios valymo galimybės;
- d) valymo galimybės analizuojamos pagal Direktyvos 2004/35/EB II priede ir Direktyvos 1999/31/EB I ir III prieduose nustatytus reikalavimus, o trečiosiose šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiaverčius nacionalinės teisės aktus arba visuotinai pripažintus tarptautinius standartus <sup>(65)</sup>, ir aprašomos sąvartyno valymo projektui skirtose galimybių studijoje, kurioje įtikinamai įrodoma, kad pasirinkta valymo galimybė yra apskritai geriausias sprendimas siekiant nustatytų valymo tikslų ir uždavinių;
- e) sąvartyno valymo projektą, įskaitant pridedamą stebėsenos ir kontrolės planą, patvirtina kompetentinga institucija ir dėl jo konsultuojamasi su vietos suinteresuotaisiais subjektais pagal nacionalinės teisės aktų reikalavimus;
- f) visos iš sąvartynuose šalinamų atliekų atgautos medžiagos ir kuras atitinka atitinkamus kokybės standartus arba naudotojo specifikacijas, taikomas numatytoms naudojimui operacijoms, ir nekelia pavojaus aplinkai ar žmonių sveikatai;
- g) įgaliotasis veiklos vykdytojas tinkamai, laikydamasis nacionalinės teisės aktų reikalavimų, surenka, veža, apdoroja, naudoja ar šalina visas pavojingas atliekas, kurios gaunamos ar kitaip susidaro vykdamas valymo veiklą;
- h) nenaudojami dirvožemio ir požeminio vandens valymo metodai, pagrįsti tik teršalų koncentracijos mažinimu skiedžiant arba drėkinant;
- 

<sup>(64)</sup> Žr. Direktyvos 2004/35/EB II priedo 2 punktą. Jei pagal nacionalinės teisės aktus neprivalomi tokie pat arba griežtesni standartai, vykdamas valymo veiklą už ES ribų, daroma nuoroda į UNEP užterštų teritorijų tvarkymo gaires.

<sup>(65)</sup> Žr. Direktyvos 2004/35/EB II priedo 1.3.1 punktą. Vykdamas valymo veiklą už ES ribų, remiamasi UNEP užterštų teritorijų tvarkymo gairėmis ir Tarptautinės kietųjų atliekų asociacijos paskelbtais sąvartynų tvarkymo standartais ir rekomendaciniais dokumentais, įskaitant Tarptautines sąvartynų vertinimo gaires (2011 m.), Atliekų šalinimo vietų uždarymo veiksmų gaires (2016 m.) ir Sąvartynų eksploatavimo gaires (2014 m., 2019 m.).

- i) ne trumpiau kaip 10 metų įgyvendinamas kontrolės ir stebėsenos planas, į kurį įtrauktos priemonės, skirtos valymo veiklos poveikiui kontroliuoti ir valymo tikslų bei uždavinių pasiekimui tikrinti, jei sąvartynas ar atliekų šalinimo vieta iškasami ir pašalinami, ir ne trumpiau kaip 30 metų, jei sąvartynas ar atliekų šalinimo vieta izoliuojami nuo aplinkos, išskyrus atvejus, kai konkrečiam valymo projektui nacionalinės teisės aktais arba kompetentingos priežiūros institucijos nustatomas kitas laikotarpis, pakankamas ilgalaikiai rizikos kontrolei užtikrinti.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Jei sąvartyne yra daug biologiškai skaidžių atliekų, įdiegta sąvartyno dujų surinkimo ir jų kiekio mažinimo sistema ir sąvartyno dujų nuotėkio stebėsenos planas pagal Direktyvoje 1999/31/EB nustatytus eksploatacinius ir techninius reikalavimus, o trečiosiose šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiaverčius nacionalinės teisės aktus arba visuotinai pripažintus tarptautinius pramonės standartus <sup>(66)</sup> .
2) Prisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	<p>Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.</p> <p>Imantis valymo priemonių apsaugomi vandens ir jūrų ištekliai ir taikoma geriausia pramonės patirtis ir technologijos <sup>(67)</sup>, siekiant:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) sumažinti sąvartyne susidarančių filtratų kiekį ir išvengti filtratų nutekėjimo ar infiltracijos į aplinkinį dirvožemį ir bet kokio galimo pavojaus požeminiam ir paviršiniam vandeniui;</li> <li>b) atskirai surinkti ir tinkamai apdoroti nutekamąjį vandenį ir filtratus prieš juos išleidžiant;</li> <li>c) stebėti ir analizuoti susidarančių filtratų kiekį, koncentraciją ir sudėtį po tvarkymo, taikant atitinkamas kontrolės ir stebėsenos sistemas ir procesus;</li> <li>d) atskirai surinkti ir tinkamai apdoroti užterštą dirvožemį sąvartyne ir jo apylinkėse, kad būtų užblokuotas kelias iš sąvartyno į vandens telkinius per stipriai įmirkusį dirvožemį.</li> </ul>
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Jei vykdamas valymo projektą numatoma iškasti ir pašalinti esamą sąvartyną ar atliekų šalinimo vietą, iškastos atliekos tvarkomos laikantis atliekų hierarchijos principo, pirmenybę teikiant perdirbimui, o ne kitų rūšių naudojimui medžiagoms atgauti, deginimui ir šalinimui, jei tai techniškai įmanoma ir nedidina pavojaus aplinkai ar žmonių sveikatai.

<sup>(66)</sup> Vykdamas valymo veiklą už ES ribų, remiamasi UNEP užterštų teritorijų tvarkymo gairėmis ir Tarptautinės kietųjų atliekų asociacijos paskelbtais sąvartynų tvarkymo standartais ir rekomendaciniais dokumentais, įskaitant Tarptautines sąvartynų vertinimo gaires (2011 m.), Atliekų šalinimo vietų uždarymo veiksmų gaires (2016 m.) ir Sąvartynų eksploatavimo gaires (2014 m., 2019 m.).

<sup>(67)</sup> Vykdamas valymo veiklą už ES ribų, remiamasi UNEP užterštų teritorijų tvarkymo gairėmis ir Tarptautinės kietųjų atliekų asociacijos paskelbtais sąvartynų tvarkymo standartais ir rekomendaciniais dokumentais, įskaitant Tarptautines sąvartynų vertinimo gaires (2011 m.), Atliekų šalinimo vietų uždarymo veiksmų gaires (2016 m.) ir Sąvartynų eksploatavimo gaires (2014 m., 2019 m.).

6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Jei taikoma, vykdoma invazinių svetimų rūšių introdukcijos prevencija arba valdomas jų plitimas pagal reglamentą (ES) Nr. 1143/2014.
--	--

#### 2.4. Užterštų vietų ir teritorijų valymas

##### Veiklos aprašymas

Veikla apima:

- a) teršalų iš dirvožemio ir požeminio vandens užterštoje teritorijoje pašalinimą ir tokio dirvožemio bei požeminio vandens valymą *in situ* arba *ex situ*, visų pirma taikant fizikinius, cheminius arba biologinius metodus;
- b) teršalų iš užterštų pramonės įrenginių ar teritorijų pašalinimą arba tokių įrenginių ar teritorijų valymą;
- c) teršalų iš paviršinio vandens ir jo pakrančių pašalinimą arba tokio vandens ir pakrančių valymą po atsitiktinės taršos, pavyzdžiui, surenkant teršalus arba taikant fizikinius, cheminius ar biologinius metodus;
- d) išsiliejusios naftos ir kitų rūšių teršalų, esančių ant toliau išvardytų objektų arba jų viduje, valymą:
  - i) paviršinio vandens, įskaitant upes, ežerus, pakrančių vandenį arba tarpinius vandenį;
  - ii) požeminio vandens, apibrėžto Direktyvoje 2000/60/EB;
  - iii) jūrų vandenų, apibrėžtų Direktyvoje 2008/56/EB;
  - iv) nuosėdų (visų tipų paviršinio vandens);
  - v) vandens ekosistemų;
  - vi) pastatų;
  - vii) dirvožemio;
  - viii) sausumos ekosistemų;
- e) pavojingų medžiagų, mišinių ar produktų, pavyzdžiui, dažų, kuriuose yra asbesto ar švino, šalinimą;
- f) kitą specializuotą taršos kontrolės veiklą;
- g) valymo darbus po stichinių nelaimių, pavyzdžiui, potvynių ar žemės drebėjimų;
- h) nebenaudojamų ar paliktų kasybos vietų, nesusijusių su gavybos pajamomis, valymą;
- i) teršalų sulaikymo operacijų, hidraulinių užtvartų, aktyviųjų ir pasyviųjų barjerų, skirtų teršalų migracijai apriboti ir (arba) užkirsti jai kelią, taikymą.

Ši veikla taip pat apima visą veiklą, kuri reikalinga, kad būtų galima parengti, planuoti ir stebėti pačių teršalų šalinimo ar valymo veiklą ir atlikti tolesnius veiksmus, pvz.,

- a) parengiamuosius tyrimus, įskaitant duomenų rinkimo ir tiriamąją veiklą (visų pirma geologinius ar hidrologinius), techninio pagrįstumo ir poveikio aplinkai tyrimus, reikalingus valymo projektui apibrėžti;
- b) valymo priemonių stebėseną ir kontrolę, įskaitant:
  - i) dirvožemio, vandens, nuosėdų, biotos ar kitų medžiagų ėminių ėmimą;
  - ii) laboratorinę ėminių analizę, siekiant nustatyti teršalų pobūdį ir koncentraciją;

- iii) stebėsenos įrenginių ir įrangos, pavyzdžiui, stebėjimo gręžinių, įrengimą, eksploatavimą ir priežiūrą valymo vietos ribose ir už jų;
- c) užterštų pastatų ar kitų statinių griovimą, didelės apimties mašinų ir įrangos išmontavimą (t. y. eksploatacijos nutraukimą) ir paviršiaus sandarinamojo sluoksnio ir betono pašalinimą;
- d) žemės kasimo ar gilinimo darbus, įskaitant iškasimo, sąvartynų užkasimo, lyginimo, perimetrinių sienų ar tvorų, pirminių privažiavimo ir vidaus kelių tiesimo ar stiprinimo ir bet kokią kitą veiklą, būtiną teršalų šalinimui vykdyti;
- e) kitų aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos bei kontrolės priemonių įgyvendinimą, kad būtų laikomasi aplinkosaugos leidime, išduotame valymo projektui vykdyti, nustatytų sąlygų, įskaitant priemones, skirtas vietoje vykdomos veiklos saugai ir darbuotojų sveikatai užtikrinti (pavyzdžiui, priešgaisrinės apsaugos, apsaugos nuo potvynių, pavojingų atliekų tvarkymo priemonės), darbuotojų apsaugą, patekimo į teritoriją kontrolę, invazinių rūšių valdymą prieš teršalų šalinimą arba valymą ar jo metu, sutvirtinimo operacijas, atliekamas prieš teršalų šalinimą ar jo metu.

Ši ekonominė veikla neapima:

- a) kenkėjų kontrolės žemės ūkyje;
- b) vandens valymo vandentiekos tikslais;
- c) atominių elektrinių ir teritorijų nuklenksminimo ar valymo;
- d) pavojingų ir nepavojingų atliekų, nesusijusių su teritorijos užterštumo problema, apdorojimo ir šalinimo;
- e) morfologinio valymo;
- f) teisės aktų neatitinkančių sąvartynų ir apleistų ar neteisėtų atliekų šalinimo vietų, nesusijusių su valoma teritorija, valymo (žr. šio priedo 2.3 skirsnį);
- g) skubiosios pagalbos tarnybos paslaugų (žr. Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 II priedo 14.1 skirsnį);
- h) lauko gatvių šlavimo ir laistymo.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais 39, 33.20, 43.11, 43.12, 71.12, 71.20, 74.90 ir 81.30, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

#### *Techninės analizės kriterijai*

---

Svarus prisidėjimas prie taršos prevencijos ir kontrolės

---

1. Valymo veiklos nevykdo taršą sukėlęs subjektas <sup>(68)</sup> arba asmuo, veikiantis to subjekto vardu, kad būtų laikomasi Direktyvos 2004/35/EB reikalavimų arba, jei veikla vykdoma trečiojoje šalyje – atsakomybės už aplinkos apsaugą nuostatų, grindžiamų principu „teršėjas moka“, pagal nacionalinės teisės aktus.

2. Atitinkami teršalai pašalinami, kontroliuojami, sulaikomi arba sumažinami mechaniniais, cheminiais, biologiniais ar kitais metodais taip, kad užteršta teritorija (žemė, vandens telkinys ar kita), atsižvelgiant į jos naudojimą žalos padarymo metu arba patvirtintą būsimą naudojimą, nebekeltų didelės neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai rizikos <sup>(69)</sup>, kaip nurodyta viename iš šių dokumentų:

---

<sup>(68)</sup> Kaip apibrėžta Direktyvos 2004/35/EB 2 straipsnio 6 punkte.

<sup>(69)</sup> Žr. Direktyvos 2004/35/EB II priedo 2 punktą.

- 
- a) nacionaliniuose reguliavimo standartuose;
  - b) jei šių standartų nėra, atliekamas vidinis konkrečios vietos rizikos vertinimas, atsižvelgiant į paveiktos teritorijos (žemės, vandens telkinio ar kitos) ypatybes ir plotą, medžiagų, preparatų, organizmų ar mikroorganizmų rūši, savybes (patvarumą, judrumą ir toksiškumą) ir koncentraciją, galimus migracijos kelius ir sklaidos tikimybę <sup>(70)</sup>.
3. Valymo veikla vykdoma laikantis geriausios pramonės patirties ir apima visus toliau nurodytus elementus:
- a) taršą sukėlusią pradinę operacinę veiklą arba sugedusį įrenginyje esanti ir pagalbinę įrangą yra nutraukta (nebenaudojama) arba šią problemą bandoma išspręsti, kad ji nebebūtų galimas tolesnės taršos šaltinis, prieš pradėdant bet kokią vertinimo ar valymo veiklą (išskyrus tolimąsias tarpvalstybines oro teršalų pernašas ar kitus neidentifikuojamus pasklidusios taršos šaltinius);
  - b) parengiamieji tyrimai, įskaitant konkrečios vietos tyrimus ir fizikinių, cheminių ar mikrobiologinių duomenų rinkimą, atliekami vadovaujantis geriausia pramonės patirtimi ir geriausiais prieinamais metodais, siekiant nustatyti šiuos elementus, naudojamus aplinkos valymo tikslams nustatyti ir valymo galimybėms įvertinti:
    - i) užterštos teritorijos buvimo vietą, charakteristikas ir plotą;
    - ii) pagrindines geologines ir hidrologines sąlygas;
    - iii) tikėtiną teršalų kiekį, sudėtį ir šaltinius;
    - iv) užterštos teritorijos sukiamą dirvožemio ir vandens taršą, taip pat pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai;
  - c) valymo galimybės analizuojamos pagal Direktyvos 2004/35/EB II priedą <sup>(71)</sup> ir tinkamiausios valymo priemonės apibrėžiamos specialiaame valymo plane, apimančiame stebėsenos reikalavimus ir planą;
  - d) įgaliotasis veiklos vykdytojas tinkamai, laikydamasis nacionalinės teisės aktų reikalavimų, surenka, veža, apdoroja, naudoja ar šalina visas pavojingas ir nepavojingas atliekas arba užterštą dirvožemį, kurie gaunami ar kitaip susidaro vykdamas valymo veiklą, ir imasi priemonių, kad iškastas užterštas dirvožemis nesusimaišytų su neužterštu dirvožemiu;
  - e) valymo metodai neapima teršalų koncentracijos mažinimo skiedžiant ar drėkinant, nebent valymo plane pateikiamas išsamus pagrindimas, susijęs su kitomis nei išlaidos priežastimis;
  - f) kontrolės, stebėsenos ar priežiūros veikla vykdoma bent 10 metų po priežiūros etapo, išskyrus atvejus, kai nacionalinės teisės aktuose arba valymo ir stebėsenos plane (žr. 4 punktą) nustatyta kitokia trukmė, pakankama ilgalaikiai rizikos kontrolei užtikrinti.
4. Konkretų valymo ir stebėsenos planą tvirtina kompetentinga institucija pagal nacionalinės teisės aktų reikalavimus, pasikonsultavusi su vietos suinteresuotaisiais subjektais.
- 

<sup>(70)</sup> Žr. Direktyvos 2004/35/EB II priedo 2 punktą. Vykdamas veiklą trečiojoje šalyje, jei nacionalinės teisės aktais nenumatomi griežtesni standartai, taikomos UNEP užterštų teritorijų tvarkymo gairės (UNEP/MC/COP.3/8/Rev.1). Prieiga per internetą: [Guidance\\_Contaminated\\_Sites\\_EN.pdf](#) ([mercuryconvention.org](#)).

<sup>(71)</sup> Žr. Direktyvos 2004/35/EB II priedo 1.3.1 punktą. Trečiojoje šalyje vykdomai veiklai taikomi lygiaverčiai taikytini nacionalinės teisės aktai arba tarptautiniai standartai (pavyzdžiui, UNEP užterštų teritorijų tvarkymo gairės (UNEP/MC/COP.3/8/Rev.1). Prieiga per internetą: [Guidance\\_Contaminated\\_Sites\\_EN.pdf](#) ([mercuryconvention.org](#))), pagal kuriuos reikalaujama, kad valymas būtų grindžiamas alternatyviu, skaidriai aprašytu procesu ir vertinimo metodu, kad būtų nustatyta tinkama strategija, apimanti pirmines valymo priemones (įskaitant stebėsenos reikalavimus), papildomas ir kompensacines valymo priemones, numatytas specialiaame valymo plane.

## Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą, žemės, kurioje yra didelių anglies sancaupų, būklė neblogėja <sup>(72)</sup> . Priemonės, kuriomis siekiama sumažinti 1 ir 2 lygių išmetamą ŠESD kiekį <sup>(73)</sup> visiško pašalinimo ar apdorojimo proceso metu, yra įtrauktos į valymo planą.
2) Prisaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Ne mažiau kaip 70 % (pagal svorį) nepavojingų statybos ir griovimo atliekų arba kitų atliekų medžiagų (išskyrus natūraliai susidarancias medžiagas, apibrėžtas Europos atliekų sąrašo, nustatyto Sprendimu 2000/532/EB, 17 05 04 kategorijoje), susidariusių valomoje vietoje, parengiama pakartotiniam naudojimui, perdirbimui arba naudojimui medžiagoms gauti, įskaitant užpildymo operacijas, per kurias atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo <sup>(74)</sup> , išskyrus atvejus, kai patvirtintame valymo plane pateikiamas aiškus pagrindimas, susijęs su techninėmis ar aplinkosaugos priežastimis, išskyrus su išlaidomis susijusias priežastis.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Turi būti užtikrinama: a) Sąjungoje, dėl „Natura 2000“ teritorijų – kad veikla nebūtų daromas reikšmingas poveikis toms teritorijoms atsižvelgiant į jų išsaugojimo tikslus, remiantis tinkamu vertinimu, atliktu pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį; b) Sąjungoje, bet kurioje teritorijoje – kad veikla nekenktų rūšių, saugomų pagal direktyvas 92/43/EEB ir 2009/147/EB, populiacijų palankios apsaugos būklės atkūrimui ar palaikymui. Veikla taip pat turi nekenkti atitinkamų pagal Direktyvą 92/43/EEB saugomų tipų buveinių palankios apsaugos būklės atkūrimui ar palaikymui; c) kad būtų vykdoma invazinių svetimų rūšių introdukcijos prevencija arba valdomas jų plitimas pagal Reglamentą (ES) Nr. 1143/2014.

<sup>(72)</sup> Žemė, kurioje yra didelių anglies sancaupų – šlapžemės, įskaitant durpynus, ir ištisai mišku apaugusios vietovės, mangrovės ir jūros žolių sąžalynai, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose.

<sup>(73)</sup> 1 lygio išmetamas ŠESD kiekis – šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, tiesiogiai išmetamas iš veiklos vykdytoji priklausančių arba jo kontroliuojamų šaltinių. 2 lygio išmetamas ŠESD kiekis – šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, netiesiogiai išmetamas gaminant veiklos vykdytojo vartojamą elektros energiją.

<sup>(74)</sup> ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolas, 2016 m. rugsėjo mėn. Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/20509/>.

## A priedėlis

**Bendrieji reikšmingos žalos prisitaikymui prie klimato kaitos nedarymo kriterijai****I. Kriterijai**

Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedėlio II skirsnio lentelėje nurodytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

- a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio A priedėlio II skirsnyje išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;
- b) nustatius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio A priedėlio II skirsnyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;
- c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

- a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;
- b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus <sup>(1)</sup>, atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos ataskaitomis <sup>(2)</sup>, moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių <sup>(3)</sup> ar mokėjimo modeliais.

Esamos veiklos ir naujos veiklos, kurią vykdant naudojamas esamas fizinis turtas, atveju ekonominės veiklos vykdytojas per laikotarpį, trunkantį iki penkerių metų, įdiegia fizinius ir nefizinius sprendimus (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai. Atitinkamai parengiamas tų sprendimų įgyvendinimui skirtas prisitaikymo planas.

Naujos veiklos ir esamos veiklos, kurią vykdant naudojamas naujai sukurtas fizinis turtas, atveju ekonominės veiklos vykdytojas projektavimo ir statybos etapu integruoja prisitaikymo sprendimus, kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai, ir yra juos įdiegęs iki veiklos pradžios.

Įdiegti prisitaikymo sprendimai nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui, dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionalinėmis prisitaikymo prie klimato kaitos strategijomis ir planais ir jų atveju numatoma galimybė diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus <sup>(4)</sup> arba yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji ar žalioji infrastruktūra <sup>(5)</sup>.

<sup>(1)</sup> Ateities scenarijai apima Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

<sup>(2)</sup> Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

<sup>(3)</sup> Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

<sup>(4)</sup> Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, kartu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – priėmiami sąlygų pritaikytų, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijų priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/research/environment/index.cfm?pg=nbs>).

<sup>(5)</sup> Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM(2013) 249 final).



II. Su klimatu susijusios rizikos klasifikavimas <sup>(9)</sup>

	Susijusi su temperatūra	Susijusi su vėju	Susijusi su vandeniu	Susijusi su kietąja mase
Nuolatinė	Kintanti temperatūra (oro, gėlo vandens, jūros vandens)	Vyraujančio vėjo pokyčiai	Kritulių pobūdžio ir rūšių (lietaus, krušos, sniego / ledo) pokyčiai	Pakrančių erozija
	Šiluminis stresas		Krituliai arba hidrologinis kintamumas	Dirvožemio degradacija
	Temperatūros nepastovumas		Vandenynų rūgštėjimas	Dirvožemio erozija
	Daugiamečio išalo sluoksnio tirpimas		Sūraus vandens intruzija	Soliflukcija
			Jūros lygio kilimas	
			Vandens stygius	
Ūmi	Karščio banga	Ciklonas, uraganas, taifūnas	Sausra	Lavina
	Šalčio banga / šalna	Audra (įskaitant pūgas, dulkių ir smėlio audras)	Gausūs krituliai (lietus, kruša, sniegas / ledas)	Nuošliauža
	Gamtos gaisras	Tornadas	Potvynis (pakrančių, upių, lietaus, gruntinio vandens)	Smegduobė
			Priedyninio ežero prasiveržimas	

<sup>(9)</sup> Šioje lentelėje pateiktas su klimatu susijusios rizikos rūšių sąrašas nėra baigtinis – jis tik orientacinis dažniausių rizikos rūšių, bent į kurias turi būti atsižvelgiama atliekant su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, sąrašas.

*B priedėlis***Bendrieji reikšmingos žalos tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui ir apsaugai nedarymo kriterijai**

Kad būtų pasiekta gera vandens išteklių būklė ir geras ekologinis potencialas, apibrėžti Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnio 22 ir 23 punktuose, konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais nustatyta ir pašalinta aplinkos būklės blogėjimo rizika, susijusi su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens stygiaus vengimu, laikantis Direktyvos 2000/60/EB <sup>(1)</sup> ir galimai paveiktam vandens telkiniui ar telkiniams skirtą pagal tą direktyvą parengto vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo plano.

Kai pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas, apimantis poveikio vandens ištekliams vertinimą pagal Direktyvą 2000/60/EB, papildomo poveikio vandens ištekliams vertinimo atlikti nereikia, jeigu nustatyta rizika buvo pašalinta.

Veikla netrukdo pasiekti geros jūrų vandenų aplinkos būklės arba nepablogina jūrų vandenų aplinkos būklės, kuri jau yra gera, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/56/EB <sup>(2)</sup> 3 straipsnio 5 punkte, atsižvelgiant į Komisijos sprendimą (ES) 2017/848 dėl tų deskriptorių atitinkamų kriterijų ir metodinių standartų.

<sup>(1)</sup> Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama lygiaverčių tikslų užtikrinti gerą vandens išteklių būklę ir gerą ekologinį potencialą, taikant lygiavertes procedūrinės ir esminės taisykles, t. y. pagal vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kuriuo užtikrinama, kad 1) būtų įvertintas veiklos poveikis nustatytai galimai paveikto vandens telkinio ar telkinių būklei arba ekologiniam potencialui ir 2) būtų išvengta geros būklės ir (arba) ekologinio potencialo prastėjimo arba jam būtų užkirstas kelias, o kai tai neįmanoma, 3) jis būtų pagrįstas tuo, kad nėra geresnių aplinkosauginių alternatyvų, kurios nebūtų neproporcingai brangios arba techniškai neįgyvendinamos, ir kad yra imtasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių, kuriomis siekiama sušvelninti neigiamą poveikį vandens telkinio būklei.

<sup>(2)</sup> Direktyvos 2008/56/EB 3 straipsnio 5 punkte pateiktoje apibrėžtyje visų pirma nustatyta, kad gera aplinkos būklė turi būti nustatoma remiantis tos direktyvos I priede nustatytais kokybiniais deskriptoriais.

*D priedelis***Bendrieji reikšmingos žalos biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai ir atkūrimui nedarymo kriterijai**

Pagal Direktyvą 2011/92/ES <sup>(1)</sup> atliktas poveikio aplinkai vertinimas (PAV) arba analizė <sup>(2)</sup>.

Jeigu buvo atliktas PAV, aplinkos apsaugos tikslais įgyvendintos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensuojamosios priemonės.

Pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijose arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių vietovių ir (arba) vykdomų operacijų atveju atitinkamais atvejais buvo atliktas atitinkamas vertinimas <sup>(3)</sup> ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės <sup>(4)</sup>.

<sup>(1)</sup> Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, pagal kuriuos reikalaujama atlikti poveikio aplinkai vertinimą arba analizę, pvz., pagal TFK veiklos standartą Nr. 1 „Aplinkos ir socialinės rizikos vertinimas ir valdymas“.

<sup>(2)</sup> Procedūra, pagal kurią kompetentinga institucija nustato, ar turi būti atliekamas Direktyvos 2011/92/ES II priede išvardytų projektų poveikio aplinkai vertinimas (kaip nurodyta tos direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje).

<sup>(3)</sup> Pagal direktyvas 2009/147/EB ir 92/43/EEB. Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama apsaugoti natūralias buveines, laukinę fauną ir florą ir pagal kuriuos reikalaujama atlikti 1) analizės procedūrą, siekiant nustatyti, ar konkrečios veiklos atveju reikia atlikti jos galimo poveikio saugomoms buveinėms ir rūšims vertinimą; 2) tokį tinkamą vertinimą, kai atlikus analizę nustatoma, kad jį reikia atlikti, pvz., TFK veiklos standartą Nr. 6 „Biologinės įvairovės apsauga ir tvarus gyvųjų gamtos išteklių valdymas“.

<sup>(4)</sup> Tos priemonės nustatytos siekiant užtikrinti, kad projektas, planas arba veikla neturėtų reikšmingo poveikio saugomos teritorijos apsaugos tikslams.

## IV PRIEDAS

**Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos bei atkūrimo ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams**

## Turinys

Puslapis

1. Aplinkos apsaugos ir atkūrimo veikla .....	116
1.1. Buveinių, ekosistemų ir rūšių išsaugojimas, įskaitant jų atkūrimą .....	116
2. Apgyvendinimo veikla .....	120
2.1. Viešbučiai, stovyklavietės, atostogų ir panašios apgyvendinimo vietos .....	120

### 1. **Aplinkos apsaugos ir atkūrimo veikla**

#### 1.1. **Buveinių <sup>(1)</sup>, ekosistemų <sup>(2)</sup> ir rūšių išsaugojimas, įskaitant jų atkūrimą**

##### Veiklos aprašymas

Išsaugojimo veiklos, įskaitant atkūrimo veiklą, kuria siekiama palaikyti arba pagerinti sausumos, gėlo vandens ir jūros buveinių, ekosistemų ir susijusių faunos ir floros rūšių populiacijų būklę ir tendencijas, inicijavimas, rengimas ir įgyvendinimas savo sąskaita, už atlygį arba pagal sutartį.

Ekonominė veikla apima:

- a) išsaugojimo *in situ* veiklą, kuri Biologinės įvairovės konvencijoje (BĮK) <sup>(3)</sup> apibrėžta kaip ekosistemų bei natūralių buveinių išsaugojimas ir rūšių gyvybingų populiacijų išlaikymas ir atkūrimas jų natūralioje aplinkoje;
- b) atkūrimo veiklą, kuri apibrėžta kaip veikla, kuria aktyviai arba pasyviai padedama atsikurti i) ekosistemai, kad ji būtų geresnės ar geros būklės <sup>(4)</sup>, ii) buveinės tipui, kad būtų užtikrinta geriausia įmanoma būklė ir palankus referencinis plotas arba natūralus plotas, iii) rūšies buveinei <sup>(5)</sup>, kad ji būtų pakankamos kokybės ir kiekybės, arba iv) rūšių populiacijoms, kad jos būtų tinkamo lygio.

Ekonominė veikla neapima biologinės įvairovės komponentų, įskaitant botanikos sodus, zoologijos sodus, akvariumus ar sėklų bankus, išsaugojimo *ex situ*.

Šios kategorijos ekonominei veiklai nėra suteiktas specialus NACE kodas, bet ji iš dalies priskiriama NACE kodui R91.04 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių. Veikla susijusi su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 691/2011 <sup>(6)</sup> nustatyto Aplinkos apsaugos veiklos rūšių statistinio klasifikatoriaus (CEPA) 6 klase.

<sup>(1)</sup> Buveinė – sausumos arba vandens plotai su jiems būdingais geografiniais, abiotiniais ir biotiniais, visiškai natūraliais ar pusiau natūraliais požymiais, kaip apibrėžta Direktyvos 92/43/EEB 1 straipsnio b punkte.

<sup>(2)</sup> Ekosistemos – dinamiškas augalų, gyvūnų ir mikroorganizmų bendrijų ir jų negyvosios aplinkos kompleksas, sąveikaujantis kaip funkcinis vienetas ir apimantis buveinių tipus, rūšių buveines ir rūšių populiacijas.

<sup>(3)</sup> Biologinės įvairovės konvencijos (BĮK) 2 straipsnis „Terminų vartojimas“. (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.cbd.int/convention/articles/?a=cbd-02>).

<sup>(4)</sup> Gera būklė – būklė, kai pagrindinės ekosistemos charakteristikos, t. y. jos fizinė, cheminė, sudėties, struktūrinė ir funkcinė būklė, taip pat sausumos ar jūros kraštovaizdžio charakteristikos yra aukšto ekologinio vientisumo, stabilumo ir atsparumo lygio, kuris būtinas ekosistemos ilgalaikiam išlikimui užtikrinti, nedarant poveikio konkretnėms termino „gera būklė“ apibrėžtims pagal skirtingas teises sistemas.

<sup>(5)</sup> Rūšies buveinė – specifiniais abiotiniais ir biotiniais veiksniais pasižyminti aplinka, kurioje rūšis gyvuoja bet kuriuo savo biologinio ciklo etapu.

<sup>(6)</sup> 2011 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 691/2011 dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų (OL L 192, 2011 7 22, p. 1).

*Techninės analizės kriterijai*

---

**Svarus prisidėjimas prie biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo**

---

**1. Bendrieji reikalavimai****1.1. Veikla prisidedama bent prie vieno iš šių dalykų:**

- a) geros ekosistemų, rūšių, buveinių ar rūšių buveinių būklės palaikymo;
- b) ekosistemų, buveinių ar rūšių buveinių geros būklės atkūrimo ar grąžinimo, įskaitant jų ploto ar paplitimo arealo didinimą.

1.2. Šią veiklą gali vykdyti bet kokio tipo veiklos vykdytojas, nepriklausomai nuo jo pagrindinės veiklos srities.

**2. Pradinis vietovės, kurioje vykdoma išsaugojimo veikla, aprašymas**

2.1. Veikla vykdoma vietovėje, kurios pradinės ekologinės sąlygos yra išsamiai aprašytos, ir į aprašymą įtraukti šie elementai:

- a) esamų buveinių ir jų būklės kartografavimas;
- b) jei taikoma, teritorijos apsaugos statusas;
- c) pagrindinių teritorijoje aptinkamų rūšių padėties apibūdinimas išsaugojimo atžvilgiu (įskaitant rūšių sąrašą, apytikslį populiacijos dydį, apytikslį rūšies buveinės dydį ir jos kokybę, laikotarpį, kuriuo rūšis naudojasi teritorija);
- d) teritorijos svarba siekiant geros rūšių, buveinių ar rūšių buveinių būklės atitinkamai regioniniu, nacionaliniu ar tarptautiniu lygmeniu;
- e) kai tinkama, galimybė pagerinti teritorijoje aptinkamų rūšių, buveinių ar rūšių buveinių būklę, atkurti teritorijoje aptinkamas buveines ar rūšių buveines arba sustiprinti buveinių tarpusavio ryšį.

**3. Valdymo planas arba lygiavertė priemonė**

3.1. Teritorijai taikomas valdymo planas arba lygiavertė priemonė, pavyzdžiui, atkūrimo planas (?), jis reguliariai (bet ne rečiau kaip kas 10 metų) atnaujinamas ir jame pateikiama ši informacija:

- a) tikėtino teritorijos indėlio į gamtos apsaugos tikslus, kuriuos nustatė kompetentinga gamtos ar aplinkosaugos institucija, aprašymas, atsižvelgiant į regionines, nacionalines, Sąjungos ir tarptautines teises ir politines aplinkybes;
- b) rūšių, buveinių ir rūšių buveinių, kurioms bus naudingos išsaugojimo priemonės (toliau – tikslinės buveinės ir rūšys), sąrašas;
- c) plano įgyvendinimo laikotarpis ir aiškus kiekvienos tikslinės buveinės ir rūšies išsaugojimo tikslų bei atitinkamų išsaugojimo priemonių, kuriomis siekiama pašalinti nustatytą neigiamą poveikį ir grėsmes, aprašymas, įskaitant numatomą išsaugojimo tikslų pasiekimo terminą. Jei terminai yra vėlesni už valdymo plano įgyvendinimo laikotarpio pabaigą, apibrėžiama numatoma jų pasiekimo pažanga (orientyrai);
- d) grėsmių ir neigiamo poveikio, galinčių trukdyti pasiekti išsaugojimo tikslus, įskaitant prognozuojamą buveinių transformaciją dėl klimato kaitos, aprašymas;
- e) priemonės, kuriomis užtikrinama, kad būtų pasiekti visi šiai veiklai taikomi reikšmingos žalos nedarymo kriterijai;
- f) socialiniai klausimai (įskaitant kraštovaizdžio išsaugojimą, konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais pagal nacionalinės teisės aktuose nustatytas sąlygas);

---

(?) Atkūrimo planas gali būti valdymo plano dalis. Jei teritorijai taikomas valdymo planas, papildomo atkūrimo plano rengti nereikia.

- 
- g) jei taikoma, geresnių ekosistemų paslaugų, pavyzdžiui, anglies dioksido saugojimo, vandens valymo, apsaugos nuo potvynių, erozijos prevencijos, apdulkinimo, rekreacijos galimybių ir platesnės socialinės ir ekonominės naudos, aprašymas;
  - h) stebėsenos sistema su konkrečiais ir atitinkamais rodikliais, pagal kuriuos galima įvertinti pažangą siekiant išsaugojimo tikslų ir prireikus nustatyti taisomąsias priemones;
  - i) asmenys ir organizacijos, dalyvaujantys teritorijos valdymo ar atkūrimo veikloje, ir prireikus būtinas bendradarbiavimas ar partnerystės, kuriuos reikia užmegzti, kad būtų pasiekti išsaugojimo tikslai;
  - j) priemonės, kurių imtasi siekiant užtikrinti išsaugojimo tikslų, išsaugojimo priemonių, stebėsenos ir jos rezultatų skaidrumą;
  - k) finansavimas, reikalingas išsaugojimo priemonėms įgyvendinti, teritorijos stebėsenai ir auditui atlikti.

3.2. Jei valdymo plane arba lygiavertėje priemonėje nėra visų 3.1 punkte nurodytų elementų, informaciją pateikia veiklos vykdytojas.

#### 4. Auditas

4.1. Pradinį saugomos teritorijos aprašymą ir valdymo planą arba lygiavertę priemonę, nurodytą 2 ir 3 punktuose, išsaugojimo veiklos pradžioje patikrina nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga.

4.2. Pasibaigus valdymo plano ar lygiavertės priemonės įgyvendinimo laikotarpiui ir ne rečiau kaip kas 10 metų tikrinama, ar pasiekti valdymo plano įgyvendinimo pradžioje nustatyti tikslai ir ar laikomasi reikšmingos žalos nedarymo kriterijų.

Patikrinimas apima atnaujintą išsamų 2 punkte nurodytos teritorijos ekologinių sąlygų apibūdinimą, išsaugojimo priemonių veiksmingumo ir išsaugojimo tikslų pasiekimo įvertinimą, valdymo plano ar lygiavertės priemonės atnaujintos versijos įvertinimą ir rekomendacijas dėl kito valdymo plano ar lygiavertės priemonės.

4.3. Patikrinimą pagal 4.1 ir 4.2 punktus atlieka:

- a) atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos arba
- b) nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga nacionalinių valdžios institucijų arba veiklos vykdytojo prašymu.

Siekiant sumažinti išlaidas, auditus galima atlikti kartu su miško sertifikavimu, žemės naudojimo sertifikavimu, biologinės įvairovės sertifikavimu, su klimatu susijusiu sertifikavimu ar kitu auditu.

Nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga negali turėti jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir negali dalyvauti plėtojant ar vykdant veiklą.

Po patikrinimo sertifikavimo įstaiga parengia audito ataskaitą.

#### 5. Pastovumo garantija

5.1. Pagal nacionalinę teisę teritorijoje, kurioje vykdoma veikla, taikoma viena iš šių priemonių:

- a) teritorija laikoma saugoma teritorija pagal IUCN saugomų teritorijų kategorijų sistemą <sup>(8)</sup>, „Natura 2000“ teritorija pagal Direktyvą 92/43/EEB arba kita veiksminga teritorine išsaugojimo priemone (KVTIP) <sup>(9)</sup> pagal nacionalinę teisę arba tarptautinę konvenciją, kurią šalis yra pasirašiusi, ir yra veiksmingai tvarkoma, kad būtų užkirstas kelias rūšių ir buveinių arba rūšių buveinių būklės blogėjimui ir sudarytos sąlygos joms atsikurti;

---

<sup>(8)</sup> Žr. <https://www.iucn.org/theme/protected-areas/about/protected-area-categories> (2023 6 27 redakcija).

<sup>(9)</sup> KVTIP apibrėžtis ir jos taikymo gairės pateiktos pagal JT biologinės įvairovės konvenciją priimtame sprendime Nr. 14/8 (2023 6 27 redakcija). Prieiga per internetą: <https://www.cbd.int/doc/decisions/cop-14/cop-14-dec-08-en.pdf>.

- b) teritoriją yra numatyta atkurti arba išsaugoti pagal teisės aktais nustatytą ir kompetentingų institucijų patvirtintą žemės, gėlo vandens ar jūros naudojimo planą;
- c) teritorijai taikomas viešasis ar privatusis sutartimi įformintas susitarimas, kuriuo užtikrinama, kad būtų pasiekti ir palaikomi išsaugojimo tikslai.

5.2. Teritorijos, kurioje vykdoma išsaugojimo veikla, veiklos vykdytojas įsipareigoja, kad naujas valdymo planas arba lygiavertė priemonė, atitinkanti išsaugojimo tikslus, bus parengta iki ankstesnio plano įgyvendinimo laikotarpio pabaigos.

## 6. Papildomi minimalieji reikalavimai

6.1. Ši veikla nėra skirta kitos ekonominės veiklos poveikiui kompensuoti <sup>(10)</sup>. Tik grynoji nauda biologinei įvairovei, gauta taikant išsaugojimo ir (arba) atkūrimo priemones, gali būti laikoma svariu šios veiklos prisidėjimu <sup>(11)</sup>.

6.2. Vykdoma invazinių svetimų rūšių introdukcijos prevencija arba valdomas jų plitimas pagal Reglamentą (ES) Nr. 1143/2014.

## Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Veikla nesusijusi su žemės, kurioje yra didelių anglies sancaupų <sup>(12)</sup> , ar jūros, kurioje yra didelių anglies sancaupų, būklės blogėjimu.
2) Prisisitaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Pesticidų naudojimas mažinamas, o pagal Direktyvą 2009/128/EB pirmenybė teikiama alternatyviems metodams ar priemonėms, kurie gali apimti nechemines alternatyvas pesticidams, išskyrus atvejus, kai pesticidus reikia naudoti kenkėjų ir ligų protrūkiams kontroliuoti.  Vykdam šią veiklą kuo labiau sumažinamas trąšų, įskaitant mėšlą, naudojimas, siekiant užtikrinti, kad veikla neviršytų to, kas būtina teritorijos išsaugojimo ir atkūrimo tikslams pasiekti, ir atitiktų geros žemės ūkio praktikos kodeksus ir veiksmų planus dėl nitratams jautrių zonų, nustatytų pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB <sup>(13)</sup> . Veikla atitinka Reglamentą (ES) 2019/1009 arba nacionalines taisykles dėl žemės ūkyje naudoti skirtų trąšų ar dirvožemį gerinančių medžiagų.

<sup>(10)</sup> Biologinės įvairovės kompensavimu laikomi išmatuojami išsaugojimo rezultatai, gaunami taikant priemones, skirtas veiklos ar projekto liekamajam, neišvengiamam ir neigiamam poveikiui biologinei įvairovei kompensuoti po to, kai buvo imtasi tinkamų prevencijos ir poveikio švelninimo priemonių. Biologinės įvairovės kompensavimo tikslas – išsaugoti tas pačias biologinės įvairovės vertybes (buveines, rūšis ar ekosistemas), kurioms veikla ar projektas daro neigiamą poveikį.

<sup>(11)</sup> Tai gali apimti ne tik kompensavimo priemonę, bet ir papildomus išsaugojimo ir (arba) atkūrimo rezultatus.

<sup>(12)</sup> Žemė, kurioje yra didelių anglies sancaupų – šlapžemės, įskaitant durpynus, ir ištiesai mišku apaugusios vietovės, apibrėžtos Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose.

<sup>(13)</sup> 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

	<p>Imamasi dokumentais tinkamai pagrįstų ir patikrinamų priemonių, kad nebūtų naudojamos veikliosios medžiagos, išvardytos Reglamento (ES) 2019/1021 <sup>(14)</sup> I priedo A dalyje, Roterdamo konvencijoje dėl sutikimo, apie kurią pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje, Minamatos konvencijoje dėl gyvsidabrio, Monrealio protokole dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, ir veikliosios medžiagos, kuris pagal PSO rekomenduojamą pesticidų pavojingumo klasifikaciją <sup>(15)</sup> priskirtos Ia (ypač pavojingos) arba Ib (labai pavojingos) klasė.</p> <p>Užkertamas kelias vandens ir dirvožemio taršai, o taršos atveju imamasi valymo priemonių.</p> <p>Veikla vykdoma laikantis atitinkamų nacionalinės teisės aktų dėl aktyviųjų sudedamųjų medžiagų.</p>
--	---

## 2. Apgyvandinimo veikla

### 2.1. Viešbučiai, stovyklavietės, atostogų ir panašios apgyvendinimo vietos

#### Veiklos aprašymas

Apgyvandinimas trumpalaikio turizmo <sup>(16)</sup> tikslais su susijusiomis paslaugomis, įskaitant valymo, maisto ir gėrimų tiekimo, automobilių stovėjimo, skalbimo, plaukimo baseinų ir treniruoklių salių, poilsio patalpų, taip pat konferencijų ir suvažiavimų patalpų teikimo paslaugas, arba be jų.

Jis apima apgyvendinimo paslaugas, kurias teikia:

- a) visų rūšių viešbučiai ir moteliai;
- b) poilsio namai;
- c) lankytojams nuomojami butai, vienaaukščiai nameliai, vasarnamiai ir kalnų nameliai;
- d) jaunimo nakvynės namai ir kalnų trobelės;
- e) stovyklavietės ir priekabų stovėjimo aikštelės;
- f) pramoginėms transporto priemonėms skirtos aikštelės ir įrenginiai;
- g) poilsio stovyklos, žvejybos ir medžioklės stovyklos;
- h) nuo oro sąlygų apsaugotos pastogės arba paprastos lauko stovyklos, skirtos palapinėms ar miegmaišiams pasistatyti.

Šiai kategorijai nepriskiriami:

- a) namų ir įrengtų arba neįrengtų butų ar apartamentų suteikimas nuolatiniam naudojimui, paprastai mėnesiui arba metams;
- b) kruiziniai laivai.

Poveikio, nustatyto oficialaus leidimo vykdyti turizmo veiklą išdavimo etapu, kompensavimas išsaugojimo ar atkūrimo tikslais nelaikomas prisidedančiu prie išsaugojimo ar atkūrimo priemonių.

<sup>(14)</sup> Reglamentu Sąjungoje įgyvendinama Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 209, 2006 7 31, p. 3).

<sup>(15)</sup> PSO rekomenduojama pesticidų pavojingumo klasifikacija (2019 m.) (2023 6 27 redakcija). Prieiga per internetą: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1>.

<sup>(16)</sup> Turizmas – keliautojų veikla, kai jie vyksta iš įprastinės aplinkos į pagrindinę kelionės vietą mažiau kaip vieniems metams bet kuriuo pagrindiniu tikslu (įskaitant verslo, poilsio arba kitas asmenines priežastis), išskyrus tikslą įsidarbinti lankomoje vietovėje įsisteigusiame ūkio subjekte. Žr. Eurostato statistikos aiškinamąjį žodyną (2023 6 27 versija). Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Tourism>.



Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais 155.10, 155.20 ir 155.30, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

### *Techninės analizės kriterijai*

---

#### Svarus prisidėjimas prie biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo

---

##### 1. Prisidėjimas prie išsaugojimo ar atkūrimo veiklos

1.1. Veikla prisideda prie išsaugojimo ar atkūrimo priemonių, atitinkančių šio priedo 1.1 skirsnyje nustatytus veiklos „Buveinių, ekosistemų ir rūšių išsaugojimas, įskaitant jų atkūrimą“ techninės analizės kriterijus, aiškiai nustatytoje teritorijoje, esančiose toje pačioje turizmo vietovėje <sup>(17)</sup> kaip ir apgyvendinimo vieta arba netoli jos. Tai gali būti bet kokio tipo didelės gamtinės vertės teritorija, kuriai taikomas valdymo planas arba lygiavertė priemonė, pavyzdžiui, atkūrimo planas (toliau – saugoma teritorija).

1.2. Veikla, kuria prisidedama prie 1.1 punkte nurodytų išsaugojimo ar atkūrimo priemonių, apibrėžiama specialioje sutartyje arba lygiavertiame dokumente, kurį sudaro veiklos vykdytojas ir už teritorijos išsaugojimą ar atkūrimą atsakinga organizacija. Sutartis sudaroma ne trumpesniai kaip penkerių metų laikotarpiui ir reguliariai (bet ne rečiau kaip kas penkerius metus) peržiūrima. Joje nustatomi aiškūs tikslai, susiję su prisidėjimu prie saugomos ar atkuriamos teritorijos, kuriuos būtina pasiekti tam tikru laikotarpiu. Prisidėjimas prie 1.1 punkte nurodytų išsaugojimo ar atkūrimo priemonių gali būti finansinis arba įgyvendinamas natūra ir gali būti vienos iš šių formų:

- a) lankymosi saugomoje teritorijoje, kai taikomi įėjimo, leidimo ar naudotojo mokesčiai, siūlymas ar organizavimas;
- b) su saugoma teritorija tiesiogiai susijusių paslaugų koncesijų ir nuomos sutarčių (kurias sudaro už teritorijos valdymą atsakinga organizacija) vykdymas;
- c) turistų apgyvendinimo įstaigų veikla saugomoje teritorijoje, kuriai netaikoma koncesija (susitarus su už teritorijos valdymą atsakinga organizacija);
- d) savanorių pasiūla arba vadovavimas savanorių veiklai, tiesiogiai susijusiai su išsaugojimu (atsižvelgiant į saugomos teritorijos išsaugojimo tikslus);
- e) švietimo galimybių, tiesiogiai susijusių su išsaugojimu ir tinkama elgsena (pagal saugomos teritorijos išsaugojimo tikslus), siūlymas arba valdymas;
- f) bet kokios rūšies produktų, įskaitant maistą, gėrimus, rankdarbius, skirtų perparduoti arba tiesiogiai vartoti ir naudoti, gautų taikant tvarią praktiką saugomoje teritorijoje, pirkimas, susitarus su už teritorijos valdymą atsakinga organizacija;
- g) prekių įsigijimas iš saugomos teritorijos perparduoti (arba kiti komerciniai susitarimai, kuriais užtikrinama, kad pardavus prekes gautos pajamos atiteks saugomai teritorijai);
- h) autorių teisių, įskaitant atvaizdus ar pavadinimus, išlaidų apmokėjimas tiesiogiai už saugomos teritorijos valdymą atsakingai organizacijai;
- i) savanoriškų turistų aukų, kurios reguliariai pervedamos į specialų fondą ar už saugomos teritorijos valdymą atsakingos organizacijos banko sąskaitą, rinkimas.

##### 1.3. Sutartyje nustatytas procentinis įnašas yra lygus bent:

- a) 1 % atskiros turistų apgyvendinimo įstaigos metinės apyvartos, jei sutartis apima tik vieną įstaigą;

---

<sup>(17)</sup> Turizmo vietovė – šiuo atveju tai lankoma geografinė vietovė, kurią sudaro išteklių ir lankytinų objektų kompleksas ir kurią paprastai reklamuoja turizmo vietovių valdymo organizacija arba vietos, subnacionalinė arba nacionalinė turizmo organizacija.

- b) 0,7 % atskiros turistų apgyvendinimo įstaigos metinės apyvartos, jei sutartis arba lygiavertis susitarimas yra kolektyvinis ir apima nuo 2 iki 10 įstaigų grupę;
- c) 0,5 % atskiros turistų apgyvendinimo įstaigos metinės apyvartos, jei sutartis arba lygiavertis susitarimas yra kolektyvinis ir apima daugiau kaip 10 įstaigų grupę.

Privalomi finansiniai įnašai, taikomi veiksmai pagal nacionalinę ar vietos reguliavimo sistemą, įskaitant ekologinius mokesčius ar tarifus, nelaikomi prisidėjimu prie išsaugojimo ar atkūrimo veiklos.

## 2. Prisidėjimo prie gamtos išsaugojimo veiksmų planas

2.1. Vykdamas veiksnius ir įgyvendintus veiksmų planus, susijęs su teikiama ar siūloma turizmo paslauga, kuriame apibrėžta, kaip veikla gali būti vykdoma, kad ji būtų suderinama su saugomos teritorijos, prie kurios ta veikla ketinama prisidėti, valdymo planu ar lygiaverte priemone ir prisidėtų prie jų įgyvendinimo. Į planą įtrauktos visos toliau išvardytos priemonės, susijusios su teritorijos išsaugojimo ar atkūrimo tikslais:

- a) aiškius tikslus ir veiksmus, kuriais siekiama išvengti tiesioginio neigiamo poveikio biologinei įvairovei arba jį kuo labiau sumažinti, rinkinys, įskaitant už teritorijos išsaugojimą ar atkūrimą atsakingos organizacijos arba veiklos vykdytojo, bendradarbiaujant su ta organizacija <sup>(18)</sup>, parengtos turizmo intensyvumo arba priimtino teritorijos pakeitimo ribos <sup>(19)</sup> analizę, įskaitant šiuos elementus <sup>(20)</sup>:
- i) gamtinių vietovių lankymas: vengti tiesioginės žalos ekosistemoms ar buveinėms – valdyti turistų srautus ir judėjimą;
- ii) sąveika su laukiniais gyvūnais ir augalais:
- vengti tiesioginės žalos ir trikdymo žalingais veiksmais (pavyzdžiui, šeriant gyvūnus, naikinant ar pažeidžiant kiaušinius ir lizdus, naikinant arba raunant augalus ar koralus),
  - vengti netiesioginės žalos rūšims ir jų trikdymo, kuriuos sukelia turistų judėjimas, pavyzdžiui, šiukšlinimo, triukšmo, taršos plastikumu, cheminės ar šviesinės taršos,
  - vengti invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir užkirsti jai kelią <sup>(21)</sup>;
- iii) laukinių augalų ir gyvūnų rinkimas (paėmimas) ir prekyba jais <sup>(22)</sup>: saugomų rūšių laukiniai augalai ir gyvūnai nėra renkami (paimami), vartojami, parduodami;

<sup>(18)</sup> Turizmo intensyvumas taip pat gali būti įtraukiamas į poveikio aplinkai vertinimą (PAV) arba 4.1 punkte nurodytą patikrą.

<sup>(19)</sup> Turizmo intensyvumas – didžiausias žmonių, kuriems galima vienu metu apsilankyti turistinėje vietovėje, nesukeliant fizinio, ekonominio, socialinio ir kultūrinio aplinkos sutrikdymo ir nepriimtina nesumažinant lankytojų pasitenkinimo kokybės, skaičius. (UNEP/MAP/PAP, 1997).

<sup>(20)</sup> Pagal Pasaulinės darnaus turizmo tarybos (GSTC) viešbučių pramonei taikomus kriterijus (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.gstcouncil.org/gstc-criteria/gstc-industry-criteria-for-hotels/>).

<sup>(21)</sup> Invazinių svetimų rūšių introdukcijos prevencija vykdoma arba jų plitimas valdomas pagal 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo (OL L 317, 2014 11 4, p. 35). Jei veikla vykdoma už ES ribų, pateikiama nuoroda į nacionalinės teisės aktus ir BJK papildomas savanoriškas gaires, kaip išvengti netyčinės invazinių svetimų rūšių introdukcijos, susijusios su prekyba gyvais organizmais (2023 6 27 redakcija, Dokumentas Nr. 14/11 *Invasive alien species* (cbd.int)).

<sup>(22)</sup> Pagal 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą (OL L 61, 1997 3 3, p. 1) ir 2006 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 865/2006, nustatantį išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą įgyvendinimo taisykles (OL L 166, 2006 6 19, p. 1), kuriais Sąjungoje įgyvendinama Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencija (CITES). Kai veikla vykdoma trečiojoje šalyje – pagal Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvenciją (CITES).

- b) jei taikoma, partnerystės sutarčių su išsaugojimo valdymo subjektais, vietos NVO ar bendruomenėmis, kuriomis prisidedama prie teritorijos, prie kurios išsaugojimo ar atkūrimo ketinama prisidėti ta veikla, aprašymas;
- c) informavimo apie biologinę įvairovę ir informuotumo didinimo planas, susijęs su konkrečiu turizmo veiklos poveikiu <sup>(23)</sup>;
- d) aiški nuolatinės prisidėjimo veiksmingumo stebėsenos ir vertinimo sistema, įskaitant adaptyvųjį požiūrį, kurio laikantis sudaromos sąlygos prireikūs nustatyti taisomuosius veiksmus.

### 3. Tvaraus tiekimo grandinė ir aplinkosaugos vadybos sistema

3.1. Įmonei priklauso tinkama gaminių, atitinkančių geriausią rinkos praktiką (pvz., maisto ir gėrimų, medienos, įskaitant baldus, popieriaus, kartono ir plastikinių gaminių, sertifikuotų pagal aplinkos apsaugos standartus <sup>(24)</sup>), dalis. Įmonė įsipareigoja nuolat didinti nepriklausomos trečiosios šalies sertifikuotų gaminių dalį.

3.2. Apgyvandinimo įstaigų, kuriose dirba daugiau nei 50 darbuotojų, atveju veikla atitinka vieną iš šių kriterijų:

- a) įstaigoje įdiegta aplinkosaugos vadybos sistema (AVS), pagal kurią reikalaujama, kad sertifikavimą atliktų trečioji šalis, pavyzdžiui, ES aplinkosaugos vadybos ir audito sistema <sup>(25)</sup> (EMAS), sistema pagal ISO 14001:2015 <sup>(26)</sup> arba lygiavertį standartą, suderinta su geriausia aplinkosaugos vadybos praktika ir lyginamaisiais rodikliais, pavyzdžiui, turizmo sektoriui skirtu EMAS informaciniu dokumentu <sup>(27)</sup> arba lygiaverčiu nacionaliniu ar tarptautiniu standartu;
- b) įstaigai suteiktas turistų apgyvendinimo įstaigos ES ekologinis ženklas ar lygiavertis I tipo ekologinis ženklas pagal EN ISO 14024:2018 <sup>(28)</sup> arba lygiavertis savanoriškas ženklas, atitinkantis lygiaverčius reikalavimus <sup>(29)</sup>.

### 4. Minimalieji reikalavimai

4.1. Pagal Direktyvą 2011/92/ES <sup>(30)</sup> atliktas poveikio aplinkai vertinimas (PAV) arba analizė <sup>(31)</sup>. Jei buvo atliktas PAV, aplinkos apsaugos tikslais įgyvendintos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensuojamosios priemonės.

<sup>(23)</sup> Pagal turistų apgyvendinimo paslaugų ES ekologinio ženklo 26a kriterijų. Turistų apgyvendinimo vietoje svečiams teikiama informacija apie aplinką ir šviečiamojo pobūdžio pranešimai apie vietos biologinę įvairovę, kraštovaizdį ir aplinkos išsaugojimo priemones.

<sup>(24)</sup> Pavyzdžiui, ES ekologinis ženklas turistų apgyvendinimo įstaigoms pagal 2017 m. sausio 25 d. Komisijos sprendimą (ES) 2017/175, kuriuo nustatomi ES ekologinio ženklo kriterijai turistų apgyvendinimo srityje (pranešta dokumentu Nr. C(2017) 299) (OL L 28, 2017 2 2, p. 9), ES ekologinis maisto produktų ir gėrimų sertifikavimas pagal 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 (OL L 150, 2018 6 14, p. 1), medienos ir popieriaus gaminių FSC etiketė (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://fsc.org/en>) arba tam tikrų prekių etiketė „Rainforest Alliance“ (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://www.rainforest-alliance.org/for-business/2020-certification-program/>).

<sup>(25)</sup> Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1221/2009.

<sup>(26)</sup> ISO 14001:2015 „Aplinkos apsaugos vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“.

<sup>(27)</sup> 2016 m. balandžio 15 d. Komisijos sprendimas (ES) 2016/611 dėl turizmo sektoriui skirto geriausios aplinkosaugos vadybos praktikos, sektoriaus aplinkosauginio veiksmingumo rodiklių ir pažangos kriterijų informacinio dokumento, parengto pagal Reglamentą (EB) Nr. 1221/2009 dėl organizacijų savanoriško Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) taikymo (pranešta dokumentu Nr. C(2016) 2137) (OL L 104, 2016 4 20, p. 27).

<sup>(28)</sup> ISO 14024:2018 „Aplinkosauginiai ženklai ir aplinkosauginės deklaracijos. I tipo aplinkosauginis ženklinimas. Principai ir procedūros“.

<sup>(29)</sup> Visų pirma reikalaujama, kad būtų laikomasi daugiakriterio požiūrio, o kriterijai būtų parengti taikant nepriklausomą mokslu pagrįstą procesą, būtų viešai prieinami ir viršytų teisės aktuose nustatytus reikalavimus, o etiketė būtų grindžiama nešališka kontrolės procedūra, per kurią tikrinimą atlieka trečioji šalis.

<sup>(30)</sup> Trečiojoje šalyje vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, pagal kuriuos reikalaujama atlikti poveikio aplinkai vertinimą arba analizę, pvz., pagal TFK veiklos standartą Nr. 1 „Aplinkos ir socialinės rizikos vertinimas ir valdymas“.

<sup>(31)</sup> Procedūra, pagal kurią kompetentinga institucija nustato, ar turi būti atliekamas Direktyvos 2011/92/ES II priede išvardytų projektų poveikio aplinkai vertinimas (kaip nurodyta tos direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje).

Veikla nedaro reikšmingo neigiamo poveikio saugomoms teritorijoms (UNESCO pasaulio paveldo objektams, pagrindinėms biologinės įvairovės teritorijoms, taip pat kitoms nei „Natura 2000“ saugomoms teritorijoms) ir saugomoms rūšims, remiantis jos poveikio vertinimu, atliktu atsižvelgiant į geriausias turimas žinias <sup>(32)</sup>. Veikla nekenkia pagal nacionalinę teisę saugomų rūšių populiacijų ir buveinių tipų palankios apsaugos būklės atkūrimui ar palaikymui.

Sąjungoje dėl „Natura 2000“ teritorijų – veikla nedaromas reikšmingas poveikis toms teritorijoms atsižvelgiant į jų išsaugojimo tikslus, remiantis tinkamu vertinimu, atliktu pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 dalį.

Sąjungoje, bet kurioje teritorijoje – veikla nekenkia rūšių, saugomų pagal Direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EB, populiacijų palankios apsaugos būklės atkūrimui ar palaikymui. Veikla taip pat nekenkia pagal Direktyvą 92/43/EEB saugomų buveinių tipų palankios apsaugos būklės atkūrimui ar palaikymui.

4.2. Vykdoma invazinių svetimų rūšių introdukcijos prevencija arba valdomas jų plitimas pagal reglamentą (ES) Nr. 1143/2014.

4.3. Rekreacinė medžioklė ir žvejyba leidžiama tik tada, kai ji aiškiai įtraukta į saugomos teritorijos išsaugojimo arba valdymo planą, kurį parengė valdymo subjektas, ir vykdoma pagal taikytiną Sąjungos ir nacionalinę teisę.

5. Auditas

Veiklos pradžioje, o vėliau – ne rečiau kaip kas penkerius metus, atitiktį techniniams analizės kriterijams kontroliuoja atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos arba nacionalinių institucijų ar veiklos vykdytojo prašymu – nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga, pavyzdžiui, pagal specialią sertifikavimo ar akreditavimo sistemą.

Nepriklausoma trečiosios šalies sertifikavimo įstaiga negali turėti jokio interesų konflikto, visų pirma su savininku ar finansuotoju, ir negali dalyvauti plėtojant ar vykdant veiklą.

Siekiant sumažinti išlaidas, auditus galima atlikti kartu su bet kuriuo kitu auditu.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	<p>Iki 2020 m. gruodžio 31 d. pastatytų pastatų atveju pastatas turi bent C klasės energinio naudingumo sertifikatą. Kaip alternatyva, pastatas yra tarp 30 % našiausių nacionalinio arba regioninio pastatų fondo pastatų pagal funkcinį pirminės energijos poreikį, ir tai pagrįsta tinkamais įrodymais, kuriuose atitinkamo turto energinis naudingumas bent jau palyginamas su nacionalinio arba regioninio iki 2020 m. gruodžio 31 d. pastatytų pastatų fondo energiniu naudingumu ir bent jau skiriami gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai.</p> <p>Po 2020 m. gruodžio 31 d. pastatytų pastatų pirminės energijos poreikis <sup>(33)</sup>, pagal kurį nustatomas pastato energinis naudingumas po statybos, neviršija energijos beveik nevartojančiam pastatui taikomos reikalavimų ribos, nustatytos nacionaliniame reglamente, kuriuo įgyvendinama Direktyva 2010/31/ES. Energinis naudingumas sertifikuojamas energinio naudingumo sertifikatu;</p>
-------------------------------	---

<sup>(32)</sup> Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama išsaugoti natūralias buveines, laukinę fauną bei florą ir pagal kuriuos reikalaujama atlikti 1) analizės procedūrą, siekiant nustatyti, ar konkrečios veiklos atveju reikia atlikti jos galimo poveikio saugomoms buveinėms ir rūšims vertinimą; 2) tokią tinkamą vertinimą, kai atlikus analizę nustatoma, kad jį reikia atlikti, pvz., TFK veiklos standartą Nr. 6 „Biologinės įvairovės apsauga ir tvarus gyvųjų gamtos išteklių valdymas“.

<sup>(33)</sup> Apskaičiuotas energijos kiekis, reikalingas su įprastu pastato naudojimu susijusiam energijos poreikiui patenkinti, išreikštas bendro sunaudojamo pirminės energijos kiekio skaitiniu rodikliu (kWh/m<sup>2</sup> per metus), pagrįstas atitinkama nacionaline skaičiavimo metodika ir nurodytas energinio naudingumo sertifikate.

	Veikla nesusijusi su žemės, kurioje yra didelių anglies sancaupų <sup>(34)</sup> , ar jūros, kurioje yra didelių anglies sancaupų, būklės blogėjimu.
2) Prisaikymas prie klimato kaitos	Veikla atitinka šio priedo A priedėlyje nustatytus kriterijus.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	<p>Apgyvandinimo įstaiga:</p> <p>a) nenaudoja ir nesiūlo savo svečiams jokių Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/904 I priedo B dalyje išvardytų daiktų <sup>(35)</sup>;</p> <p>b) rūšiuoja popierių, metalą, plastiką, stiklą ir biologiškai skaidžias atliekas, jei teritorijoje taikoma šių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistema <sup>(36)</sup>;</p> <p>c) yra parengusi maisto atliekų prevencijos planą, kuriame nustatytas konkretus kiekybinis tikslas per tam tikrą laiką sumažinti maisto atliekų kiekį <sup>(37)</sup>.</p>
5) Taršos prevencija ir kontrolė	<p>Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus.</p> <p>Veikla atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/2193 <sup>(38)</sup>.</p> <p>Triukšmo, šviesinė bei cheminė tarša ir tarša plastikumu yra kuo mažesnė.</p>

<sup>(34)</sup> Žemė, kurioje yra didelių anglies sancaupų – šlapžemės, įskaitant durpynus, ir ištisai mišku apaugusios vietovės, apibrėžtos Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktuose.

<sup>(35)</sup> 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/904 dėl tam tikrų plastikinių gaminių poveikio aplinkai mažinimo (OL L 155, 2019 6 12, p. 1).

<sup>(36)</sup> Įstaiga turi rūšiuoti tik tas medžiagas, kurioms taikoma rūšiuojamojo surinkimo sistema.

<sup>(37)</sup> Maisto atliekos apibrėžtos Direktyvos 2008/98/EB 3 straipsnio 4 punkte.

<sup>(38)</sup> 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2193 dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo (OL L 313, 2015 11 28, p. 1).

## A priedėlis

**Bendrieji reikšmingos žalos prisitaikymui prie klimato kaitos nedarymo kriterijai****I. Kriterijai**

Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedėlio II skirsnio lentelėje nurodytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:

- a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio A priedėlio II skirsnyje išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;
- b) nustatius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio A priedėlio II skirsnyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;
- c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:

- a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;
- b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus <sup>(1)</sup>, atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijų didelių investicijų atvejais.

Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos ataskaitomis <sup>(2)</sup>, moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių <sup>(3)</sup> ar mokėjimo modeliais.

Esamos veiklos ir naujos veiklos, kurią vykdant naudojamas esamas fizinis turtas, atveju ekonominės veiklos vykdytojas per laikotarpį, trunkantį iki penkerių metų, įdiegia fizinius ir nefizinius sprendimus (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai. Atitinkamai parengiamas tiems sprendimams įgyvendinti skirtas prisitaikymo planas.

Naujos veiklos ir esamos veiklos, kurią vykdant naudojamas naujai sukurtas fizinis turtas, atveju ekonominės veiklos vykdytojas projektavimo ir statybos etapu integruoja prisitaikymo sprendimus, kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai, ir yra juos įdiegęs iki veiklos pradžios.

Įdiegti prisitaikymo sprendimai nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui, dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionalinėmis prisitaikymo prie klimato kaitos strategijomis ir planais ir jų atveju numatoma galimybė diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus <sup>(4)</sup> arba yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji ar žaliaji infrastruktūra <sup>(5)</sup>.

<sup>(1)</sup> Ateities scenarijai apima Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

<sup>(2)</sup> Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

<sup>(3)</sup> Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

<sup>(4)</sup> Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, kartu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai – prie vietos sąlygų pritaikyti, išteklius tausiai naudojančių ir sisteminių intervencijų priemonių įgyvendinimas – lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas (2023 6 27 redakcija. Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/research/environment/index.cfm?pg=nbs>).

<sup>(5)</sup> Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM(2013) 249 final).

II. Su klimatu susijusios rizikos klasifikavimas <sup>(9)</sup>

	Susijusi su temperatūra	Susijusi su vėju	Susijusi su vandeniu	Susijusi su kietąja mase
<b>Nuolatinė</b>	Kintanti temperatūra (oro, gėlo vandens, jūros vandens)	Vyraujančio vėjo pokyčiai	Kritulių pobūdžio ir rūšių (lietaus, krušos, sniego / ledo) pokyčiai	Pakrančių erozija
	Šiluminis stresas		Krituliai arba hidrologinis kintamumas	Dirvožemio degradacija
	Temperatūros nepastovumas		Vandenyne rūgštėjimas	Dirvožemio erozija
	Daugiametio išalo sluoksnio tirpimas		Sūraus vandens intruzija	Soliflukcija
			Jūros lygio kilimas	
			Vandens stygius	
<b>Ūmi</b>	Karščio banga	Ciklonas, uraganas, taifūnas	Sausra	Lavina
	Šalčio banga / šalna	Audra (įskaitant pūgas, dulkių ir smėlio audras)	Gausūs krituliai (lietus, kruša, sniegas/ledas)	Nuošliauža
	Gamtos gaisras	Tornadas	Potvynis (pakrančių, upių, lietaus, gruntinio vandens)	Smegduobė
			Priedėdyninio ežero prasiveržimas	

<sup>(9)</sup> Šioje lentelėje pateiktas su klimatu susijusios rizikos rūšių sąrašas nėra baigtinis – jis tik orientacinis dažniausių rizikos rūšių, bent į kurias turi būti atsižvelgiama atliekant su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, sąrašas.

*B priedėlis***Bendrieji reikšmingos žalos tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui ir apsaugai nedarymo kriterijai**

Kad būtų pasiekta gera vandens išteklių būklė ir geras ekologinis potencialas, apibrėžti Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnio 22 ir 23 punktuose, konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais nustatyta ir pašalinta aplinkos būklės blogėjimo rizika, susijusi su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens stygiaus vengimu, laikantis Direktyvos 2000/60/EB <sup>(1)</sup> ir galimai paveiktam vandens telkiniui ar telkiniams skirtu pagal tą direktyvą parengto vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo plano.

Kai pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas, apimantis poveikio vandens ištekliams vertinimą pagal Direktyvą 2000/60/EB, papildomo poveikio vandens ištekliams vertinimo atlikti nereikia, jeigu nustatyta rizika buvo pašalinta.

Veikla netrukdo pasiekti geros jūrų vandenų aplinkos būklės arba nepablogina jūrų vandenų aplinkos būklės, kuri jau yra gera, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/56/EB <sup>(2)</sup> 3 straipsnio 5 punkte, atsižvelgiant į Sprendimą (ES) 2017/848 dėl tų deskriptorių atitinkamų kriterijų ir metodinių standartų.

<sup>(1)</sup> Trečiojoje šalyse vykdomos veiklos atveju – pagal taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus, kuriais siekiama lygiavėrių tikslų užtikrinti gerą vandens išteklių būklę ir gerą ekologinį potencialą, taikant lygiavertes procedūrinės ir esminės taisykles, t. y. pagal vandens išteklių naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kuriuo užtikrinama, kad 1) būtų įvertintas veiklos poveikis nustatyta galimai paveikto vandens telkinio ar telkinių būklei arba ekologiniam potencialui ir 2) būtų išvengta geros būklės ir (arba) ekologinio potencialo prastėjimo arba jam būtų užkirstas kelias, o kai tai neįmanoma, 3) jis būtų pagrįstas tuo, kad nėra geresnių aplinkosauginių alternatyvų, kurios nebūtų neproporcingai brangios arba techniškai neįgyvendinamos, ir kad yra imtasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių, kuriomis siekiama sušvelninti neigiamą poveikį vandens telkinio būklei.

<sup>(2)</sup> Direktyvos 2008/56/EB 3 straipsnio 5 punkte pateiktoje apibrėžtyje visų pirma nustatyta, kad gera aplinkos būklė turi būti nustatoma remiantis tos direktyvos I priede nustatytais kokybiniais deskriptoriais.



## C priedėlis

**Bendrieji su cheminių medžiagų naudojimu ir buvimu susijusios reikšmingos žalos taršos prevencijai ir kontrolei nedarymo kriterijai**

Vykdamt veiklą nėra gaminamos, pateikiamos rinkai ar naudojamos:

- a) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Reglamento (ES) 2019/1021 I arba II priede, išskyrus atvejus, kai medžiagos yra kaip netyčia susidaręs teršalų kiekis;
- b) gyvsidabris ir gyvsidabrio junginiai, jų mišiniai ir produktai, kurių sudėtyje yra gyvsidabrio, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2017/852 2 straipsnyje;
- c) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 I arba II priede;
- d) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Direktyvos 2011/65/ES II priede, išskyrus atvejus, kai yra visapusiškai laikomasi tos direktyvos 4 straipsnio 1 dalies;
- e) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar medžiagos, esančios mišinių arba gaminių sudėtyje, išvardytos Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priede, išskyrus atvejus, kai yra visapusiškai laikomasi tame priede nurodytų sąlygų;
- f) medžiagos, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar mišinių arba gaminių sudėtyje esančios medžiagos, kurių koncentracija, išreikšta masės dalimi, viršija 0,1 %, kurios atitinka Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nustatytus kriterijus ir kurios buvo nustatytos pagal to reglamento 59 straipsnio 1 dalį, bent aštuoniolikos mėnesiu laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai veiklos vykdytojai įvertina ir dokumentais patvirtina, kad rinkoje nėra kitų tinkamų cheminių medžiagų ar technologijų alternatyvų ir kad jos naudojamos kontroliuojamomis sąlygomis <sup>(1)</sup>.

Be to, dėl šios veiklos vykdymo nepradedama gaminti kitų medžiagų, nesvarbu, ar tai būtų atskiros medžiagos, ar mišinių arba gaminių sudėtyje esančios medžiagos, kurių koncentracija, išreikšta masės dalimi, viršija 0,1 % ir kurios atitinka Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytus priskyrimo vienai iš Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 57 straipsnyje nurodytų pavojingumo klasių arba pavojingumo kategorijų kriterijus, tokių medžiagų neatsiranda galutiniame produkte arba rezultate ir jų nepateikiama rinkai, išskyrus atvejus, kai veiklos vykdytojai įvertina ir dokumentais patvirtina, kad rinkoje nėra kitų tinkamų cheminių medžiagų ar technologijų alternatyvų ir kad jos naudojamos kontroliuojamomis sąlygomis <sup>(2)</sup>.

<sup>(1)</sup> Komisija peržiūrės f punkte nurodytų medžiagų gamybos, pateikimo rinkai ar naudojimo draudimo išimtis, kai paskelbs cheminių medžiagų naudojimo būtinosioms reikmėms horizontaliuosius principus.

<sup>(2)</sup> Komisija peržiūrės šioje pastraipoje nurodytų medžiagų gamybos, jų buvimimo galutiniame produkte arba rezultate ir jų pateikimo rinkai draudimo išimtis, kai paskelbs cheminių medžiagų naudojimo būtinosioms reikmėms horizontaliuosius principus.

## V PRIEDAS

**Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2178 I, II, III, IV, V, VII, IX ir X priedų pakeitimai**

1. I priedas iš dalies keičiamas taip:
  - a) 1.1.2.2 skirsnio penkta pastraipa pakeičiama taip:

„Į skaitiklį įtraukiama šio punkto pirmoje pastraipoje nurodyta kapitalo išlaidų dalis, kuria svariai prisidedama prie bet kurio iš aplinkos tikslų. Skaitiklyje pateikiamas kapitalo išlaidų dalies, skirtos svariam prisidėjimui prie kiekvieno aplinkos tikslo, išskaidymas.“;
  - b) 1.1.3.2 skirsnio ketvirta pastraipa pakeičiama taip:

„Į skaitiklį įtraukiama šio punkto pirmoje pastraipoje nurodyta veiklos išlaidų dalis, kuria svariai prisidedama prie bet kurio iš aplinkos tikslų. Skaitiklyje pateikiamas veiklos išlaidų dalies, skirtos svariam prisidėjimui prie kiekvieno aplinkos tikslo, išskaidymas.“;
  - c) 1.2.1 skirsnio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Apyvartos ir kapitalo išlaidų atveju ne finansų įmonės nurodo susijusias finansinių ataskaitų straipsnių eilutes.“;
  - d) 2 skirsnio e punktas pakeičiamas taip:

„e) ne finansų įmonės nurodo netaksonominę ekonominę veiklą ir atskleidžia tos ekonominės veiklos apyvartos, kapitalo išlaidų ir veiklos išlaidų PVRR procentinę dalį vardiklyje įmonės arba grupės lygmeniu.“;
2. II priedas pakeičiamas šiuo priedu:

NE FINANSŲ ĮMONIŲ PVRR ŠABLONAI

Šablonas. Apyvartos procentinė dalis, gaunama už produktus ar paslaugas, susijusius su kriterijus atitinkančia taksonomine ekonomine veikla. Atskleidžiama informacija už N metus

N finansiniai metai	Metai			Svaraus prisidėjimo kriterijai						Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai <sup>(b)</sup>						Kategorija (sąlygas sudaranti veikla) (19)	Kategorija (perėjimo veikla) (20)		
	Kodas <sup>(a)</sup> (2)	Apyvarta (3)	Apyvartos procentinė dalis, N metai (4)	Klimato kaitos švelnimas (5)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (6)	Vanduo (7)	Tarša (8)	Žiedinė ekonomika (9)	Biologinė įvairovė (10)	Klimato kaitos švelnimas (11)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (12)	Vanduo (13)	Tarša (14)	Žiedinė ekonomika (15)	Biologinė įvairovė (16)			Būtiniausios apsaugos priemonės (17)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos (A.1.) arba taksonominės veiklos (A.2.) apyvartos procentinė dalis, N – 1 metai (18)
Tekstas		Valiuta	%	T; N; NTA <sup>(b)</sup> <sup>(c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b)</sup> <sup>(c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b)</sup> <sup>(c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b)</sup> <sup>(c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b)</sup> <sup>(c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b)</sup> <sup>(c)</sup>	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	%	S	P

A. TAKSONOMINĖ VEIKLA

A.1. Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla)

1 veiklos rūšis			%							T	T	T	T	T	T	T	%		
1 <sup>(d)</sup> veiklos rūšis			%							T	T	T	T	T	T	T	%	S	
2 veiklos rūšis			%							T	T	T	T	T	T	T	%		P
<b>Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos) apyvarta (A.1)</b>			%	%	%	%	%	%	%	T	T	T	T	T	T	T	%		
<b>Iš jos: sąlygas sudaranti veikla</b>			%	%	%	%	%	%	%	T	T	T	T	T	T	T	%	S	
<b>Iš jos: perėjimo veikla</b>			%	%						T	T	T	T	T	T	T	%		P

A.2 Taksonominė, bet aplinkos atžvilgiu netvari veikla (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla)<sup>(e)</sup>

				TA; NTA <sup>(f)</sup>	TA; NTA <sup>(f)</sup>	TA; NTA <sup>(f)</sup>	TA; NTA <sup>(f)</sup>	TA; NTA <sup>(f)</sup>	TA; NTA <sup>(f)</sup>										
--	--	--	--	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1 (°) veiklos rūšis			%	TA	TA			TA			%
<b>Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos (kriterijų neatitinkančios taksonominės veiklos) apyvarta (A.2)</b>			%	%	%	%	%	%	%		%
<b>A. Taksonominės veiklos apyvarta (A.1 +A.2)</b>			%	%	%	%	%	%	%		
<b>B. NETAKSONOMINĖ VEIKLA</b>											
<b>Netaksonominės veiklos apyvarta</b>			%								
<b>IŠ VISO</b>			<b>100 %</b>								

(°) Kodą sudaro atitinkamo tikslo, prie kurio galima svariai prisidėti ekonomine veikla, santrumpa ir tai veiklai skirtas skirsnio numeris, nurodytas atitinkamame priede, kuriame nustatytas tas tikslas, t. y.:

- klimato kaitos švelninimas (KKŠ),
- prisitaikymas prie klimato kaitos (PKK),
- vandens ir jūrų išteklių (VND),
- žiedinė ekonomika (ŽE),
- taršos prevencija ir kontrolė (TPK),
- biologinė įvairovė ir ekosistemos (BIO). Pavyzdžiui, veikla „miško įveisimas“ būtų žymima kodu KKŠ 1.1.

Kai veikla galima svariai prisidėti prie daugiau kaip vieno tikslo, turėtų būti nurodyti su visais tikslais susiję kodai.

Pavyzdžiui, jei veiklos vykdytojas nurodo, kad veikla „naujų pastatų statyba“ svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo ir žiedinės ekonomikos, ta veikla turėtų būti žymima kodais KKŠ 7.1./ŽE 3.1.

Šio šablono A.1 ir A.2 skirsniuose turėtų būti naudojami tie patys kodai;

- (°) T – taip (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla, kuria siekiama atitinkamo aplinkos tikslo);  
 N – ne (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla, kuria siekiama atitinkamo aplinkos tikslo);  
 NTA – atitinkamo tikslo atžvilgiu netaksonominė veikla;

(<sup>e</sup>) kai ekonomine veikla svariai prisidedama prie kelių aplinkos tikslų, ne finansų įmonės pusjuodžiu šriftu nurodo svarbiausią aplinkos tikslą, pagal kurį turi būti apskaičiuojami finansų įmonių PVRR, kad būtų išvengta dvigubo skaičiavimo. Finansų įmonės, nustatydamos savo atitinkamus PVRR, ekonominės veiklos, kuria prisidedama prie kelių aplinkos tikslų, finansavimą (kai iš finansavimo gautų pajamų panaudojimas nežinomas) apskaičiuoja pagal svarbiausią aplinkos tikslą, kurį šiame šablone ne finansų įmonės nurodė pusjuodžiu šriftu. Kad būtų išvengta dvigubo ekonominės veiklos įskaitymo į finansų įmonių PVRR, aplinkos tikslas vienoje eilutėje pusjuodžiu šriftu gali būti nurodytas tik vieną kartą. Šis reikalavimas netaikomas apskaičiuojant su Reglamento (ES) 2019/2088 2 straipsnio 12 punkte apibrėžtais finansiniais produktais susijusios ekonominės veiklos atitiktį taksonomijai. Ne finansų įmonės taip pat nurodo, kiek ekonominė veikla yra taksonominė ir atitinka kriterijus pagal kiekvieną aplinkos tikslą, be kita ko, kiek veikla, kuria svariai prisidedama prie kelių aplinkos tikslų, atitinka kiekvieno iš tų tikslų kriterijus, naudojamos toliau pateiktą šabloną:

	Apyvartos procentinė dalis / Bendra apyvarta	
	Atitinka taksonomijos kriterijus (pagal kiekvieną tikslą)	Taksonominė (pagal kiekvieną tikslą)
KKŠ	%	%
PKK	%	%
VND	%	%
ŽE	%	%
TPK	%	%
BIO	%	%

(<sup>d</sup>) ta pati veikla gali atitikti tik vieno arba kelių aplinkos tikslų, kurių atžvilgiu ji yra taksonominė, kriterijus;

(<sup>e</sup>) ta pati veikla gali būti taksonominė, bet neatitikti atitinkamų aplinkos tikslų kriterijų;

(<sup>f</sup>) TA – atitinkamo tikslo atžvilgiu taksonominė veikla;

NTA – atitinkamo tikslo atžvilgiu netaksonominė veikla;

(<sup>g</sup>) šio šablono A.2 skirsnyje veikla nurodoma tik tuo atveju, jei ji neatitinka nė vieno aplinkos tikslo, kurio atžvilgiu ji yra taksonominė, kriterijų. Veikla, kuri atitinka bent vieno aplinkos tikslo kriterijus, nurodoma šio šablono A.1 skirsnyje;

(<sup>h</sup>) A.1 skirsnyje nurodoma veikla turi atitikti visus reikšmingos žalos nedarymo kriterijus ir būtiniausias apsaugos priemones. Nurodydamos veiklą A.2 skirsnyje, ne finansų įmonės gali savanoriškai užpildyti 5–17 skiltis. Ne finansų įmonės A.2 skirsnyje gali nurodyti, kuriuos svaraus prisidėjimo ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus jos atitinka arba kurių neatitinka, naudojamos šiuos kodus: a) svaraus prisidėjimo kriterijų atveju – T/N ir NTA vietoj TA ir NTA, o b) reikšmingos žalos nedarymo kriterijų atveju – T/N.

Šablonas. Kapitalo išlaidų procentinė dalis, gaunama už produktus ar paslaugas, susijusius su kriterijus atitinkančia taksonomine ekonomine veikla. Atskleidžiama informacija už N metus

N finansiniai metai	Metai			Svaraus prisidėjimo kriterijai						Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai <sup>(b)</sup>						Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos (A.1.) arba taksonominės veiklos (A.2.) kapitalo išlaidų procentinė dalis, N – 1 metai (18)	Kategorija (sąlygas sudaranti veikla) (19)	Kategorija (perėjimo veikla) (20)	
	Kodas <sup>(c)</sup> (2)	Kapitalo išlaidos (3)	Kapitalo išlaidų procentinė dalis, N metai (4)	Klimato kaitos švelnumas (5)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (6)	Vanduo (7)	Tarša (8)	Žiedinė ekonomika (9)	Biologinė įvairovė (10)	Klimato kaitos švelnumas (11)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (12)	Vanduo (13)	Tarša (14)	Žiedinė ekonomika (15)	Biologinė įvairovė (16)				Būtinausios apsaugos priemonės (17)
Tekstas		Valiuta	%	T; N; NTA <sup>(b)</sup> <sup>(c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b)</sup> <sup>(c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b)</sup> <sup>(c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b)</sup> <sup>(c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b)</sup> <sup>(c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b)</sup> <sup>(c)</sup>	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	%	S	P

#### A. TAKSONOMINĖ VEIKLA

##### A.1. Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla)

1 veiklos rūšis			%							T	T	T	T	T	T	T	%		
1 <sup>(d)</sup> veiklos rūšis			%							T	T	T	T	T	T	T	%	S	
2 veiklos rūšis			%							T	T	T	T	T	T	T	%		P
<b>Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančius taksonominės veiklos) kapitalo išlaidos (A.1)</b>			%	%	%	%	%	%	%	T	T	T	T	T	T	T	%		
<b>Iš jų: sąlygas sudaranti veikla</b>			%	%	%	%	%	%	%	T	T	T	T	T	T	T	%	S	
<b>Iš jų: perėjimo veikla</b>			%	%						T	T	T	T	T	T	T	%		P

##### A.2 Taksonominė, bet aplinkos atžvilgiu netviri veikla (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla)<sup>(e)</sup>

				TA; NTA <sup>(f)</sup>	TA; NTA <sup>(f)</sup>	TA; NTA <sup>(f)</sup>	TA; NTA <sup>(f)</sup>	TA; NTA <sup>(f)</sup>	TA; NTA <sup>(f)</sup>										
1 <sup>(g)</sup> veiklos rūšis			%														%		

<b>Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos (kriterijų neatitinkančios taksonominės veiklos) kapitalo išlaidos (A.2)</b>		%	%	%	%	%	%	%		%
<b>A. Taksonominės veiklos kapitalo išlaidos (A.1+A.2)</b>		%	%	%	%	%	%	%		
<b>B. NETAKSONOMINĖ VEIKLA</b>										
<b>Netaksonominės veiklos kapitalo išlaidos</b>		%								
<b>IŠ VISO</b>		<b>100 %</b>								

(<sup>4</sup>) Kodą sudaro atitinkamo tikslo, prie kurio galima svariiai prisidėti ekonomine veikla, santrumpa ir tai veiklai skirtas skirsnio numeris, nurodytas atitinkamame priede, kuriame nustatytas tas tikslas, t. y.:

- klimato kaitos švelninimas (KKŠ),
- prisitaikymas prie klimato kaitos (PKK),
- vandens ir jūrų išteklių (VND),
- žiedinė ekonomika (ŽE),
- taršos prevencija ir kontrolė (TPK),
- biologinė įvairovė ir ekosistemos (BIO). Pavyzdžiui, veikla „miško įveisimas“ būtų žymima kodu KKŠ 1.1.

Kai veikla galima svariiai prisidėti prie daugiau kaip vieno tikslo, turėtų būti nurodyti su visais tikslais susiję kodai.

Pavyzdžiui, jei veiklos vykdytojas nurodo, kad veikla „naujų pastatų statyba“ svariiai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo ir žiedinės ekonomikos, ta veikla turėtų būti žymima kodais KKŠ 7.1./ŽE 3.1.

Šio šablono A.1 ir A.2 skirsniuose turėtų būti naudojami tie patys kodai;

- (<sup>5</sup>) T – taip (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla, kuria siekiama atitinkamo aplinkos tikslo);  
 N – ne (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla, kuria siekiama atitinkamo aplinkos tikslo);  
 NTA – atitinkamo tikslo atžvilgiu netaksonominė veikla;

(<sup>e</sup>) kai ekonomine veikla svariai prisidedama prie kelių aplinkos tikslų, ne finansų įmonės pusjuodžiu šriftu nurodo svarbiausią aplinkos tikslą, pagal kurį apskaičiuojami finansų įmonių PVRR, kad būtų išvengta dvigubo skaičiavimo. Finansų įmonės, nustatydamos savo atitinkamus PVRR, ekonominės veiklos, kuria prisidedama prie kelių aplinkos tikslų, finansavimą (kai iš finansavimo gautų pajamų panaudojimas nežinomas) apskaičiuoja pagal svarbiausią aplinkos tikslą, kurį šiame šablone ne finansų įmonės pažymėjo pusjuodžiu šriftu. Kad būtų išvengta dvigubo ekonominės veiklos įskaitymo į finansų įmonių PVRR, aplinkos tikslas vienoje eilutėje pusjuodžiu šriftu gali būti nurodytas tik vieną kartą. Tai netaikoma apskaičiuojant taksonominės ekonominės veiklos, susijusios su finansiniais produktais, apibrėžtais Reglamento (ES) 2019/2088 2 straipsnio 12 punkte, finansavimą. Ne finansų įmonės taip pat nurodo, kiek ekonominė veikla yra taksonominė ir atitinka kriterijus pagal kiekvieną aplinkos tikslą, be kita ko, kiek veikla, kuria svariai prisidedama prie kelių aplinkos tikslų, atitinka kiekvieno iš tų tikslų kriterijus, naudojamos toliau pateiktą šabloną:

	Kapitalo išlaidų procentinė dalis / Bendros kapitalo išlaidos	
	Atitinka taksonomijos kriterijus (pagal kiekvieną tikslą)	Taksonominė (pagal kiekvieną tikslą)
KKŠ	%	%
PKK	%	%
VND	%	%
ŽE	%	%
TPK	%	%
BIO	%	%

(<sup>d</sup>) ta pati veikla gali atitikti tik vieno arba kelių aplinkos tikslų, kurių atžvilgiu ji yra taksonominė, kriterijus;

(<sup>e</sup>) ta pati veikla gali būti taksonominė, bet neatitikti atitinkamų aplinkos tikslų kriterijų;

(<sup>f</sup>) TA – atitinkamo tikslo atžvilgiu taksonominė veikla;

NTA – atitinkamo tikslo atžvilgiu netaksonominė veikla;

(<sup>g</sup>) šio šablono A.2 skirsnyje veikla nurodoma tik tuo atveju, jei ji neatitinka nė vieno aplinkos tikslo, kurio atžvilgiu ji yra taksonominė, kriterijų. Veikla, kuri atitinka bent vieno aplinkos tikslo kriterijus, nurodoma šio šablono A.1 skirsnyje;

(<sup>h</sup>) A.1 skirsnyje nurodoma veikla turi atitikti visus reikšmingos žalos nedarymo kriterijus ir būtiniausias apsaugos priemones. Nurodydamos veiklą A.2 skirsnyje, ne finansų įmonės gali savanoriškai užpildyti 5–17 skiltis. Ne finansų įmonės A.2 skirsnyje gali nurodyti, kuriuos svaraus prisidėjimo ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus jos atitinka arba kurių neatitinka, naudodamos šiuos kodus: a) svaraus prisidėjimo kriterijų atveju – T/N ir NTA vietoj TA ir NTA, o b) reikšmingos žalos nedarymo kriterijų atveju – T/N.



Šablonas. Veiklos išlaidų procentinė dalis, gaunama už produktus ar paslaugas, susijusius su kriterijus atitinkančia taksonomine ekonomine veikla. Atskleidžiama informacija už N metus

N finansiniai metai	Metai			Svaraus prisidėjimo kriterijai						Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai <sup>(1)</sup>						Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos (A.1.) arba taksonominės veiklos (A.2.) išlaidų procentinė dalis, N – 1 metai (18)	Kategorija (sąlygas sudaranti veikla) (19)	Kategorija (perėjimo veikla) (20)	
	Kodas <sup>(2)</sup>	Veiklos išlaidos (3)	Veiklos išlaidų procentinė dalis, N metai (4)	Klimato kaitos švelnimas (5)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (6)	Vanduo (7)	Tarša (8)	Žiedinė ekonomika (9)	Biologinė įvairovė (10)	Klimato kaitos švelnimas (11)	Prisitaikymas prie klimato kaitos (12)	Vanduo (13)	Tarša (14)	Žiedinė ekonomika (15)	Biologinė įvairovė (16)				Būtiniausios apsaugos priemonės (17)
Tekstas		Valiuta	%	T; N; NTA <sup>(b) (c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b) (c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b) (c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b) (c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b) (c)</sup>	T; N; NTA <sup>(b) (c)</sup>	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	%	S	P

**A. TAKSONOMINĖ VEIKLA**

**A.1. Aplinkos atžvilgiu tvari veikla (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla)**

1 veiklos rūšis			%							T	T	T	T	T	T	T	%		
1 <sup>(1)</sup> veiklos rūšis			%							T	T	T	T	T	T	T	%	S	
2 veiklos rūšis			%							T	T	T	T	T	T	T	%		P
<b>Aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos (kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos) išlaidos (A.1)</b>			%	%	%	%	%	%	%	T	T	T	T	T	T	T	%		
<b>Iš jų: sąlygas sudaranti veikla</b>			%	%	%	%	%	%	%	T	T	T	T	T	T	T	%	S	
<b>Iš jų: perėjimo veikla</b>			%	%						T	T	T	T	T	T	T	%		P

**A.2 Taksonominė, bet aplinkos atžvilgiu netvاري veikla (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla) <sup>(1)</sup>**

				TA; NTA <sup>(e)</sup>	TA; NTA <sup>(e)</sup>	TA; NTA <sup>(e)</sup>	TA; NTA <sup>(e)</sup>	TA; NTA <sup>(e)</sup>	TA; NTA <sup>(e)</sup>										
1 <sup>(1)</sup> veiklos rūšis			%														%		

<b>Taksonominės, bet aplinkos atžvilgiu netvarios veiklos (kriterijų neatitinkančios taksonominės veiklos) išlaidos (A.2)</b>		%	%	%	%	%	%	%	%		%	
<b>A. Taksonominės veiklos išlaidos (A.1+A.2)</b>		%	%	%	%	%	%	%	%			
<b>B. NETAKSONOMINĖ VEIKLA</b>												
<b>Netaksonominės veiklos išlaidos</b>		%										
<b>IŠ VISO</b>		<b>100 %</b>										

(<sup>e</sup>) Kodą sudaro atitinkamo tikslo, prie kurio galima svariai prisidėti ekonomine veikla, santrumpa ir tai veiklai skirtas skirsnio numeris, nurodytas atitinkamame priede, kuriame nustatytas tas tikslas, t. y.:

- klimato kaitos švelninimas (KKŠ),
- prisitaikymas prie klimato kaitos (PKK),
- vandens ir jūrų išteklių (VND),
- žiedinė ekonomika (ŽE),
- taršos prevencija ir kontrolė (TPK),
- biologinė įvairovė ir ekosistemos (BIO). Pavyzdžiui, veikla „miško įveisimas“ būtų žymima kodu KKŠ 1.1.

Kai veikla galima svariai prisidėti prie daugiau kaip vieno tikslo, turėtų būti nurodyti su visais tikslais susiję kodai.

Pavyzdžiui, jei veiklos vykdytojas nurodo, kad veikla „naujų pastatų statyba“ svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo ir žiedinės ekonomikos, ta veikla turėtų būti žymima kodais KKŠ 7.1./ŽE 3.1.

Šio šablono A.1 ir A.2 skirsniuose turėtų būti naudojami tie patys kodai;

- (<sup>e</sup>) T – taip (kriterijus atitinkanti taksonominė veikla, kuria siekiama atitinkamo aplinkos tikslo);  
 N – ne (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla, kuria siekiama atitinkamo aplinkos tikslo);  
 NTA – atitinkamo tikslo atžvilgiu netaksonominė veikla;

(<sup>e</sup>) kai ekonomine veikla svariai prisidedama prie kelių aplinkos tikslų, ne finansų įmonės pusjuodžiu šriftu nurodo svarbiausią aplinkos tikslą, pagal kurį apskaičiuojami finansų įmonių PVRR, kad būtų išvengta dvigubo skaičiavimo. Finansų įmonės, nustatydamos savo atitinkamus PVRR, ekonominės veiklos, kuria prisidedama prie kelių aplinkos tikslų, finansavimą (kai iš finansavimo gautų pajamų panaudojimas nežinomas) apskaičiuoja pagal svarbiausią aplinkos tikslą, kurį šiame šablone ne finansų įmonės pažymėjo pusjuodžiu šriftu. Kad būtų išvengta dvigubo ekonominės veiklos įskaitymo į finansų įmonių PVRR, aplinkos tikslas vienoje eilutėje pusjuodžiu šriftu gali būti nurodytas tik vieną kartą. Tai netaikoma apskaičiuojant taksonominės ekonominės veiklos, susijusios su finansiniais produktais, apibrėžtais Reglamento (ES) 2019/2088 2 straipsnio 12 punkte, finansavimą. Ne finansų įmonės taip pat nurodo, kiek ekonominė veikla yra taksonominė ir atitinka kriterijus pagal kiekvieną aplinkos tikslą, be kita ko, kiek veikla, kuria svariai prisidedama prie kelių aplinkos tikslų, atitinka kiekvieno iš tų tikslų kriterijus, naudojamos toliau pateiktą šabloną:

	Veiklos išlaidų procentinė dalis / Bendros veiklos išlaidos	
	Atitinka taksonomijos kriterijus (pagal kiekvieną tikslą)	Taksonominė (pagal kiekvieną tikslą)
KKŠ	%	%
PKK	%	%
VND	%	%
ŽE	%	%
TPK	%	%
BIO	%	%

(\*) ta pati veikla gali atitikti tik vieno arba kelių aplinkos tikslų, kurių atžvilgiu ji yra taksonominė, kriterijus;

(<sup>d</sup>) ta pati veikla gali būti taksonominė, bet neatitikti atitinkamų aplinkos tikslų kriterijų;

(<sup>e</sup>) f) TA – atitinkamo tikslo atžvilgiu taksonominė veikla;

NTA – atitinkamo tikslo atžvilgiu netaksonominė veikla;

(<sup>f</sup>) šio šablono A.2 skirsnyje veikla nurodoma tik tuo atveju, jei ji neatitinka nė vieno aplinkos tikslo, kurio atžvilgiu ji yra taksonominė, kriterijų. Veikla, kuri atitinka bent vieno aplinkos tikslo kriterijus, nurodoma šio šablono A.1 skirsnyje;

(<sup>g</sup>) A.1 skirsnyje nurodoma veikla turi atitikti visus reikšmingos žalos nedarymo kriterijus ir būtiniausias apsaugos priemones. Nurodydamos veiklą A.2 skirsnyje, ne finansų įmonės gali savanoriškai užpildyti 5–17 skiltis. Ne finansų įmonės A.2 skirsnyje gali nurodyti, kuriuos svaraus prisidėjimo ir reikšmingos žalos nedarymo kriterijus jos atitinka arba kurių neatitinka, naudojamos šiuos kodus: a) svaraus prisidėjimo kriterijų atveju – T/N ir NTA vietoj TA ir NTA, o b) reikšmingos žalos nedarymo kriterijų atveju – T/N.“

## 3. III priedo 1.1 skirsnis papildomas ketvirta pastraipa:

„Nukrypstant nuo šio skirsnio pirmos pastraipos, investicijos į nekilnojamąjį turtą įtraukiamos į skaitiklį tokiu mastu ir tokia procentine dalimi, kiek jomis finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla.“

## 4. IV priedas iš dalies keičiamas taip:

a) skirsnio „PVRR skaitiklio išskaidymas pagal aplinkos tikslus“ 2–6 eilutėse išbraukiami žodžiai „Perėjimo veikla: A % (apyvarta; kapitalo išlaidos)“;

b) aštunta eilutė pakeičiama taip:

„ <b>Kitų sandorio šalių pozicijų bei turto</b> ir į PVRR įtraukto viso turto santykis, išreikštas procentais: X %	<b>Kitų sandorio šalių pozicijų bei turto</b> vertė: [pinigų suma]“
---	--

c) trylikta eilutė pakeičiama taip:

„ <b>Kitų sandorio šalių taksonomiją atitinkančių pozicijų bei turto</b> ir į PVRR įtraukto viso turto santykis, išreikštas procentais: grindžiamas apyvarta: % grindžiamas kapitalo išlaidomis: %	<b>Kitų sandorio šalių taksonomiją atitinkančių pozicijų bei turto</b> vertė: grindžiama apyvarta: [pinigų suma] grindžiama kapitalo išlaidomis: [pinigų suma]“
--	---

## 5. V priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 1.1.2 skirsnio trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Į ŽTR skaitiklį neįtraukiamas šis turtas:

a) prekybai laikomas finansinis turtas;

b) tarpbankinės paskolos pagal pareikalavimą;

c) įmonių, kurios neprivalo skelbti nefinansinės informacijos pagal Direktyvos 2013/34/ES 19a arba 29a straipsnį, pozicijos;

d) išvestinės finansinės priemonės;

e) pinigai ir piniginis turtas;

f) kitų kategorijų turtas (pvz., prestižas, biržos prekės ir kt.)“;

b) 1.2.1 skirsnio penkta pastraipa pakeičiama taip:

„Be ŽTR, kredito įstaigos atskleidžia, koks procentas viso jų turto yra neįtraukiamas į ŽTR skaitiklį pagal šio reglamento 7 straipsnio 2 bei 3 dalis ir šio priedo 1.1.2 punktą.“;

c) 1.2.1.1 skirsnio pirmoje pastraipoje pateikta lentelė pakeičiama šia lentele:

„Aplinkos tikslai	Pirmas etapas	Antras etapas	Žaliojo turto rodiklis (ŽTR)
Klimato kaitos švelninimas (KKŠ)	Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama taksonominė ekonominė veikla siekiant klimato kaitos švelninimo tikslo, procentinė dalis, palyginti su visomis paskolomis ne finansų įmonėms ir ne finansų įmonių skolos vertybiniais popieriais / nuosavybės priemonėmis ir visu kitu įtrauktu balansiniu turtu	Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla siekiant klimato kaitos švelninimo tikslo, procentinė dalis, palyginti su paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais siekiant klimato kaitos švelninimo tikslo finansuojama ekonominė veikla sektoriuose, įtrauktuose į taksonomiją, suma Iš jų: pajamų panaudojimas Iš jų: sąlygas sudaranti veikla Iš jų: perėjimo veikla	<b>Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla siekiant klimato kaitos švelninimo tikslo, procentinė dalis, palyginti su visomis ne finansų įmonių paskolomis ir kitais išankstiniais mokėjimais / skolos vertybiniais popieriais / nuosavybės priemonėmis ir visu kitu įtrauktu balansiniu turtu</b> <b>Iš jų: pajamų panaudojimas</b> <b>Iš jų: sąlygas sudaranti veikla</b> <b>Iš jų: perėjimo veikla</b> <i>Sankaupos ir srautas</i>
Prisitaikymas prie klimato kaitos (PKK)	Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama taksonominė ekonominė veikla siekiant prisitaikymo prie klimato kaitos tikslo, procentinė dalis, palyginti su visomis paskolomis ne finansų įmonėms ir ne finansų įmonių skolos vertybiniais popieriais / nuosavybės priemonėmis ir visu kitu įtrauktu balansiniu turtu	Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla siekiant prisitaikymo prie klimato kaitos tikslo, procentinė dalis, palyginti su paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais siekiant prisitaikymo prie klimato kaitos tikslo finansuojama ekonominė veikla sektoriuose, įtrauktuose į taksonomiją, suma Iš jų: pajamų panaudojimas Iš jų: sąlygas sudaranti veikla	<b>Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla siekiant prisitaikymo prie klimato kaitos tikslo, procentinė dalis, palyginti su visomis ne finansų įmonių paskolomis ir kitais išankstiniais mokėjimais / skolos vertybiniais popieriais / nuosavybės priemonėmis ir visu kitu įtrauktu balansiniu turtu</b> <b>Iš jų: pajamų panaudojimas</b> <b>Iš jų: sąlygas sudaranti veikla</b> <i>Sankaupos ir srautas</i>

Vandens ir jūrų ištekliai  
(VND)

Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama taksonominė ekonominė veikla siekiant tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos tikslo, procentinė dalis, palyginti su visomis paskolomis ne finansų įmonėms ir ne finansų įmonių skolos vertybiniais popieriais / nuosavybės priemonėmis ir visu kitu įtrauktu balansiniu turtu

Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla siekiant tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos tikslo, procentinė dalis, palyginti su paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais siekiant tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos tikslo finansuojama ekonominė veikla sektoriuose, įtrauktuose į taksonomiją, suma

Iš jų: pajamų panaudojimas  
Iš jų: sąlygas sudaranti veikla

**Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla siekiant tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos tikslo, procentinė dalis, palyginti su visomis paskolomis ir kitais išankstiniais mokėjimais ne finansų įmonėms ir ne finansų įmonių skolos vertybiniais popieriais / nuosavybės priemonėmis ir visu kitu įtrauktu balansiniu turtu**

**Iš jų: pajamų panaudojimas  
Iš jų: sąlygas sudaranti veikla**

*Sankaupos ir srautas*

Žiedinė ekonomika  
(ŽE)

Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama taksonominė ekonominė veikla siekiant perėjimo prie žiedinės ekonomikos tikslo, procentinė dalis, palyginti su visomis paskolomis ne finansų įmonėms ir ne finansų įmonių skolos vertybiniais popieriais / nuosavybės priemonėmis ir visu kitu įtrauktu balansiniu turtu

Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla siekiant perėjimo prie žiedinės ekonomikos tikslo, procentinė dalis, palyginti su paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais siekiant perėjimo prie žiedinės ekonomikos tikslo finansuojama ekonominė veikla sektoriuose, įtrauktuose į taksonomiją, suma

Iš jų: pajamų panaudojimas  
Iš jų: sąlygas sudaranti veikla

**Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla siekiant perėjimo prie žiedinės ekonomikos tikslo, procentinė dalis, palyginti su visomis paskolomis ir kitais išankstiniais mokėjimais ne finansų įmonėms ir ne finansų įmonių skolos vertybiniais popieriais / nuosavybės priemonėmis ir visu kitu įtrauktu balansiniu turtu**

**Iš jų: pajamų panaudojimas  
Iš jų: sąlygas sudaranti veikla**

*Sankaupos ir srautas*

Tarša  
(TPK)

Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama taksonominė ekonominė veikla siekiant taršos prevencijos ir kontrolės tikslo, procentinė dalis, palyginti su visomis paskolomis ne finansų įmonėms ir ne finansų įmonių skolos vertybiniais popieriais / nuosavybės priemonėmis ir visu kitu įtrauktu balansiniu turtu

Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla siekiant taršos prevencijos ir kontrolės tikslo, procentinė dalis, palyginti su paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais siekiant taršos prevencijos ir kontrolės tikslo finansuojama ekonominė veikla sektoriuose, įtrauktuose į taksonomiją, suma

Iš jų: pajamų panaudojimas

Iš jų: sąlygas sudaranti veikla

**Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla siekiant taršos prevencijos ir kontrolės tikslo, procentinė dalis, palyginti su visomis ne finansų įmonių paskolomis ir kitais išankstiniais mokėjimais / skolos vertybiniais popieriais / nuosavybės priemonėmis ir visu kitu įtrauktu balansiniu turtu**

**Iš jų: pajamų panaudojimas**

**Iš jų: sąlygas sudaranti veikla**

*Sankaupos ir srautas*

Biologinė įvairovė ir ekosistemos  
(BIO)

Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama taksonominė ekonominė veikla siekiant biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo tikslo, procentinė dalis, palyginti su visomis paskolomis ne finansų įmonėms ir ne finansų įmonių skolos vertybiniais popieriais / nuosavybės priemonėmis ir visu kitu įtrauktu balansiniu turtu

Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla siekiant biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo tikslo, procentinė dalis, palyginti su paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais siekiant biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo tikslo finansuojama ekonominė veikla sektoriuose, įtrauktuose į taksonomiją, suma

Iš jų: pajamų panaudojimas

Iš jų: sąlygas sudaranti veikla

**Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų / skolos vertybinių popierių / nuosavybės priemonių, kuriais finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla siekiant biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo tikslo, procentinė dalis, palyginti su visomis paskolomis ir kitais išankstiniais mokėjimais ne finansų įmonėms ir ne finansų įmonių skolos vertybiniais popieriais / nuosavybės priemonėmis ir visu kitu įtrauktu balansiniu turtu**

**Iš jų: pajamų panaudojimas**

**Iš jų: sąlygas sudaranti veikla**

*Sankaupos ir srautas“*

d) 1.2.1.1 skirsnio i punkto antraštė pakeičiama taip:

„i) Skolinimo ne finansų įmonėms veiklos, teikiant paskolas ir kitus išankstinius mokėjimus, ŽTR (toliau – paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų ŽTR)“;

e) 1.2.1.1 skirsnio i punkto antra pastraipa pakeičiama taip:

„1 dalies c punkte nurodyta suma apskaičiuojama pagal šią formulę:  $1(c) = (1)(c)(1) + (1)(c)(2)$ , čia:

(1)(c)(1) reiškia paskolas ir kitus išankstinius mokėjimus, kai pajamų panaudojimas yra žinomas, įskaitant specializuotą skolinimą, nurodytą Reglamento (ES) Nr. 575/2013 147 straipsnio 8 dalyje;

(1)(c)(2) reiškia paskolas ir kitus išankstinius mokėjimus, kai pajamų panaudojimas nežinomas (bendrosios paskolos).“;

f) 1.2.1.1 skirsnio i punkto trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Taikydamos 1 dalies c punkto 1 papunktį, kredito įstaigos atsižvelgia į ne finansų įmonės pozicijų, kurių pajamų panaudojimas yra žinomas, įskaitant specializuoto skolinimo pozicijas, bendrą balansinę vertę tokiu mastu ir tokia procentine dalimi, kiek jomis finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla. Vertinant, ar to reikalavimo buvo laikomasi, remiamasi sandorio šalies pateikta informacija apie projektą arba veiklą, kuriems bus panaudotos pajamos. Kredito įstaigos teikia informaciją apie finansuojamos ekonominės veiklos rūšį. Dvigubas skaičiavimas neleidžiamas. Kai ta pati specializuoto skolinimo pozicija gali būti svarbi dviem aplinkos tikslams, kredito įstaigos ją priskiria prie svarbiausio tikslo.“;

g) 1.2.1.1 skirsnio i punkto šešta pastraipa pakeičiama taip:

„**Paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų ŽTR (kiekvieno aplinkos tikslo) = (1)(c)/(1)(a)**. Kredito įstaigos atskleidžia kapitalo išlaidų ir apyvartos PVRR grindžiamą ŽTR ir atitinkamais atvejais atskirai atskleidžia PVRR dalį, susijusią su sąlygas sudarančia ir perėjimo veikla.“;

h) 1.2.1.1 skirsnio ii punkto trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Taikydamos 2 dalies c punkto 1 papunktį, kredito įstaigos atsižvelgia į:

(2)(c)(1)(a) Aplinkos atžvilgiu tvarių obligacijų, išleistų pagal Sąjungos teisės aktus, pozicijų visą bendrą balansinę vertę. Einamosios obligacijų, kurias emitentai laiko žaliosiomis obligacijomis, emisijos, iš kurių gautos pajamos turi būti investuojamos į taksonominę ekonominę veiklą, vertinamos atsižvelgiant į ekonominės veiklos arba finansuojamų projektų atitiktis taksonomijai lygį pagal Reglamentą (ES) 2020/852, remiantis konkrečia emitento pateikta informacija apie emisiją. Kredito įstaigos užtikrina informacijos apie finansuojamos ekonominės veiklos rūšį skaidrumą. Dvigubas skaičiavimas neleidžiamas. Kai ta pati žalioji obligacija gali būti svarbi dviem aplinkos tikslams, kredito įstaigos ją priskiria prie svarbiausio tikslo.

(2)(c)(1)(b) Skolos vertybinių popierių, investuotų į pozicijas, kurių pajamų panaudojimas žinomas, įskaitant specializuoto skolinimo pozicijas, bendrą balansinę vertę tokiu mastu, kiek finansuojama veikla yra kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla. Vertinimas grindžiamas konkrečia informacija, kurią emitentas pateikia apie tą emisiją. Dvigubas skaičiavimas neleidžiamas. Kai ta pati specializuoto skolinimo pozicija gali būti svarbi dviem aplinkos tikslams, kredito įstaigos ją priskiria prie svarbiausio tikslo. Kredito įstaigos užtikrina informacijos apie finansuojamos ekonominės veiklos rūšį skaidrumą.“;

i) 1.2.1.2 skirsnio antra, trečia ir ketvirta pastraipos pakeičiamos taip:

„Šis ŽTR apima informaciją apie visus aplinkos tikslus, taip pat sąlygas sudarančios veiklos išskaidymą. Kalbant apie klimato kaitos švelninimą, į ŽTR taip pat įtraukiama informacija apie perėjimo veiklą. Kredito įstaigos taip pat atskleidžia informaciją apie sanaukas ir srautą.“;



Pozicijų, kurių pajamų panaudojimas yra žinomas, atveju kredito įstaigos, apskaičiuodamos finansų įmonių ŽTR skaitiklį, atsižvelgia į finansų įmonių atitinkamų apskaitos portfelių paskolų, kitų išankstinių mokėjimų ir skolos vertybinių popierių bendrą balansinę vertę tokiu mastu ir tokia procentine dalimi, kiek tomis pozicijomis finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla. Vertinant, ar to reikalavimo buvo laikomasi, remiamasi sandorio šalies pateikta informacija. Dvigubas skaičiavimas neleidžiamas. Kai ta pati pozicija gali būti svarbi dviem aplinkos tikslams, kredito įstaigos ją priskiria prie svarbiausio tikslo.

Pozicijų, kurių pajamų panaudojimas nežinomas, atveju finansų įmonių ŽTR skaitiklis apskaičiuojamas remiantis sandorio šalių PVRR, apskaičiuotais pagal šį reglamentą. Atitinkamų apskaitos portfelių finansų įstaigų paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų, skolos vertybinių popierių ir akcinio kapitalo dalių suma, į kurią reikia atsižvelgti rodiklio skaitiklyje, yra jų bendros balansinės vertės suma, įvertinta pagal kriterijus atitinkančios taksonominės ekonominės veiklos procentinę dalį, suskirstant duomenis pagal visus aplinkos tikslus ir kiekvienos sandorio šalies sąlygas sudarančią veiklą. Kalbant apie klimato kaitos švelninimo tikslą, į suskirstymą taip pat įtraukiama kiekvienos sandorio šalies perėjimo veikla.

Kai sandorio šalis yra kita kredito įstaiga, apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte, ir tik šiuo tikslu daugiašalis plėtros bankas, nurodytas to reglamento 117 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje arba 117 straipsnio 2 dalyje, naudojami apyvarta ir kapitalo išlaidomis grindžiami PVRR yra atitinkamų apskaitos portfelių skolos vertybinių popierių, paskolų ir kitų išankstinių mokėjimų ir nuosavybės priemonių bendra balansinė vertė, įvertinta pagal visą sandorio šalies ŽTR, t. y. bendra balansinė vertė padauginama iš viso sandorio šalies ŽTR.“;

j) 1.2.1.3 skirsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto arba būsto renovacijos paskolų mažmeninių pozicijų ŽTR apskaičiuojamas kaip namų ūkiams suteiktų paskolų, užtikrintų gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu arba suteiktų būsto renovacijos tikslais, kurie atitinka taksonomiją pagal atitinkamus pastatų techninės analizės kriterijus, taikomus visų pirma renovacijai, išigijimui ir nuosavybei pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 I arba II priedo atitinkamai 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6 ir 7.7 skirsnius arba Deleguotojo reglamento (ES) 2023/2486 II priedo 3.1 ir 3.2 skirsnius, procentinė dalis, palyginti su visomis namų ūkiams suteiktomis paskolomis, užtikrintomis gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu arba suteiktomis būsto renovacijos tikslais. Į šį ŽTR įtraukiama informacija apie perėjimo veiklą, sankaupas ir srautą.“;

k) 1.2.1.3 skirsnio i punkto pirma ir antra pastraipos pakeičiamos taip:

„Kredito įstaigų atskleidžiamas PVRR apima mažmeninių paskolų portfelių, visų pirma hipotekos paskolų portfelių. Šis PVRR atskleidžiamas atsižvelgiant į atitiktą pastatų techninės analizės kriterijams, nustatytiems Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 I arba II priedo 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6 ir 7.7 skirsniuose arba Deleguotojo reglamento (ES) 2023/2486 II priedo 3.1 ir 3.2 skirsniuose.“

Kredito įstaigos atskleidžia savo gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto paskolų portfelio PVRR kaip namų ūkiams suteiktų paskolų, užtikrintų gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu, kuriomis prisidedama prie atitinkamų aplinkos tikslų, nustatytų visų pirma Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 I arba II priedo 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6 ir 7.7 skirsniuose arba Deleguotojo reglamento (ES) 2023/2486 II priedo 3.1 ir 3.2 skirsniuose, procentinę dalį, palyginti su visomis namų ūkiams suteiktomis paskolomis, užtikrintomis gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu.“;

l) 1.2.1.3 skirsnio i punkto penkta pastraipa pakeičiama taip:

„Rodiklio skaitiklyje kredito įstaigos taip pat atsižvelgia į tas paskolas, suteiktas pastato ar būsto renovacijai pagal atitinkamus pastatų techninės analizės kriterijus, visų pirma nustatytuosius Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 I arba II priedo 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 ir 7.6 skirsniuose arba Deleguotojo reglamento (ES) 2023/2486 II priedo 3.1 ir 3.2 skirsniuose.“;

m) 1.2.1.4 skirsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Kai kredito įstaigos taiko verslo modelį, daugiausia pagrįstą viešojo būsto finansavimu, jos atskleidžia PVRR, susijusį su tuo, kokia procentinė dalis valdžios institucijų finansavimo veiklos pozicijų atitinka atitinkamus techninės analizės kriterijus, visų pirma nustatytuosius Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 I arba II priedo 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6 ir 7.7 skirsniuose arba Deleguotojo reglamento (ES) 2023/2486 II priedo 3.1 ir 3.2 skirsniuose. Šį ŽTR kredito įstaiga įvertina ir atskleidžia kaip savivaldybių paskolų arba skolos vertybinių popierių pozicijų, kuriomis finansuojamas viešasis būstas, atitinkantis atitinkamus techninės analizės kriterijus, visų pirma nustatytuosius Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 I arba II priedo 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6 ir 7.7 skirsniuose arba Deleguotojo reglamento (ES) 2023/2486 II priedo 3.1 ir 3.2 skirsniuose, procentinę dalį, palyginti su visomis paskolomis savivaldybėms, kuriomis finansuojamas viešasis būstas. Kredito įstaiga įtraukia informaciją apie sankaupas ir srautą.“;

n) 1.2.1.4 skirsnio trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Kai finansuojama kita veikla ir kitas turtas nei viešasis būstas ir pajamų panaudojimas yra žinomas, kredito įstaigos atsižvelgia į tų pozicijų, įskaitant specializuoto skolinimo pozicijas, bendrą balansinę vertę tokiu mastu ir tokia procentine dalimi, kiek skolinimu finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla. Vertinant, ar to reikalavimo buvo laikomasi, remiamasi valdžios institucijos pateikta informacija apie projektą arba veiklą, kuriems bus panaudotos pajamos. Kredito įstaigos teikia informaciją apie finansuojamos ekonominės veiklos rūšį. Dvigubas skaičiavimas neleidžiamas. Kai ta pati specializuoto skolinimo pozicija gali būti svarbi dviem aplinkos tikslams, kredito įstaigos ją priskiria prie svarbiausio tikslo.“;

o) 1.2.1.6 skirsnis pakeičiamas taip:

#### **„1.2.1.6. Visas ŽTR**

Kredito įstaigos atskleidžia informaciją apie visą ŽTR. Jis atspindi pozicijomis grindžiamų PVRR sukauptają vertę, į vardiklį įtraukiant visą balansinį turtą be 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų pozicijų, o į bendrą skaitiklį įtraukiant aplinkos atžvilgiu tvarių pozicijų, susijusių su pozicijomis grindžiamais PVRR, skaitiklius:

- a) visas finansų įmonėms skirtos finansavimo veiklos, vykdomos atsižvelgiant į visus aplinkos tikslus, ŽTR;
- b) visas ne finansų įmonėms skirtos finansavimo veiklos, vykdomos atsižvelgiant į visus aplinkos tikslus, ŽTR;
- c) gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto pozicijų, įskaitant būsto renovacijos paskolas, siekiant klimato kaitos švelninimo, prisitaikymo prie klimato kaitos ir žiedinės ekonomikos tikslų, ŽTR;
- d) privatiems asmenims suteiktų paskolų automobiliams siekiant klimato kaitos švelninimo tikslo, ŽTR;
- e) pajamų, kuriomis finansuojamos vietos valdžios institucijos, naudojimo siekiant visų aplinkos tikslų, ŽTR;
- f) parduoti laikomų perimtų užtikrinimo priemonių, kurios yra komercinės ir gyvenamosios paskirties nekilnojamas turtas, atsižvelgiant į su klimato kaita susijusius tikslus, ŽTR.

Kartu su visu ŽTR kredito įstaigos atskleidžia, koks procentas turto yra neįtraukiamas į ŽTR skaitiklį pagal 7 straipsnio 2 bei 3 dalis ir šio priedo 1.1.2 skirsnį.“;

p) 1.2.2.1 skirsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Įmonėms suteiktų finansinių garantijų žaliasis rodiklis apibrėžiamas kaip finansinių garantijų, kuriomis remiamos paskolos, kiti išankstiniai mokėjimai ir skolos vertybiniai popieriai, kuriais finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla, procentinė dalis, palyginti su visomis įmonėms suteiktomis finansinėmis garantijomis, kuriomis remiamos paskolos, kiti išankstiniai mokėjimai ir skolos vertybiniai popieriai. Į jį įtraukiama informacija apie sankaupas ir srautą, atsižvelgiant į visus aplinkos tikslus. Kalbant apie klimato kaitos švelninimą, į jį taip pat įtraukiama informacija, kuri veikla yra sąlygas sudaranti, o kuri – perėjimo. Kalbant apie kitus aplinkos tikslus, į jį taip pat įtraukiama informacija, kuri veikla yra sudaranti sąlygas.“;

q) 1.2.2.2 skirsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Valdomo turto žaliasis rodiklis yra įmonių valdomo turto (nuosavo kapitalo, skolos priemonių ir nekilnojamojo turto), kuriuo finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla, procentinė dalis, palyginti su visu valdomu turtu (nuosavu kapitalu, skolos priemonėmis ir kitu turtu). Į jį įtraukiama informacija apie sandėlius ir srautą, atsižvelgiant į visus aplinkos tikslus. Kalbant apie klimato kaitos švelninimą, į jį taip pat įtraukiama informacija, kuri veikla yra sąlygas sudaranti, o kuri – perėjimo. Kalbant apie kitus aplinkos tikslus, į jį taip pat įtraukiama informacija, kuri veikla yra sudaranti sąlygas.“;

r) 1.2.3 skirsnio antroje ir trečioje pastraipose žodžiai „Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 680/2014“ pakeičiami žodžiais „Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/451“;

s) V priede terminas „akcinio kapitalo dalys“ pakeičiamas terminu „nuosavybės priemonės“.

6. VII priedo 2.4 skirsnyje po penktos pastraipos įterpiama ši pastraipa:

„Nukrypstant nuo šio 2.4 punkto antros ir trečios pastraipų, investicijos į nekilnojamąjį turtą įtraukiamos į skaitiklį tokiu mastu ir tokia procentine dalimi, kiek jomis finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla.“

7. IX priedo 1 punkto šešta pastraipa pakeičiama šia pastraipa:

„Nukrypstant nuo šio 1 punkto pirmos ir penktos pastraipų, įmonės, į kurią investuojama, išleisti skolos vertybiniai popieriai, kurių paskirtis – finansuoti konkrečią nustatytą veiklą ar projektus, arba aplinkos atžvilgiu tvarios obligacijos į skaitiklį įtraukiami ne daugiau kaip vertė, kuria, remiantis įmonės, į kurią investuojama, pateikta informacija, iš šių obligacijų ir skolos vertybinių popierių gautomis pajamomis yra finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla.“

8. IX priedo 1 punkto pabaigoje pridedama ši pastraipa:

„Nukrypstant nuo šio 1 punkto pirmos ir penktos pastraipų, investicijos į nekilnojamąjį turtą įtraukiamos į skaitiklį tokiu mastu ir tokia procentine dalimi, kiek jomis finansuojama kriterijus atitinkanti taksonominė ekonominė veikla.“

9. IX priedo 2 skirsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Draudimo ir perdraudimo įmonės, išskyrus gyvybės draudimo įmones, apskaičiuoja su draudimo veikla susijusį PVRR ir pateikia bendras pasirašytas įmokas, susijusias su ne gyvybės draudimo pajamomis arba, jei taikytina, perdraudimo pajamomis, atitinkančiomis kriterijus atitinkančią taksonominę draudimo ar perdraudimo veiklą pagal Klimato deleguotojo akto II priedo 10.1 ir 10.2 punktus. PVRR išreiškiamas procentiniu dydžiu, atitinkančiu atitinkamai vieną iš šių elementų:

- a) visas ne gyvybės draudimo bendras pasirašytas įmokas;
- b) visas ne gyvybės perdraudimo bendras pasirašytas įmokas;
- c) bendras ne gyvybės draudimo pajamas;
- d) bendras ne gyvybės perdraudimo pajamas“.

10. X priedo pirmas šablonas pakeičiamas šiuo šablonu:

## DRAUDIMO IR PERDRAUDIMO ĮMONIŲ PVRR ŠABLONAI

Šablonas. Ne gyvybės draudimo ir perdraudimo įmonių su draudimo veikla susijęs PVRR

Ekonominė veikla (1)	Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos			Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai (nedaroma reikšmingos žalos)					Būtinausios apsaugos priemonės (10)
	Įmokų absoliučioji vertė, t metai (2)	Įmokų procentinė dalis, t metai (3)	Įmokų procentinė dalis, t – 1 metai (4)	Klimato kaitos švelninimas (5)	Vandens ir jūrų ištekliai (6)	Žiedinė ekonomika (7)	Tarša (8)	Biologinė įvairovė ir ekosistemos (9)	
	Valiuta	%	%	T/N	T/N	T/N	T/N	T/N	
<b>A.1. Kriterijus atitinkanti taksonominė (aplinkos atžvilgiu tvari) ne gyvybės draudimo ir perdraudimo veikla</b>									
A.1.1. Iš jos: perdrausta									
A.1.2. Iš jos: susijusi su perdraudimo veikla									
A.1.2.1. Iš jos: perdrausta (pakartotinis perdraudimas)									
<b>A.2. Taksonominė, bet aplinkos atžvilgiu netvari draudimo ir perdraudimo veikla (kriterijų neatitinkanti taksonominė veikla)</b>									
<b>B. Netaksonominė ne gyvybės draudimo ir perdraudimo veikla</b>									
<b>Iš viso (A.1 + A.2 + B)</b>		<b>100 %</b>	<b>100 %</b>						

2 ir 3 skiltyse nurodytos įmokos yra bendros pasirašytos įmokos arba atitinkamais atvejais apyvarta, susijusi su ne gyvybės draudimo ar perdraudimo veikla.

4 skiltyje nurodytina informacija pateikiama atskleidžiant informaciją 2024 m. ir vėliau.

Reglamentą (ES) 2020/852 gali atitikti tik ta ne gyvybės draudimo ir perdraudimo veikla, kuri sudaro sąlygas prisitaikyti prie klimato kaitos.“

11. X priedo antro šablono skirsnio „PVRR skaitiklio išskaidymas pagal aplinkos tikslus“ 2–6 eilutėse išbraukiami žodžiai „Perėjimo veikla: A % (apyvarta; kapitalo išlaidos)“.
12. X priedo antro šablono aštunta eilutė pakeičiama taip:

„ <b>Kitų sandorio šalių pozicijų bei turto</b> ir į PVRR įtraukto viso turto santykis, išreikštas procentais: X %	<b>Kitų sandorio šalių pozicijų bei turto</b> vertė: [pinigų suma]“
---	--

13. X priedo antro šablono penkiolikta eilutė pakeičiama taip:

„ <b>Kitų sandorio šalių taksonomiją atitinkančių pozicijų bei turto</b> ir į PVRR įtraukto viso turto santykis, išreikštas procentais: grindžiamas apyvarta: % grindžiamas kapitalo išlaidomis: %	<b>Kitų sandorio šalių taksonomiją atitinkančių pozicijų bei turto</b> vertės ir į PVRR įtraukto viso turto santykis: grindžiamas apyvarta: [pinigų suma] grindžiamas kapitalo išlaidomis: [pinigų suma]“
--	---

VI PRIEDAS

„VI PRIEDAS

**Kredito įstaigų PVRR šablonas**

Šablono numeris	Pavadinimas
0	Apibendrinti PVRR
1	Apskaičiuojant ŽTR aktualus turtas
2	ŽTR. Sektorių informacija
3	Sankaupos ŽTR PVRR
4	Srauto ŽTR PVRR
5	Nebalansinių pozicijų PVRR
6	Kitų nei skolinimas ir turto valdymas paslaugų mokesčių ir komisinių pajamų PVRR
7	Prekybos knygos portfelio PVRR

0. Pagal Taksonomijos reglamento 8 straipsnį kredito įstaigų atskleistini apibendrinti PVRR

	Visas aplinkos atžvilgiu tvarus turtas	PVR-R (****)	PVR-R (****)	Įtraukta (viso turto) procentinė dalis (**)	Turto procentinė dalis, kurią sudaro į ŽTR skaitiklį neįtrauktas turtas (7 straipsnio 2 bei 3 dalys ir V priedo 1.1.2 skirsnis)	Turto procentinė dalis, kurią sudaro į ŽTR vardiklį neįtrauktas turtas (7 straipsnio 1 dalis ir V priedo 1.2.4 skirsnis)
<b>Pagrindinis PVRR</b>	<b>Sankaupos žaliojo turto rodiklis (ŽTR)</b>					
	Visa aplinkos atžvilgiu tvari veikla	PVRR	PVRR	Įtraukta (viso turto) procentinė dalis	Turto procentinė dalis, kurią sudaro į ŽTR skaitiklį neįtrauktas turtas (7 straipsnio 2 bei 3 dalys ir V priedo 1.1.2 skirsnis)	Turto procentinė dalis, kurią sudaro į ŽTR vardiklį neįtrauktas turtas (7 straipsnio 1 dalis ir V priedo 1.2.4 skirsnis)
<i>Papildomi PVRR</i>	<i>Srauto ŽTR</i>					
	<i>Prekybos knyga (*)</i>					
	<i>Finansinės garantijos</i>					
	<i>Valdomas turtas</i>					
	<i>Mokesčių ir komisinių pajamos (**)</i>					

(\*) Kredito įstaigoms, kurios neatitinka KRR 94 straipsnio 1 dalies sąlygų arba KRR 325a straipsnio 1 dalies sąlygų.

(\*\*) Kitų nei skolinimas ir turto valdymas paslaugų mokesčių ir komisinių pajamos.

Šiuo PVRR įstaigos pateikia į ateitį orientuotą informaciją, įskaitant informaciją apie tikslus, kartu su atitinkamais taikytos metodikos paaiškinimais.

(\*\*\*) Viso bankų turto procentinė dalis, kurią sudaro į PVRR įtrauktas turtas.

(\*\*\*\*) Grindžiamas sandorio šalies apyvartos PVRR.

(\*\*\*\*\*) Grindžiamas sandorio šalies kapitalo išlaidų PVRR, išskyrus skolinimo veiklą, kai bendrajam skolinimui naudojamas apyvartos PVRR.

**1 pastaba. Aktualu visiems šablonams: laukelių juodu fonu pildyti nereikia.**

**2 pastaba. Mokesčių ir komisinių (6 lapas) ir Prekybos knygos (7 lapas) PVRR pradedami taikyti tik nuo 2026 m. MVĮ į šiuos PVRR bus įtrauktos tik tuo atveju, jei poveikio vertinimo išvada bus teigiama.**





Min. EUR	Vida [bendra] balansi ne verte	Ataskaitinė data (1-1)																
		Klimato kaitos švelninimas (KCS)			Pristatymas prieš klimato kaitos (PKK)		Vandens ir jūrų šilumai (VND)		Židinė ekonomika (ZE)		Tvaria (TPK)		Biologinė įvairovė ir ekosistemos (BIO)		IS VISO (KCS + PKK + VND + ZE + TPK + BIO)			
		Iš jos: susijusi su taksonominiiais sektoriais (taksonominė)			Iš jos: susijusi su taksonominiiais sektoriais (taksonominė)		Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikla (atitinkanti kriterijus)		Iš jos: susijusi su taksonominiiais sektoriais (taksonominė)		Iš jos: susijusi su taksonominiiais sektoriais (taksonominė)		Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikla (atitinkanti kriterijus)		Iš jos: susijusi su taksonominiiais sektoriais (taksonominė)			
		Iš jos: aplinkos atžvilgiu tvari veikla (atitinkanti kriterijus)	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: pareižimo veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla
	<b>ZTR (skaitiklis) ir vardiklis (braukiamas turas)</b>																	
1	Apskaiciuoti ZTR braukiamos prekybos nelakomos paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai, skolos vertybiniai popieriai ir nuosavybės priemonės																	
2	<b>Finansų įmonės</b>																	
3	Finansų įmonės																	
4	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																	
5	Skolos vertybiniai popieriai, įskaitant pajamų naudojimą																	
6	Nuosavybės priemonės																	
7	Kitos finansų įmonės																	
8	Iš jų: investicinės įmonės																	
9	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																	
10	Skolos vertybiniai popieriai, įskaitant pajamų naudojimą																	
11	Nuosavybės priemonės																	
12	Iš jų: valdymo įmonės																	
13	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																	
14	Skolos vertybiniai popieriai, įskaitant pajamų naudojimą																	
15	Nuosavybės priemonės																	
16	Iš jų: draudimo įmonės																	
17	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																	
18	Skolos vertybiniai popieriai, įskaitant pajamų naudojimą																	
19	Nuosavybės priemonės																	
20	<b>Ne finansų įmonės</b>																	
21	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																	
22	Skolos vertybiniai popieriai, įskaitant pajamų naudojimą																	
23	Nuosavybės priemonės																	
24	<b>Namų ūkiai</b>																	
25	Iš jų: paskolos, užtikrintos gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto																	
26	Iš jų: pastatų renovacijos paskolos																	
27	Iš jų: motorinių transporto priemonių paskolos																	
28	<b>Kitos viešosios institucijų finansavimas</b>																	
29	Bosė finansavimas																	
30	Kitas viešosios institucijų finansavimas																	
31	Užtikrinimo priemonės, garantijos realioji nuosavybės taisy: gyvenamosios ir komercinės paskirties nekilnojamais turtais																	
32	<b>Turtas, apskaičiuojant ZTR neįtrauktas / skaitiklis (braukiamas vardiklis)</b>																	
33	<b>Finansų ir ne finansų įmonės</b>																	
34	NEI ir ne finansų įmonės (išskyrus KNF), kurioms netaikomos finansinės informacijos atskleidimo direktyvos (NACE) informacijos atskleidimo prievolės																	
35	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																	
36	Iš jų: paskolos, užtikrintos komercinės paskirties nekilnojamojo turto																	
37	Iš jų: pastatų renovacijos paskolos																	
38	Skolos vertybiniai popieriai																	
39	Nuosavybės priemonės																	
40	Trečiųjų valstybių sandorio šalys (kurioms netaikomos NAFD informacijos atskleidimo prievolės)																	
41	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																	
42	Skolos vertybiniai popieriai																	
43	Nuosavybės priemonės																	
44	Investicinės finansinės priemonės																	
45	Topbankinės paskolos pagal pareikšavimą																	
46	Pagal ir piniginis turas																	
47	Kitų kategorijų turas (pvz., prestižas, bišos prekes ir pan.)																	
48	<b>Visas ZTR turtas</b>																	
49	Turtas, neįtrauktas apskaičiuojant ZTR																	
50	Centrinės valdžios institucijos ir viešajai tvarkai esantys																	
51	Centrinė bankų pozicijos																	
52	Pradėtos knygos																	
53	<b>Visas turtas</b>																	
54	<b>Neįtrauktas turas, kuriam taikomos NAFD informacijos atskleidimo prievolės</b>																	
55	Finansinės garantijos																	
56	Valdomas turas																	
57	Iš jų: skolos vertybiniai popieriai																	
	Iš jų: nuosavybės priemonės																	





%	Ataskaitinė data (T-1)																											
	Klimato kaitos išvėtinimas (KKS)				Pristatymas prie klimato kaitos (PKK)				Vandens ir jūrų šiekčiai (VND)				Žiedinė ekonomika (ŽE)				Tariša (TPK)				Biologinė įvairovė ir ekosistemos (BIO)				Iš viso (KKS + PKK + VND + ŽE + TPK + BIO)			
	Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis				Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis				Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis				Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis				Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis				Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis							
	Iš jos: pajamų panaudojimas		Iš jos: perėjimo veikla		Iš jos: specializuotas skolinimas		Iš jos: sąlygas sudaranti veikla		Iš jos: pajamų panaudojimas		Iš jos: sąlygas sudaranti veikla		Iš jos: pajamų panaudojimas		Iš jos: sąlygas sudaranti veikla		Iš jos: pajamų panaudojimas		Iš jos: sąlygas sudaranti veikla		Iš jos: pajamų panaudojimas		Iš jos: perėjimo veikla		Iš jos: sąlygas sudaranti veikla			
<b>ŽŪ, žuikėlių ir vardiškųjų traukiamas turas</b>																												
1	Apskaičiuojant ŽŪ įtraukiamos prekybos nelaimos paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai, skolos vertybiniams popieriams ir nuosavybės priemonėms.																											
2	<b>Finansų įmonės</b>																											
3	Kredito įstaigos																											
4	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																											
5	Skolos vertybiniams popieriams, įskaitant pajamų naudojimą																											
6	Nuosavybės priemonės																											
7	Kitos finansų įmonės																											
8	Iš jų: investicines įmones																											
9	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																											
10	Skolos vertybiniams popieriams, įskaitant pajamų naudojimą																											
11	Nuosavybės priemonės																											
12	Iš jų: vadybos įmonės																											
13	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																											
14	Skolos vertybiniams popieriams, įskaitant pajamų naudojimą																											
15	Nuosavybės priemonės																											
16	Iš jų: ūkio įmonės																											
17	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																											
18	Skolos vertybiniams popieriams, įskaitant pajamų naudojimą																											
19	Nuosavybės priemonės																											
20	<b>Ne finansų įmonės</b>																											
21	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																											
22	Skolos vertybiniams popieriams, įskaitant pajamų naudojimą																											
23	Nuosavybės priemonės																											
24	<b>Namų ūkiai</b>																											
25	Iš jų: paskolos, užtikrintos gyvenamosios paskirties neįnojamosiuoju turto																											
26	Iš jų: paskolos, remiamosios paskolos																											
27	Iš jų: motorinių transporto priemonių paskolos																											
28	<b>Vietos valdžios institucijų finansavimas</b>																											
29	Būsto finansavimas																											
30	Kitas vietos valdžios institucijų finansavimas																											
31	<b>Užtikrinimo priemonės, perimtos realizuojant nuosavybės turto: gyvenamosios ir komercinės paskirties neįnojamosis turas</b>																											
32	<b>Visas ŽŪ turas</b>																											

4.

Srauto ŽTR PVRR

1. Šiame tablete pateiktas atskleidžia paskolų srauto finansų pakolės finansų vertę ŽTR PVRR, apskaičiuota naudojant 1 tablete atskleistus srauto turto duomenis ir tablete išvardytas išlaidas.  
 2. Atskleidžiamos su pajamomis ir kapitalo išlaidomis susijusią informaciją kredito įstaigos išlaidų pildyti dviem egzemplioriais.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	Atskaitinė data (t)																				
																															Išimato kaitos šalinimas (KIS)			Pristatymas prie išimato kaitos (PKK)			Vandens ir žemės išteklių (VND)			Žemė ūkiška ekonomika (ŽE)			Tardis (TPK)			Biologinė įvairovė ir ekosistemos (BIO)			Iš viso (KIS + PKK + VND + ŽE + TPK + BIO)		
																															Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis			Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis			Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis			Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis			Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis			Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis					
																															Viso įtraukto turto, kurio finansuojami (kriterijus atitinkantys) taksonominiai sektoriai, procentinė dalis			Viso įtraukto turto, kurio finansuojami (kriterijus atitinkantys) taksonominiai sektoriai, procentinė dalis			Viso įtraukto turto, kurio finansuojami (kriterijus atitinkantys) taksonominiai sektoriai, procentinė dalis			Viso įtraukto turto, kurio finansuojami (kriterijus atitinkantys) taksonominiai sektoriai, procentinė dalis			Viso įtraukto turto, kurio finansuojami (kriterijus atitinkantys) taksonominiai sektoriai, procentinė dalis			Viso įtraukto turto, kurio finansuojami (kriterijus atitinkantys) taksonominiai sektoriai, procentinė dalis					
% (palyginti su viso taksonominio turto srautu)																																																			
<b>ŽTR - skaitiklis ir vardiklis įtraukiamas turas</b>																																																			
1	Apskaičiuojami ŽTR įtraukiamas prekybai netaikomos paskolos ir kiti (bankstiniai mokėjimai, skolos vertybiniai popieriai ir nuosavybės priemonės)																																																		
2	Finansų įmonės																																																		
3	Kreditų įstaigos																																																		
4	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																																																		
5	Skolos vertybiniai popieriai, įskaitant pajamų naudojimą																																																		
6	Nuosavybės priemonės																																																		
7	Kitos finansų įmonės																																																		
8	Iš jų: investicinės įmonės																																																		
9	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																																																		
10	Skolos vertybiniai popieriai, įskaitant pajamų naudojimą																																																		
11	Nuosavybės priemonės																																																		
12	Iš jų: valdymo įmonės																																																		
13	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																																																		
14	Skolos vertybiniai popieriai, įskaitant pajamų naudojimą																																																		
15	Nuosavybės priemonės																																																		
16	Iš jų: draudimo įmonės																																																		
17	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																																																		
18	Skolos vertybiniai popieriai, įskaitant pajamų naudojimą																																																		
19	Nuosavybės priemonės																																																		
20	Ne finansų įmonės																																																		
21	Paskolos ir kiti bankstiniai mokėjimai																																																		
22	Skolos vertybiniai popieriai, įskaitant pajamų naudojimą																																																		
23	Nuosavybės priemonės																																																		
24	Nauja ūkiška																																																		
25	Iš jų: paskolos, užtikrintos gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto																																																		
26	Iš jų: pajamų, tenovosios paskolos																																																		
27	Iš jų: motorinių transporto priemonių paskolos																																																		
28	Vietos valdžios institucijų finansavimas																																																		
29	Būsto finansavimas																																																		
30	Kitas vietos valdžios institucijų finansavimas																																																		
31	Užtikrinimo priemonės, perimtos reikalingas nuosavybės teisių gyvenamosios ir komercinės paskirties nekilnojamojo turto																																																		
32	Visas ŽTR turas																																																		

5. **Nebalansinių pozicijų PVRR**

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	
		Ataskaitinė data (T)																														
% (palyginti su visu taksonominiu nebalansiniu turto)	Klimato kaitos švelninimas (KKS)				Prisitaikymas prie klimato kaitos (PKK)				Vandens ir jūrų šiekčiai (VND)				Žiedinė ekonomika (ŽE)				Tvirta (TPK)				Biologinė įvairovė ir ekosistemos (BIO)				IS VISO (KKS + PKK + VND + ŽE + TPK + BIO)							
	Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis				Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis				Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis				Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis				Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis				Viso įtraukto turto, kurio finansuojami taksonominiai sektoriai, procentinė dalis											
	Viso įtraukto turto, kurio finansuojami (kriterijus atitinkantys) taksonominiai sektoriai, procentinė dalis				Viso įtraukto turto, kurio finansuojami (kriterijus atitinkantys) taksonominiai sektoriai, procentinė dalis				Viso įtraukto turto, kurio finansuojami (kriterijus atitinkantys) taksonominiai sektoriai, procentinė dalis				Viso įtraukto turto, kurio finansuojami (kriterijus atitinkantys) taksonominiai sektoriai, procentinė dalis				Viso įtraukto turto, kurio finansuojami (kriterijus atitinkantys) taksonominiai sektoriai, procentinė dalis															
	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: pereinamoji veikla	Iš jos: sąlygias sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: pereinamoji veikla	Iš jos: sąlygias sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: pereinamoji veikla	Iš jos: sąlygias sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: pereinamoji veikla	Iš jos: sąlygias sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: pereinamoji veikla	Iš jos: sąlygias sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: pereinamoji veikla	Iš jos: sąlygias sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: pereinamoji veikla	Iš jos: sąlygias sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: pereinamoji veikla	Iš jos: sąlygias sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: pereinamoji veikla	Iš jos: sąlygias sudaranti veikla	Iš jos: pajamų panaudojimas	Iš jos: pereinamoji veikla	Iš jos: sąlygias sudaranti veikla		
1	Finansinės garantijos (finansinių garantijų PVRR)																															
2	Valdomas turas (valdomo turto PVRR)																															

1. Šiame tablone įrašyti atskaitinėje nebalansinių pozicijų (finansinių garantijų ir valdomo turto) PVRR, pasiskaidyti suvadant šį tablone atskleistus įtraukto turto duomenis ir tai kart šiame tablone pasiūlytas formules.  
 2. Atskleidamos nebalansinių pozicijų sąrašo PVRR įrašos šį tablone pildomi dviem egzemplioriais.

6. Kitų nei skolinimas ir turto valdymas paslaugų mokesčių ir komisinių pajamų PVRR

	Mokesčių ir komisinių PVRR. Ataskaitinė data (T)																							
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x
Iš viso (mln. EUR)	Iš jos: susijusi su taksonominiais sektoriais (%)		Iš jos: aplinkos atžvilgiu tvari veikla (%)		Iš jos: susijusi su taksonominiais		Iš jos: aplinkos atžvilgiu		Iš jos: susijusi su taksonominiais		Iš jos: aplinkos atžvilgiu		Iš jos: susijusi su taksonominiais		Iš jos: aplinkos atžvilgiu		Iš jos: susijusi su taksonominiais sektoriais (%)		Iš jos: aplinkos atžvilgiu tvari veikla (%)					
	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla				
1	<b>Mokesčių ir komisinių pajamos, gautos iš įmonių, kurioms taikoma NIAD. Kitos nei skolinimas paslaugos</b>																							
2	<b>Finansų įmonėms skirtos paslaugos</b>																							
3	Kredito įstaigos																							
4	Kitos finansų įmonės																							
5	Iš jų: investicinės įmonės																							
6	Iš jų: valdymo įmonės																							
7	Iš jų: draudimo įmonės																							
8	<b>Ne finansų įmonės</b>																							
9	<b>Sandorio šalys, kurioms netaikomos NIAD informacijos atskleidimo prievolės, įskaitant trečiųjų valstybių sandorio šalis</b>																							

1. Šiame table ne įstaigos atskleidžia informaciją apie mokesčių ir komisinių pajamų susijusių su taksonominiais sektoriais ir aplinkos atžvilgiu tvari veikla (išskaidytų perėjimo ir sąlygas sudaranti veikla), ir visų mokesčių ir komisinių pajamų, gautų iš įmonių, kurioms taikoma NIAD, už paslaugas, išskyrus skolinimą ir turto valdymą, santykį, išreikštą procentais (%).

	Mokesčių ir komisinių PVRR. Ataskaitinė data (T-1)																							
	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	at	au	av	aw
Iš viso (mln. EUR)	Iš jos: susijusi su taksonominiais sektoriais (%)		Iš jos: aplinkos atžvilgiu tvari veikla (%)		Iš jos: susijusi su taksonominiais		Iš jos: aplinkos atžvilgiu		Iš jos: susijusi su taksonominiais		Iš jos: aplinkos atžvilgiu		Iš jos: susijusi su taksonominiais		Iš jos: aplinkos atžvilgiu		Iš jos: susijusi su taksonominiais sektoriais (%)		Iš jos: aplinkos atžvilgiu tvari veikla (%)					
	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla	Iš jos: perėjimo veikla	Iš jos: sąlygas sudaranti veikla				
1	<b>Mokesčių ir komisinių pajamos, gautos iš įmonių, kurioms taikoma NIAD. Kitos nei skolinimas paslaugos</b>																							
2	<b>Finansų įmonėms skirtos paslaugos</b>																							
3	Kredito įstaigos																							
4	Kitos finansų įmonės																							
5	Iš jų: investicinės įmonės																							
6	Iš jų: valdymo įmonės																							
7	Iš jų: draudimo įmonės																							
8	<b>Ne finansų įmonės</b>																							
9	<b>Sandorio šalys, kurioms netaikomos NIAD informacijos atskleidimo prievolės, įskaitant trečiųjų valstybių sandorio šalis</b>																							

7. Prekybos knygos portfelio PVRR“

	a	b	c	Nemokamas turimas (NMS)				i	g	h	l	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	ac	ad	
				d	e	f	e																										f
	Turimi vertė	Išigijimų absoliučioji vertė	Pardavimų absoliučioji vertė	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė + pardavimų absoliučioji vertė	Prekybos PVRR	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė	Pardavimų absoliučioji vertė	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė + pardavimų absoliučioji vertė	Prekybos PVRR	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė	Pardavimų absoliučioji vertė	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė + pardavimų absoliučioji vertė	Prekybos PVRR	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė	Pardavimų absoliučioji vertė	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė + pardavimų absoliučioji vertė	Prekybos PVRR	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė	Pardavimų absoliučioji vertė	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė + pardavimų absoliučioji vertė	Prekybos PVRR
1	<b>Prekybai taikomas finansinis turtas (skolos vertybiniai popieriai ir nuosavybės priemonės), įmonės, kurioms taikoma NIAD</b>																																
2	Finansų įmonės																																
3	Kredito įstaigos																																
4	Skolos vertybiniai popieriai																																
5	Nuosavybės priemonės																																
6	Kitos finansų įmonės																																
7	Iš jų: finansų įmonės																																
8	Skolos vertybiniai popieriai																																
9	Nuosavybės priemonės																																
10	Iš jų: turto valdytojai																																
11	Skolos vertybiniai popieriai																																
12	Nuosavybės priemonės																																
13	Iš jų: draudimo įmonės																																
14	Skolos vertybiniai popieriai																																
15	Nuosavybės priemonės																																
16	Ne finansų įmonės																																
17	Skolos vertybiniai popieriai																																
18	Nuosavybės priemonės																																
19	Sandorio šalis, kurioms netaikomos NIAD informacijos atskleidimo prievolės, įskaitant trečiųjų valstybių sandorio šalis																																
20	Skolos vertybiniai popieriai																																
21	Nuosavybės priemonės																																

	ae	af	ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	at	au	av	aw	ax										
																					aa	ab	ac	ad	ae	af	ag	ah	ai	aj
	Tarka (TPK)				Biologinė įvairovė ir ekosistemos (BIO)				IS VISO (IKS + PKK + VND + ZE + TP K + BIO)																					
	Išigijimų absoliučioji vertė	Pardavimų absoliučioji vertė	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė + pardavimų absoliučioji vertė	Prekybos PVRR	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė	Pardavimų absoliučioji vertė	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė + pardavimų absoliučioji vertė	Prekybos PVRR	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė	Pardavimų absoliučioji vertė	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė + pardavimų absoliučioji vertė	Prekybos PVRR	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė	Pardavimų absoliučioji vertė	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė + pardavimų absoliučioji vertė	Prekybos PVRR	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė	Pardavimų absoliučioji vertė	Iš jos: apimkos atžvilgiu tvari veikia (atitinkanti kriterijus)	Išigijimų absoliučioji vertė + pardavimų absoliučioji vertė	Prekybos PVRR
1	<b>Prekybai taikomas finansinis turtas (skolos vertybiniai popieriai ir nuosavybės priemonės) įmonės, kurioms taikoma NIAD</b>																													
2	Finansų įmonės																													
3	Kredito įstaigos																													
4	Skolos vertybiniai popieriai																													
5	Nuosavybės priemonės																													
6	Kitos finansų įmonės																													
7	Iš jų: finansų įmonės																													
8	Skolos vertybiniai popieriai																													
9	Nuosavybės priemonės																													
10	Iš jų: turto valdytojai																													
11	Skolos vertybiniai popieriai																													
12	Nuosavybės priemonės																													
13	Iš jų: draudimo įmonės																													
14	Skolos vertybiniai popieriai																													
15	Nuosavybės priemonės																													
16	Ne finansų įmonės																													
17	Skolos vertybiniai popieriai																													
18	Nuosavybės priemonės																													
19	Sandorio šalis, kurioms netaikomos NIAD informacijos atskleidimo prievolės, įskaitant trečiųjų valstybių sandorio šalis																													
20	Skolos vertybiniai popieriai																													
21	Nuosavybės priemonės																													



VII PRIEDAS

„VIII PRIEDAS

**Investicinių įmonių pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių (PVRR) šablonas**

Šablono numeris	Pavadinimas
0	Pagal Taksonomijos reglamento 8 straipsnį investicinių įmonių atskleistini apibendrinti PVRR
1	Investicinių įmonių sandorių vykdymo savo sąskaita paslaugų PVRR
2	Investicinių įmonių kitų paslaugų PVRR

## 0. Pagal Taksonomijos reglamento 8 straipsnį investicinių įmonių atskleistini apibendrinti PVRR

		Visas aplinkos atžvilgiu tvarus turtas	PVR-R (***)	PVR-R (****)	Įtraukta (viso turto) procentinė dalis (**)
Pagrindinis PVRR (sandorių vykdymas savo sąskaita)	Žaliojo turto rodiklis				
		Bendros pajamos iš aplinkos atžvilgiu tvarių paslaugų ir veiklos	PVRR	PVRR	Įtraukta (visų pajamų) procentinė dalis
Pagrindinis PVRR (paslaugos ir veikla, išskyrus sandorių vykdymą savo sąskaita)	Pajamų PVRR (*)				
(*) Mokesčiai, komisiniai ir kita piniginė nauda					
(**) Viso turto procentinė dalis, kurią sudaro į PVRR įtrauktas turtas					
(***) Grindžiamas sandorio šalies apyvartos PVRR					
(****) Grindžiamas sandorio šalies kapitalo išlaidų PVRR					

### 1. Investicinių įmonių sandorių vykdymo savo sąskaita paslaugų PVRR

	a	b	c	d	e	f	g	h	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	
	Iš viso (mln. EUR)	Iš jo: praukta PVRR (mln. EUR)	Klimato kaitos išvėtinimas (KCS)		Pristatymas prie klimato kaitos (PKK)		Vandens išjūgį šiekiai (VND)		Žuodinė ekonomika (ŽE)		Tvirta (TPK)		Biologinė įvairovė ir ekosistemos (BIO)		Iš viso (KCS + PKK + VND + ŽE + TPK + BIO)											
			Iš jo: turtas, susijęs su taksonomine ekonomine veikla (%)		Iš jo: turtas, susijęs su taksonomine ekonomine veikla (%)		Iš jo: turtas, susijęs su taksonomine ekonomine veikla (%)		Iš jo: turtas, susijęs su taksonomine e ekonomine veikla (%)		Iš jo: turtas, susijęs su taksonomine ekonomine veikla (%)		Iš jo: turtas, susijęs su taksonomine e ekonomine veikla (%)		Iš jo: turtas, susijęs su taksonomine ekonomine veikla (%)											
			Iš jo: susijęs su kriterijus atitinkančia taksonomine veikla (%)		Iš jo: susijęs su kriterijus atitinkančia taksonomine veikla (%)		Iš jo: susijęs su kriterijus atitinkančia taksonomine veikla (%)		Iš jo: susijęs su kriterijus atitinkančia taksonomine veikla (%)		Iš jo: susijęs su kriterijus atitinkančia taksonomine veikla (%)		Iš jo: susijęs su kriterijus atitinkančia taksonomine veikla (%)		Iš jo: susijęs su kriterijus atitinkančia taksonomine veikla (%)											
			Iš jo: perėjimo veikla (%)	Iš jo: sąlygas sudaranti veikla (%)	Iš jo: sąlygas sudaranti veikla (%)	Iš jo: sąlygas sudaranti veikla (%)	Iš jo: sąlygas sudaranti veikla (%)	Iš jo: sąlygas sudaranti veikla (%)	Iš jo: sąlygas sudaranti veikla (%)	Iš jo: sąlygas sudaranti veikla (%)	Iš jo: sąlygas sudaranti veikla (%)	Iš jo: sąlygas sudaranti veikla (%)	Iš jo: sąlygas sudaranti veikla (%)	Iš jo: sąlygas sudaranti veikla (%)	Iš jo: sąlygas sudaranti veikla (%)	Iš jo: sąlygas sudaranti veikla (%)	Iš jo: sąlygas sudaranti veikla (%)									
1	Visas turtas, investuotas investiciniame įmonė vykdant sandorius savo sąskaita (pagal Direktyvos 2014/65/ES I priedo A skirsnį)																									
2	Iš jo: savo vardu																									
3	Iš jo: klientų vardu																									

## 2. Investicinių įmonių kitų paslaugų PVRR“

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z		
	II viso (mln. EUR)	II įv. įrankiai į PVRR (mln. EUR)	Klimato kaitos šalinimas (CIS)		Pritaikymas prie klimato kaitos (PCK)		Vandens ir jūrų išteklių (VND)		Žiedinė ekonomika (ZE)		Tvirta (TPK)		Biologinė įvairovė ir ekosistemos (BIO)		II VISO (CIS + PCK + VND + ZE + TPK + BIO)													
II įv. pajamos (mokėtos), komisijos ir kitos pinigine nauda) iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)			II įv. pajamos (mokėtos, komisijos ir kitos pinigine nauda) iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)		II įv. pajamos (mokėtos, komisijos ir kitos pinigine nauda) iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)		II įv. pajamos (mokėtos, komisijos ir kitos pinigine nauda) iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)		II įv. pajamos (mokėtos, komisijos ir kitos pinigine nauda) iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)		II įv. pajamos (mokėtos, komisijos ir kitos pinigine nauda) iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)		II įv. pajamos (mokėtos, komisijos ir kitos pinigine nauda) iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)															
II įv. iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)			II įv. pajamos veikla (%)	II įv. iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)	II įv. pajamos veikla (%)	II įv. iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)	II įv. pajamos veikla (%)	II įv. iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)	II įv. pajamos veikla (%)	II įv. iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)	II įv. pajamos veikla (%)	II įv. iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)	II įv. pajamos veikla (%)	II įv. iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)	II įv. pajamos veikla (%)	II įv. iš paslaugų ir veiklos, susijusių su taksonomine ekonomine veikla (%)	II įv. pajamos veikla (%)											
1																												
2																												
3																												
4																												
5																												
6																												
7																												
8																												
9																												